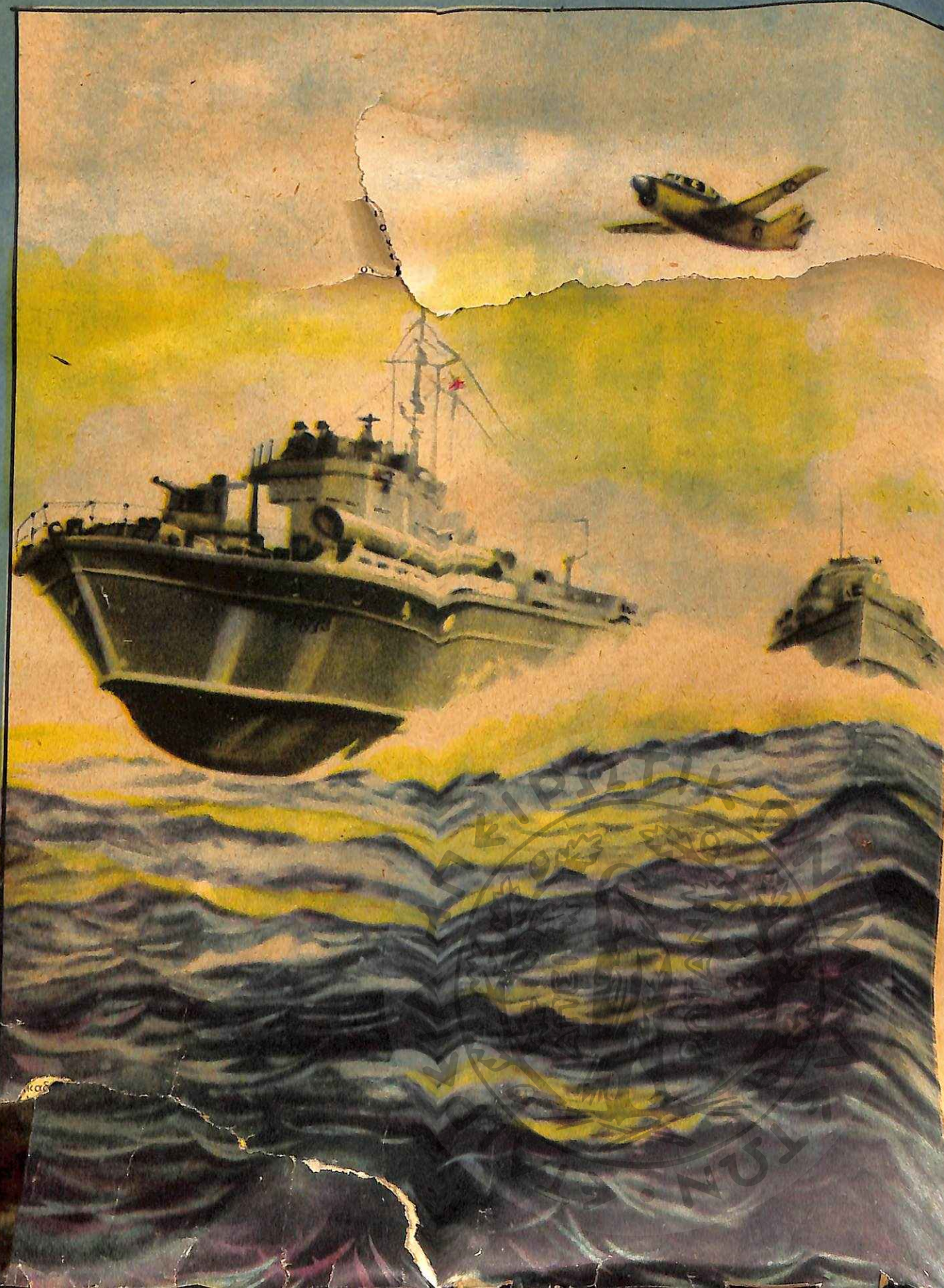

Ο ΗΛΙΟΣ

Εβδομαδιαία Γενικολογική Επιδείκσις

565

Τ
137

Παρακαλούνται όσοι έχουν δηλώσει ότι θα αγοράσουν το «ΛΕΞΙΚΟΝ» με δόσεις, να προσέλθουν να το παραλάβουν μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου διότι άλλως θα ακυρωθή ή παραγγελία των και θα χάσουν την σειράν των παραλαβής του «Λεξικού».

ΑΘΗΝΑΙ, ΣΑΒΒΑΤΟΝ 17 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1955

Εβδομαδιαία Ο ΗΛΙΟΣ Γενικοπαιδική Επιθεώρηση

Αριθμός τεύχους 565. Έτος 14ον Τόμος 27ος

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΣΤΑΔΙΟΥ 29. Τηλέφ. 31636—31305.

ΤΙΜΗ τεύχους 8ρχ. 6 (νέοι). Πωλήσις διὰ τὴν Αἰ-
γυπτίαν γροσσία 10. Διὰ τὴν Κύπρον 18.

Ίδρυτής : ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΠΑΣΣΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εἰς τὸ παρὸν τεύχος τοῦ «ΗΛΙΟΥ», ἐκτὸς τῆς
ἀλλῆς ποικίλης ὕλης δημοσιεύονται καὶ τὰ
ἐξῆς ἄρθρα κλπ. :

ΓΕΩΡΓΙΟΥΛΗ Κ. «Ἡ κλασσικὴ παιδεία καὶ
τὸ μορφωτικὸν ἐπίπεδον τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ».
Συνέντευξις με συντακτὴν μας (Σελίδες 754
—756).

ΛΟΥΒΑΡΙ Ν. «Πυθαγόρας, ὁ μέγας φιλόσοφος,
ἐρευνῇ ης, μαθηματικὸς κλπ.» (Σελίδες 760
—762).

ΒΑΛΑΩΡΑ Β. Συνέντευξις τοῦ με συντακτὴν
μας ἐπὶ τῆς ζωτικότητος τοῦ Ἑλληνικοῦ λα-
οῦ (Σελίς 759).

ΣΠΑΝΙΔΗ ΑΘ. Ἀποκλειστικὴ συνέντευξις τοῦ
με συντακτὴν μας ἐπὶ τοῦ θέματος : «Ἡ α-
ττικὴ ἐποχὴ τῆς Ἑλλάδος» (Σελίδες 768
—769).

ΚΩΣΤΟΒΑΣΙΛΗ Κ. «Ἡ διαιτητικὴ εἰς τὰς
παθήσεις τῆς καρδίας καὶ τῶν ἀγγείων» (Σε-
λίδες 771—772).

ΑΝΑΝΙΑΔΗ Κ. «Κυπρινοκαλλιέργεια ἐντὸς οὐ-
ζώνων» (Σελίς 778).

ΘΕΟΦΑΝΕΙΔΟΥ Β. «Τὰ ἀρχαῖον ἑλληνικὸν θέα-
τρον» (Σελ. 787).

ΝΤΕΑΜΟΝΤ Γ. «Ὁ συναισθησιακὸς κόσμος
τῶν θηρίων» (Σελίδες 792—794).

ΜΠΟΝΤ Ν. «Ὁ νοσταλγὸς τοῦ Ἀρεῶς» (Σελί-
δες 795—796).

ΧΑΡΑΜΗ Ι. Συνέντευξις τοῦ ἐπὶ τῆς ἰδρύσε-
ως «Τραπεζῆς ὀφθαλμῶν» ἐν Ἑλλάδι (Σελίς
763).

ΜΠΡΟΚΑΡ Ρ. «Ὁ θόρυβος τῶν ηλεκτρικῶν συ-
σκευῶν» (Σελ. 866).

ΜΑΝΙΑΤΑΚΗ Ι. «Ἡ προστασία τῶν ζώων εἰς
Ἀθήνας» (Σελίς 776).

ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ Β. «Τὰ ἑλληνικὰ ναυπηγεῖα» (Σε-
λίδες 789—790).

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΘ. «Μάρω, ἡ Σερβοελληνὶς ἡγε-
μονίς» (Σελίς 803).

ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Π. «Ὁ καθαρισμὸς τῶν θα-
ρελίων οἴνου» (Σελ. 794).

Τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τῶν μετάλλων (Σελίδες
757—758).

Θεραπεία με ραδιενεργὰ ἱσότοπα (Σελίς 773).

Ὑμνογραφία αὐτοῦ τοῦ ἀγρίου δένδρου τῆς Ἑλ-
λάδος (Σελίς 777).

Τὰ φαρμακευτικὰ φυτὰ τῆς Ἑλλάδος (Σελ. 780).

Γεωργικὴ ἐκπαίδευσις ἀγροτοπαίδων ἐν Ἑλλάδι
(Σελίς 781).

Ὁ ἱατρὸς τῆς οἰκογενείας (Σελίς 775).

Ἀνακάλυψις τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Πλάτωνος (Σε-
λίδες 785—786).

Καρκίνος καὶ ὁ χαρακτὴρ τοῦ ἀνθρώπου (Σελίς
764).

Μυθιστορήματα, σελίς ποιητικῆς ἀνθολογίας, ἐκ-
λεκταί σελίδες μεγάλων λογοτεχνῶν, κλπ.

ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ ΤΕΥΧΟΣ

ΤΟΥ «ΗΛΙΟΥ» ΘΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΗ ΟΜΩΣ
ΜΕ ΤΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ»

Καὶ ἡ ἐβδομαδιαία ἐκδοσις τοῦ «ΗΛΙΟΥ» θὰ ἐπαναρχίση
ὁμοῦ με τὴν ἐκδοσὶν τῶν συμπληρωμάτων τοῦ «Λεξικοῦ»
ποῦ προετοιμάζομεν.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἐκδόσεως τοῦ ΜΕΓΑΛΟΥ ΛΕ-
ΞΙΚΟΥ, ὁ «ΗΛΙΟΣ» ἀνήγγειλεν ὅτι προετοιμαζεῖ ὠριμα-
νὰ ἀπαραίτητα «ΕΙΔΙΚΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ» τοῦ κολοσσι-
αίου αὐτοῦ πνευματικοῦ ἔργου. Εἶναι δὲ χρῆσιμα καὶ ἀπα-
ραίτητα τὰ συμπληρώματα αὐτὰ, τὰ ὅποια θὰ ἀποτελέσουν
τέσσαρας ἀκομὴ τόμους, ὅχι μόνον διὰ τὴν ἀπὸ πάσης πλευ-
ρας ἀριότητα τοῦ μνημειώδους αὐτοῦ ἔργου ποῦ κατάρθωσε
νὰ ἐκδόσῃ ὁ «ΗΛΙΟΣ», ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀπόλυτον ἐνημε-
ροτητα αὐτοῦ.

Ὡς πρὸς τὴν μορφήν καὶ τὴν ἀξίαν τῶν «ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΥΜ-
ΠΛΗΡΩΜΑΤΩΝ» ποῦ προετοιμάζει ὁ «ΗΛΙΟΣ», δύναται μόνον
νὰ λεχθῇ ἀπὸ σημερον ὅτι ἡ ἐργασία αὕτη θὰ εἴναι τὸ
ΑΠΟΚΟΡΥΦΤΗΜΑ τῆς ἐκδοτικῆς προσπάθειας τοῦ «ΗΛΙΟΥ». Καὶ
λεγομεν τοῦτο ὅχι μόνον διότι ἡ ἐργασία αὕτη θὰ εἴναι
τελειῶς πρωτότυπος, μεγίστου ἐνδιαφέροντος καὶ ὠφέλιμος
γενικώτερον, ἀλλὰ καὶ διότι παρόμοια πράγματα, τὰ ὅσα
ὀφθαλμῶν θὰ περιληφθῶν εἰς τοὺς τέσσαρας τόμους τῶν Εἰδι-
κῶν αὐτῶν Συμπληρωμάτων, μόλις ἐσχάτως περιήλθον εἰς
τὴν σφαίραν τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων καὶ δὲν δύναται φυ-
σικὰ νὰ τὰ ἀνεύρῃ κανεὶς καὶ νὰ τὰ ἀναγνώσῃ εἰς τὴν ἑλ-
ληνικὴν γλῶσσαν.

Ὅπως οὖν τὸ παρὸν τεύχος εἶναι τὸ τελευταῖον
μηνιαῖον τεύχος ποῦ ἐκδίδει ὁ «ΗΛΙΟΣ».

Τὸ προσεχές τεύχος τοῦ «ΗΛΙΟΥ» θὰ ἐκδοθῇ μίαν
ἐβδομάδα πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκδόσεως τῶν συμπληρω-
μάτων τοῦ «Λεξικοῦ» καὶ θὰ περιέχῃ τὴν ἀναγγελίαν καὶ
τὸ περιεχόμενον τῶν συμπληρωμάτων τοῦ «Λεξικοῦ». Εὐθὺς
δὲ κατόπιν θὰ συνεχισθῇ καὶ ἡ κανονικὴ ἐβδομαδιαία ἐκ-
δοσις τοῦ «ΗΛΙΟΥ» μετὰ τῶν συμπληρωμάτων, τὰ ὅποια
θὰ ἐκδίδονται εἰς ἐβδομαδιαία ἐπίσης τεύχη, ὡς ἐξεδί-
δετο καὶ τὸ «Λεξικόν».

ΤΟΜΟΙ ΚΑΙ ΤΕΥΧΗ

Παρακαλοῦμεν καὶ πάλιν τοὺς παλαιούς ἀναγνώστας μας
ποῦ δὲν ἔχουν συμπληρώσει τὴν σειράν των τοῦ «Λεξικοῦ»
καὶ τοὺς λείπουν ἢ τευχὴ ἀπὸ διαφόρους τόμους ἢ τομοὶ ὁ-
λοκληροί, νὰ φροντίσουν νὰ συμπληρώσουν τὰ τεύχη ἢ τοὺς
τόμους ποῦ τοὺς λείπουν (οἱ ἀδεῖαι πωλοῦνται ἤδη πρὸς 130
δραχμὰς ἑκαστος) διὰ νὰ μὴ παραπονεῖται ἀργότερον ὅ-
ταν δὲν θὰ ὑπάρχουν μεμονωμένα τεύχη ἢ μεμονωμένοι τό-
μοι πρὸς πώλησιν.

Ἡ ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ ΤΟΥ «ΛΕΞΙΚΟΥ»

Παρακαλοῦνται ὅσοι δὲν ἔχουν δέσει ἀκόμη τοὺς τόμους τοῦ
«Λεξικοῦ», νὰ προσκομίσουν αὐτοὺς εἰς τὰ γραφεῖα μας διὰ
νὰ τοὺς δέσουν, διότι ἀργότερον θὰ αὐξηθῇ ἡ βιβλιοδεσία τῶν
τόμων.

Αἱ βιβλιοθεकाὶ διὰ τὸ «ΛΕΞΙΚΟΝ»

Περιήλθεν εἰς γνῶσιν μας ὅτι διάφοροι ἐπιχειρηματῆαι οὐ-
δεμίαν σχέσιν ἔχοντες με τὸν «ΗΛΙΟΝ», κατασκευάζουν καὶ
πωλοῦν βιβλιοθήκας διὰ τὸ «ΛΕΞΙΚΟΝ» τοῦ «ΗΛΙΟΥ», ὅ-
πως ἰσχυρίζονται. Εἰδικεύομεν τοὺς ἀναγνώστας μας ὅτι
οἱ ἀνωτέρω οὐδεμίαν ἐγγυολὴν ἔχουν πρὸς τοῦτο ἀπὸ τῶν
«ΗΛΙΩΝ» καὶ ὅτι αἱ βιβλιοθεκαὶ αὗται κατασκευάζονται ἐξ
ἴσας πρωτοβουλίας τῶν.

Ὁ «ΗΛΙΟΣ» θὰ κατασκευάσῃ καὶ θὰ διαθέσῃ εἰδικὰς
βιβλιοθήκας διὰ τὸ «Λεξικόν», εὐθὺς ὡς ἀρχίσῃ ἡ ἐκδοσις
καὶ τῶν συμπληρωμάτων τοῦ «Λεξικοῦ», ὥστε αἱ βιβλιοθε-
καὶ νὰ περιλάβουν καὶ τοὺς τόμους τῶν εἰδικῶν συμπληρω-
μάτων. Συνεπῶς ἂν μὴ ἐπιστολὴν δι' ἀναγνώσταις μας νὰ προ-
μηθευθῶν βιβλιοθήκας, αἱτινες δὲν θὰ εἶναι χρησιμότητες αὐ-
τοῦς ἀργότερον.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΟΡΕΑ *Καὶ Ν. Κατῆ*

ΗΜΕΡΟΜ. *20.8.55*

ΑΡΙΘ. *38257*

20—40 ετών	ἀρρ. 262.326	23.20%
	θῆλ. 170.142	15.45%
40—60 ετών	ἀρρ. 103.165	9.10%
	θῆλ. 41.210	3.75%
Μέσος ὅρος		42.95%

Ἡ ἀντιμετώπισις τῆς θλιβεράς πραγματικότητος.

Τὸ Κράτος ἤρχισε νὰ δεικνύῃ δραστηριότητα ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπ' ἧς τὴν διακυβέρνησιν τῆς χώρας ἀνέλαβεν ὁ Ἑλληνικὸς Συναγερμὸς. Ὡς μίαν ἐκ τῶν σπουδαιότερων ἐπιδιώξεων τοῦ ἐθεσέ τοῦ Υπουργείου τῆς Παιδείας ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 1953 τὴν καταπολέμησιν τοῦ ἀναλφαβητισμοῦ, συνδυασμένην μετὰ τὴν παρὰ τὴν βιομηχανίαν, μορφώσεως. Κατ' ἀρχὰς ἐπεδιώχθη διὰ μέτρων διοικητικῶν ἡ ἰδρυσὶς σχολείων ἀναλφαβητῶν, κατὰ δὲ τὴν ἐτος 1954 ἐδημοσιεύθη ἐδικὸν Νομοθετικὸν Διάταγμα ὑπ' ἀριθ. 3094 «Περὶ μέτρων πρὸς καταπολέμησιν τοῦ ἀναλφαβητισμοῦ. Δι' αὐτοῦ ἐθεσπίσθησαν διατάξεις θέτουσαι φραγὰς εἰς τὴν πρόωρον ἐκ τῶν σχολείων διαφυγὴν τῶν παιδίων καὶ προνοοῦσαι διὰ τὴν ἰδρυσὶν σχολείων παροχῆς βασικῆς μαθημάτων. Μία ἐκ τῶν σπουδαιότερων διατάξεων τοῦ ρηθέντος Νόμου εἶναι ἡ ἀρρίζουσα, ὅτι, μετὰ παρέλευσιν ὀκταετίας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ρηθέντος Νομοθετικοῦ Διατάγματος οὐδεὶς θὰ δικαιούται νὰ διενεργῇ ἐπιχειρήσιν ἢ διοικητικὴν κατὰ τὴν ἀν δὲν ἔχῃ ἀπολυτήριον ἐξασφαλισμὸν διηρησίου σχολείου. Ἐπίσης λαμβάνεται πρόνοια νὰ τηρηθῇ εἰς ἕκαστον Νομὸν μητρώων ἀπογραφῆς ἀγορασμάτων, εἰσαγόμεναι δὲ κυρώσεις διὰ γονεῖς ἀμελοῦντας νὰ στέλλουν τὰ παιδιὰ τῶν εἰς τὰ σχολεῖα καὶ διὰ τοὺς ἐργοδότας οἱ ὅποιοι ἤβελον παρακαλῶσαι τοὺς στερομένους βασικῆς μορφώσεως νέους 12—20 ἐτῶν νὰ λαμβάνουν συμπληρωματικὴν ἐκπαίδευσιν εἰς τὰ ἰδρυόμενα νυκτερινὰ σχολεῖα.

Ὁ ἀγὼν κατὰ τοῦ ἀναλφαβητισμοῦ

Τὴν δὴν διέθυσιν τοῦ πρὸς καταπολέμησιν τοῦ ἀναλφαβητισμοῦ ἀγῶνος τὸ ὑφ' ὀνόματι Διάταγμα ἔχει ἀναθέσει εἰς μίαν κεντρικὴν ἐν Ἀθήναις ἐπιτροπὴν (Κ.Ε.Κ.Α. Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ Καταπολέμησεως τοῦ Ἀναλφαβητισμοῦ). Ἐκ τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῆς ἐξαρτῶνται αἱ εἰς τὰς πρωτεύουσας τῶν Νομῶν ἐδρεύουσαι ἐπιτροπαὶ (Ν.Ε.Κ.Α. Νομαρχιακὰ Ἐπιτροπαὶ Καταπολέμησεως Ἀναλφαβητισμοῦ). Διὰ δὲ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἀγῶνος προβλέπονται καὶ εἰδικοὶ πόροι, τίθενται εἰς τὴν διάθεσιν τῶν συγκαταλεγμένων ἐπιτροπῶν. Τὰ κατὰ τὰ τελευταῖα τρία ἔτη ἐπιτελεσθέντα ἀποτελέσματα θεωρούμενα ὡς ἀπαρχὴ τῆς προσπάθειας, τυχάνουν ἐπαρκῶς ἐνδραστηριοτικῆς, ἐκπαίδευσιν τῶν νυκτερινῶν σχολείων κατὰ τὴν στατιστικὴν τοῦ Υπουργείου Ἑθνικῆς Παιδείας (Τμήμα Λαϊκῆς Ἐπιμορφώσεως, τμηματάρχης κ. Ἐλένη Μαλαφέκα) ἔχουν ὡς ἑξῆς:

	1952—1953	1953—1954	1954—1955
Νυκτερ. Σχολ.	387	2342	2500
Μαθηταὶ	7400	63722	90000
Διδάσκαλοι	—	2363	3200

Πρέπει νὰ ἐκφρασθῇ δικαίως ἔπαινος εἰς τοὺς Ἑλληνας δημοδιδασκάλους, διότι οἱ πλείστοι ἐξ αὐτῶν ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀμοιβῆς ἠθέλησαν νὰ θυσιάσουν τὴν ἀνέσιν τῆς βραβυτικῆς ἀναπαύσεώς των χάριν τῶν πνευματικῶν φωτισμῶν τοῦ λαοῦ. Δίκαιον εἶναι νὰ σημειωθῇ ὅτι καὶ οἱ ἐπιθεωρηταὶ τῆς στοιχειώδους ἐκπαίδευσιν συνετέλεσαν κατὰ πολὺ εἰς τὴν εὐδωσιν τοῦ ἀναλφαβητῆτος ἔργου. Ἀξία ἰδιαίτερας μνείας εἶναι καὶ ἡ ἀναπτυχθεῖσα διὰ τὴν δόξαν τῶν, τὴν λειτουργίαν τῶν νυκτερινῶν σχολείων καθὼς καὶ τὴν ἐξέυρεσιν νοσηματικῶν πόρων δραστηριότητος τῶν κ.κ. Νομαρχῶν. Κατωρθώθη νὰ ἐξευρεθοῦν ἐκ τῶν πόρων τῆς Τοπικῆς Αυτοδιοικήσεως 4 ἑκατομμύρια δραχμῶν εἰς τὰ ὅποια προσετέθη καὶ ἓν ἑκατομμύριον ληφθέν ἐκ τῶν ἐκπαιδευτικῶν τελῶν τῶν προερχομένων ἀπὸ καταβολὰς τῶν μαθητῶν τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσιν. Τὸ Υπουργεῖον τῆς Παιδείας ἔχει καταρτίσει σχέδιον, διὰ τοῦ ὁποῦ προβλέπεται ἐντὸς πενταετίας νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ παροχὴ τῆς

ΔΙΑ ΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΙΝ ΤΟΥ ΚΛΙΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Συνεπληρώθη ἡ ἀναδάσωσις τοῦ Ὑμηττοῦ

Τὸ πλησιέστερον πρὸς τὰς Ἀθήνας δούλο, ὁ Ὑμηττός, πού ἐπηρεάζει μὲ τὸν βραχυὸν ὄγκον του, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο ὕψωμα τὸ κλίμα τῆς πρωτεύουσας, ἔχει πλέον δειροφουτευθῇ ὁλοκλήρως ἀπὸ τὴν δυτικὴν τοῦ πλεύρα, τὴν ὁποίαν ἀντικρύζουν διαρκῶς ὅλοι σχεδὸν ὅσοι κατοικοῦν κοντὰ στὸν Λυκαβηττὸ καὶ στὴν Ἀκρόπολιν καὶ στὰ προάστια πού βρίσκονται ἀπὸ τὴν Ἀγία Παρασκευὴ ἕως τὴν Βούλα.

Ὑστερὰ ἀπὸ δύο τρία χρόνια θὰ παύσῃ πᾶν νὰ εἶναι ἡ γύμνια τὸ κύριο χαρακτηριστικὸν τοῦ ὠραίου αὐτοῦ δούλου πού ἀλλάζει χίλιες ἀποχρώσεις ἀπὸ τὴν σιγῆς τοῦ λυκαυγῆος ἕως τὴν ὥρα πού σβῆναι τὸ λυκόφως ἀπὸ τὸ λεκανοπέδιο τῆς Ἀττικῆς.

Ὁ μενεξεδένιος Ὑμηττός θὰ γίνῃ καταπράσινος πολὺ γρηγορὰ, μὰς διεδέδωκεν ἐπισήμια πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ὁ δασάρχης Ἀττικῆς κ. Χρυσανθοκόπουλος, ὁ ὁποῖος ἀνέλαβε τὴν εὐθύνην τῆς ἀναδάσωσης τοῦ.

Ἐπειτα ἀπὸ δέκα χρόνια τὰ δενδράκια πού ἔχουν ἤδη φυτευθῇ μέχρι τῆς κορυφῆς σὲ ὅλην τὴν δυτικὴν πλευρὰ του, χωρὶς νὰ διακρίνονται ἀκόμη ἀπὸ μακριὰ, θὰ ἔχουν ὕψος περίπου 1 1/2 μέτρον, καὶ τὴν ἐπόμενη δεκαετία θὰ εἶναι πλέον μόνον μ.

βασικῆς μορφώσεως εἰς στερομένους αὐτῆς νέους ἡλικίας 13—20 ἐτῶν.

Ἡ λαϊκὴ ἐπιμορφώσις

Μετὰ ταῦτα δὲ θὰ ἐπιδιωχθῇ νὰ ὀργανωθῇ ἀρτία ὑπηρεσία λαϊκῆς ἐπιμορφώσεως. Πρέπει νὰ γίνῃ νοητὴ ὅτι ὅλων ἡ σπουδαιότερη τῆς ἀρεσκείας προσπάθεια. Αἱ ἐπιδιώξεις τοῦ Υπουργείου τῆς Παιδείας δὲν περιορίζονται νὰ διδασθῇ εἰς τοὺς ἀγοραστούς τὴν τεχνικὴν τῆς γραφῆς καὶ ἀναγνώσεως, ἀλλ' ὁ κύριος σκοπὸς εἶναι ἡ παροχὴ τῆς λεγομένης «βασικῆς μορφώσεως». Τὸ περιεχόμενον τοῦ ὁροῦ τοῦτου ὅπως ἔχει ἐσχετῶς καθορισθῇ ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἐμπειρογνομῶν τῆς Οὐνέσκο, ὑπερβαίνει κατὰ πολὺ τὰ ὅρια τῆς παροχῆς ἐνημερώσεως ὡς πρὸς τὴν γραφὴν καὶ ἀνάγνωσιν. Διὰ τῆς παροχῆς τῆς «βασικῆς μορφώσεως» ἐπιδιώκεται νὰ παρασχεθοῦν εἰς παιδιὰ καὶ ἐνηλικίους οἱ ὅποιοι δὲν ἔλαβον τὴν κανονικὴν στοιχειώδη ἐκπαίδευσιν στοιχεῖα μορφώσεως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων θὰ δύνανται νὰ κατανοοῦν τὰ προβλήματα, τὰ ἀνακύπτοντα εἰς τὸ περιβάλλον εἰς τὸ ὁποῖον ζοῦν, νὰ ἔχουν ἐπὶ γνῶσιν τῶν δικαιωμάτων των καὶ τῶν καθηκόντων των ὡς πολιτῶν καὶ νὰ συνεργάζονται διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς οικονομικῆς καὶ κοινωνικῆς προόδου. Διὰ τῆς παροχῆς τῆς βασικῆς μορφώσεως δὲν ἀποσκοπεῖται νὰ δίδονται ἐτοιμοὶ λύσεις ὡς πρὸς τὰ προβλήματα, τὰ ὅποια τίθενται πρὸς ἀντιμετώπισιν. Καταβάλλεται μόνον προσπάθεια νὰ καλλιεργηθῇ ἡ διανοήσις καὶ νὰ παρέχονται αἱ προϋποθέσεις αἱ ἀπαραίτητοι διὰ νὰ ἐξευρισκῶνται αἱ ἐλευθέρως αἱ πρέπουσαι λύσεις.

Ὑποχρεώσεις διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ μορφωτικοῦ ἐπιπέδου

Ἀνασκοποῦντες τὰ λεχθέντα ὡς πρὸς τὸ τεθεὶν ἐρώτημα φθάνομεν εἰς τὴν ἀπάντησιν ὅτι δὲν ἀρκεῖ ἡ κληροδοτηθεῖσα λαϊκὴ μορφωτικὴ παράδοσις, ἀλλὰ πρέπει νὰ καταβληθῇ ἐντόνος προσπάθεια διὰ τὴν παροχὴν τῆς βασικῆς μορφώσεως καὶ ἐπαρκῶς κατ' ἐξασφαλισμὸν διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς λαϊκῆς ἐπιμορφώσεως. Αἱ πρόοδοι τοῦ τεχνικοῦ πολιτισμοῦ, ἡ μετατροπὴ τῶν συνθηκῶν τῆς κοινωνικῆς ζωῆς ἐπὶ τὴν φυσικὴν εὐφύιαν τοῦ λαοῦ μὰς νοι εἰς τὴν φυσικὴν εὐφύιαν τῆς λαϊκῆς παραδόσεως καὶ εἰς τὴν δύναμιν τῆς πολιτικῆς καὶ τῶν σπας. Εἶναι χρέος τῆς Πολιτείας καὶ τῶν ἀτόμων νὰ κινηθῶν δραστηρίως διὰ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ μορφωτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ μας.

σοσθισμένη ἀνάμνησις ἡ σημερινὴ γύμνια τῶν βραχῶν του, τὴν ὁποία ἔχει καταντῆσει ἀπελπιστικὴ ἡ καταστροφὴ ὅλων σχεδὸν τῶν δένδρων κατὰ τὰ χρόνια τῆς κατοχῆς.

Ἡ συστηματικὴ ἀναδάσωσις τοῦ Ὑμηττοῦ ἤρχισε τὸ 1947 ὕστερα ἀπὸ περιήρξιν του με δαπάνας τοῦ υπουργείου Ἑργασίας καὶ με τὴν συνδρομὴν τοῦ Ἑθνικοῦ Ἰδρυματος.

Ἐνὶ ἐννεοῦ ἡ τεχνητὴ ἀναδάσωσις τῆς δυτικῆς πλευρᾶς, ἡ ἀνατολικὴ πλευρὰ τοῦ ἤρχισεν ἤδη νὰ ἀναδασοῦται διὰ φυσικῆς ἀναγεννήσεως καὶ ἤδη ἡ πρὸς τὴν πεδιάδα τῶν Μεσογείων ὁψις του εἶναι πολλὰ σημεία τῆς ἔχει γίνῃ πάλιν καταπράσινη με δαπάναις πού ἐμεγάλωσαν μέχρι τριῶν μέτρων.

Αἱ ὑψηλότεραι κορυφαὶ τοῦ Ὑμηττοῦ ἔχουν ὕψομετρον 622, 660, 728, 765 καὶ 1026 μέτρων, εὐρίσκονται δηλαδὴ εἰς περιήρξιν εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι δυνατόν νὰ εὐδοκηθῇ καὶ ἡ ἐλάτῃ.

Κατὰ τὸ πλείστον ἡ δυτικὴ πλευρὰ ἔχει ἀναδασωθῇ με χαλῆτιον πεύκην, ἡ ὁποία εἶναι πολὺ ἀνθεκτικὴ εἰς τὴν ξηρασίαν τῶν ἐδαφῶν πού εἶναι πετρώδη.

Ἐπίσης ὅπως μὰς ἐνημεροφώρησεν ὁ δασάρχης κ. Χρυσανθοκόπουλος, ἐφυτεψθῶσαν ἀρκετὰ κυπαρίσσια καὶ ὀλίγα εὐκαλύπτοι.

Εἰς τὴν περιοχὴν τῶν κορυφῶν τοῦ Ὑμηττοῦ ἐφυτεψθῶσαν ἡδη καὶ ἀρκετὰ ψευδοσκακίαι, διὰ νὰ γίνῃ προδιάρθεσις τοῦ ἐδαφους διὰ μελλοντικὴν φυτεύσιν ἐλάτων. Ὅπως ἔχουν ἀποδείξει αἱ δοκιμαὶ τῆς καλλιέργειας τῆς, ἡ ἐλάτῃ ἀναπτύσσεται κατ' ἀρχὰς μόνον ὑπὸ σκιαν. Διὰ τοῦτο ἡ Δασικὴ Ὑπηρεσία φυτεῖ κατ' ἀρχὰς ψευδοσκακίας, καὶ ὅταν αὐταὶ ἀναπτυχθῶν, θὰ φυτεύσῃ ὑπὸ τὴν σκιάν των ἐλάτα. Μετὰ τὴν ἀνάπτυξιν των τελευταίων, αἱ ψευδοσκακίαι θὰ κοποῦν διὰ νὰ ἀφῇ ἡ περιοχὴ τῶν κορυφῶν ἐλευθέρως εἰς τὰ ἐλάτα.

Ὅταν μεγαλώσων τὰ πεύκα καὶ τὰ ἐλάτα τοῦ Ὑμηττοῦ, ἡ δασωμένη ἑκτάσις του θὰ ἐπηρεάζῃ ὅπωςδήποτε τὸ κλίμα τῆς πρωτεύουσας καὶ θὰ καταστήσῃ αὐτὸ γλυκύτερον.

Ἐν τῷ μεταξύ ἡ κορυφὴ τοῦ Ὑμηττοῦ ἔπαυσε πλέον νὰ εἶναι προσιτὴ μόνον εἰς τοὺς ἠσκημένους ὀρειβάτας, διότι πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν συνεπληρώθη ἡ κατασκευὴ αὐτοκινήτοδρόμου πού φθάνει μέχρι τῆς κορυφῆς πρὸς τὸ μέρος τοῦ Λιόπσει.

Τοιοῦτοτρόπος εἰς τὸ μέλλον οἱ Ἀθηναῖοι ὅταν θὰ θέλουν νὰ ἀπολαύσουν ἀλπητικὴν φύσιν δὲν θὰ κατεβύνωνται μόνον πρὸς τὴν Πάρνηθα, ὅπου ὁ ὀρίζων εἶναι μάλλον κλειστός, ἢ εἰς τὴν Πεντέλην, ἀλλὰ θὰ ἔχουν εἰς συντομότερον χρόνον νὰ εὐρεθοῦν μετὰ αὐτοκινήτων εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Ὑμηττοῦ, πού θὰ εἶναι στολισμένος με ἐλάτα, καὶ ἀπὸ ὕψους χιλίων περὶπου μέτρων νὰ ἀπολαύσουν πανοραμικὴν καὶ σχεδὸν ἀεροπορικὴν θέαν τῶν Ἀθηνῶν.

Ἐνὶ εἰς ὀριζοντίαν εὐθείαν γραμμὴν ἡ Πάρνηθα ἀπένει ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολιν 26 χιλιόμετρα καὶ ἡ Πεντέλη 19, ἡ κορυφὴ τοῦ Ὑμηττοῦ εὐρίσκεται εἰς ἀπόστασιν μόνον 8 χιλιομέτρων.

Μετὰ ἀπὸ τὰ ἐλάτα τῆς κορυφῆς τοῦ Ὑμηττοῦ θὰ ἔχωμεν νὰ προσφέρωμεν μίαν ὑπέροχον θέαν, ἡ ὁποία θὰ ἀξιοποιήσῃ εἰς μέγαν βαθμὸν τὴν ἑλληνικὴν πρωτεύουσαν ἀπὸ τουριστικῆς ἀποψεως. Ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ Ὑμηττοῦ δὲν θὰ ὑπάρχῃ πλέον κανένα ἐμπόδιον διὰ τὴν θέαν ὅλης τῆς Ἀττικῆς καὶ τῶν θαλασσῶν πού τὴν περιβάλλουν μέχρι τῆς Εὐβοίας, τῶν Κυκλάδων καὶ τῆς Πελοποννήσου.

Ἀπὸ τὴν δασωμένην αὐτὴν κορυφὴν θὰ ἀρχίσουν αἱ ἐπισκέψεις τῶν τουριστῶν, πού θὰ θέλουν ἐξ ἀρχῆς νὰ προσανατολίζονται εἰς τὴν τοπογραφίαν τῶν περιοχῶν εἰς τὰς ὁποίας εὐρίσκοντο οἱ ἀρχαῖοι ἔθνη πού ἀποτελοῦσαν τὰς ἐνδόξους Ἀθήνας.

Ἡ ἡλιοσ

ΑΙ ΠΡΟΟΔΟΙ ΤΗΣ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΑΣ

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

Νέα κράματα με ἐκπληκτικὰς ιδιότητες, ἐκτοπίζουν τὰ καθαρὰ μέταλλα. Τὸ εὐρὺ μέλλον τῶν ἐλαφρῶν κράματων. Μέταλλα θεωρούμενα ὡς ἀχρήστα, εὐρίσκουν πληθώραν χρήσεων καὶ ἀποδεικνύονται πολὺτίμα.

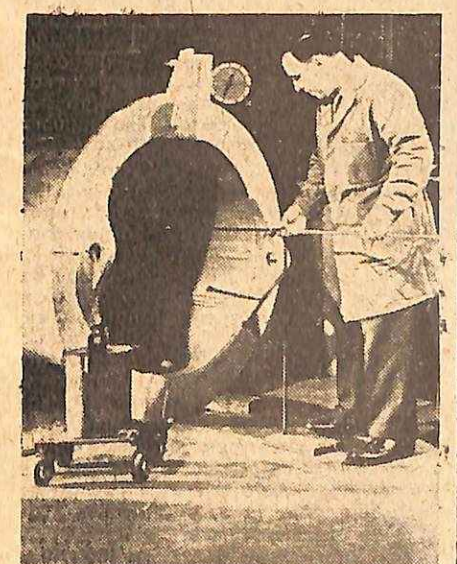
Παρομοιάζουν πολλοὶ τὸ πετρέλαιον μετὰ τὸ «αἷμα» τοῦ τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ τῆς ἐποχῆς μας. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὰ μέταλλα αποτελοῦν τὸν σκελετὸν ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐδράζεται ὁλόκληρος ὁ πολιτισμὸς τῆς ἐποχῆς μας.

Εἶναι χαρακτηριστικὸν ὅτι αἱ τρεῖς τελευταῖαι περίοδοι τῆς ἐξελίξεως τοῦ ἀνθρώπου χαρακτηρίζονται ὡς ἐποχαὶ τοῦ χαλκοῦ, τοῦ ὀρειχάλκου καὶ τοῦ σιδήρου, ἀντιστοίχως εἶναι δηλαδὴ ἐποχαὶ ἐπικρατήσεως τῶν μετάλλων ἐν ἀντιθέσει μετὰς προηγούμενας περιόδους, κατὰ τὰς ὁποίας ἐκκυριαρχοῦσεν ὁ λίθος. Ἡ ἐποχὴ ἡ ὁποία φαίνεται ὅτι ἀρχίζει μετὰ τὸν 20ὸν αἰῶνα, ἔχει πάρει πολλὰ ὀνόματα. Ἰννομάσθη ἐποχὴ τοῦ πετρελαίου, τοῦ ηλεκτρισμοῦ, τοῦ αὐτοῦ ἢ ἀκόμη τῶν πλαστικῶν. Ὅα ἡμποροῦσε ὅμως διὰ λόγους ὁμοιομορφίας πρὸς τὰς προηγούμενας, νὰ ὀνομασθῇ ἐποχὴ τῶν κρυστάλλων, διότι σήμερον τὸ χαρακτηριστικώτερον κατασκευαστικὸν ὕλικόν τὸ ὁποῖον ὑπόκειται εὐρύτατον μέλλον, εἶναι τὰ κράματα τῶν διαφόρων μετάλλων.

Ὁ κύκλος τῶν μετάλλων εἰς τὴν φύσιν

Ποτὲ ἄλλοτε δὲν παρήγοντο τόσοι τερασταί ποσὰ μετάλλων ὅσον σήμερον, πού καθημερινῶς ἑκατομμύρια τόνοι μεταλλεύματος ἀποσπῶνται ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τῆς Γῆς διὰ νὰ διαμορφωθοῦν εἰς μεταλλικὰ φύλλα, ράβδους, σύρματα καὶ χελώνας. Τὸ ἐπόμενον ὅμως εἶναι ἡ κατασκευὴ μηχανῶν, ἐργαλείων, σκευῶν, ὀχημάτων, πλοίων, ἀεροπλάνων, δοκῶν καὶ δομικῶν ὑλικῶν. Ὑπὸ τὴν μορφήν αὐτὴν τὰ εὐρίσκει ἡ διάβρωσις. Ὁ ἀπὸ τὴν ὑγρασίαν, ἡ μηχανικὴ καταπόνησις φθείρουν τὰ μέταλλα. Ὁ σίδηρος σκεπάζεται ἀπὸ ἐρυθρὰν σκωρίαν, ὁ χαλκὸς ἀπὸ πράσινον, τὸ ἀλουμίνιον ἀπὸ λευκὴν. Τὰ μέταλλα σκορπίζονται, διαλύονται καὶ χάνονται εἰς τὸ ἐδαφον, ἐνὸς κατὰ μέρος παρασύρονται ὑπὸ τῶν ὕδατων πρὸς τὴν θάλασσαν. Ἐξ ἄλλου μεγάλα ποσὰ μετάλλων χάνονται ὡς ἀπορρίμματα, ναυάρια κλπ., ἢ δεσμεύονται νομῶς εἰς διάφορα ἔργα καὶ κάποτε συγκαταστρέφονται μετ' αὐτῶν.

Τὰ διαβρωθέντα καὶ διαλυθέντα μέταλλα δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀνακτηθοῦν, ἐκ νέου, διότι ἔχουν διαμοιρασθῇ εἰς μεγάλας

Ἡ μεταλλουργία σήμερον χρησιμοποιοῖ εὐρύτατα μεθόδους ἐξετάσεως τῆς ποιότητος τῶν μεταλλικῶν κατασκευασμάτων διὰ ραδιενεργῶν ἰσοτόπων. Ἀντικαθίστανται οὕτως οἱ ἀρχαῖοι δοκιμαστικοὶ ὁδοὶ.

Ἡ ἡλιοσ

ἐκτάσεις. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ ἐκμεταλλεύσιμον ἀποθεμα μετάλλων τοῦ ἡλανθίου ἐλαττοῦται συνεχῶς, διότι ὁ κύκλος τοῦ μετάλλου ἀφίνει μέγα παθητικὸν, ἐνὸς ἀντιθέτως αἱ ἀναγκαίαι τῆς τεχνικῆς εἰς μέταλλα αὐξάνονται ἀματωδῶς.

Παρουσιάζεται λοιπὸν ἀκόμη ἓνας κίνδυνος εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τοῦ αὐατέρου μελλοντος, ὁ κίνδυνος νὰ μείνῃ χωρὶς μέταλλα, δηλαδὴ νὰ γίνῃ ἀνίκανος νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς προόδου, καὶ ἀκομὴ νὰ ὀπισθοδρομήσῃ ἐλλείψει καταλλήλων τεχνικῶν μέσων ἐξορύξεως κλπ.

Ἡ ἐλλείψις μετάλλων εἶχε παρουσιασθῇ πολλάκις καὶ εἰς τὸ παρελθόν, ὠφείλετο ὁμως εἰς καθαρώς τεχνητοὺς λόγους, δηλαδὴ εἰς τοὺς πολέμους, τὴν ἐλλείψιν συγκοινωνιῶν, καταλλήλων τεχνικῶν μέσων ἐξορύξεως κλπ.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ τελευταίου παγκοσμίου πολέμου οἱ Γερμανοὶ καὶ οἱ Ἰάπωνες ὑπέφεραν πολὺ ἀπὸ τὴν ἐλλείψιν τῶν περισσοτέρων μετάλλων, νικελίου, χρωμίου, μαγγανίου, θαναδίου, μολυβδαίνιου (μετάλλου ἀπαραίτητον διὰ τὴν παρασκευὴν χημικῶν ἀντιπυρρῶν ὀξυγόνου καὶ διὰ τὴν ἐπιμετάλλωσιν), χαλκοῦ, μολύβδου, ὑδραργύρου κλπ., ἐνὸς ἀνεναντίας τὰ Ἡνωμένα Ἑθνη ἠσθάνθησαν σοβαρῶς τὴν ἐλλείψιν κασιτέρου, διότι τὰ πλέον ἀξιολόγα εἰς τὸν κόσμον μεταλλεῖα κασιτέρου τῆς Ἰνδουνησίας κατελήφθησαν ἐνθὺς ἐξ ἀρχῆς ἀπὸ τοὺς Ἰάπωνας.

Νεαὶ πηγαὶ μετάλλων

Τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα ἐλήφθησαν τότε ἀπὸ τοὺς ἐμπολέμους διὰ νὰ ἐξοικονομήσων ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλύτερας ποσότητος μετάλλων, χρησιμοῦνται ὡς πρότυπον τῶν εἰς τὸ παρόν ὅσον καὶ εἰς τὸ μέλλον διὰ τὴν ἐξέυρεσιν νέων πηγῶν μετάλλων.

Ἡ πρώτη πηγὴ μετάλλων εἶναι τὰ ἀχρήστα μεταλλικὰ κατασκευαστικά, καθὲς εἶδους. Τὰ ναυάρια τῶν πλοίων, τὰ ὁποῖα εἰς τὸν ποσὸν ποσότητος καὶ τοῦ Ἄρεως σκορπίζει μετὰ ἀφθονίαν εἰς τὸν ὕδρον, ἀποτελοῦν μίαν θαυμασίαν πηγὴν σιδήρου. Τὸ γερμανικὸν θωρηκτὸν «Τίρπιτς» π.χ., τὸ ὁποῖον ἐβυθίσθη εἰς τὸν μυχόν ἑνὸς νορβηγικοῦ φιορδ, ἀπέτελεσε διὰ τοὺς Νορβηγούς ἐν ἀπορροδοτικῶν μεταλλῶν μετὰ ἀποθεμα 20.000 τόνων καθορὸν σιδήρου. Σιδηροπλοῖα καὶ ἄλλα παλαιὰ σιδηροδρομικῶν ὑλικῶν, κατεστραμμένα ἢ ἀχρήστα ὄργανα μάχης παλαιὰ πυροβόλα καὶ ἐλπίματα καὶ καθὲς εἶδους «παλιοσίδηρος», ἀποτελοῦν μίαν ἀξιοεξέχουσαν πηγὴν σιδήρου καὶ χάλυβος. Ἀξίζει νὰ σημειωθῇ ὅτι ὅλα αἱ λειτουργοῦσαι σήμερον εἰς τὴν Ἑλλάδα γαλβανογραφίαι χρησιμοποιοῦν ὡς πρῶτην ὕλην τὸν σίδηρον τῶν ἀπορριμμάτων.

Μία σημαντικὴ πηγὴ ἀλουμινίου εἶναι αἱ χηλίδες τῶν ἀεροπλάνων, τὰ ὁποῖα εἴτε καταστρέφονται ἀπὸ ἀτυχήματα εἴτε ἀχρηστεύονται ἀπὸ τὴν πρόδον.

Διὰ τὸν χαλκόν, τὸν μολύβδον, τὸν ψευδάργυρον καὶ τὸν κασιτέρου τὰ ἀπορρίμματα ἀποτελοῦν ἐπίσης σημαντικὴν πηγὴν.

Δευτέρως ἀκόμη μεγαλύτερας σημασίας πηγὴν μετάλλων εἶναι τὰ πτωχὰ κοιτάσματα καὶ τὰ ἐξητλημένα μεταλλεῖα. Οἱ παλαιότεροι μεταλλουργοὶ εἴτε δὲν ἤμπαροῦσαν, εἴτε διότι δὲν ἔχουν ἀνάγκην, διὰ ἐξεμεταλλεύσων τὰ πτωχὰ μεταλλεύματα περιοριζόμενοι μόνον εἰς τὰ πλούσια καὶ εὐκόλως κατεργασία. Οἱ σήμερινοὶ μεταλλουργοὶ ἠναγκάσθησαν πιεζόμενοι ὑπὸ τῆς ἀνάγκης νὰ στραφοῦν καὶ πρὸς τὰ πτωχότερα. Εἰς αὐτὸ τοὺς ἐδῶκεν σημαντικὴν χημεία, ἡ ὁποία εὐρε τρόπους ἀπολήψεως μετάλλων εὐρισκόμενων εἰς πολὺ μικρὰ ποσὰ μὲτα εἰς ἓν μεταλλεῖμα.

Ἀπὸ τὴν ἄλλην πλευρὰν εἰς πολλὰς χώρας ἤρχισε ἡ ἐκμεταλλεύσις τῶν ὑπολειμμάτων ἄλλων μεταλλουργικῶν ἢ χημικῶν

κατεργασιῶν, ἡ ἐπαναχρη

αυτάς ανήκουν η Κεντρική "Ασία και η Σι-
θρία, όπου αϊ συνεχείς έρευναι των τελευ-
ταίων δύο δεκαετιών έφεραν εις τὸ φῶς
πλευσιώτατα κοιτάσματα λιθάνθρακος, σι-
δηρου, νικελίου, πετρελαίου κλπ., τὸ Έσω-
θερικὸν τῆς Κίνας, όπου κατὰ τὴν ἀρχαιο-
τητα ἡκμαζε μία ἰσχυρὰ μεταλλουργία, ἡ
Βραζιλία, τῆς ὁποίας ἡ κυβερνήσις ἐστρά-
φη διὰ σειρὰς σχεδίων εἰς τὴν ἀξιοποίησιν
τοῦ πλοσίου ὑπεδάφους τοῦ ἐσωτερικοῦ,
καὶ τέλος αἱ πολικαὶ χώραι, ὁ πιθανὸς ὑ-
πόγειος πλοῦτος τῶν ὁποίων ἔφερεν ἡδὴ
τὸν ἀνταγωνισμόν τῶν Δυνάμεων καὶ εἰς
τὰ πέρας αὐτὰ τοῦ κόσμου.

Ἡ τρίτη τέλος πηγή μεταλλῶν, ἡ ὁποία
ἴσως νὰ ἀποδειχθῇ εἰς τὸ μέλλον, δι' ὠρι-
σμένα τουλάχιστον μέταλλα, ἡ κυριώτερα,
εἶναι ἡ θάλασσα. Τὰ 80% τοῦ μαγνησίου,
τὸ ὁποῖον παράγεται σήμερον εἰς τὸν κό-
σμον, ἐξάγονται ἀπὸ
τὰ ἀλμυροποτα τῶν Ἀ-
λκυῶν, τὸ δὲ μαγνή-
σιον εἶναι τὸ μέταλ-
λον τοῦ μέλλοντος, ἀ-
πὸ τὸ ὁποῖον θὰ κα-
τασκευάζονται ἀερο-
σκάφη καὶ δικιακά
σκεῦη, ὀχήματα καὶ
δεξαμεναί, πλοία καὶ
ἐπιπλοα. Εἶχον πολλοὶ
τὴν ὑπομνήν νὰ ὑ-
πολογίσουν τὸ ποσὸν
τῶν μεταλλῶν, τὰ ὁ-
ποία εὐρίσκονται ἐν
διαλύσει εἰς τὰς θα-
λάσσας, καὶ ἔφθασαν
εἰς ἀστρονομικά πο-
σά. Βεβαίως αὐτὸ δὲν
σημαίνει ὅτι αἱ πο-
σότητες αὗται εἶναι
ὅσαι ἐκμεταλλεύσιμοι.

Πάντως ἡ χημεία τοῦ
μέλλοντος θὰ ἀνακαλύψῃ μεθόδους διὰ τὴν
ἀνάκτησιν τῶν σημαντικωτέρων μεταλλῶν,
τὰ ὁποία κρυβεῖ εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἡ-
θάλσας.

Νέα μέταλλα ἐπὶ σκηνῆς

Τὴν ἐποχὴν τοῦ χαλκοῦ διεδέχθη πρὶν
ἀπὸ χιλιάδας ἐτῶν ἡ ἐποχὴ τῶν κραμ-
μάτων, δηλαδή τοῦ ὀρειχάλκου καὶ τοῦ
μπρούντζου. Σήμερον τὴν ἐποχὴν τοῦ σι-
δηροῦ καὶ τοῦ χάλυβος διαδέχεται ἡ ἐπο-
χὴ τῶν χαλυβοκραμάτων. Ὀλίγον κατ' ὀ-
λίγον τὸν χυτοσίδηρον, τὸν ἐλατὸν σιδή-
ρον καὶ τὸν χάλυβα διαδέχονται σιδηροῦχα
κράματα, εἰς τὰ ὁποία λαμβάνουν μέρος
μέταλλα γινώστα μέχρι χθὲς μόνον εἰς τὰ
ἐργαστήρια.

Τὸ νικέλιον, τὸ μαγγάνιον, τὸ χρώμιον,
τὸ μολυβδαίνιον, τὸ βανάδιον, τὸ νιόβιον,
τὸ ταντάλιον, τὸ πυρίτιον, τὸ τιτάνιον τὸ
ζρκόιον χρησιμοποιοῦνται εἰς τὴν παρα-
σκευὴν ἐιδικῶν χαλύδων, ὅπως οἱ ταχυχά-
λυδες, οἱ ἀνοξείδωτοι χαλύδες κλπ.

Τὸ κοβάλτιον, τὸ νικέλιον, τὸ ἀργίλιον,
τὸ βολφράμιον καὶ τὸ χρώμιον ὁμοῦ μετὰ
τοῦ χάλυβος δίδουν μέταλλα ἰσχυρῶς μα-
γνητικά ὅπως τὸ ἀλνικό ἢ τὸ νιφάλ, διὰ
τῶν ὁποίων ἐπιτυγχάνεται ἡ μείωσις τοῦ
ἔαρος καὶ τοῦ μεγέθους τῶν ηλεκτροκινη-
τήρων, ἡ κατασκευὴ εἰδικῶν ἰσχυρῶν μα-
γνητῶν κλπ.

Τὸ τιτάνιον, τὸ βολφράμιον, τὸ ταντά-
λιον, τὸ κοβάλτιον καὶ τὸ χρώμιον χρησι-
μοποιοῦνται ἐπίσης διὰ τὴν κατασκευὴν
κοσμάτων πολὺ μεγάλης σκληρότητος κα-
ταλλήνων διὰ τὴν κοπὴν χαλύδων καὶ ἀλ-
λων ἐξ ἴσου σκληρῶν υλίκων.

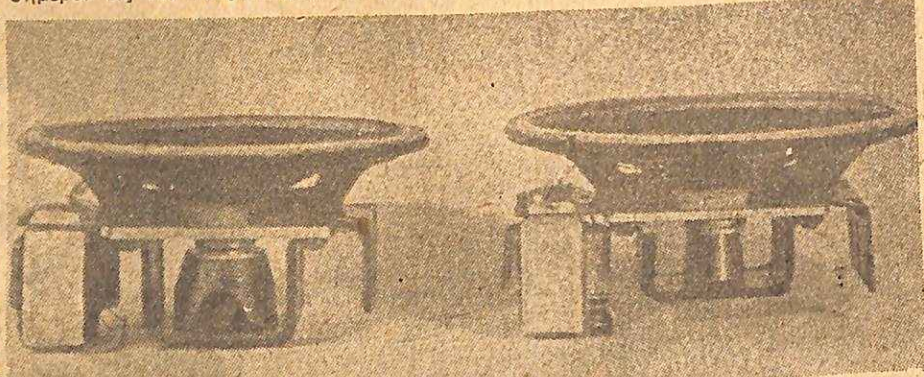
Τέλος, τὸ νικέλιον, τὸ μαγγάνιον, τὸ
ζιρκόνιον καὶ τὸ πυρίτιον εἶναι συστατικά
διαφόρων κραμάτων χαλκοῦ ἢ χαλκοῦ-ψευ-
δαργύρου, τὰ ὁποία παρουσιάζουν νῦξη-
μένην μηχανικὴν ἀντοχὴν καὶ σκληρότητα.
Ἐκτὸς αὐτῶν χρησιμοποιεῖται καὶ ἓνα μέ-
γαι χθὲς ἄγνωστον σχεδὸν μέταλλον διὰ
τοῦ ὁρυλλίου, τὸ ὁποῖον προστιθέμενον εἰς ἀ-
ναλογία 2 25% εἰς τὸν χαλκόν, δίδει κρά-
μα (μπρούντζος βουλλίου), ἀντοχῆς τρι-
πλασίας τῆς ἀντοχῆς τοῦ συνηθισμένου χά-
λκου καὶ ἐξαπλάσιας τῆς ἀντοχῆς τοῦ
χαλκοῦ καδμίου, γοσημιποιεῖται ὡς
τῆς ὑψηλῆς ἀγωγιμότητος καὶ ἀντοχῆς τοῦ
διὰ τὴν κατασκευὴν ηλεκτροφόρων καλῶ-

δίων διὰ τὰ τρῶλλεῦ καὶ τοὺς ηλεκτρικοὺς
σιδηροδρόμους.

Εἰς τὰ ἐλαφρά κράματα, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ
βασικὰ μέταλλα δηλαδή τὸ ἀλουμίνιον καὶ
τὸ μαγγάνιον συμμετέχουν τὸ μαγγάνιον,
τὸ νικέλιον, τὸ τιτάνιον, τὸ πυρίτιον, ἐσχά-
τως δὲ καὶ τὸ νάτριον.

Ἡ προσθήκη τῶν μεταλλῶν αὐτῶν προσ-
δίδει εἰς τὰ ἐλαφρά κράματα σκληρότητα,
μηχανικὴν ἀντοχὴν καὶ ἀνθεκτικότητα εἰς
τὴν διάβρωσιν.

Τὰ νέα μέταλλα χρησιμοποιοῦνται καὶ
εἰς τὰ κράματα τῆς ὁμάδος τοῦ μολύβδου
(λευκὰ μέταλλα ἀντιτριβῆς). Τὸ τελλούρι-
ον εἰς ἀναλογία 1% μετὰ τοῦ μολύβδου
δίδει κράμα ὑψηλῶν μηχανικῶν ἰδιοτήτων.
Τὸ ἀσθένιον προστιθέμενον εἰς ἀναλογία
αν 0,04% εἰς τὸν μολύβδον, τὸν καθιστᾷ
σκληρὸν καὶ ἀνθεκτικόν. Ὁμοίως τὸ λίθι-

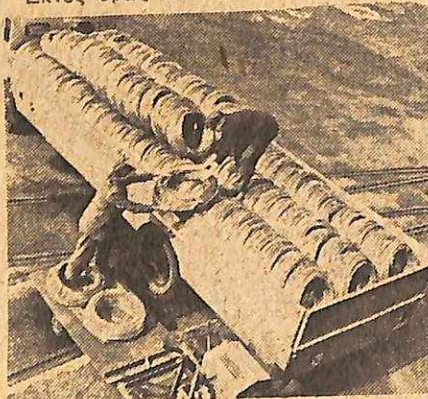

Τὰ νέα μαγνητικά κράματα : Δύο μεγάλων τῆς αὐτῆς ἰσχύος.
Ἀριστερά, με συνήθη μαγνήτην. Δεξιά με μαγνήτην ἀπὸ τὸ νεὸν κράμα

ον τὸ νάτριον καὶ τὸ ἀσθένιον δίδουν με-
τὸν μολύβδον ἓνα πολὺ καλὸν μέταλλον ἀν-
τιτριβῆς.

Ἡ μεταλλοτεχνία καὶ ἡ γαλβανοπλαστι-
κὴ ἀνεπτύχθησαν χάρις εἰς τὰ νέα μέταλ-
λα. Τὸ νικέλιον καὶ τὸ χρώμιον χρησιμο-
ποιοῦνται εἰς τεραστίας ποσότητες δι' ἐ-
πιμεταλλώσεως κάθε εἶδους. Πολλοὶ ἀνθρω-
πινοὶ μεταλλῶν αὐτὰ λόγω τῆς
ποιότητος τῶν ἀντοχῶν καὶ μόνον.

Ἐκτὸς ὁμοῦ αὐτῶν, δι' ἐπιμεταλλώσεως
παραγωγῆς τῶν. Εἰς τὸ μέλλον ἡ ἐπι-
στημονικοποίησις τῆς μεταλλουργίας θὰ
εἶναι ἀπόλυτος. Τὰ μέταλλα θὰ παραγῶν-
ται δι' ἐλεγχομένον μεθόδον, διὰ τὸν ὁ-
ποῖον θὰ ἀναζητήται ἡ μέγιστος ἀποδο-
σις. Τὰ καθαρά μέταλλα σχεδὸν θὰ ἐκ-
λείψουν καὶ τὴν θέσιν τῶν θὰ καταλάβουν
καύματα ἐκ πολλῶν συστατικῶν. Εἰς τὸν
σχηματισμὸν τῶν κραμάτων αὐτῶν, θὰ
λογράζονται ὑπ' ὀφιν οὐ μόνον αἱ ἀμοι-
βαία διαλυτότητες τῶν συμμετεχόντων με-
ταλλῶν, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐσωτερικὴ κρυσταλ-
λικὴ δομὴ τῶν, ὥστε τὰ σηματοδοτούμενα
κράματα νὰ ἔχουν ὅλας τὰς ἰδιότητας τὰς
ὁποίας θὰ ἀπαιτοῦν αἱ εἰδικαὶ ἐφαρμογαὶ
τῶν.

Σύρματα ἐξ ἀλουμινίου ἀντικαθιστοῦν
ἐπιτυχῶς τοὺς χαλκίους ἀγωγούς ἡλε-
κτρικοῦ ρεύματος. Ὡς γνωστὸν, ἡ ἀγω-
γιμότης τοῦ ἀλουμινίου ὀλίγον ὑπολεί-
πεται τῆς τοῦ χαλκοῦ, ἐνῶ ἡ διαφορά
βάρους τῶν δύο τούτων μεταλλῶν εἶναι
μεγάλη.

εἰδῶν ἐφαρμογῶν (ἐργαστηριακὰ ὄργανα
καὶ σκεῦη, ἱατρικὰ ἐργαλεῖα, ἐξαρτήματα
ὀρθοπεδικῆς κλπ.), χρησιμοποιοῦνται διὰ-
φορα σπάνια μέταλλα, ὅπως τὸ ἴνδιον, τὸ
ταντάλιον, τὸ βολφράμιον, τὸ ἱριδίου κλπ.
Τέλος μέταλλα, ὅπως τὸ κασίσιον, τὸ γάλ-
λιον, τὸ γερμάνιον, εἰς μικρὰς δε-
λῆσιον, χρησιμοποιοῦνται. εἰς πολλὰς δε-
βαίως ποσότητες, ἀλλὰ διὰ πρὸς τεχνολο-
γικὰς χρήσεις ὅπως εἶναι οἱ κρυσταλλικοὶ
δαίαις χρήσεις ὅπως εἶναι οἱ κρυσταλλικοὶ
φωσφορῶν τύπου τρανζίστορ, τὰ φωτοηλε-
κτρικὰ κύτταρα, ὠρίσματα ἐξαρτήματα τῶν
ἀτομικῶν ἀντιδραστήρων κλπ. Ἡ ραγδαία
πρόοδος τῆς τεχνικῆς εἰς τοὺς τομεῖς αὐ-
τοὺς οὐ μόνον αὐξάνει τὴν σημασίαν τῶν
μεταλλῶν αὐτῶν (μερικῶν ἀπὸ τὰ ὁποία
ἡ παγκόσμιος παραγωγή ἦτο ἄλλοτε ὀλί-

γων γραμμαρίων ἐτησίως), ἀλλὰ καὶ τὴν
ζήτησιν τῶν.

Ἡ συμμετοχὴ νέων μεταλλῶν εἰς τὰς
κατασκευὰς ἐπιφέρει κατ' αὐτὸν τὸν τρο-
πὸν διπλὴν οικονομίαν λόγω τῆς μικρότε-
ρας καταναλώσεως τῶν ἡδὴ χρησιμοποιου-
μένων καὶ λόγω τῆς αὐξήσεως τῆς ἀντο-
χῆς τῶν.

Ἐπιστημονικὴ μεταλλουργία

Τὰ πρῶτα μέταλλα καὶ κράματα ἀνε-
καλύφθησαν τυχαίως, ἢ δὲ παραγωγῇ τῶν
ἀπὸ τότε μέχρι σήμερον ἐβασίσθη ἐπὶ τῶν
ἐμπειρικῶν γνώσεων καὶ μόνον. Ἡ τακτικὴ
αὕτη εἶχεν ὡς συνέπειαν ἀφ' ἑνὸς μὲν με-
γάλας στατάδας μεταλλεύματος καὶ ἐνε-
ργείας ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν παραγωγὴν με-
ταλλῶν με κακὰς ἰδιότητας, μικρὰν ἀντο-
χὴν, ἀκαταλλήλων

διὰ πολλὰς χρήσεις
κλπ., ἐνῶ ἐξ ἄλλου
πολλὰ μέταλλα, τὰ
ὁποία σήμερον εἶναι
τεραστίως διαδεδομέ-
να (ὅπως τὸ ἀλουμίν-
ιον), δὲν ἦτο δυνα-
τὸν νὰ παραχθοῦν
παρὰ εἰς ἐλάχιστα
ποσά.

Ἡ πρόοδος τῆς χη-
μείας, τῆς φυσικῆς
καὶ τῶν ἐφαρμογῶν
τῶν (ἡλεκτροτεχνί-
ας, ἡλεκτροχημείας κλπ.)
εἶχεν ὡς συνέπειαν
τὴν βαθύτεραν γνῶ-
σιν τῶν μεταλλῶν,
τὴν διευκρίνισιν τοῦ
τρόπου κατὰ τὸν ὁ-
ποῖον σχηματίζονται
κράματα καὶ τὴν ἀνα-
καλύψιν νέων μεθόδων
παραγωγῆς τῶν.

Εἰς τὸ μέλλον ἡ ἐπι-
στημονικοποίησις τῆς μεταλλουργίας θὰ
εἶναι ἀπόλυτος. Τὰ μέταλλα θὰ παραγῶν-
ται δι' ἐλεγχομένον μεθόδον, διὰ τὸν ὁ-
ποῖον θὰ ἀναζητήται ἡ μέγιστος ἀποδο-
σις. Τὰ καθαρά μέταλλα σχεδὸν θὰ ἐκ-
λείψουν καὶ τὴν θέσιν τῶν θὰ καταλάβουν
καύματα ἐκ πολλῶν συστατικῶν. Εἰς τὸν
σχηματισμὸν τῶν κραμάτων αὐτῶν, θὰ
λογράζονται ὑπ' ὀφιν οὐ μόνον αἱ ἀμοι-
βαία διαλυτότητες τῶν συμμετεχόντων με-
ταλλῶν, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐσωτερικὴ κρυσταλ-
λικὴ δομὴ τῶν, ὥστε τὰ σηματοδοτούμενα
κράματα νὰ ἔχουν ὅλας τὰς ἰδιότητας τὰς
ὁποίας θὰ ἀπαιτοῦν αἱ εἰδικαὶ ἐφαρμογαὶ
τῶν.

ΠΩΣ ΕΚ ΛΑΘΟΥΣ ΑΝΕΚΑΛΥΦΘΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΒΕΝΖΙΝΗΣ

Τὸ ἀκάθαρτον πετρελαιο, ὅπως ἐξέρχε-
ται ἀπὸ τὰ βάθη τῆς γῆς, δὲν ἵπμερὶ νὰ
χρησιμοποιηθῇ ὡς ἔχει, καὶ δι' αὐτὸ ἀπο-
στάζεται εἰς ἐιδικὰς συσκευάς, όπου λαμ-
βάνονται τὰ διάφορα προϊόντα τῆς ἀπο-
στάξεως, ἰδίως πετρελαιο φωτιστικόν, καὶ
βενζίνη. Ὅμως ἐπὶ μακρὸν μόνον τὸ πε-
τρέλαιο ἐχρησιμοποιοῦσαν, ἑκατομμύρια
δὲ ὄνομι βενζίνης ἀπερίττοντο κατ' ἔτος
ὡς ἄχρηστον υλίκον.

Ἀργότερα, ὅταν ἀνεκαλύφθῃ ὁ κινητὴρ
δι' ἐκρήξεως, ἡ βενζίνη ἤρριξε νὰ γίνεται
περιζήτητος. Αὐτοκίνητα, ἀεροπλάνα,
πλοία, χρησιμοποιοῦν κινητήρας βενζίνης.
Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ εὐρεθῇ τρόπος πρὸς
κατεύθυνσιν τοῦ πετρελαίου — τοῦ ὁποῖο
ἡ παραγωγὴ ὑπερέβαινε τὴν ζήτησιν — εἰς
βενζίνην, τῆς ὁποίας ἡ ζήτησις διαρκῶς
ἤξανε. Τέλος τὸ 1910 ἐνεθυμήθησαν ὅτι
ἡ ἀναζητούμενη μεθόδος εἶχε πρὸς παν-
κονταστίας ἀνακαλύφθῃ ὁλως τυχαίως, καὶ
ὅχι μόνον δὲν εἶχε χρησιμοποιηθῇ, ἀλλ' ἐ-
βεωρήθη καὶ ὡς ἀτυχία τοῦ διυλιστηρίου,
τὸ ὁποῖον ἀντὶ πετρελαίου ἐδωκε βενζίνην,
ἀχρηστον τότε. Αὐτὸ εἶχε συμβῇ ἐξ αἰτίας
ἀπροσεξίας ἐνὸς ἐργάτου ὁ ὁποῖος ἀμε-
λήσας νὰ παρακολουθῇ τὴν λειτουργίαν
τῆς ἐγκαταστάσεως, ἀθήκε τὴν θερμοκρα-
σίαν τοῦ ἀποστακτηρὸς νὰ ἀνυψωθῇ πέραν
τοῦ κανονικοῦ. Ἀποτέλεσμα τούτου ἦτο νὰ
ἀποφύχθον οἱ σωλῆνες καὶ νὰ αὐξηθῇ ἡ
πίεσις ἐντὸς αὐτῶν.

« ΗΛΙΟΣ »

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Η ΖΩΤΙΚΟΤΗΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Ἡ μείωσις τῆς θνησιμότητος καὶ ἡ αὐξοῦσα ὑπεροχὴ τῶν γεννήσεων ἐναντι
τῶν θανάτων. Ποῖα προβλήματα δημιουργεῖ.

Συνέντευξις τοῦ ἐκτάκτου καθηγητοῦ τῆς Δημογραφίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον
Ἀθηνῶν καὶ μέλους τῆς Διευθύνσεως Μελέτης Πληθυσμῶν τοῦ Ὑπουργοῦ
Ἠνωμένων Μέσων κ. ΒΑΣ. ΒΑΛΑΩΡΑ πρὸς συντάκτην τοῦ «ΗΛΙΟΥ».

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς δημοσιεύσεως στατι-
στικῶν τοῦ ὑπουργείου Συντονισμοῦ καὶ
τοῦ Ὑπουργοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν, αἱ ὁ-
ποῖαι παρουσιάζουν τὴν θνησιμότητα τοῦ
ἐλληνικοῦ λαοῦ πολὺ μειωμένην, διετυπώ-
θησαν διὰ τοῦ τύπου καὶ τοῦ Ραδιοφώνου
ἀποφθεῖς ἀσύμφωνοι μεταξύ τῶν. Ἐξ ἀφορ-
μῆς αὐτῶν ὁ «Ἡλιος», ἀποβλέπων εἰς τὴν
ἀποκατάστασιν τῆς ἀληθείας καὶ εἰς τὴν
ὀρθὴν ἐκτίμησιν τῆς καταστάσεως, ἐδημο-
σίευσε εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος τοῦ
συνέντευξιν τοῦ καθηγητοῦ τῆς Ὑγιεινῆς
εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν κ. Γερασί-
μου Ἀλιδιζάτου, ὁ ὁποῖος ἐκρινεν ὑπὸ τὸ
πρίσμα τῆς ἐπιστήμης τὰ στατιστικὰ δε-
δομένα καὶ ἀνέλυσε τὴν ἐλληνικὴν πρα-
γματικότητα μετὰ τὴν γλῶσσαν τῶν ἀρι-
θμῶν.

Συμπληρώνοντες τὴν ἐρευνάμ μας αὐτὴν
ἀπηλυθύνμεν καὶ εἰς τὸν εἰδικόν τῆς δη-
μογραφίας, ἐκτάκτον καθηγητὴν τοῦ Παν-
επιστημίου Ἀθηνῶν κ. Βασ. Γ. Βαλαώραν,
ὁ ὁποῖος ἀπὸ τοῦ 1947 διαμένει εἰς Νέαν
Ἱόρκην ἐργαζόμενος εἰς τὴν Διεύθυνσιν
Πληθυσμῶν τοῦ Ο.Η.Ε., μετὰ τὴν θέαν
ἀναπαράγωγῆς καὶ τῆς φθορᾶς τῶν πλη-
θυσμῶν ὡς καὶ μετὰ τὰ κοινωνικὰ καὶ
οικονομικὰ προβλήματα, πού σχετίζονται
μετὰ αὐτὰ.

Κατὰ τὸν συνομιλήτην μας, ἡ ζωτικό-
της τῆς ἐλληνικῆς φυλῆς εἶναι ἀναμφισβή-
τητος, ἀλλὰ μετὰ τὴν αὐξήσιν τῆς ὑπεροχῆς
τῶν γεννήσεων ἐναντι τῶν θανάτων τοῦ πλη-
θυσμοῦ μας, προβάλλει διὰ τὸν λαόν μας
ἀπειλητικὸν τὸ πρόβλημα τῆς διατροφῆς
τοῦ εἰς προσεχὲς μέλλον.

Κατὰ τὸν κ. Βαλαώραν, καθίσταται ἡδὴ
ἐπιτακτικὴ ἡ ἀνάγκη τῆς ἀμέσους συστη-
ματικῆς μελέτης τῆς καταστάσεως, τὴν ὁ-
ποῖαν ἐμφανίζει ἡ φυσικὴ κίνησις τοῦ ἐλ-
ληνικοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῆς πορείας τῶν
συμπληρωμάτων τῆς. Ὁφείλομεν ἡδὴ νὰ μὴ
δωρίμεν μοιρολατρικῶς τὴν αὐξήσιν τοῦ
πληθυσμοῦ, διότι αὕτη χωρὶς τὴν λήψιν τῶν
ἐπιβαλλόμενων μέτρων θὰ κάμῃ τὴν ζωτι-
κότητα τῆς φυλῆς μας. Ἡ δύναμις ἐνὸς ἔ-
θνους δὲν ἐγκρίεται εἰς τὴν μάζαν τῶν ἀν-
θρώπων, οὔτε εἰς τὰ ὁλικά ἀγαθὰ, ἀλλὰ
εἰς τὴν ποιότητα τῶν ἀτόμων.

Κατὰ τὸν συνομιλήτην μας ἡ ὑγεία τοῦ
ἐλληνικοῦ λαοῦ εὐρίσκειται σήμερον εἰς ἀρ-
κετὰ καλὸν ἐπίπεδον, τὸ ὁποῖον καὶ δελ-
τιοῦται συνεχῶς, ἐξαιρουμένης, φυσικῶς, τῆς
περιόδου τῆς Κατοχῆς.

Ὁ κ. Βαλαώρας συνέχισεν :

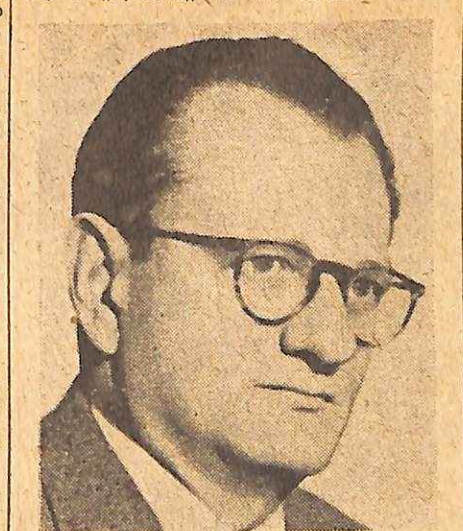
Ἐντὸς μίας καὶ μῆνης γενεᾶς, δη-
λαδή ἀπὸ τῆς μικρασιατικῆς καταστροφῆς
καὶ μετέπειτα, ἡ Δημοσίαι Ὑγεία τῆς χώ-
ρας μας ἐπέτυχε τὴν παντελὴν σχεδὸν ἐξα-
φάνισιν τῆς ἐλ ο ν ο σ ι α ς καὶ τὸν
σηματικὸν περιορισμὸν τῆς φ ο υ μ α τ ι-
ώ σ ε ω ς. Ὅπως δὲ ἐνθυμήσθε, αἱ δύο
αὗται τρομεραὶ μαστίγες τῆς χώρας μας
ἀπεδεκάτισαν μέχρι πρό ὀλίγων ἐτῶν τὸν
πληθυσμὸν μας καὶ ἀπεστραγγίζαν τὴν
ἱκμάδα τῆς ἐλληνικῆς ζωτικότητος. Σήμε-
ρον ὁ κλοιὸς μεταδόσεως τῶν δύο αὐτῶν
νοσημάτων ἐβρασθήκε, με ἀποτέλεσμα νὰ
παρεμείνουν κενὰ τὰ κρεβάτια τῶν σανατο-
ρίων μας καὶ τὰ πρῶτα ἔτη νὰ μετατρέ-
πωνται εἰς πλουτοφόρους ὀρυζήνας. Παρο-
μοῖα δελτιώσις παρατηρεῖται καὶ μετὰ ὅλα
τὰ ἄλλα λ ο ι μ ὶ ὦ δ ἡ καὶ π ρ α ς -
σ ι τ ι κ ἶ α νοσήματα, εἰς τὴν νοσηρό-
τητα καὶ θνησιμότητα τῶν ὁποίων ἡ Ἑλλάς
τοῦ 1920—1930 εἶχε τὸ προβάδισμα με-
ταξὺ ὅλων τῶν πολιτισμένων χωρῶν τῆς
Γῆς. Ἡ Ἑλλάς τοῦ 1955 δὲν ἔχει λόγους
νὰ παραπονηθῇ διὰ τὴν ὑγείαν τῶν κα-
τοίκων τῆς.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ : — Πο ὅ κατὰ
τάσσεται ἡ χώρα μας
εἰς τὴν διεθνή κλίμα-

« ΗΛΙΟΣ »

κα Ὑ γ ε ι α ς τ ὶ ν δ ι α φ ὶ -
ρ ὶ ν λ α ὶ ν :

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ : — Ἡ ἔννοια τῆς ὑγείας
περιλαμβάνει πολὺπολὺν συμπλεγμὰ
πολλῶν παραγόντων καὶ ἡ ἐκφρασις αὐτῆς
μὲ ἓνα ἀντιπροσωπευτικὸν ἀριθμὸν καθί-
σταται ἐξαιρετικῶς δύσκολος. Ὑγεία, ὁ-
πως γνωρίζετε, δὲν εἶναι μόνον ἔλλειψις
ἀσθενείας, ἀλλὰ κατάστασις πλήρους σω-
ματικῆς, πνευματικῆς καὶ ψυχικῆς εὐεξίας,
κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἄνθρωπος ἐπιτυγχάνει
τὸ μέγιστον τῆς ἀποδόσεως καὶ ἀντανα-
κλὰ πλήρη εὐτυχίαν. Τὴν κατάστασιν αὐ-

Ὁ καθηγητὴς κ. Β. ΒΑΛΑΩΡΑΣ.

τὴν οὐδεὶς ἀπὸ τοὺς ἐν χρήσει δείκτας δύ-
ναται νὰ μετρήσῃ καὶ ἀποδώσῃ ἐπακρι-
βῶς. Ἐξ ἀνάγκης, συνεπῶς, καταφεύγο-
μεν εἰς ἀτελεστεροὺς δημογραφικοὺς δεί-
κτας ἐκτιμήσεως τοῦ ἐπίπεδου τῆς δημο-
σίας ὑγείας, ὅπως π.χ. τοὺς δείκτας νο-
σηρότητος καὶ θνησιμότητος τοῦ πληθυ-
σμοῦ, ἢ τὸν πλέον ἐξειδικευμένον δείκτην
τῆς «προσδοκώμενης κατὰ τὴν γέννησιν
ζωῆς».

Ἀλλὰ διὰ τὴν κατάρτισιν τῶν δεικτῶν
αὐτῶν ἀπαιτεῖται ἡ ὑπαρξὶς πληρῶν καὶ
ἀκριβῶν στατιστικῶν σειρῶν, εἰς τὸ σημεί-
ον δὲ αὐτὸ ἡ χώρα μας ὑστερεῖ πρὸς τὸ
παρόν ἀκόσμητος. Ὡς παράδειγμα σας
ἀναφέρω τὴν ἐπὶ 1000 κατοίκων ἀναλογί-
αν τῶν θανάτων ἐν Ἑλλάδι, ὅπως δίδεται
εἰς τὴν τελευταίαν κυκλοφορήσαν «Συν-
οπτικὴν Στατιστικὴν Ἐπετηρίδα τῆς Ἑλ-
λάδος, 1954». Διὰ τὸ 1952 ἡ ἀναλογία
αὕτη φέρεται ὅτι ἀνῆρχετο εἰς τὸ ἀπαρα-
δέκτως χαμηλὸν ἐπίπεδον τῶν 6,9 θανάτων
ἐπὶ 1000 κατοίκων, καὶ 7,2 διὰ τὸ 1953.
Ἡ προφανὴς ἐσφαλμένη αὕτη ἐκτίμησις τῆς
πρὸ ἡμῶν θνησιμότητος ἔδωκεν εἰς τὸν
τύπον ἀφορμὴν εὐροσμοῦ τοῦ νέου παγ-
κοσμίου ρεκόρ (sic), τὸ ὁποῖον ὁσημεί-
ωσε ὁδὸν ἡ «πατὴρ Ἑλλάς», ἐπιτυχοῦσα
«τὴν μικρότερην ἐξ ὅλων τῶν χωρῶν τοῦ
πλανήτου μας θνησιμότητα». Ὁ μόνος δεί-
κτης ὁ ὁποῖος ὁλοκληρῶναι κατὰ τὴν κα-
τάστασιν τῆς ὑγείας καὶ τῶν θανάτων ἐξε-
λίξεως εἰς τὸν πληθυσμὸν, εἶναι ὁ καλούμε-
νος «Προσδοκώμενη Ζωὴ κατὰ τὴν γέννη-
σιν». Συμψύκτως δὲ μετὰ τὰς παρατηρήσεις
μου, ἐ μέρει Ἑλλήνων ἐπὶ 45 περίπου ἐτη
κατὰ τὸ 1920, 50 ἐπὶ κατὰ τὸ 1928, 55
ἐπὶ κατὰ τὸ 1940, σήμερον δὲ κατὰ πᾶ-
σαν πιθανότητα ζῇ μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν
60 ἐτῶν. Συνειστέον ὅτι εἰς ἄλλας χώρας
ὁ μέσος ἄνθρωπος ζῇ 70 καὶ πλέον ἐπὶ
καὶ συνεπῶς ἡ Ἑλλάς ἔχει ἀκόμη νὰ δια-
ύψη μακρὰν ὁδὸν μέχρι οὗ φθάσῃ τὰ

ἐπὶ τοῦ προκειμένου πρότυπα τῆς μικρο-
τέρας θνησιμότητος.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ : — Πο λ ὅ σ υ χ ν ἄ
λ ἔ γ ε τ α ἰ καὶ γ ρ ᾶ φ ε τ α ἰ
ὅ τ ι ἡ ἑ λ λ η ν ι κ ὸ ς λα ὸ ς κα-
τ ᾶ τ ᾶ σ τ ε τ α ἰ με τ ᾶ ἔ τ ὶ τ ὶ ν
π λ ᾶ ὶ ο ν ζ ὶ ω τ ι κ ὶ ν π λ ᾶ θ υ-
σ μ ὶ ν τ ῆ ς Γ ῆ ς. Ἐ π ῖ σ ῖ ο ὶ
ὡ ν ἐ π ῖ σ τ η μ ο ν ῖ κ ὶ ν δ ε δ ὶ ο-
μ ἔ ν ὡ ν σ τ ῆ ρ ῖ ζ ε τ α ἰ ἡ δ ῆ-
λ ὡ σ ῖ ς α ὗ τ ῆ ς.

A sepia-toned illustration of two figures in classical robes standing in a room. The figure on the left is a man with a beard, wearing a long, draped robe and a head covering. He is gesturing with his right hand towards the figure on the right. The figure on the right is a woman, also in a long, draped robe and a head covering, with her hands clasped in front of her. They are standing on a tiled floor. The background features a decorative archway or niche. The overall style is that of a woodcut or a printed illustration from an old book.

761

Η ΗΛΙΚΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΛΙΘΩΜΑΤΩΝ

Τρόποι εξακρίβωσης της ακριβούς ηλικίας των διαφόρων παλαιοντολογικών ευρημάτων δια μέτρησης της ραδιενέργειας των

Ο δόκτωρ Ουίλλιαμ Λίμπυ της Αμερικανικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας, υπηγάει προ τίνος ότι οι ιατροί θα δύνανται πλέον να διαγνώσουν και να θεραπεύσουν ώριμους ασθενείς, δίδοντες εις τους ασθενείς των χάπια ραδιενέργειας ισοτόπων.

Το σύστημα αυτό, είπε ο διάσημος Αμερικανός επιστήμονας, δεν εφαρμόσθη μέχρι τούδε διότι οι τεχνικοί δεν έθεσαν ακόμη εις χρήση ειδικά τινα μηχανήματα, δια των οποίων αποκαλύπτεται η ραδιενέργεια και των οποίων η λειτουργία είναι εξαιρετικά λεπτή και περίπλοκη.

Επ' ευκαιρία ο δόκτωρ Λίμπυ — ο οποίος σημειωτέον υπήρξεν εις εκ των πρώτων κατασκευαστών της ατομικής δύναμης — ηρώτηθη σχετικά με την υπ' αυτού επινοηθείσαν μέθοδον μετρήσεως του χρόνου δια της ραδιενέργειας.

Ο ραδιενεργός άνθραξ των απολιθωμάτων

Ο δόκτωρ Λίμπυ και άλλοι μετ' αυτόν επιστήμονες καθόρισαν λόγου χάριν να καθορίσουν την ηλικίαν των απολιθωμάτων των δένδρων και των ζώων, καθώς και των ανθρωπίνων σκελετών, οίτινες ανευρέθησαν υπό παλαιοντολόγων εις διάφορα σπήλαια. Κατέστη εξ άλλου δυνατόν να καθορισθή η χρονολογία της παγετώδους περιόδου και των γεωλογικών συμβάντων, άτινα διεπιστώθησαν κατά την διάρκειαν των τελευταίων τριάντα αιώων. Η νέα αυτή μέθοδος έρευνής βασίζεται επί του γεγονότος ότι εις την ατμόσφαιραν υπάρχει εις άσθενεστάτην μέν, άλλ' ώριμωμένην αναλογίαν εν ραδιενεργόν ισότοπον του άνθρακος, ο άνθραξ 14. Έπειδή η ζωή και η εξέλιξις όλων των φυτών βασίζεται επί του διοξειδίου του άνθρακος, τα δε ζώα τα σπονδυλικά, κατέστη δυνατόν να καθορισθή η αναλογία μεταξύ του ραδιενεργού άνθρακος και του φυσικού τοιούτου εις όλα τα ζώατα όντα.

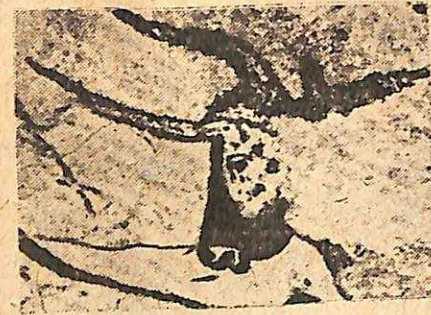
Όταν έν ζώον ή έν φυτόν παύσουν να ζούν, η εξουδετέρωσις του ραδιενεργού άνθρακος σταματά εύθες ως επέληθ ο θάνατος. Το ισότοπον τούτο διασπείρεται μερικώς ίδιως όταν τα φυτά ή τα ζώα, δια της εξέλιξεως των φυσικών φαινομένων, καταλήγουν εις ταφήν υπό την γήν. Τότε το ίδιον ισότοπον του άνθρακος παρουσιάζει

της εκ των σχέσεων και νόμων των μαθηματικών. Τα αισθητά είναι άτελες μόνον απείκασμα, άμυδρά ανταύγεια του πνευματικού κόσμου, του κόσμου των αριθμών, ο οποίος είναι ο αληθινός κόσμος. Η ελη ουδεμίαν κέντηται υπόστασιν και σημασίαν εν συγκρίσει προς την μορφήν, την οποίαν εκφράζουν οι αριθμοί. Ούτω έπισθεν του κόσμου των αισθήσεων άνακαλύπτει ο Πυθαγόρας ένα υπεριοψητόν κόσμον πνευματικόν όντοτήτων, αιώων και άνώλεθρον, ως ο των Έλεστών. Ο Πυθαγόρας έρευνήτης, μαθηματικός, στοχαστής, θεολόγος, ηθικός μεταρρυθμιστής, είναι εισηγητής και εκπρόσωπος ιδεαλιστικής, πνευματοκρατικής κοσμοθεωρίας και διοθερίας, ως οι Έλεάται και ο Πλάτων. Ηθική και θρησκευτική φυσιογνωμία, ως ο Ξενοφάνης, ο Ηράκλειτος, ο Σωκράτης, ο Πλάτων, πορεύεται με το ένδυμα του Προφήτου δια μέσου των αιώων, υπερέχων ως τοιούτος των συνήθων ανθρώπων, συγχρόνως και μεταγενεστέρων, μόνιμης και τραγικής, ως όλοι οι προφηταί, άντλών εκ της έρημίας του έσωτερικού του κόσμου τας αποκαλύψεις του. Η μάλλον πρωτότυπος και η μάλλον ένδιαφέρουσα φυσιογνωμία, άχι μόνον της Ελλάδος, αλλά όλολήρου του κόσμου, κατά την περί αυτού κρίσιν περιφανούς σοφού των νεωτέρων χρόνων.

N. I. ΛΟΥΒΑΡΙΣ

μίας βραδείαν μεταβολήν, καθ' ην εκπέμπει μέχρις εξαπλήσεως ακτινοβολίας, ατίνες δύνανται να έλεγχθούν.

Η διαδικασία είναι βραδεία. Η ύπαρχουσα ποσότης ραδιενεργού άνθρακος περιορίζεται κατά το ήμισυ έντός 5568 ετών. Ακολουθώς το άπομένον ήμισυ περιορίζεται και αυτό κατά το ίδιον μέτρον εις μίαν νέαν περίοδον 5568 ετών. Μετά 30 χιλιάδας ετών έκείνο όπερ άπομένει δεν δύναται πλέον να έλεγχθή. Αι ακτινοβολίαί είναι πολύ άσθενείς δια να συλληφθούν. Συμφώνως προς τον κύκλον αυτόν εξαπλή-

Αποσπράτσεις ταύρου επί των δράχων της κεντρικής αιδούσας του σπηλαίου Λασκά.

σεως του ραδιενεργού άνθρακος, οι έπιστήμονες ήδυνήθησαν να καθορίσουν μετά μεγίστης ακριβείας το έτος καθ' ό έν φυτό ή έν ζώον έπαυσε να ζή. Κατ' αυτόν τον τρόπον η πυρηνική φυσική ήδυνήθη να προσφέρη εις τους αρχαιολόγους νέον σύστημα μετρήσεως της ηλικίας των διαφόρων αντικειμένων.

Η ηλικία διαφόρων λειψάνων

Οι έρευνήται του πανεπιστημίου του Σικάγου επέτυχον να διαπιστώσουν παραδείγματος χάριν ότι ο άνθραξ των κοσμοζύλων, άτινα ανευρέθησαν εις την αρχαίαν νεκρόπολιν του Σαχελίν, πησίον του Χαρτούμ, προήρχετο εκ δένδρων, των οποίων η ηλικία υπερβαίνει τα 5060 έτη. Άλλοι έπιστήμονες ανέκαλυσαν ότι οι κόκκοι σίτου, οι ανευρεθέντες εις την νεκρόπολιν Τζάρμο, εις το Ιράκ, ήσαν ηλικίας 6695 ετών.

Άλλ' ή πλέον άπομακρυσμένη χρονολογία απέκαλύθη επί τα λείψανα του σπηλαίου Λασκά, της νοτιοδυτικής Γαλλίας, ένθα αι αναποσπράσεις μαμμού και τα όργανικά υπολείμματα κατέδειξαν ραδιενέργειαν 15.500 ετών. Αδέσια είναι μετρήσεις τίνες, γυνόμεναι επί των λειψάνων ενός υπερδονάσου εις την Λάσκαν, οι όποιοι κατέδειξαν ηλικίαν 28.000 ετών.

Άλλαι έρευναι, γυνόμεναι εις τας άδύσους του Ατλαντικού ώκεανού, εις το έσπος της νήσου της Νέας Γής, κατέδειξαν ότι οι όργανικά υλικά ανευρεθείσαι εις τών πυθμένα χρονολογούνται από 1500 ετών. Αι μελέται αύται των ώκεανίων δυνάμει και του πλγκητού της έπιφανείας, ώδήγησαν εις την ανακάλυψιν μιας γιγαντιαίας αλλά βραδυτάτης κυκλοφορίας των υδάτων του ώκεανού.

Τα λείψανα των φυτών, άτινα κατεχώσθησαν από την θαλάσσαν των πάγων κατά την περίοδον των πάγων, απέκαλυσαν ότι η δόρεϊς Εύρώπη εκάλυθη υπό στρώματος πάγων πρό 11.000 ετών.

Οι έπιστήμονες όμως κατήλθον έτι περισσότερον εις τα ανεξιχνίαστα βάθη του άπώτατου παρελθόντος: Ο κύκλος του μετασχηματισμού του ούρανου εις μόλυβδο επέτρεψε τον καθορισμόν και αύτης της ηλικίας της Γής. Ούτω εύρέθη ότι η ηλικία του πλανήτη μας ανέρχεται εις τρία δισεκατομμύρια έτών!

ΜΕΤΕΩΡΙΤΑΙ

ΟΙ ΟΥΡΑΝΙΟΙ ΕΠΙΣΚΕΠΤΑΙ ΤΟΥ ΠΛΑΝΗΤΟΥ ΜΑΣ

(Υπό του Δρος ΛΙΟΥΙ Τ)

Εις την κομτείαν του Κοκοβίνου, της Αριζόνας, 30 χλμ. δυτικώς του Ουίνσλοου και 50 χλμ. ανατολικώς του Φλαγκ-στάφ, είναι κρυμμένος ένας εκ των σπουδαιοτέρων ίσως θησαυρών των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής. Η άξία του υπερβαίνει άναμφιδολώς την συνολικήν τοιαύτην νει άναμφιδολώς την συνολικήν τοιαύτην των άλλων θησαυρών. Δεν ανήκει όμως εις το δημόσιον ο θησαυρός ούτος, οι δε ιδιοκτήται του δεν άγνοουν την αξίαν του, ούτε τας δυσκολίας, αι όποιαί πρέπει ν' αντιμειψισθούν δια την έξορυσίν του.

Ο θησαυρός ούτος ευρίσκεται εκεί πρό 50.000 ετών. Την μακρινήν εκείνην εποχήν η κεφαλή ενός κομήτου, ή έν σμήνος μετεωριτών, έπληξεν την Γήν εις το έρμηον του μερος. Αποτέλεσμα τούτου ήτο να ση-μειωθή σεισμός και να ανοιχθή μία όπη εις την Γήν, διαμέτρου ενός και ήμισους χιλιομέτρου, και εις βάθος μεγαλύτερον του ύψους του Διωμαρχείου της Φιλαδελφείας (180 μ.). Εξ άλλου έκαστομύρια τόνων άμμοκοκκων έκονιστοποίησαν εις μικροσκοπικά μόρια, τα όποια μετεωροφόσαν την περιοχήν ταύτην.

Κατά το έτος 1903 ο μηχανικός μεταλλειολόγος Δανιήλ Μπάρριγκερ προσδιώρισε την πραγματικήν φύσιν του κρατήρος του μετεωριτού, ως τον άνωμασαν άργαρον. Ούτος δε απέδειξεν ότι ώφείλετο εις την πτώσιν κομήτου ή γιγαντιαίου μήκους μετεωριτών.

Επί τριάκοντα σχεδόν έτη ο Μπάρριγκερ άσέφρωσε την ζωήν του εις την έρευνήν του κρατήρος τούτου μέχρι του έτους 1929 όποτε και απεβίβαν.

Ο υίος του Δανιήλ Μπάρριγκερ, προέδρος της Εταιρίας Σιδηροβιομηχανών, έπαυέλαδεν ήδη ταύτας.

Εύρε περίπου 8% νικελίου εις τον έν τώ κρατήρι σιδηρόν του μετεωριτού, ποσόν, αντίπροσώπου, αξίαν 50 δολλαρίων κατά τόνον μεταλλεύματος, και εξ άλλου 10 γραμμάρια μετάλλων της ομάδας του λευκοχρύσου, αξίας περίπου 75 δολλαρίων κατά τόνον.

Μερικοί άστρονόμοι τον υπολογίζουν εις 50.000 τόνων, άλλοι δε λέγουσιν ότι το βάρος του είναι πολύ περισσότερο. Η διαφορά αντίληψων μεταξύ έπιστημόνων επί του όγκου του μετεωριτού όφείλεται εις την άγνοίαν των αντιδράσεων τας όποιας προκαλεί έν σώμα εισδύν έντός της ατμόσφαιρας με υπερβολικήν ταχύτητα.

Ηδη εις τον κρατήρα έκτελούνται προπαρασκευαστικά και έρευνητικά έργασια υπό της Εταιρίας Στάνταρ Αίρον, ο σκοπός της όποίας είναι έπιστημονικός άμα και έμπορικός. Ούτω ο κρατήρ έγινε τουριστικόν κέντρον, το όποιον προσελκύει έτησίως περί τους 75.000 έπισκεπτάς. Ένα νέον δε μουσίον θα αντικαταστήσ η το παλαιόν, το όποιον περιείχε μεγάλον αριθμόν πολυτίμων τεμαχίων μετεωριτών.

Η έπιστημονική μελέτη του κρατήρος συνεχίζεται υπό τον έλεγχον του Πανεπιστημίου του Νέου Μεξικού, ο καθηγητής του όποιου Λά Παζ παρακολουθεί την μεθοδικήν έκμετάλλευσιν μέχρι βάθους 15—20 μέτρων.

Εκ παραλλήλων προς τους μετεωριτάς, των οποίων συλλογήν κάνει το Πανεπιστήμιον, οι πραγματογνώμονες θα δώσουν πληροφορίας σχετικάς με τον αριθμόν και την τοποθέσιν των, αι όποιαί θα χρησιμεύσουν δια να χαραχθή γενικός χάρτης της ύπογειου διανομής των, άπαραίτητος δια τας μελλοντικές έργασιας.

Έως τώρα οι Μπάρριγκερ άπέτυον εις τας προσπάθειάς των δια την έξορυσίν των μετεωριτών. Αφού έσκαψαν μέχρι 200 μ. βάθους, εύρον ύδωρ, θα έπρεπε δε να άπεσφράδουν όλην την περιοχήν της Αριζόνας δια να διηνηθούν να σκάψουν βαθύτερον. Υπολογίζεται ότι αι δαπάναι δια τας μένους σήμερον έργασιας ανέρχονται εις 600.000 δολλάρια.

« ΗΛΙΟΣ »

ΠΩΣ ΘΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΗ Η «ΤΡΑΠΕΖΑ ΟΦΘΑΛΜΩΝ»

Εις ποίας περιπτώσεις θα δύνανται οι τυφλοί να αναδύεσθον.

Συνέντευξις του καθηγητού της Οφθαλμολογίας και διευθυντού της Οφθαλμολογικής Κλινικής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΧΑΡΑΜΗ προς συντάκτην του «ΗΛΙΟΥ».

Από τον ήμερήσιον τύπον έγινε τελευταίως γνωστόν ότι δια νομοθετήματος, που καθήρτισε το Υπουργείον Προνοίας θα καταστή δυνατόν προσεχώς να λειτουργήσ η και εις τας Αθήνας «Τράπεζα οφθαλμών».

Δια την έννημέρωσιν των αναγνώστων του «Ηλίου» επί του θέματος αυτού, συντάκτης μας έπεσκέφθη πρό όλίγων ήμερών τον καθηγητή της Οφθαλμολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Ιωάννη Χαραμή, ο οποίος είχε την ευγενή καλωσύνη να θέσ η υπ' όμιν μας τας στοιχείαι που επιτρέπουν να κατατοπισθή κανείς ακριβώς περί του σκοπού και του τρόπου της λειτουργίας της ελληνικής «Τραπεζής οφθαλμών», που θα λειτουργήσ η εις το υπό την διευθύνσιν του Οφθαλμιατρείου Αθηνών.

Ο καθηγητής κ. Χαραμή, μετά του άρχιμδου Διευθυντού του υπουργείου Προνοίας, κ. Γ. Τακτικού, είναι οι εμπνευσταί του νομοθετήματος αυτού. Εξ άλλου ο κ. καθηγητής είναι ο πρώτος ο οποίος εξέτελεσεν εις την Ελλάδα έγχειρήσιν αντι-καταστάσεως κερατοειδούς χιτώνος, που έγινεν ύποστή δλάνην, με κερατοειδή, τον όποιον έλαβεν από οφθαλμόν πτώματος.

Η μεταμόσχευσις αυτή επιτυγχάνει μόνον όταν γίνεται με φυσιολογικόν κερατοειδή χιτώνα, που έχει ληφθή από οφθαλμόν νεκρού άποθανόντος πρό όλίγων ώρών.

Δια την εξασφάλισιν της έπιτυχίας της έγχειρήσεως αυτής, εις τας Ηνωμένας Πολιτείας της Αμερικής, όπου υπάρχει από έτών εις νομοθετικές καθωρισμένες περιπτώσεις δυνατότης έξορυσεως οφθαλμών πτωμάτων, χρησιμοποιούνται ακόμη και άεροπλάνα δια την μεταφοράν από πόλεως εις πόλιν τοιούτων οφθαλμών. οι κερατοειδείς των οποίων πρόκειται να χαρίσων την πολυτίμην όρασιν εις τυφλούς ή άμβλύω-πας ήμιτύφλους.

Ποίοι τυφλοί θα αναδύεσθον

Δεν είναι δυστυχώς και εις τον τόπον μας όλιγοι εκείνοι που χάνουν την όρασιν των ή αισθάνονται να μειώνεται αύτη δακρυματικά κατ' απελπιστικόν τρόπον, συνεπεία ίσους προσβαλλούσης τον κερατοειδή χιτώνα του οφθαλμού.

Αι περιπτώσεις αύται είναι συχναι και όφείλονται πολλάκις εις τραχώματα, εις κερατιτίδας, πάσης φύσεως, εις τραύματα του κερατοειδούς, που προκαλούν λευκώματα του ίδιου χιτώνα, αλλά και εις άλλας διαφόρους αίτιας.

Ευτυχώς κατά τα τελευταία έτη υπάρχει η δυνατότης εις τας άνωτέρω περιπτώσεις να άποκαταστή έντελώς η όρασις του πάσχοντος δια της αντικαταστάσεως του προσβληθέντος κερατοειδούς με άλλον που έχει ληφθή από τον οφθαλμόν ανθρώπου που απέβησε πρό όλίγων ώρών.

Η έγχειρσις αυτή λέγεται κερατοπλαστική, ήρχισεν δε να εφαρμόζεται εύθες μετά το τέλος του Α' Παγκοσμίου πολέμου έρχικός έν Εύρώπ η και να διαδίδεται δαθμηδόν έκτοτε εις όλον τον κόσμον.

Αι πρώται κερατοπλαστικά έπεμβάσεις εις την Ελλάδα

Εις την Ελλάδα η έγχειρσις μεταμοσχεύσεως του κερατοειδούς χιτώνος εις τον οφθαλμόν πάσχοντος ήρχισεν να έκτελήται από το 1939 υπό του καθηγητού κ. Χαραμή και υπό άλλων Έλλήνων οφθαλμιάτρων.

Περί της κερατοπλαστικής έγράφη εις τον τόπον μας η πρώτη έναίσιμος διδακτορική διατριβή κατά τα πρώτα έτη της κατοχής υπό ενός εκ των μαθητών του καθηγητού κ. Χαραμή, ο οποίος έως τότε εί-

χεν έκτελείσει κανόν αριθμόν από τας έγχειρήσεις αύτας.

Πάντως αι μεταμοσχεύσεις αύται έγινον εις εξαιρετικάς μόνον περιπτώσεις, διότι οι νεκροί εκ παραδόσεως θεωρούνται ιερά και κανείς δεν επέτρεπε έπέμβασιν δια την έξορυσίν των οφθαλμών των, εκ των οποίων θα έλαμβάνετο κερατοειδής χιτών δια να άποδοθή η όρασις εις τυφλούς ή άμβλύωπας.

Η πρώτη «Τράπεζα Οφθαλμών»

Η ίδρυσις της πρώτης «Τραπεζής Οφθαλμών»

ΥΠΑΡΧΕΙ ΖΩΗ ΕΙΣ ΤΟΝ ΔΙΑ

Εις γαλλικόν περιοδικόν έδημοσίευθη έσχάτως η πληροφορία ότι τα μεγάλα αγγλικά, αυστραλιανά, αμερικανικά και γαλλικά ραδιοηλεκτροπία συλλαμβάνουν από διμήνου μυστηριώδη κύματα, επί μήκους 20 έκατοστομέτρων περίπου, προερχόμενα από τον πλανήτη Δία. Τα κύματα έκπέμπονται από ώριμωμένην σήμεριν της έπιφανείας του πλανήτη και ούχι από την έπιφάνειαν, όλόκληρον. Οι περισσότεροι των άστρονόμων δεν πιστεύουν ότι υπάρχει ζωή επί του πλανήτη τούτου. Υποθέτουν ότι τα μυστηριώδη αυτά κύματα εκπέμπονται από κάποιον μηχανικόν στροβιλισμόν, όμοιον με τας ήλιακας κηλίδας, του όποιου ο άξων είναι προσανατολισμένος προς την γήν.

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΝ - ΑΕΡΟΠΛΑΝΟΝ!

Το μέλλον του αυτοκινήτου είναι εις τον αέρα, έδήλωσε τελευταίως ο κ. Ουγγο Τζέρσμπας, διάσημος Αμερικανός μηχανικός και συγγραφέας του βιβλίου υπό τον τίτλον «Μόνον το ήπτα-μενον αυτοκίνητον θα λύσ η το πρόβλημα της κυκλοφορίας». Ο νέος τύπος αυτοκινήτου το όποιον προτείνει ο κ. Τζέρσμπας είναι μία σύνθεσις κοινού αυτοκινήτου και άεροπλάνου, το όποιον θα κινήται με ατομικήν ένεργειαν. Τα φρένα του θα είναι αυτόματα, διευθυόμενα δια τας κερατοπλαστικές έγχειρήσεις που θα γίνονται έντός αυτού, αλλά και δι' εκείνας που θα αναλαμβάνουν και αι άλλαι οφθαλμολογικά κλινικά της πρώτευσεως και των επαρχιών.

Εις τας επαρχίας η μεταφορά θα πρέπει να γίνεται με πέρασ δυνατόν ταχύτητα, διότι η χρησιμοποίησις ενός κερατοειδούς πτώματος δια κερατοπλαστικήν έγχειρήσιν ήμπορεί να γίνεται μόνον μέχρι μιας ή δύο ήμερών από της έξορυσεως του.

Ο καθηγητής κ. Χαραμή έν τέλει μας εξέφρασε την αισιοδοσίαν του δια την έπαρκή λειτουργίαν της Ελληνικής «Τραπεζής Οφθαλμών» μετά την ψηφίσιν του νομοθετήματος που προβλέπει την ίδρυσιν της και μας ανέφερεν ότι πολλοί θα είναι εκείνοι που θα έπωφεληθούν εκ αύτης άνεπιάντες το πολυτίμητον αγαθόν της όρασεως.

Διά να γίνη αντιληπτόν πόσον έπιδεξιμένη είναι και εις τον τόπον μας η ίδρυσις «Τραπεζής Οφθαλμών», σημειώνομεν ότι μόνον εις το Οφθαλμιατρείον Αθηνών προήλθον δι' έξετασιν επί μίαν μεταπολεμικήν πενταετίαν: 1037 πάσχοντες εκ νεφελίου κερατοειδούς, 1277 εκ λευκώματος κερατοειδούς και 189 εκ λευκώματος έπιθερμωθέντος κερατοειδούς. Διά σφοδρόν ποσόν των άνωτέρω 2503 περιπτώσεων η οφθαλμολογία καθορίζει θεραπείαν μόνον δια κερατοπλαστικήν έγχειρήσεων, τας όποιας θα καταστήσ η δυνατός το νέον νομοθέτημα περί λειτουργίας «Τραπεζής Οφθαλμών» και εις Αθήνας.

« ΗΛΙΟΣ »

ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡ

Τα άτομα φύσεως ήρεμου, αταράχου και άπαθους, άθίστανται καλύτερον εις την νόσον, ενίοτε δε και θεραπεύονται μόνο των

Το Πανεπιστήμιον της Καλιφορνίας εξέδωσεν έσχατως εν λίαν ενδιαφέρον διδύλιον, περιλαμβάνον τας συστηματικάς έρευνας επί των ψυχολογικών παραγόντων του καρκίνου και τας εξ αυτών διαπιστώσεις, όπως ανεκοινώθησαν εις ιατρικόν συνέδριον γενόμενον εις την πόλιν Λόνγκ-Μπίτς.

Κατά τούς συγγραφείς του επαναστατικού αυτού διδύλου, η περισσότερον η ολιγώτερον ταχεία εξέλιξις ενός καρκινικού έγκυς ευρίσκειται εις στενήν σχέσιν με τον χαρακτήρα του ασθενούς.

Οι υπερεισθητικοί τύποι, οι κατατρυχόμενοι από αγωνίαν και καταθλίψιν, αποτελούν διά τον καρκίνον εύκολον λείαν και καταβάλλοντα ταχέως. Αντιθέτως, τα άτομα φύσεως ήρεμου, αταράχου και άπαθους ανίστανται καλύτερον εις την νόσον, ενίοτε δε και θεραπεύονται αυτόματα. Κατά τούς Αμερικανούς έρευνήτας, πολυάριθμοι είναι οι καρκίνοι που εξαφανίζονται αυτόματα, χωρίς θεραπείαν, με μόνη την αυτοαντίστασιν του οργανισμού μας. Οι περισσότεροι δε των ανθρώπων άπορροφούν όγκους εν τη γενέσει των, χωρίς να υποπτεύωνται την ύπαρξιν των.

Η γνώμη του Γαληνού διά την προέλευσιν του καρκίνου

Τα αποτελέσματα των έρευνών αυτών φέρουν τον καρκίνον προς την ομάδα των «ψυχοσωματικών» νόσων, εις τας οποίας επεμβαίνουν παράγοντες της προσωπικότητος και του ψυχικού πεδίου. Σημειώοντες ότι δεν είναι η πρώτη φορά που το πρόβλημα αντιμετώπιζεται κατ' αυτόν τον τρόπον. Μεγάλα πνεύματα κατά το παρελθόν είχαν έκφρασει παρομοίαις σκέψεις. Πριν από 2000 χρόνια ο Γαληνός υπέθετεν ότι «οι καρκίνοι προέρχονται από την κατάρθειαν». Βραδύτερον ο Αμβρόσιος Παρές διτύπωσε την γνώμην ότι «πρόσθετος αίτια του καρκίνου είναι η μελαγχολική διάθεσις». Κατά τα τελευταία έτη ο δόκτωρ Σόμμελ παρετήρει ότι «αι παρατεταμένα θλίψεις φαίνεται ότι άσκούσι μεγάλην επίδρασιν επί της ανοσιότητος του καρκίνου». Τέλος το 1931 ο καθηγητής Φόργκε έγραφεν εις μίαν ιατρικην επιθεώρησιν: «Θεωρώ ότι αι μεγάλοι συγκινήσεις αποτελούν στοιχεία επιδοθητικά και επιταχυντικά του πολλαπλασιασμού των κυττάρων, που χαρακτηρίζει την ανάπτυξιν ενός όγκου».

Η φυσική άμυνα του οργανισμού εναντίον του καρκίνου

Τα συμπεράσματα των έρευνών του Λόνγκ Μπίτς έρχονται να επικυρώσουν τας γνώμας αυτές. Οι επιστήμονες αυτοί δεν θεωρούν ότι οι ψυχικοί παράγοντες ήμπούν να προσκλέουν τον καρκίνον. Τα αίτια τας φοβεράς νόσου κατ' όμοφώνον γνώμην, είναι πολλαπλά και παραμένουν εισέτι κατά το πλείστον άγνωστα. Άλλα η καταθλιπτική και νευρική κατάστασις του καρκινοπαθούς φαίνεται ότι άσκει εις την εξέλιξιν της νόσου πολύ μεγαλύτεραν επίδρασιν η όσον επιστέυετο.

Μέχρι σήμερα η ιατρική έδεώρει ότι μία ριζοθήποτε μορφή καρκίνου, εάν δεν ύπεβάλλετο εις την ανάλογον θεραπευτικήν διεξίτην απέλγηεν, έκτος ελαχίστων εξαιρέσεων, εις το μοιραίον. Οι Αμερικανοί όμως καρκινολόγοι εμφανίζονται περισσότερον αισιόδοχοι και σκέπτονται ότι ο καρκινοπαθής άκόμη και ο εύρισκόμενος εις σοβαράν κατάστασιν δεν, εί,αι άπωσθήποτε καταδικασμένος. Διά να άγων σθ ή εναντίον της νόσου διαθέτει ένα φυσικόν «μηχανισμόν άμύνης» πολύ περισσότερον ίσχυρόν η όσον πιστεύεται. Στηρίζουν δε την

θεωρίαν των αυτήν εις τα ακόλουθα εξ έπιχειρήματα:

1) Ο καρκίνος παραμένει επί μακρόν χρόνον κρυφός:

Η περίοδος προπαρασκευής του καρκίνου άποτελεί έν προκαταρκτικόν σταδίον, που ήμπορεί να διαρκέση επί πολλά έτη. Η ύπόθεσις αυτή υποστηρίζεται από πολλούς επιστήμονας. Η παθολογική κατάστασις ήμπορεί να άρχισή κατά την ώριμον, κατά την έφηβικην, την παιδικήν ή άκόμη και κατά την περιόδον της κυσεως. Η έκδήλωσις ούτω της νόσου είναι το άποτέλεσμα μίας πάλης, που ήρχισε πρό πολλών ετών και που απέληξε με την ήτταν του οργανισμού.

2) Ο καρκίνος, και μετά την έκδήλωσίν του, πολεμείται μέχρι του τέλους.

Η διάρκεια της τελευταίας αυτής μάχης είναι περισσότερον η ολιγώτερον μεγάλη, ανάλογα με την αντίστασιν του ασθενούς, και η αντίστασις αυτή, διάφορος εις έκαστον άτομον εξηγεί το άκανόνιστον της εξέλιξεως των καρκίνων. Τα στατιστικά δεδομένα άποδεικνύουν τούτο σαφώς. Ούτω εις 305 περιπτώσεις καρκίνων του λυμφατικού συστήματος, 20% των ασθενών απέθανον εντός ενός έτους, ενώ 22% επέζησαν επί 5 έτη άκόμη. Ο ένας δε από αυτούς έζησεν επί 26 όλόκληρα έτη. Εις 100 περιπτώσεις καρκίνων του στήθους, η διάρκεια ζωής κυμαίνεται μεταξύ του ενός μηνός και των 15 ετών, 18% δε ζουν μέχρι και 5 ετών. Τέλος η εξέλιξις της νόσου του Χόνγκιν, μίας άλλης μορφής του καρκίνου, δύναται να ποικίλλη από μερικάς έβδομάδας μέχρις έκκαισιν έτη.

3) Ο καρκίνος προσβάλλει διαφόρων τά διάφορα άτομα.

Όλοι οι οργανισμοί, που υπόκεινται εις την επίδρασιν παραγόντων καρκινογόνων, δεν υποκύπτουν εις την νόσον. Επί 1000 π.χ. καπνοδοχοκαθαριστών έκτεθειμένων εις την αιθάλην, ο ένας μόνον κατά μέσον όσον γίνεται καρκινοπαθής, άσφαλώς διότι η φυσική άυτοάμυνά του είναι ελαχίστη.

4) Ο καρκίνος δύναται να θεραπευθή μόνος του.

Οι ιατροί ενίοτε παρίστανται μάρτυρες άσυνήθων υποχώρησεων της νόσου, άνευ ούδεμιάς επεμβάσεως. Χαρακτηριστική, αλλά και καταπληκτική, είναι η περίπτωση ενός άσθενους πάσχοντος από καρκίνον του στομάχου δαρείας μορφής, ο οποίος εισήχθη εις τόν νοσοκομειον του Λόνγκ Μπίτς, διά να έγχειρηθή. Η έγχειρησις ήρχισεν, αλλά ο χειρουργός έθεώρησε περιττόν να συνεχίση. Παρετήρησεν ότι ο όγκος είχε καλύψει όλόκληρον, σχεδόν τόν στομάχον και τα γύρω τμήματα και εξηπλούτο προς το ήπαρ. Ηρκεσθ ή εις μίαν «διόψιν» την άφαίρεσιν δηλαδή ενός μικρού τεμαχίου του όγκου διά την ανάλυσιν και έρραψεν την τομήν, χωρίς να βίξη τόν καρκίνον. Μετά έννέα έτη, ενώ επιστέυετο ότι θα είχαν άποθάνει πρό πολλού, ο άσθενής επανέλθεν πάλιν τόν νοσοκομειον πάσχων από νόσον της καρδιάς, έκ της οποίας και απέθανεν έννέα μήνας μετά. Η σύζυγός του εύρε τόσες πέντε ήμερών. Η σύζυγός του εύρε τότε την εύκαιρίαν να συγχαρή θερμότατα τούς ιατρούς διά την έπιτυχίαν της πολαιτής «έγχειρήσεως». Διηγείτο ότι ο σύζυγός της δεν υπέφερεν έκτοτε ποτέ πλέον από τόν στομάχον και ότι ήτο θαυμασία εις την υγείαν του, μέχρι της επάρουσις αυτής καρδιακής προσβολής. Έγινεν αυτοψία και διεπιστώθη πράγματι ότι ούτε το ελάχιστον

στον ήχνος όγκου ύπήρχεν εις τόν στομάχον και το ήπαρ.

5) Ο καρκίνος περνά πολλάκις άπαρατήρητος.

Αυτοψίαι γινόμεναι επί έκτοντάδων άνδρών, ηλικίας μέχρι 40 ετών, θανόντων από διάφορους αίτιας, άπεκάλυψαν ότι 16% μεταξύ αυτών είχαν καρκίνον του προστάτου, χωρίς να το άντιληφθούν ποτέ. Εις άτομα ηλικίας άνω των 50 ετών το ποσοστόν γίνεται πολύ μεγαλύτερον και έγγίζει τα 46%. Περισσότερον έκπληκτικά είναι αι παρατηρήσεις επί γυναικών. Εις μίαν ομάδα εξ αυτών αι ανάλυσεις έδειξαν προκαρκινικάς αλλοιώσεις του τραχήλου μήτρας. Λοιπόν, μόνον εις τα 20% εξ αυτών τα κακοήγη κύτταρα κατέκλυσαν τα τοιχώματα και κατέληξαν εις καρκίνους. Εις τας άλλας τα κύτταρα αυτά άπεροφθήσαν και εξαφανίσθησαν μόνο των, ύστερα από όλίγον καιρόν.

6) Ο καρκίνος είναι νόσος του οργανισμού καθολική.

Άξιοσημείωτοι είναι επί του θέματος αυτοί αι έργασιαι ενός Αμερικανού σόφου, του δόκτορος Μίτσελ. Άφηρεσε δείγματα μυελού των όστών από καρκινοπαθείς και τα ύπεβαλεν εις ανάλυσιν. Εις τας περιπτώσεις καρκίνων γενικευμένης μορφής, ο μυελός περιέχει αναρίθμητα κακοήγη κύτταρα, πράγμα που είναι φυσικόν. Άνεύρεν όμως παρόμοια κύτταρα και εις τόν μυελόν άσθενών προσβεβλημένων από τόν καρκίνον «έπιθηλιακού», έντοπισμένους καρκίνους, δηλαδή, εις την επιφάνειαν του δερμάτος. Τούτο ένισχύει την έκδοχην ότι όλαί αι μορφαι του καρκίνου έχουν καθολικήν εξαίρεσιν εντός του οργανισμού. Εάν αι παρατηρήσεις αυτές επαληθευθούν, τότε παρατηρήσεις αυτές άπαλλήλως εις το συμπέρασμα ότι κατά την χειρουργικήν επέμβασιν ο χειρουργός δεν άπαλλάσσει τόν οργανισμόν από τόν καρκίνον, άφαιρεί μόνον το μεγαλύτερον μέρος των καρκινικών κυττάρων και η φυσική άμυνα του άσθενούς εξουδετερώνεται κατόπιν τα ύπόλοιπα. Τό μυστήριον των «μεταστάσεων», αι υποτροπαι αυτές, του καρκίνου, που επανεμφανίζεται, πολλάκις εις τμήμα του σώματος όλως διάφορον, είναι δυνατόν να εξηγηθή, εάν δεχθώμεν ότι η φυσική άμυνα του οργανισμού είναι διάφορος εις τα διάφορα τμήματά του.

Η επίδρασις της ψυχικής καταστάσεως του άσθενούς

Επί των στοιχείων αυτών οι Αμερικανοί έρευνήται στηρίζουν την άποψιν των ότι ο καρκινοπαθής εις την πάλην του εναντίον της νόσου διαθέτει ένα φυσικόν μηχανισμόν άμύνης, του οποίου η ίσχυς εξαρτάται κατά το πλείστον από την ψυχικήν κατάστασιν τούτου. Τα συμπεράσματα των έξεατών έρευνών των δύναται να συνοψισθούν εις τα ακόλουθα:

1) Η αντίστασις ενός καρκινοπαθούς συνδέεται προς ψυχολογικούς τινάς παράγοντας. 2) Ο άσθενής καταβάλλεται και υποκύπτει, τόσον γρηγορώτερον όσον μεγαλύτερα είναι η καταθλίψις και η άγωνία τούτου. 3) Η ψυχολογική εξέτασις του άσθενούς δύναται να χρησιμεύσ η διά την άσφαλή πρόγνωσιν της εξέλιξεως ενός καρκίνου.

Πράγματι, οι επιστήμονες αυτοί, μετά την λεπτομερή εξέτασιν των άσθενών των άποφαίνονται μετά πεποιθήσεως: «Αυτός θα άνθεξ ή επί μακρόν» ή «Εκείνος δεν έχει καμμίαν έλπίδα». Και εις τας πρόσέψεις των άποδεικνύονται πάντοτε ακριβείς: διότι στηρίζουν ταύτας επί του γεγονότος ότι η πρώτη όμάς περιλαμβάνει άσθενείς ή ήμεους και άπαθείς. Η δεύτερα όμάς, χαρκτηήρος μυστικώς άνησούχου, προσπάθει να άποκρύψ η την άγωνίαν της διά τούτα και κατακεραυνώνεται έντός ελαχίστου χρόνου.

Η καταπληκτική αύξησις του πληθυσμού της γης

Δεν θα έχωμεν έπαρκείς τροφάς

Τα Ηνωμένα Έθνη έδημοσίευσαν τελευταίως στατιστικά στοιχεία, αναφερόμενα εις τόν πληθυσμόν της γης και την έτησίαν αύξησιν. Σύμφωνα με τα στοιχεία ταύτα, από τα μέσα του 1954, ότε οι κάτοικοι της γης άνήρχοντο εις 2.528 εκατομμύρια, έσημειώθη αύξησις κατά 35 εκατομμύρια, ήτοι κατά 10 εκατομμύρια μεγαλύτερα του μέσου όρου των προηγουμένων ετών, ύπολογισθέντος εις 25 εκατομμύρια. Ειδικώτερον κατά χώρας ο πληθυσμός άνέρχεται σήμερα: Αφρική 216 εκατομμύρια, Βόρειος Αμερική 233 εκατομμύρια, Νότιος Αμερική 121 εκατομμύρια, Ασία (έκτος Ρωσίας) 1.323 εκατομμύρια, Ευρώπη (έκτος Ρωσίας) 406 εκατομμύρια, Ωκεανία 14 εκατομμύρια, Σοβιετική Ένωσις 214 εκατομμύρια.

Εάν ληφθούν υπ' όψιν οι άνωτέρω αριθμοί, ως και το ποσοστόν της σημειωμένης έτησίως αύξησεως, πρέπει ν' αναμένωμεν ότι κατά το έτος 2000 ο πληθυσμός της γης θα ύπερβή τα 4000 εκατομμύρια διά μη είπτεμεν ότι θα φθάση τα πέντε δισεκατομμύρια!

Δέν να σημειώθη ότι το 1650 το σύνολον του πληθυσμού της γης άνήρχετο μόλις εις 500 εκατομμύρια.

Ούτω μεταξύ των άσχολουμένων με τα παγκόσμια έπιποστικά προβλήματα ως και τα συναφή προβλήματα της γεωργίας, τίθεται σημερον σωρεία έρωτημάτων συνδεομένων με το μέγα και βασικόν έρώτημα: Δεδομένης της σημερινότητος ταύτης αύξησεως του πληθυσμού της γης, ως και των καθ' ήμεραν σημειωμένων ιατρικών προόδων, αι όποιαι συντείνουν εις την ελάττωσιν της θνησιμότητος, θα είναι δυνατόν μετά τινά έτη, να έσασφαλίσθ ή παρκής τροφή δι' ένα έκαστον των δισεκατομμυρίων ανθρώπων που κατοικούν τόν γήινον πλανήτην. λαμβανομένου μάλιστα υπ' όψιν ότι ήδη αυτήν την στιγμήν τα 2)3 του πληθυσμού ύποσιτίζονται;

Εις το άνωτέρω έρώτημα άπαντά διά λίαν ενδιαφέροντος άρθρον, δημοσιευθέντος εις το γαλλικόν έπιστημονικόν περιοδικόν «Νατουράλια» ο κ. Ανρί Νεϊλάν μέλος της Γεωργικής Ακαδημίας, ο οποίος τονίζει ότι μέχρι της στιγμής διεψεύσθησαν δυστυχώς αι αισιόδοχοι προβλέψεις εκείνων, οι όποιοι ύπεστήριζον από της πρώτης στιγμής της περιόδου της «μηχανοκρατίας» — ποώτων ήμισυ του 19ου αιώνος — ότι παραλλήλως προς την μηχανικήν πρόδον θα ένημιευτο άνάλογος επανάστασις και εις την γεωργικήν παραγωγήν. Και δεν ήμπερούς να συμβή άλλως, δεδομένου ότι βαθεία άδυσσος χωρίζει τας μεθόδους παραγωγής μεταξύ βιομηχανίας και γεωργίας. Η βιομηχανία όφειλει την τεραστίαν πρόδον της εις το γεγονός ότι ο άσχολός της με την βιομηχανικήν παραγωγήν είναι εις θέσιν να παρακολουθήσ η την επικήρησιν του ήμμα προς ήμμα και να την κατευθύν η άνάλογως, δύναμενος να πολλαπλασιάσ η, σύμφωνα με τας ανάγκας, την παραγωγήν του. Τό αντίθετον συμβαίνει εις την γεωργικήν οικονομίαν. Ο γεωργός δεν δύναται να δράσ η κατά βούλησιν. Έξαρτάται από δύο ένδιαμέσους παράγοντας της φύσεως, το φυτόν και το ζώον, παράγοντας διεπομένους από όσθαθμήτους εν πολλοίς συντελεστές, οι όποιοι όδηγούν εις την λειτουργίαν του παραδόξου, αλλά άσθερού νόμου, καθ' όν η γεωργική παραγωγή, από τινος σημείου και έφεξης, δεν είναι άνάλογος με τα διατιθέμενα δι' αύξησιν της μεγαλύτερα μέσα. Ομοιάζει εις την προκειμένην περίπτωσιν με τούς αθλητάς, οι όποιοι όσσηνθήποτε και αν καταβάλουν μεγαλύτεραν προσπάθειαν, δεν δύναται να έπιτύχουν άνάλογον αύξησιν του σημειωθέντος υπ' αυτών ρεκόρ έπιδόσεως.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ - ΝΕΑ - ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΟΤΑΝ ΑΙ ΑΛΩΠΕΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΣΒΟΙ ΛΥΣΣΟΥΝ

BOMBAY KATA THS MYTAS TSE - TSE

Κατά τα τελευταία έτη, σοβαρότατη επιδημία λύσης έσημειώθη εις Γερμανίαν, φαίνεται δε ότι υφίσταται

Κατά τα τελευταία έτη, σοβαρότατη επιδημία λύσης έσημειώθη εις Γερμανίαν, φαίνεται δε ότι υφίσταται

Κατά τα τελευταία έτη, σοβαρότατη επιδημία λύσης έσημειώθη εις Γερμανίαν, φαίνεται δε ότι υφίσταται

ΦΥΤΑ...ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΛΟΓΟΙ

Η ανακάλυψις κοιτασμάτων μεταλλευμάτων διευκολύνεται ενίοτε εκ της ύπαρξεως ώρισμένων φυτών, ίκα- νών να άφομιώνουν εις μεγάλας δόσεις ουσίας, αι όποιαι είναι δι' άλλα έξ αυτών τοξικά. Τα φυτά αυτά, έκαστον των οποίων φύεται η ανάπτυσσεται, εις την γεωτοκίαν μεταλλευμάτων της άρεσκείας του, όνομαζονται «ένδεικτικά φυτά», η δε μελέτη του συνταγισμού χλωρίδας και μεταλλευμάτων άποτελεί έν των κεφαλαίων της γεωδοτανικής. Είναι ούτω γνωστά ένδεικτικά φυτά της ύπαρξεως μολύβδου, νικελίου η ψευδαργύρου, εν ος και η κλασσική δίολα καλαμινάρια. Εις την περιοχήν της έπαρχίας Κατάνγκας του Βελγικού Κόνγκο, η παρουσία κοιτασμάτων χαλκού και κοβαλτίου έπεσημάνθη εκ της άσθονος διαστήσεως του φυτού άκροκεφαλής η Μπέρτιας, τα άνθη της όποίας έχουν, ώριστότατον κυανόν χρώμα. Εις τας Ηνωμένας Πολιτείας της Αμερικής έμελετήθησαν ιδιαίτερος τα ένδεικτικά φυτά του θείου και του σεληνίου (έξοχος τοξικός) στοιχείων γενικής συνυπαρχόντων με το βανάδιον και το ούράνιον. Μέχρι πρότινος έπιστέυετο ότι η Γεωδοτανική ήτο νεογώπη επιστήμη αι έργασιαί έν τούτοις του Αγγλου σόφου Ζ. Νήντ- χου άπέδειξαν ότι οι Κινέζοι ήδη άπό των αρχών του μεσαιώνας έγνωρίζον να έκμεταλλεύονται την άποκαλυπτικήν παρουσίαν ένδεικτικών φυτών.

Η έπιστημονική επιθεώρησις «Κεμικαλ Ουήκ», αγγέλλει ότι ένας άγγλικός οίκος μελετά την κατασκευήν βουβών έντομοκτόνων, προορίζομενων διό την καταπολέμησιν της μυίας Τσέ - Τσέ. Αι βούβαι, έφωδισμέναι με άλεξίπτωτον θα ρίπτονται από αεροπλάνου ιπταμένου εις μικρόν ύψος ύπερ τας δασικάς περιοχάς όπου και ένδιαιτώνται κατά μυριάτομα σμήνη αι γλωσσίναι, τα φοβερά αυτά έντομα διά τόν άνθρωπον και τα μυρηκαστικά.

Ο ΣΥ ΜΙΣΕΙΣ ΕΤΕΡΩ ΜΗ ΠΟΙΗΣΕΙΣ...

Τό θέμα της ανάγκης αναλήψεως συστηματικού άγώνος εξοντώσεως του πτηνού κουέλας, το όποιον άπογυμνώνει κυριολεκτικώς τούς όρυζώνς της τροπικής Αφρικής, προέκαλεσε ζωηρότατας διεξέξεις κατά τας διεξαχθείσας συζητήσεις των διαφορών συνεδρίων που συνεκροτήθησαν δι' σκρούτους του 1954. Καί τούτο διότι τα μόνα αποτελεσματικά μέσα εξοντώσεως της κουέλας είναι η άπανθράκωσις δι' έκτοξευομένης φλογός των φωλέων των πτηνών αυτών, αι όποισι άπαντολν κατά έκαστομύρια μέσα εις τούς άκαθάρτους θάμνους, η ή θανάτωσις των πτηνών δι' έκρηκτικόν καθ' ήν ώραν κοιμούνται. Οι πτηνόφιλοι όμως έξανέστησαν κατά της θαρραστότητος των μέσων αυτών. οι δε άγρόνομοι έντόνισαν ότι η κοήσις του πυρός θα καταστήσ η πτωχότεραν την ήδη πτωχήν δασοτην των περιοχών του Σουδάν. Δοθέντος προς τούτοις ότι τα ήη και έθιμα των πτηνών αυτών δεν έχουν εισέτι γνωστή, ελάχιστα δε είναι έπικτά γνωστά επί του τρόπου ζωής των κατά την περιόδον της έμρσις, όποτε τα συμπαγή νέφη των σμηνών διαλύονται εις μικράς μεμονωμένας ομάδας, η έφαρμογή των άνωτέρων μέσων εξοντώσεως άνεβλήθη επί τη έλπίδι ότι η συνέχισις των βιολογικών έρευνών θα άγάγη εις φιλοπληνότεραν λύσιν του προβλήματος.

Τό θέμα της ανάγκης αναλήψεως συστηματικού άγώνος εξοντώσεως του πτηνού κουέλας, το όποιον άπογυμνώνει κυριολεκτικώς τούς όρυζώνς της τροπικής Αφρικής, προέκαλεσε ζωηρότατας διεξέξεις κατά τας διεξαχθείσας συζητήσεις των διαφορών συνεδρίων που συνεκροτήθησαν δι' σκρούτους του 1954. Καί τούτο διότι τα μόνα αποτελεσματικά μέσα εξοντώσεως της κουέλας είναι η άπανθράκωσις δι' έκτοξευομένης φλογός των φωλέων των πτηνών αυτών, αι όποισι άπαντολν κατά έκαστομύρια μέσα εις τούς άκαθάρτους θάμνους, η ή θανάτωσις των πτηνών δι' έκρηκτικόν καθ' ήν ώραν κοιμούνται. Οι πτηνόφιλοι όμως έξανέστησαν κατά της θαρραστότητος των μέσων αυτών. οι δε άγρόνομοι έντόνισαν ότι η κοήσις του πυρός θα καταστήσ η πτωχότεραν την ήδη πτωχήν δασοτην των περιοχών του Σουδάν. Δοθέντος προς τούτοις ότι τα ήη και έθιμα των πτηνών αυτών δεν έχουν εισέτι γνωστή, ελάχιστα δε είναι έπικτά γνωστά επί του τρόπου ζωής των κατά την περιόδον της έμρσις, όποτε τα συμπαγή νέφη των σμηνών διαλύονται εις μικράς μεμονωμένας ομάδας, η έφαρμογή των άνωτέρων μέσων εξοντώσεως άνεβλήθη επί τη έλπίδι ότι η συνέχισις των βιολογικών έρευνών θα άγάγη εις φιλοπληνότεραν λύσιν του προβλήματος.

ΑΙ ΦΑΛΛΙΝΑΙ ΠΡΟΣΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΚΙΡΡΩΣΙΝ ΤΟΥ ΗΠΑΤΟΣ

Ο Όλλανδός βιολόγος Α. Στόλκ, άσכולούμενος ειδικώς επί των άσθενιών που προσβάλλουν τας φαλαίνας, έσημείωσεν έν πλείστας περιπτώσεις κίρρωσεως του ήπατος. Πρόκειται συγκεκριμένως περί άσθενείας αναλόγου προς την ύπερτροφικήν άσκιτογόνον κίρρωσιν τύπου Χανό, διά την όποιαν όμως — άσφαλώς ο άλκαολισμός δεν δύναται να θεωρηθή ύπεύθυνος.

Ο ΘΟΥΡΥΒΟΣ ΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ

Ο «άηχος» θάλαμος και οι προσπάθειες προς εξουδετέρωσιν του ήχου. Το μεγαλύτερον εργαστήριον ακουστικής εις τόν κόσμον.

του Ρενέ Μπρακάρ.

Μία των φοβερωτέρων πηλών της συγχρόνου ζωής είναι ο θούρυβος, εις όλαν δε τας χώρας έχει εξαπολυθή συστηματικός αγών εναντίον του. Άλλ' ακριβώς δι' αυτό, ένα των κυριωτέρων μέτρων θα ήτο να μη ριπώνται εις το εμπόριον μηχαναί και συσκευαί των οποίων τα πρωτότυπα δεν θα είχαν υποστή «ακρόαση» μέσα εις έν διαμέρισμα, όπου να βασιλεύη η απόλυτος σιγή και το όποιον να χρησιμοποιήτα· επί πλέον δια την «διάγνωση» του θορυβώδους των υπάρχουσών μηχανών και συσκευών και την κατατόπισιν των κατασκευαστών επί της σοβαρότητος του θεματος.

Έν και μόνον τοιούτον εργαστήριον ακουστικής, περιλαμβάνον μίαν αίθουσαν έστερηνμένην παντός θορύβου, εύρισκόμενην εις το «απόλυτον ήχητικόν μηδέν» — αν έπιτρέπεται ή έκφρασις — υπάρχει εις τας «Ηνωμένας Πολιτείας» και κατασκευάσθη από μίαν μεγάλην ηλεκτρικήν διομηχανίαν. Το εργαστήριον αυτό — το μεγαλύτερον εις τόν κόσμον —, όπερ έστοιχίσεν 1 1/2 εκατομμύρια δολάρια, προορίζεται αποκλειστικώς διά την μελέτην των μέσων που θα καθιστούν πλέον αθουρούτους τους μετασχηματιστάς ηλεκτρικής ενεργείας.

Δέν ενδιαφέρει εδώ το εργαστήριον υπό την ιδιοσημία του αυτήν, διατι αν δεν υπήρχον εις τας πολεις μας άλλα θορυβώδη μηχανήματα εκτός των μετασχηματιστών, δεν θα είχαμεν παρά να απολαύσωμεν την απόλυτον γαλήνην των ήμερών και των νυκτών μας. Δέν φαίνεται όμως να συμβαίνει το ίδιο και εις τας «Ηνωμένας Πολιτείας». Η έπεκτασις του εξηλεκτισμού των αγροτικών και των ποσειστικών περιοχών έχει ως αποτέλεσμα τον πολλαπλασιασμόν του τύπου αυτού του μηχανήματος, χάρις εις το όποιον ή υψηλή και μέση τάσις μετασχηματίζεται εις χρησιμοποιήσιμον υπό των καταναλωτών ενεργειαν. Και δεν είναι μόνον ο αριθμός των που αύξάνει, αλλά και ή ισχύς των, τόνον δε, ώστε πολυάριθμοι είναι σήμερα οι «Αμερικανοί που παραποιούνται ότι δεν ήμπορούν να υποφέρουν την γειτνιάσιν των.

Ο ΑΗΧΟΣ ΘΑΛΑΜΟΣ

Έκείνο που ενδιαφέρει εδώ ως προς το εργαστήριον αυτό είναι ο «άηχος» θάλαμος του, ο έστερηνμένος δηλαδή ήχοις θάλαμος και ακόμη περισσότερον ή τεχνική δι' ής έπετεύχθη ή ιδιότης αυτή.

Ο άηχος θάλαμος είναι κατασκευασμένος από μπετόν άρμε και έχει μήκος 20 περίπου μέτρων, πλάτος 17 μ. και ύψος υπό την όροφήν 15,25 μ., φέρει δε έσωτερικώς πολυπλοκον ακουστικήν επένδυσιν υπό διαδοχικά στρώματα ύαλериu, πορώδους τσιμέντου, εύλου, χαλκοφύλλου και ύάλου που περιορίζει κατά δύο περίπου μέτρα όλαν τας άνωτέρω διαστάσεις. Ο θάλαμος έχει πολλάς θύρας μίαν — την κυρίαν — διά την διόδον των μετασχηματιστών και άλλας διά την έξυπνρήσιν του προσωπικού. Ένας εκ των τοίχων φέρει δύο φεγγίτας, επιτρέποντας εις τους χειριστάς της αίθουσης μετρήσεων, συνενομένης προς τον ήχον θάλαμον, να παρατηρούν τί συμβαίνει εις αυτόν.

Τα δύο φύλλα της κυρίας θύρας, έχουσας άνοιγμα πλάτους 9,15 μ. και ύψος 11,30 μ. είναι κατασκευασμένα ώστε να δλισθάνουν επί αλόγων, κινούνται δε δι' ηλεκτρικού ρεύματος. Αποτελούνται από δύο συγκεκολλημένα τειμάκια πάχους 10 εκατοστών, έξω δυν το έξωτερικόν είναι γεμισμένον με άμμον, το δε έσωτερικόν επεστρωμένον με ύαλό-

ριον. Το ίδιο και αι θύραι ύπηρεσίας. Η έρμητικότητα των θυρών εξασφαλίζεται διά καουτσουκ.

ΜΕΤΡΗΣΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΤΩΝ ΗΧΩΝ

Χάρις εις την τοιούτην διάταξιν του θαλάμου, επιτυγχάνεται απορρόφησις, ήτις εις τας κρίσιμους συχνότητας, περιλαμβανομένης μεταξύ 120 και 840 χέρτζ, φθάνει κατά μέσον όρον 99%. Δέν να σημειωθή ότι αν αι άνω συχνότητες θεωρηθούν ως κρίσιμοι εις την περιπτώσιν των μετασχηματιστών, το αυτό ακριβώς συμβαίνει και διά τας μηχανάς και συσκευάς αι όποιαί διά του θορύβου της λειτουργίας των ήμπορούν να μας άφαιρέσουν τόν ύπνον.

Η στάθμη του ήχητικού περιβάλλοντος του θαλάμου εύρίσκεται, κατά προσέγγισιν, εις 19 ντεσιμπέλ όταν παραγώνται θόρυβοι έντάσεως από 40—42 ντεσιμπέλ. 19 ντεσιμπέλ είναι περίπου ο θόρυβος που κάμουν τα φύλλα των δένδρων πτιπτοντα. Εις μίαν τοιαύτην «σιωπήν», ακούει κανείς την καρδίαν του να κτυπά υπόκωφως.

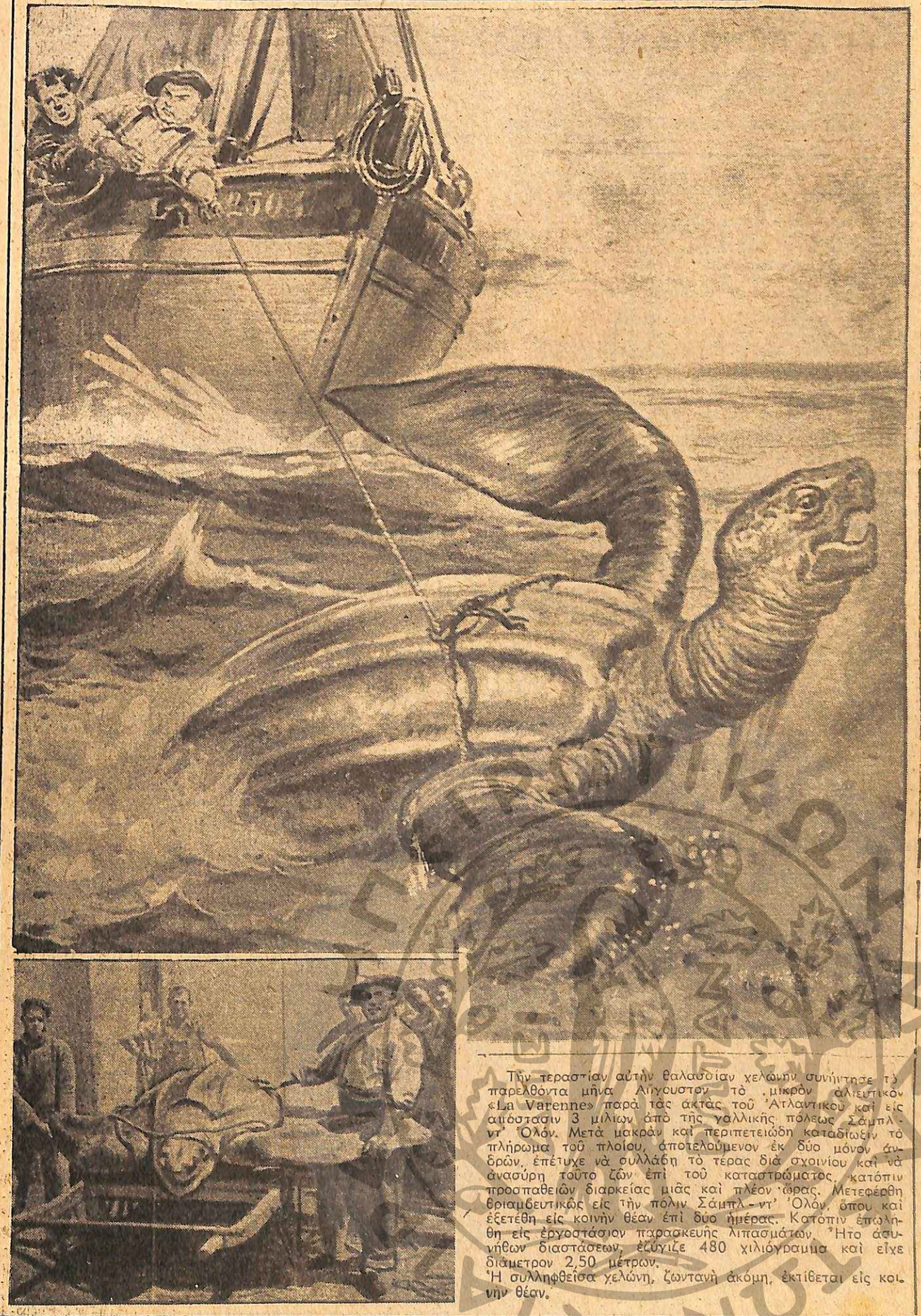
Η «ακρόασις» των μετασχηματιστών διετάγεται ταυτοχρόνως κατά δύο αντίθετους διευθύνσεις, τη βοήθεια δύο κινητών συνεργείων, έκαστον των οποίων φέρει δύο ύπερσταθερά και εύαίσθητα μικρόφωνα, τοποθετημένα το έν άνωθεν του άλλου εις ρυθμιζόμενην απόστασιν. Έκαστον μικρόφωνον προστατεύεται από πάσης προσκρούσεως με το υπό εξέτασιν μηχανήμα δι' ειδικού προστατευτικού σώματος.

Τα μικρόφωνα συνδέονται με ένισχυτάς ενκοτεστημένους εις τόν ίδιον τόν θαλάμον. Τα ένισχυμένα ρεύματα άπολήγουσιν εις ειδικούς πίνακας, εύρισκόμενους εις την σίβουσσιν μετρήσεων, εμβα μετρούνται και αναλύονται με ένισχυτάς ενκοτεστημένους εις τόν ίδιον τόν θαλάμον. Τα ένισχυμένα ρεύματα άπολήγουσιν εις ειδικούς πίνακας, εύρισκόμενους εις την σίβουσσιν μετρήσεων, εμβα μετρούνται και αναλύονται με ένισχυτάς ενκοτεστημένους εις τόν ίδιον τόν θαλάμον. Τα ένισχυμένα ρεύματα άπολήγουσιν εις ειδικούς πίνακας, εύρισκόμενους εις την σίβουσσιν μετρήσεων, εμβα μετρούνται και αναλύονται με ένισχυτάς ενκοτεστημένους εις τόν ίδιον τόν θαλάμον.

Η επένδυσις του θαλάμου διά φύλλων χαλκού έχει σκοπόν να άνθίσταται, διά φαραδισμόν, εις την διείσδυσιν των έρσιαιών κυμάτων, εις τρόπον ώστε να επιτρέπη τόν ύπολογισμόν του βαθμού διαταραχής, ήν οι ηλεκτρικοί μετασχηματισταί επιφέρουν εις την λήσιν των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών δεκτών διά της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας των. Ο φαραδισμός εκτείνεται εις τους φεγγίτας παρατηρήσεως, έφωδισμένους διά λεπτοτάτων πλεγμάτων, τα όποια, όπως και ή χαλκίνη επένδυσις, αι χαλύβδινοι θύραι, ο όπλισμός του μπετόν και πάν μεταλλικόν αντικείμενον, είναι προσγειωμένα.

Έκείνο που πρέπει να σημειωθή ιδιαίτερος είναι ότι εις τα εργαστήρια αυτά γίνονται ήδη πείράματα «άηχόησεως» τώ κράτων. Η ιδέα αυτή δεν είναι νέα αλλά δεν έχει μελετηθή επαρκώς βασίζεται εις το έξης: εάν έν μετωπον ήχητικόν κυμάτων ακολουθηθή από έν άλλο μετωπον ακριβώς ίδιον κυμάτων ως προς το πλάτος και την συννότητα. Άλλ' ακριβώς αντίθετον φάσεως, θ' προκληθή πλήρης σχεδόν απόσβεσις ήχου. Εάν λοιπόν ένας κρότος είναι πολύ ένοχηλτικός, άρκεί, βάσει της αρχής ταύτης, να τόν διπλασιάσωμεν, αλλά μεταβάλλοντες την φάσιν του δευτέρου κατά 180 μοίρας από τόν πρώτον, ούτως ώστε να τόν καταστήσωμεν πρακτικώς άδιάκριτον.

Τα άποτέλεσματα, ως είναι φυσικόν, των πειραμάτων αυτών θα είναι εξαιρετικώς ένδιαφέροντα.

Την τεραστίαν αυτήν θαλασσίαν χελώνην συνήντησε το παρελθόντα μνην Λιγυουστον το μικρόν αλιευτικόν «La Varenne» παρά τας ακτάς του Ατλαντικού και εις απόστασιν 3 μιλίων από της γαλλικής πόλεως Σάμπλ-ντ' Ολόν. Μετά μακράν και περιπετειώδη καταδίωξιν το πλήρωμα του πλοίου, αποτελούμενον εκ δύο μόνον ανδρών, επέτυχε να συλλάβη το τερας διά σχοινίου και να ανασύρη τούτο ζών επί του καταστρώματος, κατόπιν προσπαθειών διαρκείας μίας και πλέον ώρας. Μετεφέρθη θριαμβευτικώς εις την πόλιν Σάμπλ-ντ' Ολόν, όπου και εξέτεθη εις κοινήν θέαν επί δύο ήμέρας. Κατόπιν έπωλήθη εις εργοστάσιον παρασκευής λιπασμάτων. Ητο άσυνηθον διαστάσεων, εύνιζε 480 χιλιογράμια και είχε διάμετρον 2,50 μέτρων. Η συλληφθείσα χελώνη, ζωντανή άκόμη, εκτίθεται εις κοινήν θέαν.

769

ΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ ΕΙΣ ΤΟ ΥΠΕΔΑΦΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πώς έμελετήθη γεωλογικώς η χώρα μας κατά τα τελευταία έτη και πώς ήρυνθη το υπεδάφος της διά την άνευρσιν και έκ-
μετάλλευσιν του ορυκτού πλούτου της. Πού άνευρθησαν μέχρι σημερον κοιτάσματα λιγνίτου, χρωμίτου, νικελίου, βωξίτου, σι-
δηρομεταλλεύματος, πετρελαιοπηγών και υπόγεια ύδατα.

Το έργον του Έλληνικού «Ινστιτούτου Γεωλογίας και Έρευνών Υπεδάφους».

Αι άκατάλληλοι διά καλλιέργειαν όρει-
ναι έκτάσεις της πατρίδος μας είναι τούτων
πολλοί, ώστε η Έλλάς χαρακτηρίζεται ως
μία από τας πτωχοτέρας χώρας από άπο-
ψεως εδάφους. Δεν συμβαίνει εύτυχώς το
ίδιον και από της άπόψεως του υπεδάφους
της, παρ' όλον ότι μέχρι πρό όλίγων έτών
δεν κατεβάλλετο καμμία σοβαρά προσπά-
θεια διά την αξιοποίησιν του.

Η χώρα μας, όπως αποδεικνύεται ήδη,
έχει πολυ σημαντικές πηγας έθνικού πλου-
του εις το υπεδάφος της, διά την αξιοποίη-
σιν των οποίων ιδρύθη από το 1952 το
«Ινστιτούτον Γεωλογίας και Έρευνών Υ-
πεδάφους» (Ν.Π.Δ.Δ.).

Το ίδρυμα αυτό λειτουργεί μέχρι σημε-
ρον υπό την γενικήν διεύθυνσιν του διδά-
κτορος, μηχανικού, μεταλλειολόγου και γε-
ωφυσικού κ. Κ. Ζάχου, με πολύ ικανο-
ποιητικά αποτελέσματα που εξυπηρετούν
εις μέγαν βαθμό τον έθνικόν μας πλούτον.

Κατά την ίδρυσιν του Ινστιτούτου συνε-
χωρεύθησαν εις αυτό η Υπηρεσία Έρευνών
Υπεδάφους του υπουργείου Συντονι-
σμού, η όποια έλειτοργεί από το 1949,
και η Γεωλογική Υπηρεσία του υπουργεί-
ου Βιομηχανίας, έκτός του Χημικού Τμή-
ματος της, την όποιαν διήρυνε μέχρι του
θανάτου του ό γεωλόγος Ν. Λιάτσικας.

Σκοπός του Ινστιτούτου είναι ή διά γε-
ωλογικών, γεωφυσικών και γεωχημικών με-
θόδων και τρόπων εργασίας έρευνα, μελέ-
τη και χαρτογράφισις του ορυκτού πλου-
του, των υδάτων και των εδαφών της χώ-
ρας προς υποβοήθησιν της έπιστημονικής
και οικονομικής αξιοποιήσεως και έκμεταλ-
λέσεως αυτών, καθώς και ή συντάξις λε-
πτομερούς γεωλογικού χάρτου της χώρας.

Από το 20 Μαΐου του 1955 το Ινστιτού-
τον στεγάζεται εις τον τρίτον όροφο του
επί της οδού Σταδίου 67 αριθ. 29 μεγάρ-
ου, άνωθεν των γραφείων του περιοδικού
«Ηλίας».

Το Διοικητικόν του Συμβούλιον, αποτε-
λούμενον από τούς καθηγητάς κ.κ. Γ. Βο-
ρεάδην και Μάξ. Μητσόπουλον και τούς
κ.κ. Γ. Σαμαράν, Αρ. Τσάκωναν, Μ. Πε-
τρέσην, Κ. Ζάχον, Β. Ακύλαν και Γ. Κυ-
ριακογυάναν, αποδέλπει εις τήν στεγασιν
του Ινστιτούτου κατά το μέλλον εις ιδιο-
κτητήν μέγανον όποτε θα καταστή δυα-
τόν να έκτεθόν διά το κοινόν όλοι αι συλ-
λογαι ορυκτών της Έλλάδος που έχουν κα-
ταρτίσει τα έρευνητικά συνεργεία του.

Τοις διαφόροις τομέσι της δράσεως του
Ινστιτούτου έχουν αναλάβει 4 υπηρεσίαι:
1) Γεωλογία, υπό την διεύθυνσιν του (ι-
ψηλητού κ. Γ. Ιωάννου Παπασταματίου· 2)
Ορυκτού Πλούτου, υπό την διεύθυνσιν του
ύψηλητού κ. Γ. Μαρίνου· 3) Υδάτων, Πε-
τρελαίων και Έδαφών, υπό την διεύθυνσιν
του διδάκτορος γεωλόγου κ. Γ. Άρνην,
και 4) Γεωφυσικών Έρευνών υπό την προ-
σωρινήν διεύθυνσιν του Γεν. Διευθυντού κ.
Κ. Ζάχου.

Διά τας έρευνας του το Ινστιτούτον
χρησιμοποιεί Έρευνητικά Συνεργεία, προ-
ιστάμενοι των οποίων είναι ή φυσικός κ.
Ευάγγελος Σπανίδου, ό γεωλόγος Έλσα-
σίος Καραγεωργίου, ό γεωφυσικός κ. Αγ-
γέλος Σταύρου και ό γεωλόγος κ. Δου.
Βετούλης, εξειδικευμένοι έπιστήμονες και
διδάκτρες ξένων και έλληνικών άνωτάτων
σχολών.

Αι λιγνιτοφόροι περιοχαί της Έλλάδος

Ειθύς από της ίδρύσεώς του το Ινστι-
τούτον ανέλαβε να λύση τα σπουδαιότερα
έκ των προβλημάτων που είχε να αντιμετ-
πίση ή μεταπολεμική προσπάθεια άνανυ-
κροτήσεως της χώρας μας.

Διά τον σκοπόν αυτόν έμελετήθησαν υ-
πό των συνεργειών του όλοι αι λιγνιτικές
λεκάναι της χώρας, μεταξύ των οποίων ει-
ναι και αι γνωσταί εις όλους λιγνιτοφόροι
περιοχαί Άλβιερον, Πτολεμαίδος, Σερ-
ρών, Κύμης, Γρωπού, Κατερίνης, Βεγώ-
ρας, Παγγαίου, Μεγάρων, Πύργου, Ολυμ-
πίας κ.ά.

Υπό την έπιστημονική καθοδήγησιν του
Ινστιτούτου διηρυνήθησαν κατόπιν αι κυ-
ριώτεραι λιγνιτοφόροι λεκαναί της χώρας
μας με γεωτρήσεις και υπογείους έργασί-
μας με άφου διεπιστώθησαν τα αποθέματα
των λιγνιτών που υπάρχουν εις αυτάς, αι
ποιοτήτες των και ή μορφή των κοιτασμά-
των των, κατηρίσθησαν αμέσως τα σχέ-
δια έκμεταλλευσέως των εις Άλιδέριον,
Πτολεμαίδα, Κύμην κ.ά.

Με τας έργασίας αυτάς του Ινστιτού-
του έπραχματοποιήθησαν τα πρώτα ση-
μαντικά βήματα του εξηλεκτρισμού της χώ-
ρας μας.

Παραλλήλως έμελετήθησαν και αι πε-
ριοχαί της Έλλάδος που έχουν μεταλλευ-
ματα.

Τα χρώμα της Κοζάνης

Ιδιαίτερα μέριμνα κατεβλήθη διά την
ανάκαλυσιν χρωμίου, το όποιον χρησιμεύει
εις την παρασκευήν χρωμιολυμάτων που έ-
χουν εξαιρετικές ιδιότητες αντοχής και
σκληρότητος. Σημαντικά κοιτάσματα χρω-
μίτου, έκ του οποίου εξάγεται το χρώμιον,
είναι δια τας περιοχάς Ζακύνθου, Γρεβε-
νών, Καλαμπάκας, Τρικλών, Ηλείου, Βο-
ρειοδυτικής Πελοποννήσου, Θράκης, Κα-
τερίνης και Άγρινίου.

Αι έκθέσεις αυτάι του Ινστιτούτου άπο-
τελούν τα μόνα σχέδον στοιχεία που υπά-
ρουν περί των πετρελαιοφόρων γεωλογικών
σχηματισμών της Έλλάδος.

Ηδη εις δύο από τας μελετηθείσας πε-
ριοχάς — του Σουφλίου Θράκης και Πύρ-
γου Όλυμπίας — έκτελούνται γεωτρήσεις
υπό ιδιωτικών έταιριών διά την άνεύρσιν
πετρελαιοπηγών.

Διά την άνεύρσιν υπογείων υδάτων

Έξ άλλου το Ινστιτούτον έχει ειδικήν
υπηρεσίαν Υδάτων, ή όποια επιδιώκει διά
γεωλογικών και γεωφυσικών μεθόδων την
άνεύρσιν υπογείων υδάτων δι' ύδρευσεως
κοινοτήτων και άρδεύσεις καλλιεργουμένων
περιοχών.

Ός γνωστόν, το πρόβλημα της εξευρέ-
σεως υδάτος είναι διά την Έλλάδα πολύ
σπουδαιότερον από τα προβλήματα εξευ-
ρέσεως ορυκτών και μετάλλων.

Αυτήν την στιγμήν διεξάγονται με την
υπόδειξιν του Ινστιτούτου και με δαπάνας
της Αγροτικής Τραπέζης συστηματικά έ-
ρευναι διά την άνεύρσιν υπογείων υδάτων
εις όλόκληρον την νήσον Λήμνον, όπου καλ-
λιεργείται ή καλύτερα ποιότης έλληνικού
δάμδακος.

Η εξαγωγή αλουμινίου

Επίσης το Ινστιτούτον ενδιέφέρθη και
διά τούς βωξίτας της χώρας, έκ των ο-
ποίων εξάγεται το αλουμινιον. Η Έλλάς
ως γνωστόν έχει μεγάλα αποθέματα βωξι-
των και κυρίως εις τας περιοχάς Έλευσί-
ων—Μάνδρας, εις τον Παρνασσόν και πέ-
ριξ αυτού.

Επί τη βάσει της υπό του Ινστιτούτου
έκπονηθείσης μελέτης των βωξιτών Έλευ-
σίως—Μάνδρας, υπεγράφη τριμερής συμ-
σίσις—Μάνδρας, υπεγράφη τριμερής συμ-
σίσις εξορύξεως βωξίτου εις Έλλάδα και
βάσει έκπορεύσεως του εις Γερμανίαν διά λο-
γαριασμόν της αμερικανικής κυβερνήσεως.

Έξ άλλου προκειμένου να ιδρυθή με-
ταλλουργικόν έργοστάσιον εξαγωγής αλου-
μινίου εις την Έλλάδα, έμελετήθησαν υπό

του Ινστιτούτου όλα τα κοιτάσματα βω-
ξίτου της περιοχής Παρνασσού, που είναι
άνω των 100 και προσδιορίθησαν αι θέ-
σεις, τα αποθέματα και αι ποιότητες αυ-
τών. Με τα στοιχεία αυτά του Ινστιτού-
του κατέστη ήδη δυνατή ή δημιουργία βω-
μηχανίας αλουμινίου εις την Έλλάδα.

Τα σιδηρομεταλλεύματα

Επίσης το Ινστιτούτον έμελετήσεν ό-
λας τας σιδηρομεταλλοφόρους περιοχάς
της Έλλάδος και κυρίως την νήσον Σέρι-
φον, εις την όποιαν ανεκαλύφθησαν υπ' ύ-
ψους τελευταίως διά γεωφυσικών μεθόδων
νέα κοιτάσματα σιδηρομεταλλεύματος έ-
ξαιρετικής ποιότητος. Τα κοιτάσματα ταύ-
τα θα είναι πολυτιμότερα όταν θα ιδρυθή
εις το μέλλον υψικάμινος παραγωγής σιδή-
ρου.

Αι έλληνικαί πετρελαιοπηγαί

Μεγάλης σημασίας ήταν αι έργασίαι
του Ινστιτούτου και διά την ανάκαλυσιν
πετρελαίων εις την Έλλάδα. Το Ινστιτού-
τον συνεκέντρωσεν όλα τα υπάρχοντα στοι-
χεία περί υπάρξεως πετρελαίων εις τον τό-
πον μας, μετεκάλεσε τον Ουγγρον ειδικόν
πετρελαιογεωλόγον κ. Ντελότι και κα-
τήρτισε συνεργεία έκ γεωλόγων και γεω-
φυσικών του Ινστιτούτου, τα όποια έπε-
λήθησαν της προκαταρκτικής μελέτης των
περιοχών της χώρας που είναι πιθανόν να
είναι πετρελαιοφόροι και συνέταξαν έκθέ-
σεις διά τας περιοχάς Ζακύνθου, Γρεβε-
νών, Καλαμπάκας, Τρικλών, Ηλείου, Βο-
ρειοδυτικής Πελοποννήσου, Θράκης, Κα-
τερίνης και Άγρινίου.

Αι έκθέσεις αυτάι του Ινστιτούτου άπο-
τελούν τα μόνα σχέδον στοιχεία που υπά-
ρουν περί των πετρελαιοφόρων γεωλογικών
σχηματισμών της Έλλάδος.

Ηδη εις δύο από τας μελετηθείσας πε-
ριοχάς — του Σουφλίου Θράκης και Πύρ-
γου Όλυμπίας — έκτελούνται γεωτρήσεις
υπό ιδιωτικών έταιριών διά την άνεύρσιν
πετρελαιοπηγών.

Διά την άνεύρσιν υπογείων υδάτων

Έξ άλλου το Ινστιτούτον έχει ειδικήν
υπηρεσίαν Υδάτων, ή όποια επιδιώκει διά
γεωλογικών και γεωφυσικών μεθόδων την
άνεύρσιν υπογείων υδάτων δι' ύδρευσεως
κοινοτήτων και άρδεύσεις καλλιεργουμένων
περιοχών.

Ός γνωστόν, το πρόβλημα της εξευρέ-
σεως υδάτος είναι διά την Έλλάδα πολύ
σπουδαιότερον από τα προβλήματα εξευ-
ρέσεως ορυκτών και μετάλλων.

Αυτήν την στιγμήν διεξάγονται με την
υπόδειξιν του Ινστιτούτου και με δαπάνας
της Αγροτικής Τραπέζης συστηματικά έ-
ρευναι διά την άνεύρσιν υπογείων υδάτων
εις όλόκληρον την νήσον Λήμνον, όπου καλ-
λιεργείται ή καλύτερα ποιότης έλληνικού
δάμδακος.

Ανάλογον έρευναι έχουν γίνει υπό του
Ινστιτούτου και εις άλλας περιοχάς εις
τας όποιās προσδιορίσθη το υδατικόν δυ-
ναμικόν των.

Το Ινστιτούτον, έφ' όσον έχει διαθέσι-
μον χρόνον, ανταποκρίνεται και εις τας αί-
τήσεις δι' ύδρολογικάς έρευνας που υπα-
βάλλονται εις αυτό υπό διαφόρων κοινοτή-
των που πάσχουν έκ λιειψυδρίας. Επί πα-
ραδείγματι, τον Ιούλιον του 1955 το Ιν-
στιτούτον ανεκάλυψεν άφθονον ύδωρ εις την
ξηράν περιοχήν των Μεγάρων.

Όμοίως εις τας σεισμοπληκτικους περι-
οχάς της Κεφαλληνίας και της Ζακύνθου δι-
εξήχθησαν υπό του Ινστιτούτου μελέται
διά την άνεύρσιν υδάτων, και ήδη έγιναν
έπιτυχείς γεωτρήσεις εις πολλας άνυδρους
περιοχάς των.

« ΗΛΙΟΣ »

Η ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΓΓΕΙΩΝ

Του κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΩΣΤΟΒΑΣΙΛΗ, Ιατρού υγιεινολόγου

Η διαίτα παίζει μεγάλον ρόλον εις
τούς καρδιοπαθείς, τόσο εις τούς εξ όρ-
γανικών όσον και εις τούς έκ λειτουργι-
κών διαταραχών υποφέροντας. Μία άφθο-
ρης διατροφή δύναται να είναι συντελε-
στής επιδεινώσεως, διότι αύθαι την
προσπάθειαν της καρδιάς και των περι-
φερειακών άγγείων, αντίτιθεται εις την
άπορροφήσιν των καρδιοτονωτικών και
έξασθενεί την αποτελεσματικότητα τού-
των, προς δε προλαβαίνει το έδαφος διά
λιπώδεις έναποθέσεις.

Ποιητικός ώρισμένος τροφαί δύναται
να είναι θλαπτικός, ως έπηρεάζουσαι
δυνημέναι το καρδιαγγειακόν σύστημα,
είτε όπ' εύθειας, είτε έμμέσως διά των
σπλαγγχνικών διαταραχών, τας όποιās
δημιουργούν, είτε διότι είναι ή άφρονη
γείσεως οιδημάτων ή σπασμών κλπ.

Ποιητικός ώρισμένος τροφαί δύναται
να είναι θλαπτικός, ως έπηρεάζουσαι
δυνημέναι το καρδιαγγειακόν σύστημα,
είτε όπ' εύθειας, είτε έμμέσως διά των
σπλαγγχνικών διαταραχών, τας όποιās
δημιουργούν, είτε διότι είναι ή άφρονη
γείσεως οιδημάτων ή σπασμών κλπ.

Ιον) Διαιτητικά ενδείξεις κατά την διαδρο-
μήν οξείων καρδιακών παθήσεων φυσεως
φλεγμονώδους.

Η διαιτητική των μολυσματικών καρ-
διοπαθειών, των οποίων ή ρευματική
καρδιοπάθεια αποτελεί τον πλέον συχνόν
τύπον, επιβάλλει κανόνες κοινούς :

α) Κατά την άρχικήν περίοδον, την ό-
ποιαν χαρακτηρίζουν γενικά συμπτώμα-
τα άκατα έντονα, και συνδυασμός με την
ένδοκαρδίτιδα φαινόμενον συμφορητικόν
πριφερειακός, θεωρείται σκόπιμον όπως
αναγράφονται τροφαί ύγραι, αρκετά να
είναι εύπεπτοι, χωρίς να έ-
ξασθενούν τον όργανισμόν και διά να
διατηρούν άρκούντως τας θρεπτικές των
ιδιότητες. Το γάλα ανταποκρίνεται εις
τας ενδείξεις αυτές και δύναται να ά-
ποτελέσθ, λαμβανόμενον εις την δόσιν
των 2 λίτρων περίπου ημερησίως, την βα-
σικήν διατροφήν των ρευματικών ένδο-
καρδιακών. Δυστυχώς δεν είναι πάντοτε
καλώς δεκτόν, είτε διότι προκαλεί αντι-
δρασίν άφαι, είτε διότι δεν είναι καλώς
άνεκτόν παρά του πεπτικού σωλήνος. Αν-
τάμεθα να δοκιμάσωμεν τότε την χρήση
μερικών διορθωτικών, ως του υδάτος του
Σέλτς κλπ., του άσβεστίου υδάτος των
ένζυμων (κεφίρ, γισούρτης), τα όποια
τροποποιούν την πεπτικότητα, ή απλού-
στερον την προσθήκην μικρών δόσεων συ-
νήθων άρωματικών ουσιών, όπως της κα-
ραμέλλας, της βανίλλιας ή του καφέ. Ό
ζωμός λαχανικών, ό γυμος φρούτων και
αι άδύνατοι σούπαι επιτρέπουν τον πλου-
τισμόν και την ποικιλίαν του διατροφει-
κού προγράμματος κατά την διάρκειαν
της οξείας φάσεως της καρδιοπαθείας. Ι-
διαίτερα και δύσκολοι ενδείξεις έμμεσως
γυφονται συχνά κατά την περίοδον ταύτην
συνεπεία δυσανεξίας προς το Ιεγλικόν
νάτριον. Τα ποτά πρέπει τότε να είναι
ιδιαιτέρως άφθονα. Χρησιμοποιούνται
πράγματι όχι μόνον διά να αντισταθμι-
ζούν την υδατικήν άπώλειαν (αφυδάτω-
σις) ένός πυρεσσόντος άσθενούς, αλλά
ποτόν ό ίδρυς και ή αναπνοή στεροίν
αίσθητου μέρους του απαραίτητου έκδό-
νου εις τον νεφρόν, αλλά άκόμη και να
διαλύουν έν φάρμακον έρεθιστικόν εις τας
πεπτικές όδους. Τα μεταλλικά ύδατα, τας
αεριούνα αλκαλικά, ώρισμένα εγγύματα,
είναι από της άπόψεως αυτής ώφέλιμα
βοηθητικά εις την θεραπείαν.

β) Η άνάγκη επιτρέπει να εύρύ-
ωμεν προσδοτικώς την διαίταν. Ό ζω-
μός παρασκευαζόμενος με κοττόπουλον ή
κρέας βοός, μετρίως συμπυκνόμενος και
πάντοτε έπιμελώς απολιπνούμενος, άπο-
τελεί μίαν τροφήν τονωτικήν, ή όποια δι-
εγχείρει την όρεξιν. Εις τον ζωμόν προσ-
τίθενται άλευρα δημητριακών, έλαφοί
πουρέδες, ρυζάγαλον, κομπόστες φρού-
των, γαλακτερά, διά να επιτραπή τέλος
εις έναν τρίτον χρόνον λευκόν κρέας, ώς
φρέσκα λαχανικά, ζυμαρικά και προσδε-
τικώς όλη ή κλίμαξ των παρασκευασμά-
των της μαγειρικής τέχνης εύθως ως ά-
ποκατασταθή ή υγεία.

2ον) Ενδείξεις διαιτητικά εις τούς φέρον-
τας υπερίσσματα φλεγμονώδων καρ-
διοπαθειών άνευ καρδιακής άνεπαρκείας

Οι άσθενείς της ομάδος ταύτης είναι
φορείς ένδοκαρδιακών αλλοιώσεων, μυο-
καρδικών ή περικαρδιακών, αντισταθμι-
ζόμενων όριστικώς έσθεσμένων ή κλινικάς
δραδεών, και αι όποια συμπεριφέρονται
ως θλάδα έπουλωτικά. Έφ' όσον ουδε-
μία κάμφσις καρδιακή δεν έχει παραχθή
άκόμη, αι διαιτητικά μέριμνα θα είναι
μάταιαι, εάν δεν θα έπρεπε να σκεφθώ-
μεν το μέλλον δεδομένου ότι πάς καρ-
διοπάθης αντισταθμιζόμενος είναι εις ά-
συστολικόν έν ένεργεία, του όποιου πρέ-
πει κατ' άρχην να άποταμειώμεν την ι-
κανότητα αντιστάσεως. Αι διατροφικά
μέριμνα αντισταθμίζοντα έδώ εις συμβου-
λάς και επιβλέψεις διατροφικής υγιεινής
και αι όποια είναι έλαστικά, προσαρ-
μοζόμεναι εις τας περιστάσεις, εις την
ήλικίαν των άτόμων και εις τας άνάγκας
των τας ενεργειακάς. Μερικοί φρόνιμοι
περιορισμοί υποδοθούν το έργον της ά-
πεκκρίσεως :

α) Διαιτητική των αντισταθμιζόμενων.
Αι αναγραφαι έδώ θα είναι λίαν εύρείαι,
έλαφρώς περιοριστικά, όπως ώστε ή κα-
θημερινή διαίτα να άποφέρη ενεργητικό-
τητα φυσικήν συχνά αξιόλογον. Μόνον τα
δαρέα γεύματα δεν πρέπει να συμβουλεύ-
ωνται, λόγω των άποτόμων υπερφορτώ-
σεων, τας όποιās έπισημούν εις το κυ-
κλοφοριακόν καθεστώς. Ό άσθενής πρέ-
πει να τρώγη δραδεώς. Το γεύμα του της
έσπερας, έλαφρόν, δεν θα περιέχη κρέ-
ας. Είναι φρόνιμον ένιστε να μετριάξη τα
δύο κύρια γεύματα δι' ενός μικρού έν-
διαμέσου, αντισταθμίζοντος το ενεργεια-
κόν μενόμενόν. Αι ύγραι τροφαί δίδου-
ται τμηματικώς και προσδιορίζονται εις
1500—2000 γραμ. ημερησίως. Μία φυ-
σική άνάπαυσις 30—40 λεπτών επιβαλ-
λεται μεθ' έκαστον γεύμα. Είναι επίσης
καλόν να καταργηται ώρισμένα τοξικά
τροφά, δύναμενα να άδραφουν ή να έρε-
θίσουν τα άπεκκριτικά συστήματα. Επο-
μένως δεν συνιστάται αι κοινές δοκιμα-
σεις ίχθύων, τα άλιπατα, οι άλιφάντες,
τα καπνιστά, ως και αι κοινές δοκιμα-
σεις, τα ζυμαρικά τυριά, επίσης τα κρέ-
ατα κυνήγιου, τα σπαρακισίδη, τα μαλα-
κία και γενικάς όλοι αι τροφαί των ό-
ποιων ή παρασκευή έπιφέρει διέγερσιν
πεπτικήν (καρκαρέματα, ισχυρά σαλτσά
κλπ.), ως το πεπερί, ή μουστάρδα, το
σαφράν, αι πεπερίες ή και μία υπερδο-
λή έλατος μαγειρικού (επιτρέπονται 6-
8 γραμ. μόνον ημερησίως). Η συνήθης
διαίτα (γαλακτοφυτική) έλαχιστα χωρι-
στικός δύναται να αποτελέται κυρίως ά-
πό λαχανικά, γεύματα, γαλακτερά, άλευ-
ρώδη, δημητριακά, ζυμαρικά, δουζάν, ά-
δύτον, κομπόστες. Τα έφρα ή λευκά κρέατα,
δραστά, ψητά ή της εσχάρας, ψάρια γλυ-
κών υδάτων ή θαλάσσις, χορηγούνται
μετρίως. Ό όλιος και ή μπύρα λαμβά-
νεται εις μικράν ποσότητα και είναι έ-
νεκτά κατά την διαίταν των ποτών, ως
και τα έλαφρά έγχύματα του τεύου ή
του καφέ.

β) Περιορισμοί έπεισοδιακοί : Είναι
στιγμιαίοι περιορισμοί ένδεικνύμενοι εις
τά αυτά άτομα μετά περισσότερας σύ-
σθητότητος ή εις τούς συνήθεις άσθενή-
πους κατά την διάρκειαν διαλειπμάτων
καλοήθων παθήσεων (κυνάγχη, γρίπη,
γαστρικός όφρος κλπ.). Δύναται επί-
σης να συνιστώνται συστηματικώς, όλοις
τούς μήνας, π.χ. κατά την διάρκειαν ενός
δραχεός χρονικού διαστήματος, διά να
επιτρέπουν επί τινος ώρας την ύδρωγα-
λακτικήν ή την άλκαλοποιούν διαίταν και
την περισσότερον πλήρη άποβολήν των
όργανικών άπορριμμάτων.

« ΗΛΙΟΣ »

των της μαγειρικής τέχνης εύθως ως ά-
ποκατασταθή ή υγεία.

2ον) Ενδείξεις διαιτητικά εις τούς φέρον-
τας υπερίσσματα φλεγμονώδων καρ-
διοπαθειών άνευ καρδιακής άνεπαρκείας

Οι άσθενείς της ομάδος ταύτης είναι
φορείς ένδοκαρδιακών αλλοιώσεων, μυο-
καρδικών ή περικαρδιακών, αντισταθμι-
ζόμενων όριστικώς έσθεσμένων ή κλινικάς
δραδεών, και αι όποια συμπεριφέρονται
ως θλάδα έπουλωτικά. Έφ' όσον ουδε-
μία κάμφσις καρδιακή δεν έχει παραχθή
άκόμη, αι διαιτητικά μέριμνα θα είναι
μάταιαι, εάν δεν θα έπρεπε να σκεφθώ-
μεν το μέλλον δεδομένου ότι πάς καρ-
διοπάθης αντισταθμιζόμενος είναι εις ά-
συστολικόν έν ενεργεία, του όποιου πρέ-
πει κατ' άρχην να άποταμειώμεν την ι-
κανότητα αντιστάσεως. Αι διατροφικά
μέριμνα αντισταθμίζοντα έδώ εις συμβου-
λάς και επιβλέψεις διατροφικής υγιεινής
και αι όποια είναι έλαστικά, προσαρ-
μοζόμεναι εις τας περιστάσεις, εις την
ήλικίαν των άτόμων και εις τας άνάγκας
των τας ενεργειακάς. Μερικοί φρόνιμοι
περιορισμοί υποδοθούν το έργον της ά-
πεκκρίσεως :

α) Διαιτητική των αντισταθμιζόμενων.
Αι αναγραφαι έδώ θα είναι λίαν εύρείαι,
έλαφρώς περιοριστικά, όπως ώστε ή κα-
θημερινή διαίτα να άποφέρη ενεργητικό-
τητα φυσικήν συχνά αξιόλογον. Μόνον τα
δαρέα γεύματα δεν πρέπει να συμβουλεύ-
ωνται, λόγω των άποτόμων υπερφορτώ-
σεων, τας όποιās έπισημούν εις το κυ-
κλοφοριακόν καθεστώς. Ό άσθενής πρέ-
πει να τρώγη δραδεώς. Το γεύμα του της
έσπερας, έλαφρόν, δεν θα περιέχη κρέ-
ας. Είναι φρόνιμον ένιστε να μετριάξη τα
δύο κύρια γεύματα δι' ενός μικρού έν-
διαμέσου, αντισταθμίζοντος το ενεργεια-
κόν μενόμενόν. Αι ύγραι τροφαί δίδου-
ται τμηματικώς και προσδιορίζονται εις
1500—2000 γραμ. ημερησίως. Μία φυ-
σική άνάπαυσις 30—40 λεπτών επιβαλ-
λεται μεθ' έκαστον γεύμα. Είναι επίσης
καλόν να καταργηται ώρισμένα τοξικά
τροφά, δύναμενα να άδραφουν ή να έρε-
θίσουν τα άπεκκριτικά συστήματα. Επο-
μένως δεν συνιστάται αι κοινές δοκιμα-
σεις ίχθύων, τα άλιπατα, οι άλιφάντες,
τα καπνιστά, ως και αι κοινές δοκιμα-
σεις, τα ζυμαρικά τυριά, επίσης τα κρέ-
ατα κυνήγιου, τα σπαρακισίδη, τα μαλα-
κία και γενικάς όλοι αι τροφαί των ό-
ποιων ή παρασκευή έπιφέρει διέγερσιν
πεπτικήν (καρκαρέματα, ισχυρά σαλτσά
κλπ.), ως το πεπερί, ή μουστάρδα, το
σαφράν, αι πεπερίες ή και μία υπερδο-
λή έλατος μαγειρικού (επιτρέπονται 6-
8 γραμ. μόνον ημερησίως). Η συνήθης
διαίτα (γαλακτοφυτική) έλαχιστα χωρι-
στικός δύναται να αποτελέται κυρίως ά-
πό λαχανικά, γεύματα, γαλακτερά, άλευ-
ρώδη, δημητριακά, ζυμαρικά, δουζάν, ά-
δύτον, κομπόστες. Τα έφρα ή λευκά κρέατα,
δραστά, ψητά ή της εσχάρας, ψάρια γλυ-
κών υδάτων ή θαλάσσις, χορηγούνται
μετρίως. Ό όλιος και ή μπύρα λαμβά-
νεται εις μικράν ποσότητα και είναι έ-
νεκτά κατά την διαίταν των ποτών, ως
και τα έλαφρά έγχύματα του τεύου ή
του καφέ.

β) Περιορισμοί έπεισοδιακοί : Είναι
στιγμιαίοι περιορισμοί ένδεικνύμενοι εις
τά αυτά άτομα μετά περισσότερας σύ-
σθητότητος ή εις τούς συνήθεις άσθενή-
πους κατά την διάρκειαν διαλειπμάτων
καλοήθων παθήσεων (κυνάγχη, γρίπη,
γαστρικός όφρος κλπ.). Δύναται επί-
σης να συνιστώνται συστηματικώς, όλοις
τούς μήνας, π.χ. κατά την διάρκειαν ενός
δραχεός χρονικού διαστήματος, διά να
επιτρέπουν επί τινος ώρας την ύδρωγα-
λακτικήν ή την άλκαλοποιούν διαίταν και
την περισσότερον πλήρη άποβολήν των
όργανικών άπορριμμάτων.

γ) Προσδοτικοί περιορισμοί : Με την
παρόδον της ηλικίας, πράγματι νέαι δυσ-
κρασίαι προστίθενται εις την πρώτην
καρδιακήν προσβολήν και επιβάλλονται
τότε μετά μίας μεγαλύτερας σοβαρότη-
τος διαιτητικοί κανόνες και νέαι άπαγο-
ρεύσεις. Τα ώς, τα πλούσια εις χοληστε-
ρίνην κρέατα (έγκέφαλος, νεφροί, παρα-
προϊόντα σφαγής κλπ.) καθίστανται έ-
λαχιστα επιθυμητά. Η κρεατική διατρο-
φή μειούται, ή χορσίς των ζυμωμένων
ποτών ελαττούται.

δ) Διαιτητικά ενδείξεις εις τας καρδια-
κάς άνεπαρκείας

Αυται εξελίσσονται αναλόγως των δια-
φόρων σταδίων της εξασθενήσεως του κυ-
οκαρδίου :

α) Εις τούς δυσυστολικούς, ή διαίτα
δεν διαφέρει πολύ εις τας γενικάς γραμ-
μας έκείνης των αντισταθμιζόμενων, αλλά
οι ποσοτικοί και ποιοτικοί περιορισμοί
είναι περισσότερον αυστηροί.

β) Εις τούς υποσυστολικούς, ή έμφα-
νισις των οιδημάτων ή των σπλαγγχνικών
στάσεων επιβάλλει ρυθμίσειν περισσότε-
ρον αυστηράν επί της διαίτης των πο-
τών. Ταύτα δύναται να χορηγώνται κα-
τά διαστήματα κατά την διάρκειαν της
ημέρας, κατ' άρχην την πρώϊαν πρό πά-
σης τροφής και εις την κλινικήν, και έν συ-
νεχεία ανά 12—1 ώραν πρό του γεύμα-
τος. Είναι φρόνιμον να ακολουθηται έκά-
στη λήψις ύγρου υπό μίας άναπαύσεως
20—30 λεπτών έν κατακλίσει. Είναι τέ-
λος ένιστε ώφέλιμον να έγκαθιστώμεν

4ον) Διαιτητικά ένδείξεις εἰς τοὺς λειτουργικοὺς καρδιακοὺς

α) Πρέπει να καταργησώμεν τὰ διεγερτικά του νευροψυχικού συστήματος, καφέ, τσίον, τὰ ἀλκοολούχα ποτά, τὰς τροφάς τας ζυμωθείσας καὶ τὰ πολλὰ ἀρτύματα. Ἀπαιτεῖται μίᾳ ἰδιαιτέρα αὐστηρότης εἰς τὰς ἐνεργειακάς ἀνάγκας τοῦ ἀσθενούς, ἐλαττωμένης π.χ. τῆς κρεατικῆς διατροφῆς καὶ τῆς χρήσεως τοῦ οἴνου εἰς τοὺς διαγιγνόμενους καθιστικούς βίον ἢ τῆς διατροφικῆς μερίδος ὅταν ἡ φυσικὴ ἢ πνευματικὴ ἐνεργητικότητα εἶναι ἐλάχιστα ἐνδιαφερόμενα. β) Πρέπει ἐπιμελῶς νὰ ἐξατομικεύσωμεν τὰς διαιτητικὰς ἐνδείξεις αἱ ὁποῖαι γινούσιν παραλλήλους ἐν κλινικὸν δόσημα. Αἱ ἐλαφροὶ ἥπαταικα ἀνεπάρκειαι ἀντιμετωπίζονται καλῶς μὲ τὴν κατάργησιν τῶν ὠν, τῶν πτηνῶν, τῶν λίπν, τῶν κονσερβῶν. Μερικαὶ εὐαισθησίαι, μερικαὶ δυσανεξίαι, βελτιούνται ὅταν ἐξαφανισθῶν ἐκ τοῦ ἡμερησίου διαιτολογίου, τὸ γάλα, ὀρισμένα λευκώματα, ὀρισμένα φρούτα. Τέλος, ἡ χρῆσις τοῦ ἄρτου, πρὸ παντός τοῦ νωποῦ, τῶν ὀσπρίων, πρὸ παντός μὴ ἀποφλοιωμένων, ὀρισμένων κρεάτων, τῶν ὠν, τοῦ γάλακτος, ἀποφέρουν ὠφελίμους περιορισμούς εἰς τοὺς πάσχοντες ἐκ κολλικών. μετὰ ἢ ἀνευ ἐντερικῆς στάσεως, αὐτὸ ἐκ πώσεως ὑποφέροντες καὶ οἱ δυσπεπτικοί, οἱ ἀερόψακτοι, εἶναι εἰς τὴν αὐτὴν μοῖραν καὶ διὰ τὴν φαίαν τῶν ποτῶν, ἡ ὁποία πρέπει νὰ κωδικοποιηθῇ ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῆς σπλῆγγικῆς στατικῆς. γ) Ὁ καθορισμὸς τῶν γευμάτων πρέπει νὰ εἶναι ἐπακριβής. Ταῦτα ὀφείλου νὰ λαμβάνωνται εἰς ὅρας κανονικὰς ἀνευ καθυστερήσεως. Ἡ μᾶστις πρέπει νὰ εἶναι τελεία.

Ἡ διαιτητικὴ καὶ θεραπευτικὴ πρέπει εἶναι ὠρίσμενας περιπτώσεις νὰ συμβαδίζουσιν ὥστε νὰ συμπληρωθῶνται καὶ νὰ ἰσχυροποιουμέναι. Οὕτω αἱ καρδιοπνευματικαὶ παρὰρθεύμεναι εἰς τοὺς ἐν στεφάνῳ καὶ συνδυαζόμεναι εἴτε μὲ μίαν διατροφικὴν ἀνεπαρκεσίαν, ὀλίγην ἢ ποιοτικήν, εἴτε μὲ μίαν ἀφορισμένην μειοεκτικήν δύναμιν καὶ νὰ εὐεργετηθῶν ἀπὸ μίαν βιταμινοθεραπείαν διορθωτικὴν καὶ ἀντισταθμιστικήν. Ἡ χορήγησις τροφῶν πλουσίων εἰς βιταμίνης Ε2 εἶναι θεμελιώδης ἀπὸ ἀπόψεως θεραπευτικῆς τῶν καρδιοπνευματικῶν μορφῶν τοῦ ὑπερί - υπερί. Εἶναι ἐξ ἴσου ὠφέλιμος εἰς τοὺς μυοκαρδιακοὺς ἀλκοολικοὺς ἢ κιρωωτικούς, οἱ ὁποῖοι ὑποφέρουν ἀπὸ μειονεκτικὰ φύσεως στεφανιαίας. Κατὰ τὴν αὐτὴν λόγον αἱ λειτουργικαὶ καρδιακαὶ διαταραχαὶ τῶν ἀναμιγνύων ἐπιβάλλουσαν τὴν πρόληψιν ἥπατος νωποῦ, υελοῦ ὀσπῶν, τροφῶν πλουσίων εἰς σίδηρον καὶ ἐξ ἄλλου ἥπατοθεραπείαν καὶ μυελοθεραπείαν,

Οι καρδιο - αρτηριακοί είναι άλλοτε απλοί υπερτασικοί των οποίων η καρδια αντίδρα υπό την επίδρασιν της υπερτάσεως ή της αιτίας ακόμη η οποία την έδωκυούργησεν, άλλοτε έκ νεφρικής άνε-

ΛΟΡΤΑΙ, ΟΣΤΑ ΚΑΙ «ΘΩΡΑΚΕΣ»
ΑΠΟ ΠΛΑΣΤΙΚΗΝ ΥΛΗΝ

Τὸ ὕλικόν ποῦ θὰ ἀντικαταστήσῃ; ἔ-
να ὅσπουν πρέπεῖ νὰ εἶναι ἀνθεκτικόν
καὶ ἐλαστικόν, χημικὰ ἀδόσμεν πρὸς τὸ
ὕγραν τοῦ σώματος καὶ νὰ ἐρεθίστῃ τοὺς
ἰστέον τοῦ ὁργανισμοῦ. Πρέπεῖ ἐπίσης,
εἰς πεοίπτωσιν ποῦ θὰ χρησιμοποιοιῇθῇ,
ὡς τιμὴν ἀρθρώσεως, νὰ διαθέτῃ ἐπι-
δόσεις σκληρὰν καὶ λείαν. Ὁ χειρου-
ργὸς ποῦ θὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐπέδωσιν κα-
τὰ τὴν ἐμφύτευσιν τοῦ πλαστικοῦ ὁστέου ἢ
ἀρθρώσεως, συνενδράζεται μὲ τὸν μηχαν-
ικὸν τὸν πλαστικόν.

7ον) Ἐνδείξεις διαιτητικαὶ εἰς τοὺς ἀρτη-
ριακοὺς

ἐν σπέρματι, τὰ πλούσια εἰς τοσκα
 πορριμματα, τρώματα, πῶς ἀπαριθμηθέντα
 εἶναι καὶ ἐνθάδε προφανῶς ἀποκλειστέον
 Τὰ ὡά, ὁ μωελός, οἱ νεφροὶ εἶναι μετὰ
 τῶν σπλάνχνων καὶ τῶν ἀλλὰτων τῆς
 τρώματι τὰ πλέον πλούσια εἰς χοληστα-
 ρήλην καὶ τῶν ὁσίων πρέπει νὰ ἐπιτί-
 χωμεν τὴν πλήρη κατὰ τὸ θυγατρὸν κα-
 τάρησιν. Ἄλλα πρέπει νὰ εἰμβά
 ἐπιφυλακτικοὶ εἰς τὴν ἐγκατάστασιν αἰ-
 διαίτης γαλακτοφυτικῆς πολὺ πλούσια
 εἰς ἀβέστιον, ἔξαιρητικῆς αὐστηρότη-
 τος. Τὸ γάλα, οἱ τυροὶ, τὰ λάχανα, τὰ
 μπαζέλα, τὰ κρόμυμα, οἱ κύαμοι, τὰ πλού-
 сия εἰς ἐργαστερίην δὲν θὰ συνιστάν-
 ῃ ἀνεύρου ὥς καὶ τὰ μεταλλικά ὑστά-
 τὰ δασεύματα διττανθρακικά. Ἡ υἱο-
 κρίσις συνίσταται ἀπὸ ἐρυθρὰ καὶ λευ-
 κρά· α. ἰχθύς καὶ πηλὰ λανακικά ἢ γι-
 ὡμηλα, ἀλευρώδη, ὄουζαν καὶ ζυμαρικά
 φρούτα (κεράσια, ἡμελα, ἀχλάδια, δαμ-
 σκηνα).

8ον) Ἐιδείξτε διαιτητικά εἰς τὰς νόσους
τῶν φλεβῶν

α) 'Υπάρχουν «φλεβιτικοί» μολυσμα-
κοί, ανεπαρκείς δυσκρασικοί, περισσώ-
ρον ή ολιγώτερον βροδείες, ή κίρρωσις
μετά ή άνευ υπερτάσεως της πυλαί-
φλεβός. Καί οι μίαν και οι δέ ευεργετι-
ται από μίαν διάπνιν ή οποία επιβάλλ-
φοσάγουν εις τας τοξίκας εισαγάγας κ-
ελλαττώνει την ένασιν των άτεκναι-
όγα των βεβαρωμένων β) Ουτοι είν-
έν τη πραγματικότητα καρδιακοί έν υπ-
σει και υπόκεινται εις κανόνας ήδη ε-
τυπωθέντας. γ) 'Ανεπαρκείς καρδιακοί
πιδεκτικοί της καταμήσεως των υγρ-
πέσεων.

Ἐντός τοῦ ἔτους
γίαν ἐν Ἀθήναις
γῶν τῶν Ραδιο ἱ-
ρίων «Ἀλεξάνδρα»
τα ὅποια θά προσ-
πλέον συγχρονισμέ-
που ἀποτελοῦν τὴν
ἐνεργείας εἰς τὴν

Πῶς θὰ λειτουργοῦ

Κατὰ τὰ μέχρι
τον θά λειτουρήσ
γών Ἰσοτόπων τῆς
τοῦ Πανεπιστημίου
γάζεται ἐντός τοῦ
δρα». Τὴν διοργάν
ειδικὸς καθηγητῆς
θη.ὼν μὲ τὴν συνε
τὸ ἐξωτερικὸν ἱατρο
νων. Ὅταν θὰ συ
στάσεις τοῦ Τμήμ
μποιοῦνται τὰ ρο
θεροποιίας, διαγνώ

Εἰς τὸν «Εὐαγγέλιον»
καὶ λειτουργίαν τοῦ
ἀναλάβει, εἰδικῶς
τῶν, ὁ ἱατρὸς κ. Ἰω-
νῆς καὶ ὁ φυσικοὺς
τοῦ Μετσόβιου Πολυ-
τεχνείου

Τὸ Τμήμα θὰ συ-
γας τοῦ νέου συγκ-
γελισμῶ, θὰ εἶναι
ὅτι τὰ ραδιενεργά
σιμποποιούνται θὰ π-
να ὡς ἄκρως ἐπικί-
βολίας των εἰς ἕνα
τῆς μιᾶς πτέρυγας.

Συνολικῶς τὸ νέ-
θάνη κατὰ τὴν ἀρχήν
δώδεκα αἰθούσας. Ἰ-
γὰς τοῦ θαυματοῦ
τοῦ Τμήματος ἡ δὲ

Εἰς τὴν πτέρυγα
 ραμένουν πρὸς παρα
 οἱ ὁποῖοι, ὡς ἐκ τοῦ
 θείαπειας των, θά
 παρακολουθήσας κα

Ἡ περὺ τῶν ἱερὰ
λαβάνῃ ἐκτός τῆς ὁ
ραδιενεργῶν ἱσοτόπων
τά ὅποια θά γίνετα
τανομή τῶν θερμασ
διο-ἱσοτόπων, ἡ δια
τική ἐφαρμογή ἐπὶ τ
ἐλεγχος μολύσσεως

Ἡ προστασία, δηλ.
ἀποχετεύσεις τοῦ Τ
ταί ἐπὶ τῇ δόσει τῶ

Ληνίκης Ἐπιτροπῆς.
Ἡ ὅλη λειτουργία
ἐπιβάλλεται νὰ γί-
νηται μετὰ προσοχ-
ῆς, διότι τὰ ρε-
στικά πέραν τοῦ
ὀρίου ἐκείνου πο-
τε μὴ ἀφαιρῶνται
ἀπὸ τοῦ πεδίου κα-
τασκευῆς τοῦ ὑπο-
σταθμοῦ.

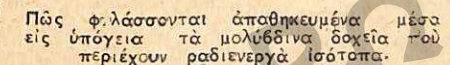
... γὰρ ὡς ἂν ἡ
ἀνθρώπου σώματος
τῆς ραδιενέργειας δύ-
ναμις καὶ νὰ προκα-
λεῖται. Ἐχει παρα-
δείγματα ὑπὲρ τῆς
γείας, ὑπὲρ τῆς αἰ-

ΑΡΧΙΖΟΥΝ ΜΕΤ' ΟΛΙΓΟΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ
ΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑΙ ΜΕ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΑ ΙΣΟΤΟΠΑ

Πῶς θὰ λειτουργοῦν τὰ «Τμήματα Ἐφαρμογῶν Ραδιοιστοτόπων» εἰς τὸ Μαειντήριον «Ἀλεξάνδρα» καὶ εἰς τὸν «Εὐάγγελισμὸν». — Ποιὰ ἀσθένεια θὰ θεραπεύονται δι' αὐτὸν. — Τὸ κόστος τῆς θεραπείας

“Όλη η δογάνωσις του Τμήματος έχει γίνει με στενήν συνεργασίαν της Έλληνικής Έπιτροπής Άτομικής Ενέργειας, η οποία αποβλέπει εις την ευρύτεραν εφαρμογήν της ατομικής ενέργειας δι’ ειρηνικούς σκοπούς και εις τόν τόνον μας. Την απόδοξιν και τόν χειρισμόν των ραδιοισοτόπων έχει αναλάβει ειδικός φυσικομαθηματικός, ο οποίος αφού έλλογην καταλλήλους δόσεις των, εα παραδίδη αύ-

τας μετα μεγίστης προφυλαξεως εις τον

ἀρμόδιον ἰατρὸν διὰ τὰς χρῆσεις
διὰ θεραπείας ἢ διὰ διαγνώσεις.

Ποῖα ισότοπα θὰ χρησιμοποιοῦνται

Τὸ «Τμήμα Ἐφαρμογῶν τῶν Ραδιενεργῶν Ἰσοτόπων» τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ» θὰ λειτουργήσῃ ἐμφανισμένον μετὰ διὰ τὰ ὄργανα ἐλέγχου καὶ μετρήσεων, τῶν ἀκτινοβολιῶν τῆς ραδιενεργείας, θὰ χρησιμοποιοῦθῃ ἐπὶ εἰδικὰ συσκευασμένα εἰς θρακισμένα μολύβδινα δοχεῖα μεγάλου βάρους ραδιενεργὰ ἰσότοπα χρυσοῦ, φωσφόρου, ἰωδίου, σιδήρου καὶ γαλίου. Τὸ Τμήμα θὰ χρησιμοποιῇ βραδύτερον καὶ ραδιενεργῶν ἰσοτόπων κοβάλτιον, τὸ ὁποῖον εἶναι σχετικῶς εὐχθρὸν καὶ χρησιμοποιεῖται τώρα εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐντύπωμα ἀντὶ τοῦ ραδίου, ποῦ εἶναι πανάκριβον.

Ποίαι θεραπείαι καὶ διαγνώσεις καθίσταν-
ται δυναταί

Μὲ τὰ ραδιο-ισότοπα ποὺ θὰ χρησιμο-
ποιῇ ὁ «Εὐαγγελισμός» καθίστανται δυνα-
τὰ ἐκτὸς ἄλλων :

- 1) διαγνώσεις και θεραπείαι καρκίνου.
- 2) διαγνώσεις και θεραπείαι παθήσεων του θυρεοειδούς αδένος.

3) διαγνώσεις και θεραπείαι παθήσεων του αίμοποιητικού συστήματος (όξεία και χρόνια λευχαιμία κλπ):

4) παρακολούθησις τῆς ἀνταλλαγῆς τοῦ
σπύρου τοῦ αἵματος ἐπὶ αἱματολογικῶν
παράσεων διὰ τοῦ ποδοκροστικτοῦ σπύρου.

5) σίματολογική παρακολούθηση δια
οὐ ραδιενεργού νατρίου, κλπ.

Πρέπει να σημειωθεί ότι, εις τον τομέα της θεραπείας του καρκίνου ή χρησιμοποίησις «ραδιενεργού χρυσού» απέδειχθη πολύ αποτελεσματική, ιδίως δια την θεραπείαν του καρκίνου των ώσθηκων.

Ὁ ραδιενεργὸς χρυσὸς ἐχρησιμοποιήθη ἀποτελεσματικῶς ἐπίσης εἰς τὴν θεραπεία ἀνὰ τοῦ καρκίνου τῶν πνευμόνων καὶ τοῦ πεπτικοῦ συστήματος. Ὁ ραδιοχρυσὸς ἡμπορεῖ νὰ εἰσαχθῇ ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ καρκινώμα ἢ εἰς τὰ κοιλώματά του, διὰ νὰ σταματήσῃ ἡ ροὴ τῶν ὑγρῶν.

Τὸ ἀποτελεσματικώτερον μέσον πού ἔχει εὐρεθῆ ἕως τῶρα διὰ τὴν θεραπείαν τοῦ καρκινώτου θυρεοειδοῦς ἀδέנוς, εἶναι τὸ ραδιενεργὸν ἰώδιον (ισότοπον τοῦ ἰωδίου). Τὸ ραδιό-ἰώδιον καταστρέφει ὀχι μόνον τὰ κύτταρα τοῦ ἀρχικοῦ καρκινώματος, ἀλλὰ καὶ παρακολουθεῖ τὴν πορείαν του καὶ καταστρέφει καὶ τὰ κύτταρα πού «μεθίστανται» εἰς ἄλλα μέρη τοῦ σώματος. Χωρὶς εἰς τὸ ραδιό-ἰώδιον παρατείνεται ἡ καὶ σώζεται ἡ ζωὴ πολλῶν ἀνθρώπων πού πάσχουν ἀπὸ καρκινώτου θυρεοειδοῦς ἀδένος. Ἐξ ἄλλου οἱ πνευμονικοὶ εἶναι πολὺ ἐμπρόσθητοι εἰς τὴν μετάστασιν τῶν κυττάρων καρκινωμάτων τοῦ θυρεοειδοῦς ἀδένος. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν, τὸ ραδιενεργὸν ἰώδιον εἶναι τὸ μοναδικόν ὄπλον εἰς τὰς χεῖρας τῆς Ἐπιστήμης.

Ἡ ἀγορὰ τῶν ραδιοϊσοτόπων

Τὰ ὄργανα καὶ τὰ ραδιοϊσότοπα τοῦ νέου Τμήματος προέρχονται ἀπὸ ἀγορὰς ποὺ ἔκαμεν ὁ «Εὐαγγελισμός» εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Ἀμερικήν. Ἡ πώλησις τῶν γίνεται σήμερον ἀπὸ ἰδιωτικὰς ἐταιρίας, ποὺ εὗρισκονται ὑπὸ τὸν ἐλεγχὸν τοῦ Κράτους.

Τὴν ἀπόφασιν διὰ τὴν ἰδρυσιν τοῦ νέου Τμήματος ἔλαβε πρὸ ἐξαμήνου περίπτου τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ», τοῦ ὁποῖου πρεδρός εἶναι ὁ καθηγητὴς τῆς Παντείου κ. Στρ. Ἀνδρεάδης, καὶ ἀντιπρεδρός ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Θωμᾶς Δοξιάδης. Διὰ τὴν πραγματοποιήσιν τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ἐνδιεφερέθη ἰδιαίτερος ὁ διευθυντὴς τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ» κ. Χαράλ. Παπαδόπουλος.

Επιβάλλεται να τονισθῇ ὅτι τὴν σημασίαν τῆς εἰρηνικῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶχον εἰσηγηθῇ πρῶτον αἱ καθηγουταὶ κ. κ. Δ. Χόνδρος καὶ Θ. Κουγιουμπαλλής.

Τὸ κόστος τῆς θεραπείας

Το κόστος των θεραπειών εις τὸ νῆον Τμήμα προβλέπεται ὅτι, κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τῆς λειτουργίας του θὰ εἶναι πολὺ ἐπιβαρυνόμενον, κυρίως λόγῳ τῶν μέτρων ἀσφαλείας τῶν ραδιοϊσοτόπων κατὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ διὰεροπλάνων.

Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ μειονεκτήμα-
τος αὐτοῦ ἐπρωτάθῃ ὅπως αἱ ἀεροπορικαὶ
ἐταιρίαι πού εἰς μεταφορὴν ῥαδιοῦ ἰσχύου-
πα, δεχόμεναι να διαμορφώσων εἰς ὥριστα
να ἀεροπλάνα εἰδικούς θαλάμους με ἐπέν-
δυσιν μολύβδου εἰς τὰ ἄκρα τῶν πτερύγων
τῶν, ὅποτε θὰ καθίσταται περὶ τὴν λή-
ψιν ἄλλων προστατευτικῶν μέτρων καὶ θὰ
ἔχομεν πολὺ ἡλαττωμένον κόστος μεταφο-
ράς.

Το ζήτημα αυτό επιβάλλεται να μελετηθῇ σοβαρῶς ἀπὸ τοὺς ἀρμοδίους, διότι ἐκ τῆς λύσεως του θα ἐξαρτηθῇ ἡ δυνατότης χρησιμοποιοῦν τῶν ραδιοϊσοτόπων καὶ διὰ τοῦ ἀπόρους πού πάσχουν ἀπὸ τὴ νόσημα πού θα θεραπεύωνται ὑπὸ τοῦ νέου τμήματος.

ΑΙ ΟΔΟΝΤΙΚΑΙ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΙ ΡΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΝΟΣΟΙ

Η Έλλάς καθίσταται κέντρον σοβαρᾶς ἐπιστημονικῆς κινήσεως.—Τὸ 11ον συνέδριον τῆς Ἱατροχειρουργικῆς Ἑταιρίας Ἀθηνῶν εἰς τὴν πατρίδα τοῦ Ἱπποκράτους.—Μετὰ τὸ 2ον Πανελλήνιον Ὄδοντοστοματολογικὸν συνέδριον συγκαλεῖται εἰς Ἀθήνας καὶ εἰδικὴ σύνοδος τῆς Διεθνούς Ὄδοντιατρικῆς Ὁμοσπονδίας.—Τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ξένων ἐπιστημόνων διὰ τὰ Ἑλληνικά συνέδρια

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀπὸ 25ης μέχρι 30ης Σεπτεμβρίου συνέρχεται εἰς Ἀθήνας τὸ Β' Πανελλήνιον Ὄδοντοστοματολογικὸν Συνέδριον, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου θὰ γίνῃ καὶ σύνοδος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Διεθνούς Ὄδοντιατρικῆς Ὁμοσπονδίας.

Τὸ Συνέδριον αὐτὸ συγκαλεῖ ἡ Στοματολογικὴ Ἑταιρία τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία εἶχε συγκαλέσει τὸ 1953 καὶ τὸ Α' Πανελλήνιον Ὄδοντοστοματολογικὸν Συνέδριον, πού εἶχε συνέλθει εἰς τὴν αἴθυσαν τοῦ «Παρνασσού» καὶ εἶχε προκαλέσει τὸσον ἐνδιαφέρον εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ὥστε παρευρέθησαν εἰς αὐτὸ καὶ 60 περίπου ξένοι στοματολόγοι.

Μεταξὺ τῶν θεμάτων πού θὰ συζητηθῶν εἰς τὸ προσεχές Συνέδριον θὰ εἶναι ἡ χειρουργικὴ τῶν σιαγόνων, ἡ ὁποία κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον ἐσημείωσε μεγάλας προόδους. Διὰ τῆς τοιαύτης χειρουργικῆς συμπληρώνονται ἤδη ἐπιτυχῶς αἱ ἀπώλειαι τῶν ὁστέων τῶν γνάθων, καὶ γίνονται εἰς ὁρισμένας περιπτώσεις μεταμοσχεύσεις ὁστέων ἡ ὁδόντων ὡς καὶ πλαστικά ἐπεμβάσεις.

Ἐπίσης κατὰ τὸ Συνέδριον θὰ συζητηθῶν οἱ καλύτεροι τρόποι ἐμφυτεύσεως μεταλλίων πλάκων ἐκ βιταλίου ἢ ἄλλων παρεμφερῶν μετάλλων ὑπὸ τὸν ἰνδονενγκόν των σιαγόνων.

Ἄλλο ἐνδιαφέρον θέμα πού θὰ συζητηθῇ κατὰ τὸ Συνέδριον θὰ εἶναι: ποιοὶ εἶναι οἱ καλύτεροι τρόποι ἀποφυγῆς τῆς τερηδόνης.

Ἡ τερηδὼν εἶναι γνωστὴ ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων καὶ θεωρεῖται ὡς ἡ πλέον διαδεδομένη πάθησις τοῦ ἀνθρώπου.

Περὶ αὐτῆς ἔχει ἀσχοληθῇ καὶ ὁ πρόεδρος τοῦ συγκαλουμένου Πανελληνίου Συνεδρίου καθηγητὴς τῆς Ὄδοντοστοματολογικῆς Χειρουργικῆς καὶ Ἀκτινοδιαγνωστικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Θέμης Μαυρογορδάτος, ὁ ὁποῖος συνεχίζει τὰς σχετικὰς ἐρεῦνας του ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν.

Κατὰ τὰς σημερινὰς ἀντιλήψεις ὁ σιτιώδης ἐξωγενὴς παράγων τῆς τερηδόνης εἶναι τὸ γαλακτικὸν βακτηρίδιον ἐν συνδυασμῷ μετὰ ἄλλους μικροοργανισμούς.

Διὰ τὴν πρόληψιν τῆς τερηδόνης ἔχει προταθῇ ἡ προσθήκη εἰς τὰς δεξαμενάς ποτίσμου ὕδατος φθορίου κατ' ἀνάλογον 1:1.000.000. Εἰς τὸ Λαύριον ἡ ἀναλογία τοῦ φθορίου εἰς τὸ ὕδωρ εἶναι 3:1.000.000, προκαλεῖ δὲ διὰ τοῦτο τὸ φθόριον μεγάλην καταστροφὴν εἰς τὰς ὁδόντας τῶν κατοίκων του, ἡ ὁποία θὰ ἤδυνάτο νὰ ἀποφευχθῇ ἂν ἐμεινέτο ἡ σχετικὴ ἀναλογία ὥστε ἀναφέραμεν ἀνωτέρω. Ἐξ ἄλλου διὰ τῆς προσθήκης φθορίου εἰς τὸ ὕδωρ πού χρησιμοποιοῦν οἱ κάτοικοι τῶν πόλεων κατὰ τὴν ἰδίαν ἀναλογίαν θὰ ἴτο δυνατόν νὰ προλαμβάνεται ἡ τερηδὼν.

Εἰσηγῆται τῶν διαφόρων θεμάτων θὰ εἶναι κατὰ τὸ Συνέδριον οἱ κ.κ. Ὁ. Λουριδῆς, Σ. Σπεράντας, Ι. Αἰλιανός, Χ. Ἀζαρίας, Θ. Κατσάκος κ.ά.

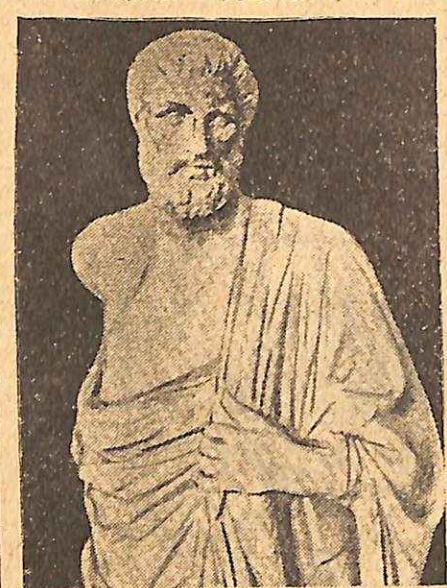
Τὸ Συνέδριον Ρόδου καὶ Κῶ

Σημαντικὸν ἐνδιαφέρον παρουσιάζει καὶ τὸ 11ον Ἐτήσιον Συνέδριον τῆς Ἱατροχειρουργικῆς Ἑταιρίας Ἀθηνῶν, τὸ ὁποῖον θὰ λάβῃ χώραν ἀπὸ τῆς 18ης μέχρι 22ας Σεπτεμβρίου 1955 εἰς τὴν Ρόδον καὶ τὴν Κῶ καὶ θὰ ἔχῃ ὡς θέμα τὰς ρευματικὰς νόσους.

Τὸ προσηγόμενον Συνέδριον τῆς Ἰδίας Ἑταιρίας εἶχε συνέλθει πρὸ ἐνὸς ἔτους εἰς τὰ Ἰωάννινα καὶ εἶχε ὡς θέμα τὰς Μεσογειακὰς αἰματοπαθείας. Εἰς τὴν ἰδίαν ἐπίσης Ἑταιρίαν ἀνήκει καὶ ἡ ἐπι-

τυχὴς διοργάνωσις τοῦ Συνεδρίου τοῦ 1953 πού εἶχε συνέλθει εἰς τὴν Θεσσαλονίκην μετὰ τὴν ὑπέρτασιν καὶ τοῦ Συνεδρίου περὶ καρκίνου πού εἶχε συνέλθει εἰς Ἀθήνας τὸ 1952.

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τῆς Ἱατρο-

Ἱπποκράτης, ὁ πατὴρ τῆς Ἱατρικῆς, εἰς τὴν πατρίδα τοῦ ὁποίου συνέρχεται τὸ Συνέδριον τῆς Ἱατροχειρουργικῆς Ἑταιρίας Ἀθηνῶν.

χειρουργικῆς Ἑταιρίας Ἀθηνῶν ἔχει πρόεδρον του τὸν καθηγητὴν τῆς οὐρολογίας κ. Σπυρ. Οἰκονόμου, καὶ ἀντιπροέδρους τὸν ἐκτακτὸν καθηγητὴν κ. Α. Σιμονέτον καὶ τὸν ὑπογῆτον κ. Βασ. Μαλαμίτην, μέλη δὲ τοὺς κ.κ. Γ. Πουρναρόπουλον, Β.

Χρήστου, Κ. Μουτζιρόπουλον καὶ Β. Γεωργίου.

Τὸ θέμα τῶν ρευματικῶν καρδιοπαθειῶν θὰ εἰσηγηθῶν εἰς τὸ Συνέδριον οἱ καθηγηταὶ κ.κ. Κ. Χωρέμης, Εὐγ. Φωγκᾶς καὶ Ν. Κλεισιούνης καὶ ὁ χειρουργὸς κ. Νικ. Σ. Οἰκονόμος.

Διὰ τὴν πρόληψιν καὶ θεραπείαν τῶν ρευματικῶν καρδιοπαθειῶν θὰ κάμῃ ἀνακοινώσιν εἰς τὸ Συνέδριον δάσει ἰδίων περιστατικῶν ὁ καρδιολόγος κ. Κ. Μουτζιρόπουλος.

Γενικώτερου ἐνδιαφέροντος θὰ εἶναι αἱ ἀνακοινώσεις τῶν κ.κ. Γ. Πουρναρόπουλου καὶ Δ. Γκορίδη περὶ τῶν ρευματικῶν καὶ ἀρθριτικῶν νόσων εἰς τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν καὶ τὴν βυζαντινὴν ἱατρικὴν, τῆς δ. Μαργαρίτας Παπαζαχαρίου με θέμα: «Αἱ ρευματικαὶ παθήσεις ὡς ἐπαγγελματικαὶ νόσοι», τοῦ κ. Π. Πουλικάκου περὶ τῆς κοινωνικῆς σημασίας τῶν ρευματικῶν νόσων.

Ἀπὸ τῆς 21ης Σεπτεμβρίου τὸ Συνέδριον θὰ μεταφερθῇ εἰς Κῶ ὅπου θὰ ὑμῆλθῃ ὁ κ. Γ. Πουρναρόπουλος περὶ τοῦ ἔργου τοῦ Ἱπποκράτους. Τὴν 22αν Σεπτεμβρίου ἂν ἐπιτρέψῃ ὁ καιρὸς θὰ γίνῃ ἐπιστημονικὴ συνεδρίασις εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον τῆς Κῶ. Κατ' αὐτὴν θὰ ὁμιλήσῃ ὁ κ. Σκεῦος Ζερβὸς περὶ τῆς Ἱπποκράτικῆς λουτροθεραπείας, ὁ κ. Γ. Πουρναρόπουλος διὰ τοὺς ἐμμέτρως γράψαντας ἀρχαίους Ἑλληνας ἰατροὺς, ὁ καθηγητὴς Σπ. Οἰκονόμος περὶ τῆς διακαφίου πυελοτομῆς κ. ἄ. Ἐν γένει αἱ ἀνακοινώσεις τῆς Κῶ θὰ ἀφορρῶν ἐπίκαιρα πειραματικὰ καὶ κλινικὰ θέματα ἀσχετὰ πρὸς τὸ θέμα τῶν ρευματοπαθειῶν.

Κατὰ τὴν παραμονὴν τῶν συνεδρίων εἰς τὴν Ρόδον θὰ γίνον ἐκδρομαὶ αὐτῶν εἰς Λίνδον, Θερμοπύλας, Καλλιθέας, Φιλέρημον, Πεταλοῦδες, Προφήτην Ἠλίαν κ.ά.

ΑΙ ΣΥΓΚΛΗΤΟΙ ὼΝ ΑΝΩΓΙΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

— Κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1955—1956 εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν θὰ εἶναι πρύτανις ὁ καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς κ. Π. Μπρασιώτης. Ἡ νέα Σύγκλητος τοῦ ἰδίου Πανεπιστημίου θὰ ἀποτελῇται ἐκ τοῦ πρυτάνεως, τοῦ προπρυτάνεως κ. Θρ. Βλησίδη, τοῦ ἀντιπρυτάνεως κ. Χωρέμη, τῶν κοσμητῶν κ. κ. Β. Ἰωαννίδου, Μ. Δένδια, Ι. Σταματάκου, Σ. Οἰκονόμου, Ε. Ἐμμανουὴλ καὶ τῶν συγκλητικῶν κ. κ. Γ. Ράμμου καὶ Α. Ὁρλάνδου.

— Ἡ σύνθεσις τῆς νέας Συγκλήτου τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ἔχει ὡς ἑξῆς:

Πρύτανις: Κωστ. Καβάσιανδρος, ἀντιπρύτανις: Χαρ. Φραγκιάς, ἀντιπρύτανις: Σταύρος Παζιός, Κοσμητορες: τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς: Βασίλ. Ἐξάρχος, Φιλοσοφικῆς: Ἰωάν. Κακριδῆς, Φυσικομαθηματικῆς: Θεμ. Διανελίδης, Νομικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν: Ἠλίας Κυριακόπουλος, Γεωπονικῆς καὶ Δασολογικῆς: Ἰωάν. Δημητριάδης, Ἱατρικῆς: Μαρ. Σιγάλας, Κτηνιατρικῆς: Σωτ. Μιχαήλ, Συγκλητικαί: τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς: Ἀνθ. Σίσκος, Ἱατρικῆς: Κάρ. Ἀλεξανδρίδης, Φιλοσοφικῆς: Στυλ. Κωφωμένος καὶ Κτηνιατρικῆς: Κων. Βλάχος.

— Ἡ σύνθεσις τῆς νέας Συγκλήτου τοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνείου διὰ τὴν διέτιν 1955

—1957 εἶναι ἡ ἑξῆς: Πρύτανις: Δ. Πίπτας, Προπρύτανις: Α. Κουτσόκωστας, Ἀντιπρύτανις: Ι. Χατοπούλος, Κοσμητορες: Α. Ρουσάπουλος Πολιτικῶν Μηχανικῶν, Α. Παππας Μηχανολόγων Ἠλεκτρολόγων, Π. Μιχαῆλης Ἀρχιτεκτόνων, Ι. Γαζόπουλος Χημικῶν Μηχανικῶν, Φ. Βασιλείου, Ἀγρονόμων καὶ Τοπογράφων Μηχανικῶν, Συγκλητικοί: Κ. Παπαϊωάννου, Γ. Ραυτόπουλος, Δ. Κορωναῖος, Σ. Χόρς, Κ. Ἀσκητόπουλος.

— Ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1955 Πρύτανις τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν εἶναι ὁ κ. Ἐπ. Κυπριαδῆς, Προπρύτανις ὁ κ. Ι. Δημακόπουλος καὶ Ἀντιπρύτανις ὁ κ. Π. Κουτσόπουλος.

— Ἡ Σύγκλητος τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν, διὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1955—1956 συντέθει ἐκ τῶν κ.κ. Κυρ. Σπηλιόπουλου πρυτάνεως, Σπ. Καλογεροπούλου-Στρατῆ προπρυτάνεως, Ἀρ. Σίδερν ἀντιπρυτάνεως καὶ Α. Νέζου καὶ Α. Σμπαροῦνη συγκλητικῶν.

— Τὴν Σύγκλητον τῆς Παντοῦ Ἀνωτάτης Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ἀποτελοῦν κατὰ τὸ παρὸν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος οἱ κ.κ. Μιχ. Στασινοπούλου πρύτανις, Ἰωάννης Παπαζαχαρίου ἀντιπρύτανις, Παν. Πέρδικας προπρύτανις, Ἰωάννης Γεωργάκης, Ἀριστ. Κριαδᾶς καὶ Διον. Ζακυθῆς, συγκλητικοί.

Εἰς τὰ προσηγόμενα τεύχη ἐνεφέρθησαν μέχρι τοῦδε τὰ ἀντίβωτα ἐπὶ δηλητηριάσεων προκαληθεῖσιν ὑπὸ 66 διαφόρων δηλητηριωδῶν οὐσιῶν, ὑπεδείχθησαν δὲ καὶ αἱ ἐν γένει φροντίδες πρὸς ὑποδομήσιν τοῦ παθόντος ὅπως διαφυγῇ τὸν κίνδυνον.

Συνεχίζομεν:

67) Διὰ κωδίνης. Χορηγούνται ἐμετικά, ἐνεργεῖται γαστρὰντλία, παρέχονται ταννίνη, ἐνιάδιον ἰωδιούχον κάλιον καὶ ἐνυδρὸς χλωράλη. Ἐπακολουθεῖ τεχνητὴ ἀναπνοή.

68) Διὰ κωνεΐου καὶ κωνεΐνης. Ὁ παθὼν τοποθετεῖται κατ' ἀρχὴν μετὰ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω. Τὸ χορηγούται ἐμετικά, ἡ ἐνεργεῖται γαστρὰντλία. Ἀκολουθεῖ δίδεται λευκώμα ἡ βλενωδὴ ποτὰ καὶ ἀνὰ 15 λεπτά τῆς ὥρας κοχλιαρίου σούπας, ἐνιάδιον ἰωδιούχου κάλιου (0,1 ἰωδίου, 0,5 ἰωδιούχου κάλιου εἰς 200 δράμια ὕδατος) καὶ ταννίνη. Μετὰ ταῦτα παρέχεται ἀρωματικὸν πνεῦμα ἀμμωνίας (4,0), ἐνεργεῖται τεχνητὴ ἀναπνοή καὶ ὑποδόρειος ἐνεσις μορφίνης 0,03. Ἐνδείκνυται ἡ χορήγησις δι-εγερτικῶν.

69) Διὰ λοβελίας. Παρέχονται ἐνιάδιον ἰωδιούχον κάλιον καὶ ταννίνη. Ἐπακολουθεῖ τεχνητὴ ἀναπνοή.

70) Διὰ λυσόλης. Χορηγεῖται λευκώμα καὶ ἐλαιον, ἀκολουθεῖ δὲ γίνονται πλύσεις τοῦ στομάχου. Πρέπει νὰ ἀποφεύγεται ἡ χορήγησις εἰς τὸν πάσχοντα ὕδατος καὶ ὑδατικῶν διαλυμάτων.

71) Διὰ μαστιχάγκαθου (ἀρακτιλίδος τῆς κορυμφοφύου). Ἐπιβάλλεται ἡ κατακλίσις τοῦ ασθενούς, εἰς τὸν ὁποῖον χορηγούνται ταννίνη, ἀσθράς εἰς κόνιν, ἀφθονον ὕδωρ, βάμμα ἰωδίου, δρωμιούχον κάλι, ἐνυδρὸς χλωράλη. Ἐνεργεῖται εἰσπνοαί, νιτροδύσους ἀμυλίου καὶ τεχνητὴ ἀναπνοή. Τὰ ἐμετικά ἀπαραιτήτως. Αἱ περαιτέρω φροντίδες συνίστανται εἰς τὴν χορήγησιν καφέ, ὅπου καὶ εἰς εἰσπνοὰς χλωροφორμίου ἢ αἰθέρος. Τὰ διεγερτικά ἀντενδείκνυται.

72) Διὰ μεθυλικῆς ἁλ-κὸς ὁλῆς. Ἐπιβάλλεται πλύσις τοῦ στομάχου καὶ ἡ παροχὴ διεγερτικῶν καὶ διουρητικῶν.

73) Διὰ μολύβδου (δρικού καὶ τῶν διαλυτῶν ἀλάτων του). Κατ' ἀρχὴν ἐπιβάλλεται ἡ χορήγησις ἐμετικῶν ἢ ἡ διενέργεια γαστρὰντλίας. Ἀκολουθεῖ παρέχεται κατὰ κοχλιαρίων θεικόν νάτριον ἢ θεικόν μαγνήσιον ἢ ἀραιὸν ζεῖ-κόν δέυ (8 μερὲς θεικοῦ ὀξέος, 62 μερὲς ὕδατος), γάλα, λευκώμα ὡοῦ, φωσφορικόν νάτριον, ζωϊκὸν ἀσθράς, ταννίνη καὶ ἐνυδρὸς θειοχρὸς σίδηρος. Αἱ περαιτέρω φροντίδες συνίστανται εἰς τὴν χορήγησιν καθαρτικῶν (κικινελαίου), εἰς τὴν ἐπίθεσιν καταπλασμάτων ἐπὶ τῆς κοιλίας, εἰς ὑποδόρειον ἐνεσίαν μορφίνης 0,03, εἰς θερμὰ λουτρά καὶ εἰς τὴν πόσιν μαλακτικῶν.

74) Διὰ μονοξειδίου τοῦ ἀνθρακικοῦ καὶ φωταερίου. Πρῶτον, μέλημα ἡ ἐξασφάλισις καθαροῦ ἀέρος διὰ τὸν παθόντα. Ἀπαραίτητοι αἱ ἀφαιμάξεις, αἱ ἐνέσεις τεχνητοῦ ὁροῦ καὶ ἀνὰ ἡμίωρον ἡ παροχὴ κοχλιαρίου σούπας πεδύδρῳ (1%). Ἐπακολουθεῖ τεχνητὴ ἀναπνοή, θερμὸν ἀφέψημα καφέ εἰς κλύσματα καὶ εἰσπνοαὶ ὀξυγόνου. Ἐνδείκνυται τὰ νιόσι, ἡ παροχὴ διεγερτικῶν, αἱ ἐντρίβαι, ὑποδόρειοι ἐνεσις ἐργοτίνης καὶ ἡλεκτρισμὸς τῶν φρενικῶν νευρῶν.

75) Διὰ μορφίνης. Χορηγούνται ἐμετικά, ἐνεργεῖται γαστρὰντλία, ἀπαραίτητος ἡ κύστις πάγου ἐπὶ τῆς κε-

ΠΡΩΤΑ ΒΟΗΘΕΙΑΙ ΕΠΙ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΩΝ

φαλῆς καὶ θερμαὶ φιάλαι εἰς τοὺς πόδας. Ἐν συνεχείᾳ πλύσεις τοῦ στομάχου, ἐντρίβαι, ψυχρὰ καταιονήσεις, ἰσχυρὸς καφέ καὶ ἀνὰ 15 λεπτά τῆς ὥρας ἐνεσις θεικῆς ἀτρίπνης 0,001, καθαρτικὸν καὶ διάλυμα (0,30) ὀοῦ ὑπερμαγγανικοῦ κάλιου. Πρωταρχικῆς σημασίας εἶναι ὁ ἀσθενὴς νὰ παραμένῃ ὀρθὸς καὶ νὰ κινῆται συνεχῶς, ἀντιδρῶν μετὰ οἰονδήποτε τρόπον κατὰ τὴν ὑψηλίσαν. Αἱ περαιτέρω φροντίδες συνίστανται εἰς τεχνητὴν ἀναπνοήν, εἰς χορήγησιν διεγερτικῶν εἰς κλύσματα παγωμένου ὕδατος καὶ εἰς ἐνδύσιν τοῦ δέρματος δι' ἐντρίβων.

76) Διὰ ἀμανιτῶν (δηλητηριωδῶν μανιταριῶν). Δίδονται ἐμετικά, ἡ ἐνεργεῖται γαστρὰντλία. Παρέχεται ἰσχυρὸν ἐγχυμα καφέ, γίνεται κλύσμα πρὸς καθαρισμόν τοῦ ἐντερικοῦ σωληνίσκου ἀμέσως μετὰ δίδεται ρετινολάδο. Ἀπαραίτητα τὰ ψυχρὰ ἐπιθέματα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Εἰς τὸν παθόντα χορηγεῖται ταννίνη, ὀπιούχα, γάλα, βλενωδὴ ποτὰ, κόνια, διεγερτικά, αἰθρὰ καὶ 20 σταγόνες δάμματος εὐδαλίας. Ἐνεργεῖται ὑποδόρειος ἐνεσις ἀτρίπνης (0,0003) καὶ τεχνητὴ ἀναπνοή.

77) Ἐκ δὲ ἡ γυμναστικῆς μὲν ῥιὰ πὸ δὲ καὶ σκορπιῶν. Θέτομεν ἐπὶ τῆς πληγῆς πολλὸν ἐκ κόνεως ἱππεακούσας ἀμειγμένης μετ' ὕδατος, συνεχίζομεν δὲ τὴν θεραπείαν εἰς δι' ἐπιθέματα χλωροφორμίου εἴτε περιδρέχοντες τὴν πληγὴν μετὰ μίγμα ἐξ ἰσάν μερών καφουράς καὶ μινθόλης. Ἀπαραίτητος ἡ τοπικὴ ἐνεσις κοκαίνης (0,01 γραμ.).

78) Διὰ μυρμηκῶν καὶ δεινῶν καὶ σκorpion. Ἐνεργεῖται ἐν πρώτῃς πλύσις τοῦ στομάχου. Ἀκολουθεῖ χορηγία εἰς τὸν δηλητηρησθέντα χλωριούχον ἀμμωνίον ἢ διασπαστικὸν νάτριον (10 γραμμάρια). Ἐν συνεχείᾳ παρέχεται ὑγρὰ ἀνισόρροια ἀμ-μονία κατὰ σταγόνας.

79) Διὰ νάτρίου καὶ καλίου (θειούχων). Ἐνεργεῖται γαστρὰντλία, ἀκολουθεῖ δὲ παρέχονται ἀραιὰ διαλύματα θεικοῦ ψευδαργύρου, ὑποχλωριωδῶν ἀλάτων καὶ χλωριούχου ὕδατος.

80) Διὰ ναφθολῆς. Χορηγεῖται ἀπορροφίη καὶ ἐμετικόν. Ἀκολουθεῖ καὶ ἀνὰ 5 λεπτά δίδεται κοχλιαρίον σούπας σάκχαρος δέσσειν (30 μέρη ἀσέτου, 30 σάκχαρου καὶ 120 ὕδατος). Μετὰ ταῦτα γίνεται γαστρὰντλία, πλύσις τοῦ στομάχου μετὰ θεικόν μαγνήσιον 1:10. Παρέχεται θεικόν νάτριον 8%, μαγνησία, ἐλαῖωδες γαλακτωμα. Αἱ περαιτέρω φροντίδες συνίστανται εἰς τὴν διενέργειαν ἐνέσεων καφεΐνης, εἰς τὴν χορήγησιν δάμματος ἰωδίου κατὰ σταγόνας, λευκώματος ὡοῦ μετ' ἀσθενήτος ὕδατος, βλενωδῶν ποτῶν, γαλακτος. Ἐνεργεῖται τεχνητὴ ἀναπνοή καὶ εἰσπνοαὶ ὀξυγόνου.

81) Διὰ νιτρογλυκερίου ὀξέος. Ἀντενδείκνυται ἡ πλύσις τοῦ στομάχου. Χορηγούνται βλενωδῶν ἢ ἀλκαλικῶν ποτῶν (σαπυνοδιάλυμα 1,5% ἢ ἀσθενήτος ὕδωρ), ἀνθρακικὸν ἀσθένιον ἢ μαγνησία, γάλα, παγωμένον ὕδωρ καὶ ἐλαῖωδες πο-

ραιτέρω φροντίδες συνίστανται εἰς τὴν παροχὴν διεγερτικῶν, εἰς ἐντρίβας τοῦ δέρματος, εἰς θερμὰ λουτρά μετὰ ψυχρῶν καταιονήσεων, εἰς ἐνέσεις φυσιολογικοῦ ὁροῦ, εἰς τεχνητὴν ἀναπνοήν καὶ εἰς εἰσπνοὰς ὀξυγόνου.

83) Διὰ νιτρογλυκερίου. Ἐνεργεῖται πλύσις τοῦ στομάχου, γαστρὰντλία καὶ δίδονται ἐμετικά. Ὁ δηλητηριασθεὶς κατακλίνεται, τὸν παρέχονται δὲ ἀναλπητικά καὶ μορφίνη. Αἱ περαιτέρω φροντίδες συνίστανται εἰς τεχνητὴν ἀναπνοήν, εἰς τὴν χορήγησιν διεγερτικῶν, καφέ καὶ ρωδῶδες ἐκχυλίσματος ἐνυδρῶδους δρῖνης 4,0, εἰς ψυχρὰ ἐπιθέματα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ εἰς ἐνεσίαν στρυχνίνης (0,0025).

84) Διὰ νιτροῦ. Χορηγεῖται ὀπιον, καταπίπτια πάγου καὶ διεγερτικά.

85) Διὰ νιτροδύσους ἀμυλίου. Παρέχονται ἐμετικά, ἐνεργεῖται γαστρὰντλία. Γίνεται τεχνητὴ ἀναπνοή καὶ δίδεται ἐργοτίνη.

86) Ἐπὶ καταπόσεως μεταλλικῶν νομιμάτων δίδονται εἰς τὸν παθόντα καθαρτικά, οὐδέποτε δὲ ἐμετικά.

87) Διὰ ὀξελικοῦ ὀξέος καὶ τῶν ἀλάτων του. Ἀπαγορεύεται ἡ χορήγησις ἐμετικῶν καὶ ἡ διενέργεια γαστρὰντλίας. Διαλύομεν κόνιν κιμωλίας ἐντὸς ὕδατος (50 μέρη κιμωλίας εἰς 200 μέρη ὕδατος). Τὸ ἡμισυ τῆς ποσότητος δίδεται ἐφ' ἅπασι εἰς τὸν ἀσθενή. τὸ ὑπόλοιπον ἡμισυ κατὰ κοχλιαρίον σούπας ἀνὰ δέκα λεπτά. Παρέχεται ἐπίσης ὑγρὸν σακχαροῦχος ἀσθένιον, βλενωδὴ ποτὰ ἐκ λιναροσπόρου, λευκωματοῦχος ὕδωρ, γάλα καὶ μαγνησία. Ὑποδόρειοι ἐνεσις μετὰ διεγερτικὰ δάμματα. Ἀκολουθεῖ ἀλάτοχον καθάρσιον. Ἐπὶ καρδιακῆς κατερίψεως δίδεται αἰθρὰ καὶ ἀλκοολούχα ποτὰ.

88) Διὰ ἀνοργάνων ὀξέων. Χορηγοῦνται βλενωδῶν, ἀλκαλικῶν ποτῶν (ἀσθένιον ὕδωρ, σαπυνοδιάλυμα), γάλα, παγωμένον ὕδωρ, μαγνησία, κιμωλία καὶ ἐλαῖωχα. Ἀπαραίτητοι αἱ εἰσπνοαὶ ἀμμωνίας. Ἐπὶ κατερίψεως τῆς καρδίας παρέχεται αἰθρὰ καὶ οἰσπνευματοῦχα ποτὰ.

89) Διὰ ὀξελικοῦ ὀξέος. Ἀντενδείκνυται τὰ ἐμετικά καὶ αἱ γαστρὰντλίας. Παρέχονται μαγνησία ἀπαιωρημένη ἐν ὕδατι, γάλα ἢ γαλακτωμα ἐλαίου, κιμωλία διαλελυμένη εἰς ὕδωρ καὶ σαπυνοδιάλυμα. Αἱ περαιτέρω φροντίδες συνίστανται εἰς τὴν χορήγησιν βλενωδῶν ποτῶν, διαφόρων διεγερτικῶν δι' ὑποδόρειαν ἐνεσίαν ἢ διὰ τοῦ ἀπυεθυσμένου καὶ 0,015 μορφίνης. Ἀπαραίτητος ὁ ἀσθενὴς νὰ εἶναι καλὰ σκεπασμένος.

τά. Αἱ περαιτέρω φροντίδες συνίστανται εἰς χλιαρὰ λουτρά με

A black and white photograph of a man and a dog lying down together. The man is in the foreground, wearing a patterned sweater, with his head resting on his hand. The dog is lying behind him, looking towards the camera.

ΟΠΟΥ ΟΙ ΡΟΛΟΙ ΑΝΤΙΣΤΡΕΦΟΝΤΑΙ

Φωτογραφία τριών αχαιρίτων φίλων. Οι δύο κοιμούνται ησυχά και αμέριμνοι γιατί ξέρουν πως ο τρίτος αγρυπνεί για να τους προσοΰσει. Τα δαιμόνια σ' αυτήν φημιμένην διά την σωτηρίαν των τριών, χρησιμοποιούντο άλλοτε από τους ευγενείς ως σωματφυλάκες.

ὄντα ποὺ ὑπάρχουν ἐπὶ τῆς
γῆς φερόμενοι μὲ σκληρότητα
ἀπέναντι τῶν ζώων:

Μήπως θὰ ἀνάκουφισθοῦν, οἱ
δυστυχεῖς ἄνθρωποι ἂν φερόμε-
θα ἀγνωμόνως πρὸς τὰ ζῶντα

καὶ πρὸς τοὺς συνανθρώπους
Εἶναι ἀδύνατον νὰ εἶναι κα-

ΙΕΙΣ ΣΚΛΗΡΟΣ ΚΑΙ ΑΠΗΝΗΣ ΠΡΟΣ
ΤΑ ΖΩΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΩΣ ΝΑ ΕΧΗ
ΤΗΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΝΑ ΕΠΙΔΕΙΞΗ

καὶ ἓνα πρότυπον ξενοδοχείου
ζώων.

ὅταν πρόκειται νὰ ἀπουσιάσῃ
δὲν ἔχει νὰ πονοκεφαλᾷ διὰ τὴν
εὐρὴ καλόβολοις ἐκτροφῇ

A black and white photograph showing a close-up of two dogs. On the left, a large, shaggy-haired dog, possibly a Mastiff or similar breed, is lying down with its head resting on a surface. It has a dark, wrinkled face and is looking towards the right. On the right, a much smaller, light-colored dog, possibly a Chihuahua or similar breed, is sitting up and looking back at the larger dog. The background is dark and indistinct.

Ἡ πράσις καὶ ἡ νοημοσύνη τῶν σκυλιῶν Σαιν Μπενάρ τὰ καθίστα ἰσοῶδεις φύλας νηπιῶν. Εἰς τὴν φωτογραφίαν ὁ νεαρός αὐτὸς φρουρός μετὰ τὴν ἐπιβλητικὴν κεφαλὴν, πιστὸς εἰς τὸ καθήκον του, παρακολοθεῖ περιφροντὶς τὰς κινήσεις τοῦ ἑπιστάτη νεαροῦ προστατευομένου του.

γιού μας ωφελούν και τυραν-
 νούμεν αὐὰ παρ' ὅλον ὅτι οὐ-
 τε ἀγνωμότως οὔτε κακοβούλως
 φέρονται πρὸς τὸν ἀνθρώπον·
 εἶναι ἀπειναντίας ζήτημα ὑψί-
 λεπτά συναισθήματα πρὸς
 τοὺς ὁμοίους του.
 Εὐτυχὲς ὅμως ἡ ζωοφιλία
 ἔχει εὐρεῖ ἱκανοποιητικὸν πεδί-
 ον ἀναπτύξεως ὄχι μόνον εἰ

κατὰ τὴν ἀπουσίαν της τὸ κα-
ναρίνι της ἢ τίς κόττες της.
τὰ ἄλλα οἰκόσιτα τετράπο-
της. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν

δεν έχει παρά τὰ ἀποσταθ-
μὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 55809 τηλε-
φώνου εἰς τὸν εἰδικὸν τῆς Ε-
παρχίας, ἡ ὁποία διαθέτει εἰς
κὸν προσωπικόν, καὶ διαμερ-
σμάτῃ εἰς τὸν ἱερὰν Ὀδὸν ἀρ.
77, ἀναλαμβάνει δὲ ναυφίλει-
νσιν καὶ διαδραμεύ, τὰ δ' ἐ-
ποδείξωσι παραδιδόμενα ζῶ-
ντῃ τὴν παραλαβὴν τὸν ὅποιον
διαθέτει ἴδια αὐτοκίνητα, εἰς τὴν
«Ξενοδοχείον» τῆς, ἀντὶ τῆς
δραχμῶν, ἡμερησίως,

Η ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

Ἀμερικανικὸν περιοδικὸν, ἀσχολούμενον μὲ τὴν μεταπολεμικὴν κατάστασιν τῶν Γερμανικῶν Πανεπιστημίων παρέχουσαν τὴν πληροφορίαν ὅτι σήμερον ἡ γερμανικὴ ἐκπαίδεξις ὅπου κατεστάθη πλήρως, ἐξάφυσεν τῶν χιτλερικῶν συστημάτων, τὰ ὅποια εἶχον θύλακα ἐπηρεάσει τὴν γερμανικὴν νεολαίαν. Ὁδὴ εἰς τὴν Πανεπιστήμια τῆς Δυτικῆς Γερμανίας φοιτοῦν 124.663 φοιτηταί, ἀριθμὸς ἀνώτερος πάντων προηγουμένων.

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a slightly textured appearance with some faint smudges and discoloration, characteristic of old paper. The left edge of the page shows the binding of the book, with the adjacent page visible. The overall tone is warm and slightly yellowed.

E-
 X-
 EI
 DV
 E-
 VI-

α-
 υι-
 α-
 ρ-
 η-
 ος

...καὶ ἄλλα εἰς τὰς παρα-
 λίας, τὰς νήσους ἢ εἰς τὰς ὀ-
 ρεινὰς ἐκτάσεις, εἶναι καὶ τὰ
 κατωτέρω, τὰ ὅποια δύνανται
 τὰ ἐξημεροθροῦν.

1) Ἡ ἀγριελιά, ἡ ὁποία συναντᾶται εἰς τοὺς θερμότερους τόπους καὶ ἰδίως εἰς τὰ παράλια μέρη τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος κυρίως, ὡς καὶ τῆς Μακεδονίας (παρὰ τὴν Κατερίνην καὶ τὴν Χαλκιδικήν), τῆς Ἡ-

2) Ἡ ἀγριοκαστανιά, ἡ δ-
ποιά φέται εἰς ὄρεινους τό-
πους ἀναμειγμένη μετ' ἄλλα
δασικὰ δένδρα, συνθέσσει
δὲ ἀποτελεῖ ὁμοιογενεῖς συ-
στάδας καὶ συναντᾷ

Θεσσαλίαν. Στερεὰν Ἑλλάδα,
Εὐβοίαν, Πελοπόννησον. Κρή-
την, εἰς ὅλην τὴν χερσόνησον
τοῦ Ἀγίου Ὄρους.

3) Ἡ ἀγριοφουντουκιά, ἡ ὁποία συναντᾶται αὐτοφυῆς ἐντός τῶν δασῶν τῆς δρυὸς, τῆς καστανέας καὶ ἄλλων φυλ-
λοβόλων δεινῶν εἰς Χαλκι-
δικήν, Θεσσαλίαν, Θράκην, Μα-
κεδονίαν. Ἡπειρου κλπ.

14) Ἡ γορτοσία, («πύρους ἀμυγκταλφόρους»), ἡ ὁποία φέεται ἐπὶ ἐνῶν τόπων καὶ κυρίως ἐπὶ τῶν προποδίων ὁ-
λης τῆς Ἑλλάδος μέσα εἰς ἄ-
γρους καλλιεργούμενους ἢ ἐγ-
καταλελειμμένους.

Κάτοικοι του Κερασχωρίου
την κατασκευή δ

Ευρωπαίους εργαζόμενους, δια-
φοδική διώρυγος

νάλωσιν, ἡ ὁποία σήμερον εἶ-
ναι δυσανάλογως μικρά — καὶ
ἰδίως εἰς τὰ χωρία. εἰς πολλὰ
ἀπὸ τὰ ὁποία σήμερον ἡ καλ-

ἡ ἀργεῖα ὁπωροφόρων εἶναι ἀ-
γνωστος — ἀλλὰ καὶ τὴν αὖ-
ξησιν τῶν ἐξεργαζῶν μας πρὸς
πορισμὸν πολυτίμου συναλλά-
γματος.

✿

Ἡ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

ΤΗΣ ΚΡΙΘΗΣ
Ρεκόρ στρεμματικής απόδοσης
Ἐσημειώθη, τούτο εἰς τὴν
κοιτίαν Καμπούτς της Ἀγ-

κρίσης κατά στρέμμα. Η απόδοση αυτή είναι η μεγαλύτερα από όσες έχουν ανακοι-

νάση μέχρι τούτου, επέτειον ἐν
κατὰ τὴν σχετικὴν εἰρήσιν ὑπὸ
τοῦ κηματίου Σάιμονς, ὁ ὁ-
ποῖος εἶχε καλλιεργήσει με-
κισθὴν μικρὸν ἄγρον ἐξ 8 στρεμ-
μάτων.

Ὑπερβυμίζομεν ἐπὶ τῇ εὐκαι-
ρίᾳ ὅτι πλὴν παραδόξου περι-
στατικὸν ἐσημειώθη κάποτε ἐν

Ελλάδι, κατά μίαν δοκιμαστικήν καλλιέργειαν εδασών αποκαλυπτομένων μετὰ τὴν ἀποθήρανσιν τῆς καπνίδος. Ἡ βλάστησις τῆς σπαρείσης τότε κρίθη ὡς καταπληκτικὴ καὶ τοῦ ἀδελφώματός των φυτῶν πρωτοφανές. Ἐμεινίσθησαν δὲ μέ-

Μία από τὰς καλύτερας καὶ ὑγιεινότερας τροφὰς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι καὶ τὸ ψάρι, ἡ θρεπτικὴ ἀξία τοῦ ὁποίου ἐγκρίνεται κυρίως εἰς τὴν ὑψηλὴν του περιεκτικότητά εἰς πρωτεΐνας. Ἐνα κανονικὸν διαιτολόγιον πρέπει νὰ περιλαμβάνῃ ἀρκετὴν ποσότητα ζωϊκῶν προϊόντων, φρούτων καὶ λαχανικῶν, πλουσίων εἰς πλαστικές αὐσίας καὶ συστατικά ἀπορροφώμενα ἐνέργειαν. Τοιοῦτου εἶδους ὅμως τροφὰς, περιέχουσιν μεγάλας ποσότητας πρωτεϊνῶν, ἀλάτων καὶ βιταμινῶν, εἶναι σχετικῶς ὀλιγώτεροι καὶ δι' αὐτὸ ἀκριβέστεροι ἀπὸ τὰ περιεκτικότερα μὲν εἰς ὑδατάνθρακα, ἀλλὰ ὀλιγοκίως ἀνεπαρκῆ σιτηρά, τὰ ὁποῖα εἰς τὰς κακὰς διαιτωμένους γὰρ, λόγω τῆς χαμηλῆς των τιμῆς, ἀποτελοῦν τὴν βάση τῆς λαϊκῆς διατροφῆς.

Ἡ ἀνάγκη βελτιώσεως τοῦ βιοτικού ἐπιπέδου παρεκίνησεν ἀπὸ μακροῦ τὰς κυβερνήσεις ὠρισμένων γαλιῶν εἰς τὴν λήψιν μέτρων διὰ τὴν αὐξάνσιν τῆς ἰχθυοπαραγωγῆς. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἡ προσπάθεια τῶν κυβερνήσεων τούτων δὲν περιορίσθη μόνον εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ θαλάσσιου γόρου, ἀλλ' ἐπεξετάθη εἰς τὴν ἀξιοποίησιν τῶν ἐσωτερικῶν ὕδατων διὰ τῆς ἐφαρμογῆς καλύτερων μεθόδων ἐκμετάλλευσιν καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς ἰχθυοκομίας. Πολλὰ ὅμως γὰρ, αἱ ὁποῖαι στεροῦνται παρὰ τὴν αὐτοῦ, Οὐγγαρία, Ἑλβετία κλπ.) πεζοῦμεναι ὑπὸ ἐπιτίσιτικῶν ἀναγκῶν, ἐστρεφόμεναι τὴν προσοχὴν των εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἰχθυοκαλλιέργειας.

Αἱ διαρκῶς αὐξανόμεναι ἀνάγκαι τοῦ ἐλληνικοῦ πληθυσμοῦ εἰς ζωϊκὰ κυρίως λευκώματα καθιστοῦν ἐπείγουσαν τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἰχθυοκαλλιέργειας παρ' ἡμῖν, τοσοῦτο μάλον καθ' ὅσον, ἐξ ὅλων τῶν δεδομένων καταφαίνεται ὅτι μὲ τὰ ζωϊκὰ προϊόντα τῆς γεωργίας μας ἐπιφανείας δὲν ὑπάρχουν σοβαρὰ πιθανότητες καλύψεως τῶν εἰδικῶν διὰ τὴν διατροφήν τοῦ λαοῦ μας κενῶν.

Εἰς ἐκ τῶν κλάδων τῆς ἰχθυοκαλλιέργειας ὅστις ἀλλοχρῶς ἐτυνεν εὐρύτατη ἐφαρμογή, εἶναι καὶ ἡ γεωργικὴ ἰχθυοκαλλιέργεια ἢ κυπρινοκαλλιέργεια ἐντὸς ὁρυζῶνων, ἡ ὁποία συνίσταται εἰς τὴν ἐκτροφήν τοῦ κυπρίνου καὶ ἄλλων συγγενῶν ἰχθύων ἐντὸς ἀγρῶν καλλιέργουμένων δι' ὁρύζης.

— Ἡ κυπρινοκαλλιέργεια

Ἡ κυπρινοκαλλιέργεια εἶναι ὁ κλάδος ἐκείνος τῆς ζωοτεχνίας, ὅστις ἀσχολεῖται μὲ τὴν βελτίωσιν, τὸν πολλαπλασιασμόν καὶ τὴν διατροφήν τοῦ κυπρίνου. Τὸ εἶδος τοῦτο, γνωστὸν εἰς τὴν γῶραν μας ὑπὸ τὸ ὄνομα γριβάδι ἢ σαζάνι, εἶναι ἰχθύς πού ἀναπτύσσεται εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ γλυκέα καὶ ὀλίγως ὑπόλυτα ὕδατα. Εἰς ὠρισμένας γῶρας ὁ κυπρίνος διαπρεΐται ἐντὸς τεχνητῶν ἢ φυσικῶν ὑδροστασίων καταλλήλως διαρρυθμισμένων, ἐνθα τρέφεται εἴτε μὲ ἰχθυόλευρα, εἴτε μὲ ἄλλας νωπὰς ζωϊκὰς ἢ φυτικές τροφὰς. Ἐκτὸς τοῦ τρόπου αὐτοῦ ἐκτροφῆς, ὁ κυπρίνος δύναται νὰ ἀναπτυχθῇ, εἴτε νωπὸν μὲσα εἰς λιμνάζοντα ὕδατα γινώσκ τὴν χορηγίαν συμπληρωματικῆς τροφῆς, εἴτε μαζί μὲ ἄλλους ἰχθύς

Ἡ κυπρινοκαλλιέργεια ἐντὸς ὁρυζῶνων

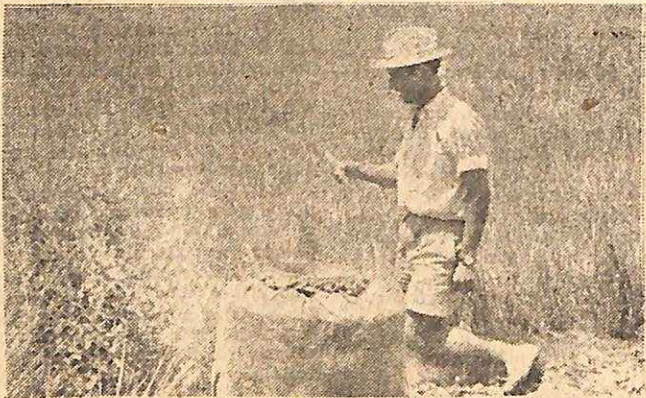
ὑπὸ Κ. Ι. ΑΝΑΝΙΑΔΗ, Γεωπόνου - Ἰχθυολόγου

εἰς λίμνας, εἴτε τέλος μὲσα εἰς ἀγρούς (ὁρυζῶνας) ὡς γίνεται εἰς τὴν Κίνα, τὴν Ἰνδουσίαν, τὴν Ἰταλίαν καὶ ἄλλα μέρη.

Τὸν συνδυασμὸν καλλιέργειας ὁρύζης μὲ ταυτόχρονον ἐκτροφήν κυπρίνων δύναται νὰ τὸν ἐφαρμόσουν ἐπιτυχῶς ὅσοι ἐκ τῶν γεωργικῶν παρακολουθοῦν συστηματικῶς τοὺς ὁρυζῶνας των. Ἡ ἰχθυοκαλλιέργεια αὕτη δὲν ἀπαιτεῖ πολλὰς φροντίδας ἐκ μέρους τῶν γεωργῶν. Ἡ μόνη προετοιμασία πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν συνίσταται εἰς τὴν κατάλληλον διευθέτησιν τοῦ ἔδαφους τῶν ἀγρῶν κατὰ τὴν ἰσοπέδωσίν των, ὥστε τὰ «καρίκια» νὰ ἀ-

νοῦν τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἐλκυσίας.

Τελευταίως ἤρχισε νὰ διαδίδεται μὲ μεγάλην ἐπιτυχίαν καὶ ἐν ἄλλο εἶδος ἰχθύος, ἀνήκον εἰς τὸ γένος τιλάπια. Τὰ πλεονεκτήματα τῆς τιλάπια εἶναι ἡ ὑψηλὴ γονιμότης τῆς (ὡτοκετὴ 2—3 φορές τὸ ἔτος) καὶ ἡ μεγάλη ταχύτης ἀναπτύξεώς της. Αἱ μέσαι ἀποδόσεις εἰς ἰχθύος τοῦ εἶδους τούτου ἐντὸς ἀγρῶν καλλιέργουμένων δι' ὁρύζης, κυμαίνονται μετὰ 200—300 κιλῶν κατ' ἐκτάριον (20—30 κατὰ στρέμμα). Παρηγορητικὸν σχετικῶς ὅτι ἡ τιλάπια αὐξάνει τὰς ἀποδόσεις τῆς ὁρύζης κατὰ 5—15%, χάρις

Δοκιμαστικὴ ἐκτροφή κυπρίνων εἰς τοὺς ὁρυζῶνας τῆς Ἀθήνης (Ἰούνιος 1955).

ποκτήσουν ἐλαφρὰν κλίσιν πρὸς τὸ κέντρον πρὸς διευκόλυνσιν τῆς συγκεντρώσεως τῶν ἰχθύων κατὰ τὴν ἀποστράγγισιν τῶν ὁρυζῶνων.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς Μαΐου, μεταφέρονται οἱ ἀναπαραγωγεῖς εἰς ἐν περιορισμένον τμήμα τοῦ ὁρυζῶνος. Ἄν ἡ θερμοκρασία τοῦ ὕδατος εἶναι κατάλληλος (18 ἕως 20 βαθμοὶ Κελσίου), ἡ ὥσπολις ἀρχίζει ἀμέσως, ἡ δὲ ἐκκόλασις τῶν νεαρῶν κυπρίνων πραγματοποιεῖται ἐντὸς 6—8 ἡμερῶν. Ὁλιγον ἀργότερον τὰ μικρὰ ἰχθύδια ἀλιεῦνται καὶ διασπείρονται εἰς ὅλην τὴν ἐκτασιν τοῦ ὁρυζῶνος. Αὕτη εἶναι ἡ ἀφετηρία τῆς κυπρινοκαλλιέργειας. Οἱ μικροσκοπικοὶ αὐτοὶ κυπρίνοι δύναται μέχρι τῆς συγκομιδῆς τῆς ὁρύζης—ἐντὸς δηλ. 5—6 μηνῶν νὰ φθάσουν τὰ 200—250 γραμμάρια.

Ὡς πῶς ἡμποροῦμεν νὰ ἐπιτύχωμεν ἐντὸς συντόμου σχετικῶς χρονικοῦ διαστήματος ψάρι ἐμπορεύσιμον χωρὶς ἔξοδα καὶ κόπου.

Τὸ πλεονέκτημα διὰ τὴν ἰχθυοκαλλιέργειαν εἶναι ὅτι ὁ συνδυασμὸς αὐτὸς συντελεῖ εἰς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ κόστους τῆς παραγωγῆς τῆς ὁρύζης, ἐπεὶ διὰ χάρις εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ κυπρίνου, ὁ ὁποῖος καταρροεῖται καθὲς ὁργανισμὸν πού συναντᾷ εἰς τὸ ἔδαφος καὶ τὸ νερό, ἡ καλλιέργεια τῆς ὁρύζης διαπρεΐται ἀπληλαγμένη ἀπὸ τὰ διάφορα ζιζάνια καὶ πασάσιτα. Ταυτοχρόνως ὁ κυπρίνος κατατρώγει τὰς ποικίλως φῶν κωνῶπων. ἐμποδίζων

εἰς τὴν ἐξόντωσιν τῶν ἐπιβλαβῶν ἐντόμων, ἐνὸς περιορίζει ταυτοχρόνως τὰ ἔξοδα βοτανίσματος, λόγω τῆς εἰδικότητος τῆς νὰ τρώγῃ τοὺς σπόρους τῶν ζιζανίων. Εἰς ὠρισμένας περιοχὰς τῆς Ἰνδουσίας, ἡ ἰχθυοκαλλιέργεια αὕτη συνδυάζεται μὲ τὴν χορήγησιν τεχνητῶς παρασκευαζομένης τροφῆς (ἰχθυόλευρα, κρεατάλευρα, αἷμα, ἐλαϊόπυρρες) ἢ ἀπορριμμάτων ὁρύζης. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὕτη ἐπιτυχάνονται πολὺ μεγάλαι ἀποδόσεις (ἕως 200 χιλιογράμματα κατὰ ἐκτάριον).

Ἡ ἐκτροφή ἰχθύων εἰς ὁρυζῶνας θὰ ἴδωμεν νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς τὴν γῶραν μας ὅπως ἐδείξαν διάφοροι δοκιμαστικαὶ προσπάθειαι πού ἐγίναν τελευταίως εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἐάν ἐκ τῶν 130.000 στρεμμάτων πού καλλιερгоῦνται δι' ὁρύζης, ἐκρησιμοποιούντο δι' ἰχθυοκομικοὺς σκοποὺς τὰ 90.000 τοὐλάχιστον στρέμματα, θὰ ἴτο δυνατόν νὰ ἐξασφαλισθῶν εὐκόλως περὶ τοῦ 1000—1200 τόνοι παριῶν ἐτησίως.

Ἡ διάδοσις τῆς γεωργικῆς ἰχθυοκαλλιέργειας, ἐκτὸς τῆς ἐλαττώσεως τοῦ κόστους τῆς παραγωγῆς τοῦ ρυζιοῦ, θὰ ἐξασφαλίζῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἰς τὸν γεωργικὸν πληθυσμὸν μας καὶ ἕνα ἀρκετὰ πολὺ τιμὸν εἶδος διατροφῆς.

Ἡ ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ ΤΩΝ ΝΕΟΦΥΤΩΝ ΔΕΝΔΡΥ-ΛΙΩΝ ΚΑΙ ΘΑΜΝΩΝ

Τὰ δένδρα καὶ οἱ θάμνοι πού μεταφυτεύονται ἀργὰ ἢ ὑπὸ δυσμενέας συνθήκας δὲν συνεχίζουν πάντοτε κανονικῶς τὴν ἀνάπτυξιν των εἰς τὴν νέαν των θέσιν καὶ εἴτε ἐξορύσσονται ἀμέσως, εἴτε παραμένουν καχεκτικά. Τοῦτο ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν μετὰ τὴν μεταφύτευσιν ἐπακολουθοῦσαν ἐξηρασίαν. Διὰ νὰ σωθῶν τὰ φυτὰ ταῦτα ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ ὠρισμένης φροντίδας.

Τὸ κανονικὸν καὶ ἐπαρκὲς πότισμα εἶναι ἡ κυριώτερη περικοπή. Ὅταν τὸ ἔδαφος παρουσιάζεται ἀρκετὰ ἐξηρῶν, πρέπει νὰ ποτίζωμεν ἀφθονῶς, ὥστε τὸ ὕδωρ νὰ διαπερνεῖ καλῶς τὸ ἔδαφος εἰς βάθος καὶ εἰς ὅλην τὴν ἐκτασιν πού καταλαμβάνουν αἱ ρίζαι. Τὸ ἐπιφανεῖακὸν πότισμα μὲ ὀλίγον ὕδωρ εἶναι ἀνευ ἀποτελέσματος.

Τὰ σκαλίσματα εἶναι ἀπαραίτητα. Τὸ ἔδαφος ἐξηραίνον μετὰ τὸ πότισμα ὑφίσταται μίαν ἐπιφανειακὴν σκληροῦσιν, ἡ ὁποία, ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐμποδίζει τὴν ἐντὸς αὐτοῦ κυκλοφορίαν τοῦ ἀέρος, ἀφ' ἑτέρου δὲ εὐνοεῖ τὴν ἀπώλειαν ὕδατος λόγω σχηματισμοῦ τριχοειδῶν ἀγγείων. Ἀποτέλεσμα τούτων εἶναι ἡ κακὴ θρέψις τῶν φυτῶν καὶ ἡ ἀνάπτυξις διαφόρων ἀσθενειῶν. Διὰ τοῦ σκαλίσματος θραύεται ἡ «κρούστα» καὶ τὰ τριχοειδῆ ἀγγεῖα καταστρέφονται.

Καλύτερον εἶναι ὅπως ἡ περὶ τὴν ρίζαν τῶν φυτῶν σχηματιζομένη κοιλία, ἡ διὰ τὴν ὑποδοχὴν τοῦ ὕδατος οὐ ποτίσματος καλύπτεται διὰ λεπτοῦ σταθμάτος ἀχυρῶδους κόπρου ἢ ἀχύρου ἢ ξηρῶν χόρτων ἢ πριονιδίου κλπ. ἐμποδίζοντες τὸν σχηματισμὸν κρούστας καὶ συγκρατοῦντες καλύτερον τὸ ὕδωρ.

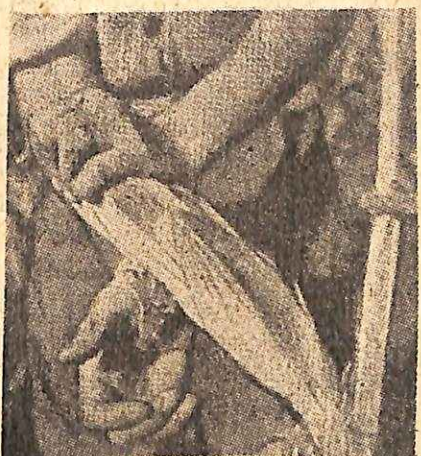
Ἐπὶ αἰθέριων φυτῶν ἐάν τὸ φύλλον μὲ τὴν ἐμφανίζουσαν μαρμαρῶν, καταδρόχουσαν «χρῆμα» δι' ὕδατος ριπτομένου ὑπὸ μορφήν λεπτοτάτης βροχίδας. Τοῦτο ὅμως πρέπει νὰ γίνεταί κατὰ τὰς ἐσπερινὰς ὥρας ἢ πολὺ πρὶν πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐπιδράσεως τῶν καυστικῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου.

Ὁ φλοιὸς τοῦ κορμοῦ τῶν νεαρῶν φυτῶν εἶναι μαλακὸς καὶ εὐαίσθητος, κινδυνεύει δὲ καὶ αὐτὸς νὰ ὑποστῇ ἀπὸ τὰς ἀκτίνες τοῦ ἡλίου ἐπικινδύνους νεκρώσεις. Διὰ νὰ τὸν προστατεύσωμεν ἐπαλείφωμεν αὐτὸν διὰ γάλακτος ἀσβεστοῦ τὸ ὁποῖον, κατὰ τὴν ἐξάμηνισιν τοῦ ὕδατος, καταλίπει ἐν λεπτότατον ἀσβεστοῦδες ἐπιχρίσματα. Τοῦτο προστατεύει ἱκανοποιητικῶς τὰ φυτὰ λόγω τῆς ἰδιότητος τῆς ὁποίας ἔχει νὰ ἀντανακλᾷ τὰς ἀκτίνες τοῦ ἡλίου. Τὸ ἀσβεστῖον γάλα παρασκευάζεται διὰ διαλύσεως τριῶν χιλιογράμμων ἀσβεστοῦ εἰς 5 λίτρας ὕδατος. Εἰς τὸ διάλυμα προσθέτομεν δύο ἕως τρία χιλιογράμματα μαγειρικοῦ ἀλάτος, τὸ ὁποῖον διευκολύνει τὴν στερῶσιν τοῦ ἀσβεστοῦ δυνάμει στρώματος.

ΤΟ ΚΑΘΑΡΙΣΜΑ ΤΩΝ ΚΩΝΩΝ. Η ΞΗΡΑΝΣΙΣ ΚΑΙ Η ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΙΣ

Εἶναι ἡ ἐποχὴ τῆς συγκομιδῆς τοῦ ἀραβοσίτου. Ἀνολόγως τῆς ποικιλίας, ἡμπορεῖ αὕτη νὰ ἀρχίσῃ κατὰ τὰ τέλη Αυγούστου καὶ νὰ παρατείνεται μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου. Ὁ στάχυς τοῦ ἀραβοσίτου ὁ ὁποῖος ἔχει μορφήν κώνου ἀναμειγνύεται κοινῶς ῥοκά ἢ κούκλα ἢ κουσούνα. Σημεῖα ὠριμάσεως τῶν κώνων εἶναι τὸ κιτρίνισμα τῶν στελεχῶν τῶν φυτῶν, ἡ σχετικὴ στερεοποίησις τῶν σπερμάτων καὶ τὸ ἀνοίγισμα τῶν λεπτῶν καὶ πλατέων φύλλων τὰ ὁποῖα δύνανται περικαλυμμάτων σκεπάζουν τοὺς κώνους. Ἀρχίζοντες τότε ταῦτα νὰ ἀσπρίζουν καὶ σιγὰ σιγὰ νὰ ἐξηραίνονται, πρῶτα τὰ ἐξωτερικὰ καὶ ἔπειτα τὰ ἐσωτερικὰ. Εἰς αὐτὸ τὸ στά-

Συγκομιδὴ καὶ ταυτόχρονον καθάρισμα τοῦ ἀραβοσίτου διὰ τοῦ σιδηροῦ δυνάμει. Αἱ τρεῖς διαδοχικαὶ κινήσεις.

διον, οἱ κῶνοι περιέχουν κατὰ μέσον ὄρον 25 ἐπὶ τοῖς εκατὸν νερό, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἕνα μέρος ἀφαιρεῖται κατὰ τὴν ξήρανσιν μετὰ τὴν συγκομιδὴν. Ἡ συνήθης μέθοδος συγκομιδῆς τοῦ ἀραβοσίτου συνίσταται εἰς τὴν διὰ τῶν χειρῶν ἀπόσπασιν τῶν κώνων ἀπὸ τὰ φυτὰ. Δυνάμεως ὅμως νὰ χρησιμοποιήσωμεν καὶ τὴν βερστικὴν μηχανήν, ἡ ὁποία ἐν συγκρίσει μὲ τὴν συγκομιδὴν διὰ τῶν χειρῶν παρουσιάζει τὸ πλεονέκτημα ὅτι παραλαμβάνει καὶ ὁλόκληρα τὰ στελέχη, ἀφίνοισα τὸν ἀγρὸν καθαρὸν πρὸς ἄμεσον χρησιμοποίησιν διὰ τὴν ἐπομένην καλλιέργειαν.

Δυνάμεως ἐπίσης νὰ χρησιμοποιήσωμεν διὰ τὴν συγκομιδὴν καὶ τὴν βερστικὴν μηχανήν ἐάν ἔχωμεν εἰς τὴν διάθεσιν μας κατὰλληλον ἐξηραστήριον διὰ τὴν ἄμεσον ξήρανσιν τοῦ καρποῦ πρὸς ἀποφυγὴν μούχλιασματος.

Τὸ καθάρισμα τῶν κώνων

Τὸ καθάρισμα τῶν κώνων ἀπὸ τὰ ἐξώφυλλα γίνεται μετὰ τὴν συγκομιδὴν εἰς τὸ σπῖτι ἢ τὴν ἀποθήκην, ἢ τὸ ἀλώνι, οἱ δὲ κῶνοι ἀπλώνονται πρὸς ξήρανσιν εἰς τὸ ἀλώνι, ἢ εἰσάγονται εἰς τὸν φούρνον μὲ χαμηλὴν θερμοκρασίαν ἢ ἀποθηκεύονται εἰς εἰδικὰ ἐξηρατήρια. Ἐπὶ μικρῶν ὅμως καλλιέργειῶν, αἱ ὁποῖαι ἐξυπηρετοῦν τὰς οἰκογενειακάς ἀνάγκας, προτιμᾶται ἡ ξήρανσις τοῦ ἀραβοσίτου διὰ κρεμάσματος τῶν κώνων ἀπὸ τὰς δοκοὺς τῆς βροφῆς. Πρὸς τοῦτο τὰ περικαλύμματα τῶν φύλλων δὲν ἀποσπῶνται, ἀλλὰ μόνον ἀναστρέφονται πρὸς τὴν βάση τῶν κώνων οἱ ὁποῖοι συνενδύονται δι' αὐτὸν εἰς μικρὰ δεμάτια.

Ὅπως ὁποῖοτε τὸ καθάρισμα τῶν κώνων ἀπὸ τὰ ἐξώφυλλα πρέπει νὰ γίνεταί εἰ δυνατόν κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν τῆς συγκομιδῆς πρὸς ἀποφυγὴν μούχλιασματος.

Μία ἀνεξέλεγκτος μέθοδος συγκομιδῆς ἐφαρμοζομένη ἐνδεῶς εἰς ἄλλας χώρας εἶναι ἡ ἐνεργουμένη τῇ βοηθείᾳ εἰδικῶν σιδηρῶν δυνάμεων, παρασκευαζομένη ἐπὶ τῆς παλάμης διὰ δερματίνων λωρίδων σχηματιζομένη εἰς θήκη. Ἡ μέθοδος αὕτη παρουσιάζει τὸ ἰδιαιτέρον μειονέκτημα ὅτι ἐπιτρέπει τὸ ἐπιτίπτον καθάρισμα τῶν κώνων ἀπὸ τὰ φύλλα, ταυτοχρόνως μὲ τὴν συλλογὴν.

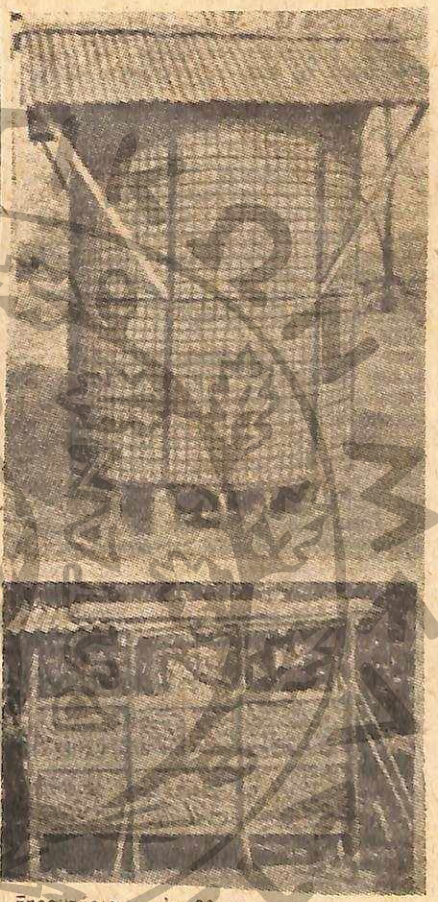
Ἀπὸ ὅλων τῶν χειρισμῶν τῆς τοιαύτης συγκομιδῆς, τὸ καθάρισμα ἀπαιτεῖ ἀρκετὸν χρόνον. Παρὰ τοῦτο ὅμως εἶναι πολὺ οἰκονομικώτερον τοῦ συνηθούς. Δι' αὐτῆς τῆς μεθόδου δύο ἀνεξίτηκα πρόσωπα συγκομίζουν ἐντὸς ὀκτώ ὡρῶν 1 1/2 περίπου στρέμματα ἀραβοσίτου, παραδίδοντα κώνους γυμνοὺς χωρὶς φύλλα. Ἡ αὕτη συγκομιδὴ χωρὶς τὸ καθάρισμα ἀπαιτεῖ ἑπτὰ ὥρας. Διπλασθὲν 3 ὥρας ὀλιγώτερον. Ἡ διαφορά ὅμως αὕτη εἶναι ἀσήμαντος ἐμπρὸς εἰς τὴν ἀφείλειαν πού προκύπτει ἀπὸ τὸ σύγχρονον καθάρισμα διὰ τὸ ὁποῖον γινόμενον ἔπειτα εἰς τὸ σπῖτι, θὰ ἀπαιτοῦντο πολὺ περισσότεραι ὥραι.

Ξήρανσις καὶ ἀποθήκευσις

Διὰ τὴν ξήρανσιν καὶ σύγχρονον ἀποθήκευσιν μεγαλύτερων ποσοτήτων ἀραβοσίτου χρησιμοποιοῦνται εἰδικὰ πλεγματὰ καλυβὰ ἐν εἰδεί κλωδῶν ὀρθογωνίων ἢ στρογγυλῶν, αἱ ὁποῖαι ἐγκαθίσταν-

ται εἰς τὸ ὑπαίθριον ἐπὶ πασσάλων πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ὑγρασίας τοῦ ἐδάφους καὶ τῶν προσβολῶν τῶν ἐντόμων. Αἱ καλυβὰς αὗται, γνωσταὶ ὡς σιλό καὶ κοινῶς ὡς κασέκια, κατασκευάζονται ἀπὸ λεπτοῦς κλάδους δένδρων (βέργες) καὶ καλύπτονται διὰ στρώματος χόρτων ἐπικινδύνως διευθετημένων πρὸς ἀπορροήν τῶν ὑδάτων τῆς βροχῆς. Τελειότερα τοιαῦτα σιλό κατασκευάζονται διὰ συμπατοπλέγματος στερεομένου εἰς ἐυλίνους ἢ σιδηροῦς σκελετοῦς μὲ στέγην ἀπὸ αὐλακωτῆν γαλβανισμένην λαμρίαν ἢ ἄλλο κατάλληλον ὑλικόν. Εἰς τὰ σιλό ταῦτα ἐπιτιγνύνεται ἀρίστη ξηρανσις, συνάμα δὲ ἀποφεύγονται αἱ ἀθροαὶ τοῦ εἰσοδήματος ἀπὸ τὰ πτηνὰ καὶ τοὺς ποντικούς. Σημειωτέον ὅτι ἡ ξήρανσις καὶ ἀποθήκευσις τοῦ ἀραβοσίτου ἀνεκκοκκίστου εἰς τὰ σιλό εἶναι πολλῶς προτιμότερα τῆς ἀμέσου ξήρανσεως καὶ ἐκκοκκίσεως, καθόσον ἡ ἀποθήκευσις τοῦ ἐκκοκκισμένου ἀραβοσίτου ἀπαιτεῖ περισσότερας φροντίδας διὰ νὰ μὴ ὑποστῇ ἀλλοιώσεις.

Ὁ ἐκκοκκισμὸς τοῦ ἀραβοσίτου γίνεται εἴτε διὰ τῶν χειρῶν, εἴτε δι' εἰδικῶν μηχανῶν. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν οἱ κῶνοι κτυπῶνται διὰ ἐυλίνων κοπῶν ἢ τρίβονται ὁ ἕνας μὲ τὸν ἄλλον. Οἱ κόκοι τότε ἀποσπῶνται καὶ μένουσιν τὰ κοτσάνια γυμνά.

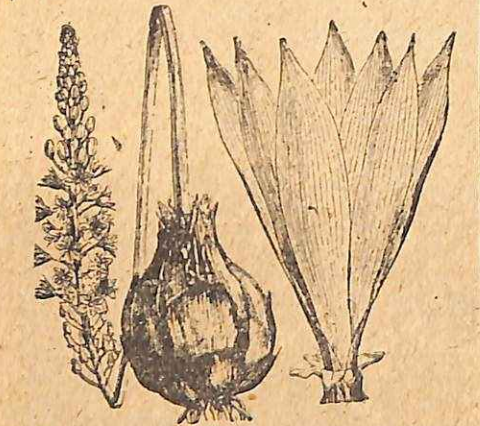

Ξηραντήρια - ἀποθήκαι τῶν κώνων τοῦ ἀραβοσίτου. Ἀνω: Κυλινδρικοὶ ἐπὶ σιδηρῶν σκελετοῦ. Κάτω: ὀρθογώνιον ἐυλίνων.

ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΦΥΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ενώ η Γιουγκοσλαβία εισάγει ήδη από τα βότανα της συνάλλαγμα περισσότερο από όσον της αποφέρουν οι εξαγωγές καπνού και αραβοσίτου, η Ελλάδα αδιαφορεί δια την φαρμακευτική της χλωρίδα, η οποία είναι άσυναγώνιστος εις ποιότητα, ποικιλία και ποσότητα.

Μία καταπληκτική αλλά επίσημος διαβεβαίωση διευτυπώθη πρό όλων ημερών ενώπιον των συνέδρων της 24ης γενικής συνελεύσεως του Πανελληνίου Φαρμακευτικού Συλλόγου υπό του Γιουγκοσλαβού καθηγητού της Βοτανικής δόκτορος Ζ. Τουτσάκωφ, ο οποίος ειδικώς προσκήνηθείς, ώμισε προς αυτούς περί των φαρμακευτικών φυτών της περιοχής του Δουναβίου. Κατά τον δόκτορα Τουτσάκωφ, η Γιουγκοσλαβία ανέπτυξε, μετά το τέλος του πολέμου, πόσον πολύ την έρευναν και την έμπορικην εκμετάλλευσιν των φαρμακευτικών φυτών που παράγει, ώστε σήμερα δια της αποστολής των εις το εξωτερικόν κερδίζει συνάλλαγμα πολύ περισσότερο από όσον εισάγει μεταπο-

Σκόλα ή παράλιος, το αυτοφυές εν Ελλάδι φαρμακευτικόν φυτόν, το γνωστόν παρά τω λαώ ως «σκυλοκρεμμύδι»

λεμικώς δια της εξαγωγής του αραβοσίτου και των καπνών της.

Την απόκαλυσιν του ταύτην ο δόκτωρ Τουτσάκωφ συνώδευσε και με την δήλωσιν ότι κατά την παραμονήν του εις την Ελλάδα διέπιστωση ότι η ελληνική χλωρίς είναι κατά ασύγκριτον βαθμόν πλουσιωτέρα της γιουγκοσλαβικής εις φαρμακευτικά φυτά.

Ανεκμετάλλευτος πλούτος

Εν τούτοις ο πλούτος της αυτής παρμένης έντελώς ανεκμετάλλευτος και οι αρμόδιοι αδιαφορούν ακόμη δια την ενίσχυσιν των έπιστημονικών έρευνων του θα έπρεπε να γίνουν δια να αποδλέψω μεν εις την εκμετάλλευσιν του.

Δια το σοβαρώτατον αυτό θέμα ώμισε κατά την ίδιαν συνέλευσιν ο γνωστός έρευνήτης της ελληνικής χλωρίδας, φαρμακοποιός Αθηνών κ. Δ. Πιτσινός, ο οποίος ανέφερεν εν αρχή τας μεμονωμένας προσπάθειάς που έγιναν μέχρι σήμερα δια την έρευναν των φαρμακευτικών και αρωματικών φυτών της χώρας μας.

Ο κ. Πιτσινός ανέφερεν ότι η Ελλάδα παρουσιάζει κλιματολογικώς συνθήκας εξαιρετούς δια την ανάπτυξιν ποικιλιών φυτών μη απαντωμένων εις άλλας χώρας. Η όμοιαν προς ταύτας από άποψιν συστήματος, αλλά με διαφόρους ιδιότητας.

Τα πολλά όρη ποικίλων ύψομετρικών σημείων, τα όποια την καλύπτουν, αι μικραί κοιλάδες, αι άβυσσοι, πηγαί και τα άπειρα μικρά ποτάμια, αι μικραί λίμναι και τα τέλματα, εν συνδυασμώ προς το ψυχρόν και υγρόν κλίμα των βορείων επαρχιών της και το θερμόν και ήρπν των νοτιών, τα όποια εν συγκερασμώ παρέχουν ως μέσον όρον το εύκρατον της

Κεντρικής Ελλάδος, ακόμη δε και ο λαμπρός ήλιος που την περιλούει εν συνδυασμώ με την ευκρασίαν των πνεόντων ανέμων, δίδουν εις την Ελλάδα πλούτον εις εκλεκτάς ποικιλίας φυτών με ιδιότητες φαρμακευτικές και αρωματικές.

Εις την ελληνικήν γήν εξ άλλου έγενήθη και ο πατήρ της φαρμακογνωσίας Διοσκορίδης, που μάς έδωσε και το πρώτον σοβαρόν σύγγραμμά περιγραφής των συστηματικών ιδιοτήτων και θεραπευτικών τοιοτήτων των πλείστων φαρμακευτικών φυτών της πατρίδος μας.

Αι ελληνικά ποικιλία

Ο κ. Πιτσινός δια να δώση αντίληψιν του ρόλου των οποίων παίζουν εις την διαμόρφωσιν των ιδιοτήτων των φυτών αι κλιματολογικαί συνθήκαι, ανέφερε μεταξύ άλλων ότι η Νικοτιανή, φυτόν ίθαγενές της Αμερικής, ενεκλιματίσθη εις την Ελλάδα και απέδωκεν άσυναγώνιστον ποίητα εις την Μακεδονίαν, ενώ ο σκίνος, το κοινόν σκινό, που είναι αυτοφυές εις όλην την Παλαιάν Ελλάδα, παράγει εις την Χίον μαστίχην, λόγω των εκεί κλιματολογικών συνθηκών αν και συστηματικώς δεν παρουσιάζει καμμίαν διαφοράν από τον κοινόν σκίνον.

Δυστυχώς εις την Ελλάδα, πλην της διαπιστώσεως τος υπάρξεως υπερδιακοσίων φαρμακευτικών φυτών, ουδεμία σοβαρά εργασία έγινε δια την καλλιέργειαν, την έπιστημονικήν συλλογήν και έμπορίαν τούτων, εκτός ελαχίστων εξαίρέσεων, αι όποια όμως ανάγονται κυρίως εις τα αρωματικά φυτά.

Αλλά η συλλογή και εήρανσις τούτων γίνεται χωρίς καμμίαν έπιστημονικήν έπιβλεψιν και μόνον η παντελής σχεδόν έλλειψις των ειδών τούτων από τας άλλας χώρας και αι κρατικά συμβάσεις είναι εκείναι που αναγκάζουν τους ξένους να τα δέχωνται εις την αγοράν των.

Η ποιότης των ελληνικών φαρμακευτικών φυτών

Πρέπει να τονισθί ότι αναλύσεις που έγιναν κατά το παρελθόν προς προσδιορισμόν δρώντων συστατικών και αιθερίων έλαιων επί τινων φαρμακευτικών ειδών, απέδειξαν ότι ταύτα έχουν την ίδιαν ποιότητα προς τα άλλοδασι μερικά δε υπερέρχοντα κατά πολλοίς τούτων.

Ο κ. Πιτσινός ανέφερε μερικά μόνον παραδείγματα φαρμακευτικών και αρωματικών φυτών, των οποίων όφειλον να επιδιώκωμεν την εκμετάλλευσιν.

Δια τα κατωτέρω αυτά αι συνθήκαι εκμεταλλευσέως των παρουσιάζονται ως εξής:

Εκ του γένους της μίνθης (μέντας) πολλά είδη είναι αυτοφυή εις τον τόπον μας, έπιτυχώς δε εκαλλιεργήθη και η «πιπερίτα», αλλά άσυνφόρος οικονομικώς λόγω των υψηλών ήμερομισθίων και του μικρού κλήρου του Έλληνος αγρότου.

Του γένους «σάβδις» (φασκόμηλον) παράγονμεν τέσσαρα είδη φαρμακευτικά από τα όποια είναι κατάφυτοι πολλαί νήσοι της Ελλάδος και μερικά περιόχαι της Πελοποννήσου και Εύβοιας. Τούτου σεβαστά προσά εξαγονται εις τας βορείους χώρας, νάρσι εις την ιδιοτικήν πρωτοβουλίσιν και την εξαίρετον ποιότητά των.

Έπιστημονικώς εργασία δια τα είδη του ελληνικού φασκόμηλου έχει παρουσιάσει ο καθηγητής κ. Κρητικός μετά του κ. Σταϊνέγκερ.

Του γένους «σιδερίτης» (έλληνικό τασί) ένομεν πλείστα είδη, εκ των οποίων περισσότερον ενδιαφέρον είναι ο τει-

σμος του Πάρωνος της Πελοποννήσου.

Η καλλιέργεια της πιπερίας απέδωκεν εις την Αρσεν της Μακεδονίας άσυναγώνιστον ποίητα όταν αυτή συνελέγη και εήρανθη έπιστημονικώς, ενώ η παρά των γεωργών παραγομένη με τα πρώτα μέσα εήρανσεως παρουσιάζει άθλιωτάτην ποιότητα έλλείπει έπιστημονικών εήραντηρίων. Εν τούτοις η πιπερία είναι προϊόν που έχει μεγάλην καταναλώσιν ως φάρμακον και ιδίως ως άρτυμα.

Οι σκυλοκρεμμύδες

Ο δραστηκώτατος ύσκόκισμος, ο χρυσίαν της Κρήτης, δεν έχει μελετηθί από κανένα ακόμη.

Εκ της οικογενείας των κρινωδών έχο-

Υσκόκισμος ο μέλας, εν των αυτοφυών φαρμακευτικών φυτών της Ελλάδος.

μεν περί τα 17 είδη του γένους κολχικών, εκ των οποίων πολλά είναι ίδια της Ελλάδος, πλούσια εις κολχικίνη ως απέδειξαν αναλύσεις του καθηγητού κ. Κρητικού. Έδώ υπάγεται και η «ούργκινα μαστίμα» (σκυλοκρεμμύδι), δια την έμπορίαν της όποιας δεν έχει καταδληθί καμμία προσπάθεια, ενώ η Ευρώπη προμηθεύεται τεράστια ποσά αυτής εξ Ιταλίας και Ιαπωνίας δια την έξοδον των άρουραίων και παρασκευήν πολλών ιδιοσκευασμάτων.

Εκ της οικογενείας των όρχεσιδών, έχομεν περί τα 40 είδη και παραλλαγάς, κοσμήματα των όρέων και των υγρών τόπων της Ελλάδος, πλην όμως εισάγονμεν εκ Τουρκίας το σαλέπι.

Εκ των ροδοειδών έχομεν την ροδήν, η όποια εις την Μακεδονίαν καλλιεργουμένη εις μικράν κλίμακα, αποδίδει ροδελαιον άρίστης ποιήτης κατά τας αναλύσεις του καθηγητού κ. Αναλγίδη.

Ο κ. Πιτσινός άφου ανέφερε και πολλά άλλα παραδείγματα φαρμακευτικών και αρωματικών φυτών που δυνάμει να εκμεταλλευόμεν και να εξασφαλίσωμεν δι' αυτών εύκόλως πολυτίμησιν συνάλλαγμα έτόνισεν ότι οι αρμόδιοι πρέπει να ενθαρρύνουν κάθε προσπάθειαν προς την κατεύθυνσιν της έρευνης των φαρμακευτικών φυτών της πατρίδος μας, τα όποια παρουσιάζουν πλούτον ανεξέρωνήτων ειδών και άνεγνωρισμένη άσυναγώνιστον ποιότητα.

Η γεωργική εκπαίδευσις των άγροτοπαίδων

Πώς μορφώνονται εις τας νέας καλλιεργητικας δελτιώσεις ετησίως 35.000 νέοι άγροτικών περιοχών δια των Ειδικών Γεωργικών Σχολών, των Μορφωτικών Συλλόγων Άγροτοπαίδων, των Μεταβατικών Σχολείων και των Σχολείων Γεωργικής Τεχνικής

Τας ήμέρας αυτάρ αρχίζει και πάλιν η περίοδος της λειτουργίας των σχολείων και όλοι οι γονείς αναλογίζονται τας ευθύνας που έχουν δια την εξασφάλισιν της μορφώσεως των παιδιών των.

Εις τας άγροτικές μας περιοχάς όσοι έχουν παιδιά, έχουν τώρα την δυνατότητα να εξασφαλίσουν εις αυτά όχι μόνον τας γνώσεις των σχολείων της Μέσης Εκπαίδευσως, αλλά και την γεωργικήν επιμόρφωσιν που από πενταετίας αναλαμβάνουν να προσφέρουν οι κρατικοί γεωπόνοι της περιοχής των.

Την επιμόρφωσιν αυτήν των άγροτοπαίδων μας εξασφαλίζει κάθε χρόνο εις τας άγροτικές κοινότητες από του 1950 η Υπηρεσία Γεωργικής Εκπαίδευσως με διάφορους τρόπους αναλόγως προς τας συνθήκας ζωής κάθε χωριού.

Αι 14 γεωργικά σχολαί

Εις την Υπηρεσίαν αυτήν του Υπουργείου Γεωργίας έχουν υπαχθί ήδη και αι 14 σχολαί γεωργικής εκπαίδευσως, που λειτουργούν σήμεραν :

1) Η Αδερφώφιος της Λαρίσης που είναι γαλακτοκομική και γεωργικών μηχανημάτων, 2) η Γαλακτοκομική των Ιωαννίνων, 3) η Δενδροκομική των Πατρών, 4) η Δειδροκομική της Φωρίνης, 5) η Χαρίσειος της Κοζάνης που είναι δια γενικήν γεωργικήν μόρφωσιν, 6) η Ελαιοκομική και Κτηνοτροφική της Γόρτυνος Κρήτης, 7) η Ελαιοκομική και Κτηνοτροφική Άσων Ρεθύμνης, 8) η Αιτελουργική και Δειδροκομική Βέλλου Κορινθίας, 9) η Μελισσοκομική και Πτηνοτροφική Συγγρού εις το Αμαρούσιον, 10) η Αμερικανική Γεωργική Σχολή Θεσσαλονίκης, η όποια είναι γενικής γεωργικής μορφώσεως και γεωργικών μηχανημάτων, 11) η Αγαγαστοπούλειος γενικής γεωργικής μορφώσεως της Κονίτσας, 12) η Μελισσοκομική και Δειδροκομική Καλαμώνος Ρόδου, 13) η Δειδροκομική της Χίου, η όποια προσωρινώς δεν λειτουργεί και 14) η Γενικής γεωργικής μορφώσεως Δουρούτης Ιωαννίνων.

Εις την Αμερικανικήν Σχολήν Θεσσαλονίκης η φοίτησις διαρκεί 3 έτη, εις τας γαλακτοκομικάς σχολάς Ιωαννίνων και Λαρίσης είναι διετής, εις δε τας υπόλοιπους μονετής.

Αι ανωτέρω σχολαί δεν μορφώνουν μόνον τους τακτικούς μαθητάς των, αλλά διοργανώνουν και σειράς γεωργικών μαθημάτων βραχείας διαρκείας με ειδικά θέματα δια διάδας νεαρών κατά το πλείστον αγροτών, τους όποιους ειδικεύουν εις κλαδέματα, έμβολιασμούς και άλλα παρόμοια έργα.

Κατά την λήξασαν σχολικήν περίοδον έλειπύρησαν εις τα ανωτέρα γεωργικά σχολεία μας 52 τοιαύτα σειράι μαθημάτων βραχείας διαρκείας.

Ο αριθμός όμως των Έλλήνων που λαμβάνουν γεωργικήν μόρφωσιν, δεν αυξάνει κατά τα τελευταία έτη μόνον δια των γεωργικών σχολών. Τα ύπουργείον Γεωργίας αντιμεταπίζει την επαγγελματικήν γεωργικήν εκπαίδευσιν και εξωσχολικώς.

Οι Μορφωτικοί Σύλλογοι Άγροτοπαίδων

Υπό την έπιβλεψιν των τοπικών γεωπόων, τα παιδιά κάθε χωριού, ηλικίας 13—20 ετών, συγκροτούν Μορφωτικούς Συλλόγους Άγροτοπαίδων και εκπαιδεύονται εις τα ίδια των κτήματα. Τα παιδιά αυτά ενισχύονται υπό των τοπικών γεωπόνων με εργαλεία, σπόρους και λιπάσματα, λαμβάνουν δε πασά των ίδιων και οικονομικήν ενίσχυσιν 30% δια να αγοράσουν ζωά όταν εξασφαλίσουν τα υπόλοιπα ποσά.

Κατά το 1955 υπάρχουν εις όλην την Ελλάδα περίπου 400 Μορφωτικοί Σύλ-

λων έχει 30 περίπου παιδιά. Έπομένως ο λογοί Άγροτοπαίδων, έκαστος των οποίων συνολικός αριθμός των παιδιών αυτών είναι ήδη 12.000 περίπου.

Εις τους συλλόγους των καλλιεργείται το πνεύμα της αυτοδιοικήσεως, έχουν δε τα μέλη των εις την διάθεσιν των και ειδικάς αϊθούσας με άγροτικές διδλιοθήκας.

Κατά το 1951, ότε δια πρώτην φοράν ιδρύθησαν Μορφωτικοί Σύλλογοι Άγροτοπαίδων, έλειπύρησαν 35 τοιοῦτοι Σύλλογοι, το 1952 ο αριθμός των ηύξθη εις 71, το 1953 εις 205, το 1954 εις 320 και ήδη είναι περί τους 400. Εις τα μέλη των συλλόγων αυτών γίνονται και βραδινά μαθήματα.

Οι τοπικοί γεωπόνοι που ρυθμίζουν την λειτουργίαν των Μορφωτικών Συλλόγων

Μαθηταί του Γεωργικού Σχολείου Βέλλου Κορινθίας, εφαρμόζοντες κλάδεμα καρποφορίας δερκοκάκας.

Άγροτοπαίδων είναι εις όλην την Ελλάδα 400. Ο αριθμός αυτός όμως είναι πολύ κατώτερος του απαιτούμενου, διότι σήμεραν εις την δικαιοδοσίαν έλσάτου εύρισκονται οι σύλλογοι 15 κοινότητων, ενώ κατά τας απαιτήσεις της λογικής θα έπρεπε κάθε τοπικός γεωπόνος να είναι υπεύθυνος δια δραστηριότητα εις πολύ μικρότερον αριθμόν κοινότητων.

Τα Μεταβατικά Σχολεία

Εξωσχολικώς επίσης αποδλέπει το Υπουργείον Γεωργίας εις την επαγγελματικήν μόρφωσιν και με τα λεγόμενα Μεταβατικά Γεωργικά Σχολεία, των οποίων το διδακτικόν προσωπικόν αποτελείται από γεωπόνους και τεχνίτας. Ούτοι έπισκεπτόμενοι κατά σειράν διάφορα χωριά συγκεντρώνουν έθελοντες άγρότας, ενήλικας και παιδιά, καταρτίζουν εξ αυτών προσωρινάς ομάδας και επί διάστημα ανάλογον με το θέμα, τους διδάσκουν μελισσοκομίαν, τυροκομίαν, κλαδέματα, εξημέρωσιν άγρίων δένδρων κλπ.

Δια την ίδρυσιν Μεταβατικών Γεωργικών Σχολείων φροντίζουν αι Διευθύνσεις Γεωργίας έκαστου νομού. Κατά την τελευταίαν περίοδον έλειπύρησαν περίπου 500 τοιαύτα Μεταβατικά Σχολεία. Η έπιτυνία των καταρτίζεται από την έτησίαν αύξησιν του αριθμού των. Ένώ το 1951 ήσαν 150, το 1952 έλειπύρησαν 183, το 1953 369 και το 1954 446.

Δια κάθε ενδιαφερόμενον υπάρχουν σήμεραν εν λειτουργία εις διάφορους κοινότητες άγροτικοί διδλιοθήκαι περίπου 300. Με τα ίδιου πρόγραμμα αναδιορώσεως των άγροτικών μας περιοχών ιδρύθησαν εις διάφορα χωριά και Σχολεία Γεωργικής Τεχνικής, εις έκαστον των οποίων φοιτούν μόνον επί ένα τρίμηνον 20 παιδιά και μαν-

θάνουν την τέχνην του οικοδόμου και του έυλουργου. Εις κάθε αποφοιτούτα εκ των Σχολείων Γεωργικής Τεχνικής το Υπουργείον Γεωργίας παρέχει μίαν σειράν οικοδομικών και έυλουργικών εργαλείων. Μεγα ποσοστόν των έξόδων της λειτουργίας των σχολείων αυτών καλύπτεται από τα οικοδομικά έργα που αναλαμβάνουν τα παιδιά μέσα εις τα χωριά των.

Κατά το 1951 δια πρώτην φοράν έλειπύρησαν 40 Σχολεία Γεωργικής Τεχνικής. Το έπόμενον έτος είχαν λειτουργήσει μόνον 37, αλλά από του μεθεπομένου έτους ο αριθμός των ηύξαντο και ήδη εις όλην την Ελλάδα υπάρχουν 160 σχολεία αυτού του είδους.

Με τον τρόπον αυτόν λαμβάνουν γεωργικήν μόρφωσιν ετησίως περίπου 35.000 άγροτοπαίδες, οι όποιοι συντελούν όχι μόνον εις την γενικεύσιν των καλλιεργητικών δελτιώσεων και εις την αύξησιν της γεωργικής παραγωγής, αλλά και εις την εξύψωσιν του βιοτικού επίπεδου των άγροτικών μας πληθυσμών.

Τα αποτελέσματα όμως της αξιοθαυμάστου αυτής προσπάθειας θα ήσαν πολύ περισσότερον θετικά και γενικώτερα, αν οι αρμόδιοι ηύξανον τον αριθμόν των «τοπικών γεωπόνων», που ρυθμίζουν την γεωργικήν μόρφωσιν των άγροτοπαίδων μας, και ίδια των δειδροκόμων, των οποίων τόνον μεγάλην ανάγκην έχουν αι όρειναι περιφέρειαι, αι όποιαί θ' αναδύσσουν οικονομικώς μόνον δια της ανάπτυξεως της δειδροκομίας.

Ιδιαίτερα μνεία πρέπει να γίνη του γεγονότος ότι σήμεραν εις την σεισμόπαθι περιοχήν του Βόλου λειτουργούν 15 Σχολεία Γεωργικής Τεχνικής, οι μαθηταί των οποίων βοηθούν εις την ταχύτεραν οικοδόμησιν της πατρίδος των.

ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΣ ΦΡΟΥΤΩΝ ΔΙΑ ΘΕΙΩΣΕΩΣ

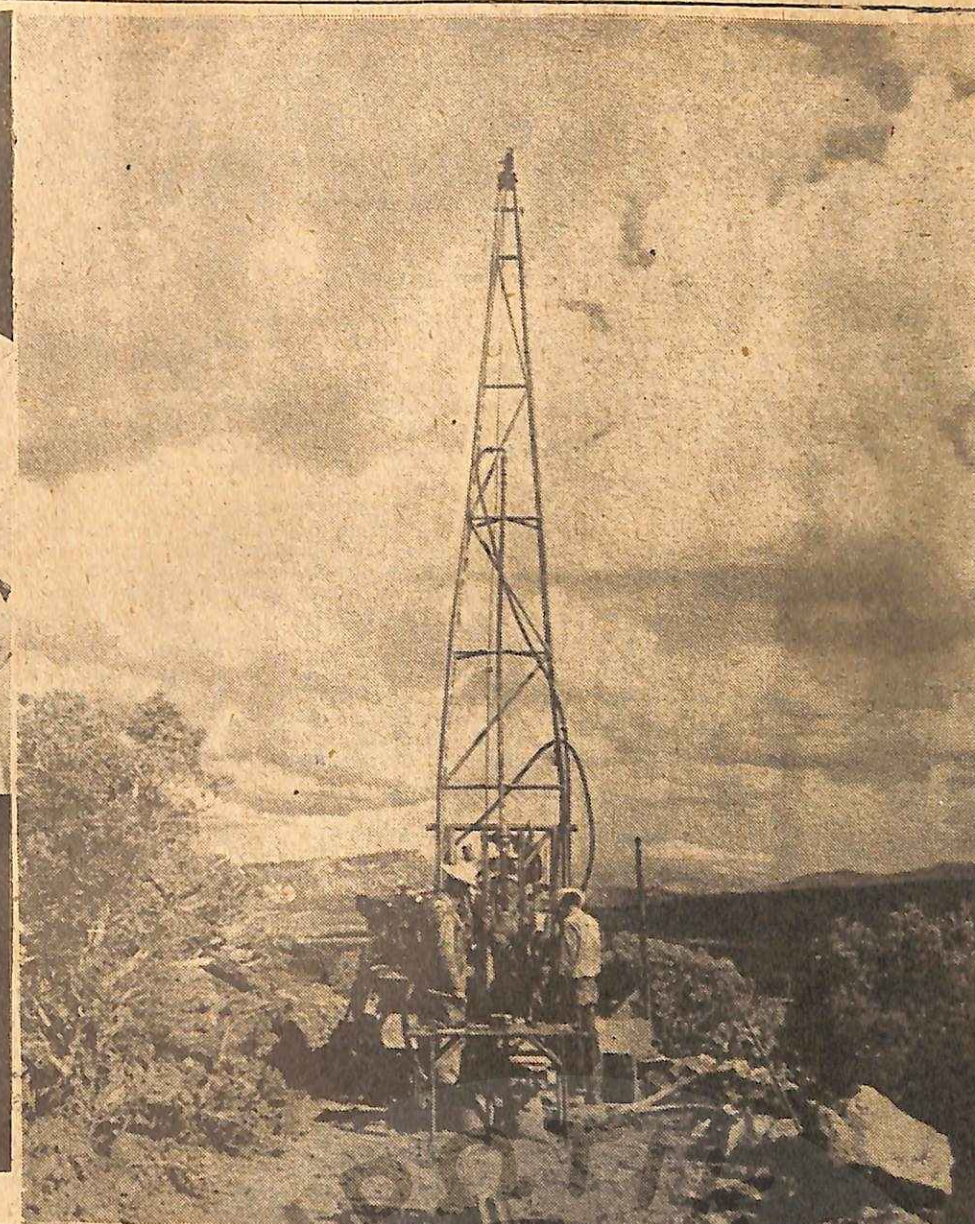
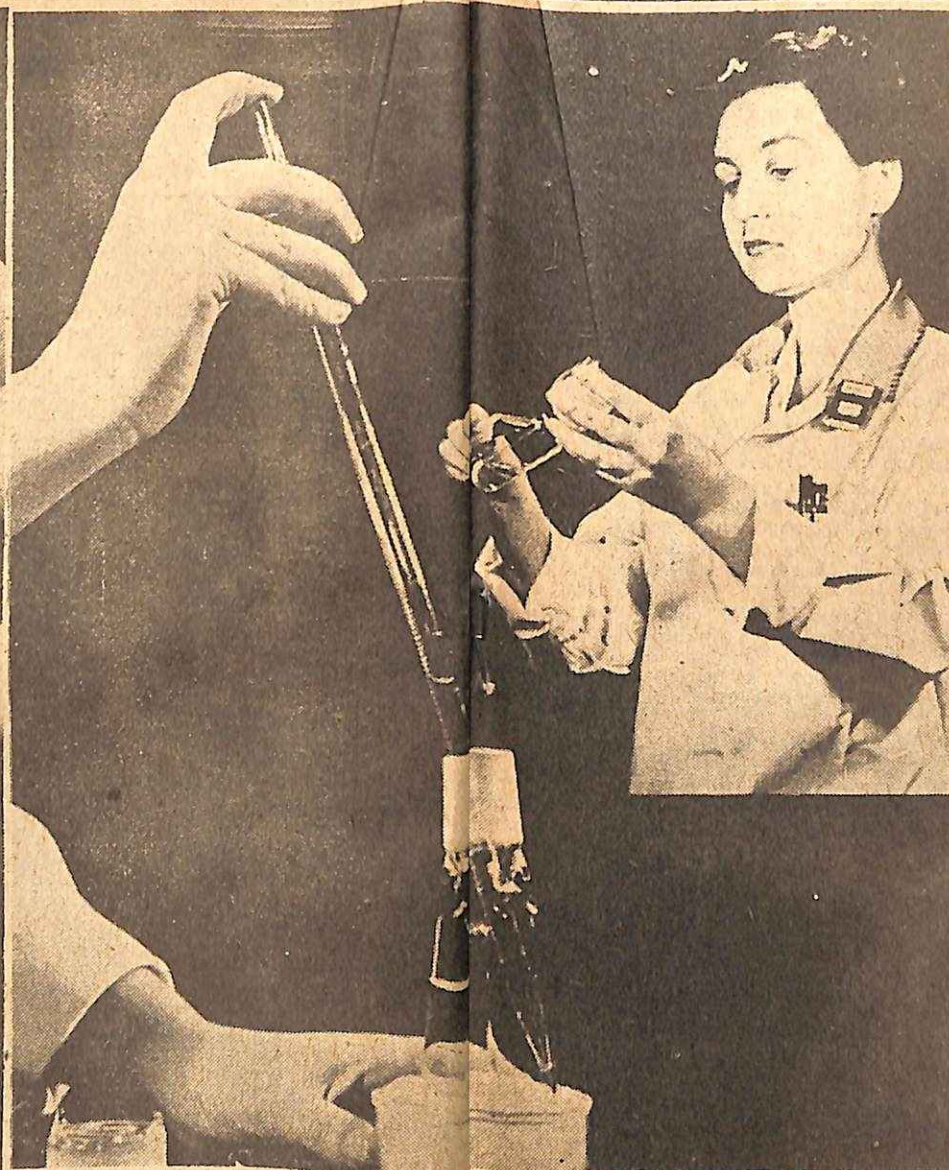
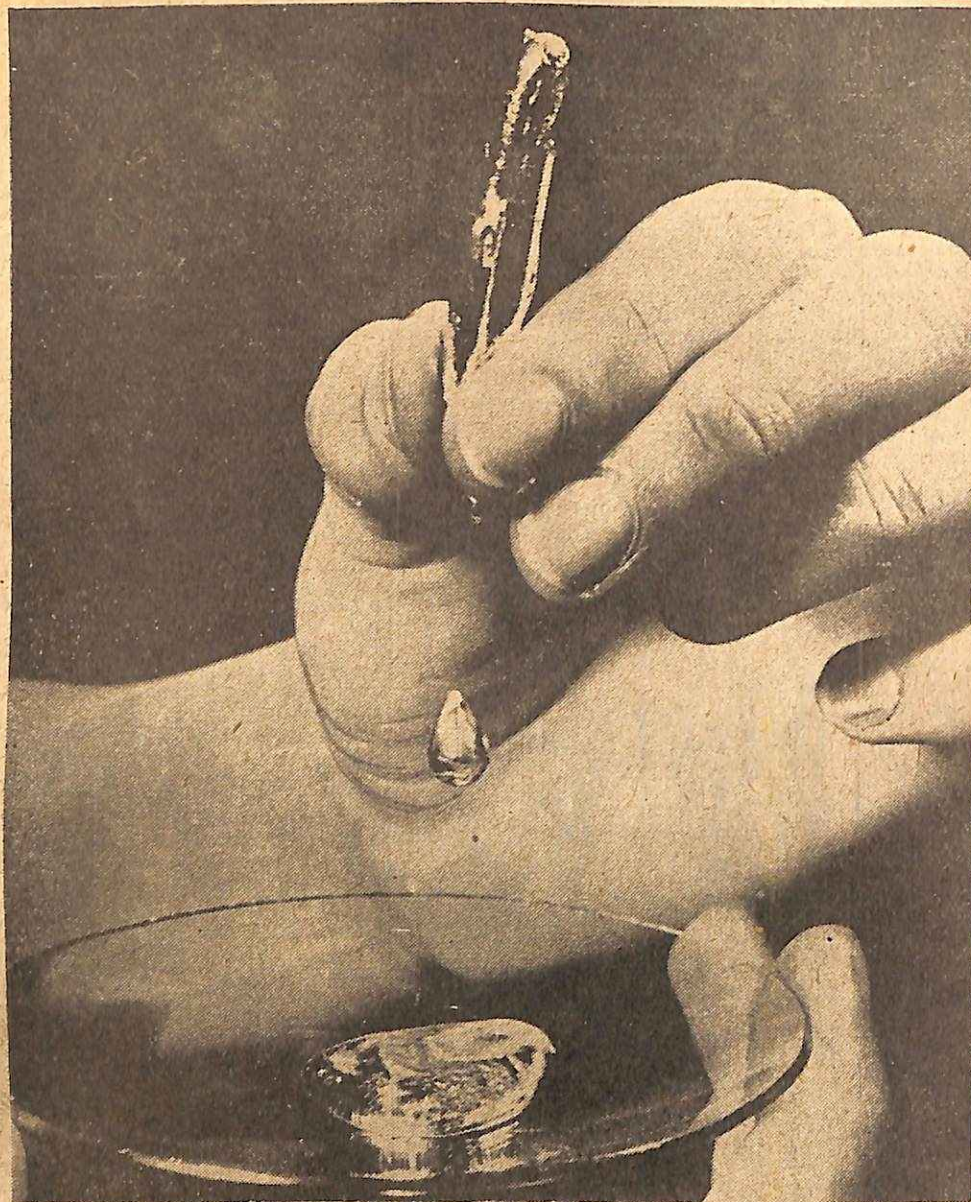
Η μέθοδος αυτή, εξαιρετικώς απλή και ταχεία, μάς επιτρέπει να συντηρήσωμεν διάφορα φρούτα (ροδάκινα, κεράσια, δερκοκάκας, φρούδες, αχλαδία κλπ.) καθώς και ντομάτες υπό μορφήν πουρέ, χωρίς να χάσων διόλου το άρώμα των.

Τα φρούτα εκλεγόμενα κατά το δυνατόν ίσομενέθι σκουπίζονται και εάν είναι λερωμένα, πλένονται. Κατόπιν χωρίζονται εις δύο και απαλλάσσονται από τους πυρήνας των. Μετά ταύτα ζεματίζονται και εισάγονται εις αναλογίαν 250 γραμμαρίων ζαχαρώς δι' ένα χιλιόγραμμον φρούτων.

Παραπλήρως προετοιμαζόμεν τας φιάλας όπου θα διατηρήσωμεν τα φρούτα. Έν πρώτοις τας βράζομεν καλώς. Κατόπιν τας βεβαιώμεν αναστρέφοντες αυτές εντός πιάτου, εις το μέσον του οποίου έχομεν άναψιν εν τεμάχιον θειωμένης θρυαλλίδος (θειασοκέρη). Οι άτμοι του θείου γεμίζουν την φιάλην και την καθιστούν άδιαφανή. Κατόπιν γεμίζομεν τας φιάλας με φρούτα, εργαζόμενοι όσον το δυνατόν ταχύτερον και κλείμεν αυτές έρμηκτικώς.

Ντομάτες δλόκληρες μέσα εις φιάλας

Εκλεγόμεν ντομάτες μετρίων μεγέθους. Τας ζεματίζομεν επί έν λεπτόν της ώρας και τας ξεφλουδίζομεν. Τας εισάγομεν έπιπτα εντός των φιαλών τας όποιας απογεμίζομεν με άλμην (20 γραμμάρια άλάτι εις κάθε λίτρον ύδατος). Αι φιάλαι άκολουθως αποστειρώνονται μέσα εις μπανι-μαζί επί ήμισιον ώραν. Το κλείσιμον των φιαλών πρέπει να είναι έρμηκτικόν, τα δε πώματα να έχουν δακτύλιον εξ έλαστικού. Αι φιάλαι και τα πώματα των πρέπει να έχωμεν βρασθή προηγουμένως καλώς.

Η ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΩΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ

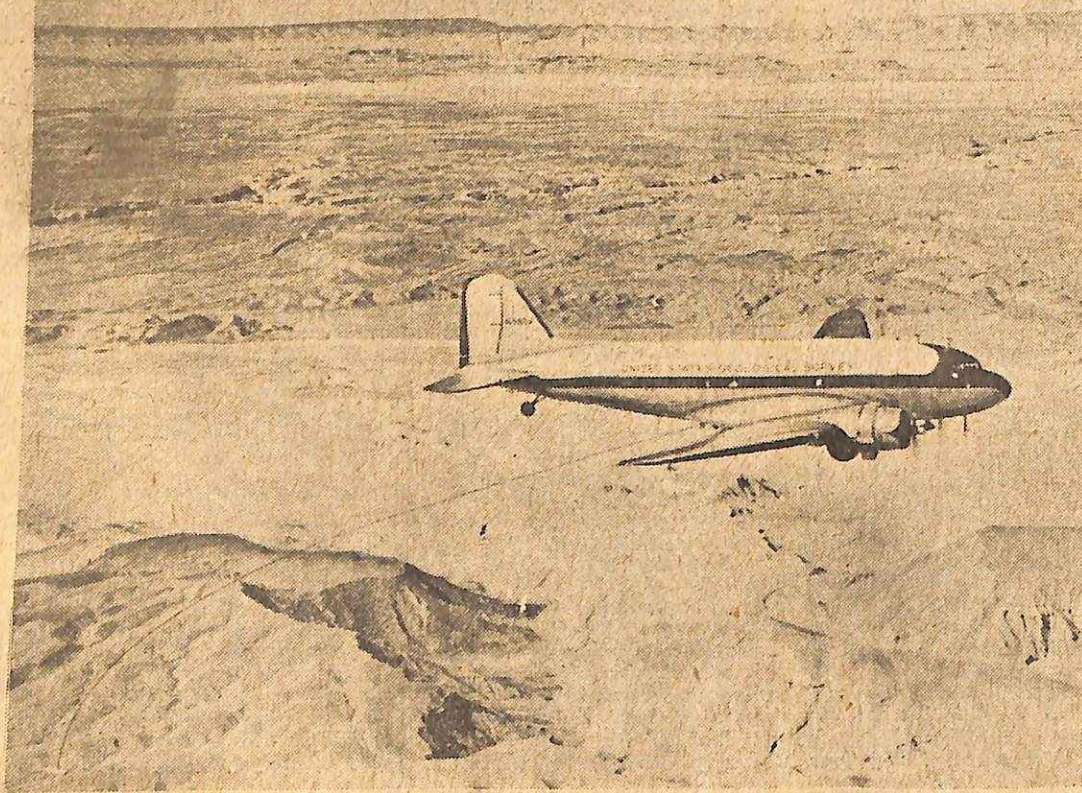
1) Μακροσκοπική εξέταση μεταλλικού γαλλίου. Ής γνωστόν, το γάλλιο, σπάνιον μέταλλον, συγγενές προς το ουράνιο, είναι εις την θερμοκρασίαν του ανθρώπινου σώματος υγρόν. Παλαιότερον ἐχρησιμοποιείτο ἀντί του υδραργύρου εις την κατασκευήν μεταλλικών θερμόμετρων ὑψηλῶν θερμοκρασιῶν. Σήμερον ἀπέκτησε μεγάλην σπουδαιότητα, διότι ἐφορμάζεται ὡς κατασκευαστικόν ὕλικόν τῶν ἀτομικῶν ἀντιδραστήρων κυρίως διὰ τὴν μεταφορὰν θερμότητος. Εἰς τὴν εἰκόνα ραβδίσκος γαλλίου τηκόμενος ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς θερμότητος τῶν δοκίων, καταρρέει εἰς σταγόνας.

2) Τὰ ραδιενεργὰ εἰς τὴν βιομηχανίαν. Χημικαὶ ἀντιδράσεις ζωτικῆς διὰ τὴν βιομηχανίαν σημασίας, ἀνιχνεύονται σήμερον διὰ τῆς χρήσεως ραδιενεργῶν ἰσοτόπων. Ἀνωτέρω, πείραμα καθορισμοῦ τοῦ ποσοῦ τῶν ἀτόμων θωρακίου μίος οὐσίας πού ἀλλάσσουν ἀμοιβαίως θέσιν με ἄτομα θωρακίου ἄλλης οὐσίας. Διὰ τῆς χρήσεως ραδιενεργῶν ἰσοτόπων καθίστανται ἀνιχνεύσιμοι τοιοῦτης φύσεως ἀνταλλαγῇ μὴ δυνάμεναι νὰ ἀνιχνευθοῦν κατ' ἄλλον τρόπον.

3) Μετὰ τὴν ἐπίσημάνειν καὶ τὴν ἐντόπισιν μιᾶς περιοχῆς, ἐμφανίζουσης ὑψηλὴν ραδιενέργειαν ἐκτελοῦνται δοκιμασίαι καὶ γεωτρήσεις, διὰ τῶν ὁποίων λημβάνονται δείγματα τῶν πετρωμάτων τοῦ ὑπεδάφους πρὸς ἀνάλυσιν.

4) Ὁ πυρετὸς τοῦ αὐσανίου ἐξαπλοῦται συνεχῶς εἰς ὁλόκληρον τὴν σφαιρὰν. Τὸ πολύτιμον μέταλλον ἀναζητεῖται ἐπὲρ μᾶρε πᾶσι τέρασ δι' ὅλων τῶν μεθόδων ἐρεύνης. Μία λίαν ἀποδοτικὴ μέθοδος, ἐφαρμοζομένη τόσον ὑπὸ τῆς ἀμερικανικῆς ὡς καὶ ὑπὸ τῶν ευρωπαϊκῶν κυβερνήσεων, χρησιμοποιοῦν ἀεροπλάνα τὰ ὁποῖα τὴ δονθεῖα εὐποθῶν μετρητῶν ἀνιχνεύουν τὴν ραδιενέργειαν τῶν ἐδαφῶν καὶ σημειώνουν τὰς περιοχὰς ὅπου αὕτη εἶναι ἐντονωτέρα. Ἡ μέθοδος αὕτη παρουσιάζει τὸ μέγα πλεονέκτημα ὅτι καλύπτει πολὺ μεγαλύτερα ἐκτάσεις ἡμερησίως, χωρὶς τοῦτο νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ἐκτίμησιν αὐτῆς.

5) Ἀπεικονίσεις τῆς νέας ὑπὸ κατασκευὴν ἀμερικοῦ τῆς «Τζένερὰλ Μότορς Κορποράσιον». Θὰ εἶναι ἀθρόως θὰ μετὰφέρη 400 ταξιδιώτας καὶ θὰ ἀναπτύσσῃ ταχύτητα ἀνω τῶν 160 χλμ. καθ' ὥραν.

ΟΙ ΒΑΝΔΑΛΙΣΜΟΙ

Οι βανδαλισμοί της Κωνσταντινούπολης και της Σμύρνης, οφείλονται εις τὸν συστηματικὸν ἐξαφέντα σκόλον καὶ τὴν δι-
βουλευμένην ἀρραγεὶν τῶν ἀρχῶν, προκα-
λοῦν βαρυτάτην τὴν ἀγανακτικὴν καὶ πο-
λιτισμένον ἀνθρώπου. Θύμα τῶν ἀμοιρίων
τούτων ὑπῆρξε, καὶ οὐκ ἀστυχῶς διὰ πρῶ-
την φράζαν, τὸ ἑλληνικὸν στοιχεῖον τῶν δυ-
τουίων μεγαλοπόλεων. Ἄν καὶ ἡ μέθοδος
μεθ' ἧς ἐξετελέσθησαν οἱ βανδαλισμοὶ οὐ-
τοι προϋποθέτει μακρὰν προπαρασκευὴν
καὶ καλῶς κατασκευασμένον σχέδιον, σκόπος
τοῦ οὗτος εἶναι ἡ ἐξόντωσις τῶν ἐν Τουρ-
κίᾳ διασπορῶν Ἑλλήνων, ἀς μὲς ἐπιτρα-
πῇ νὰ πιστευθῇ ὅτι ἡ γενικὴ ἀγανάκτη-
σις καὶ καταδίκη τῶν βανδαλισμῶν θὰ ἐ-
πιδράσῃ ἀνασταλτικῶς διὰ πᾶσαν ἀπόπει-
ραν ἐπαναλήψεως τῶν.

Η ΕΚΛΥΣΙΣ ΤΩΝ ΗΘΩΝ

Αἱ γενόμεναι εἰς διεξαχθεῖσαν προσφά-
τως δικὴν ἐν Ἀθήναις ἀποκαλύψεις σχετι-
κῶς μετ' ἐκτελεσθέντων κρούσματος ἐκλύσεως
τῶν ἠθῶν δὲν νὰ ἐφελέσκουν ἀμέριστον
τὴν προσοχὴν οὐ μόνον τῶν ἐντεταλμένων
πρὸς τοῦτο ὀργάνων, διοικητικῶν καὶ ἀστυ-
νομικῶν, ἀλλὰ καὶ γενικώτερον τῆς Κυβερ-
νήσεως, τῶν ὀργανώσεων προστασίας τῆς
ἠθικῆς καὶ τῶν γονέων, τῶν ὁποίων τὰ παι-
διὰ κινδυνεύουν νὰ πέσουν θύματα ἀσυνη-
θῶτων ἐκμεταλλεῶν. Ἡ ἑλληνικὴ κοινω-
νία, παρὰ τοὺς πολέμους καὶ τὰς κατα-
στροφὰς ποὺ ὑπέστη καὶ παρὰ τὰς οἰκο-
νομικὰς δυσχερείας ἀπὸ τὰς ὁποίας μα-
στιζέται, κατὰ τὴν μεγίστην
τῆς πλειοψηφίας, νὰ διατηρήσῃ ἀλώδην
τὴν ἠθικὴν τῆς ὑπόστασιν καὶ τὰς ἐξόχους
πατροπαράδοτους ἀρετὰς τῆς. Διὰ τὸν λό-
γον αὐτὸν καὶ ἔχει τὴν ἀξίωσιν νὰ πατα-
χθῶν ἀμελιτικῶς τὰ σημεῖα κρού-
σματος ἀνηθικότητος, ἡ ὁποία συνήθως ἔ-
χει ὡς ἀποτέλεσμα καὶ τὴν ἐγκληματικό-
τητα. Κράτος, κληρὸς καὶ πολιτὶ ἀφεί-
λουν νὰ συνεργασθῶν στενῶς διὰ νὰ ἐξα-
σφαλίσουν τὴν προστασίαν, ἰδίᾳ τῆς νεο-
λαίας μας, λαμβάνοντες ὅλα τὰ ἐνδεδει-
γμένα μέτρα, τὰ ὁποία θὰ ὁδηγήσουν εἰς
τὴν ἐπίτευξιν τοῦ ἐπιθυμητοῦ σκοποῦ.
Ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ ἡ ὁποία συνεχῶς πα-
λαίει ἐναντίον μωρίων ἀντιερωτήτων, πρέ-
πει νὰ διατηρήσῃ μέσα εἰς τὴν αὐστηρά ἡ-
θικὰ τῆς πλαισίας, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ συνε-
χίσῃ τὴν ἱστορικὴν τῆς πορείαν ἐπικεφα-
λῆς τῆς κινήσεως πρὸς ἐπιβολὴν τῶν ἀν-
θρωπίνων ἰδανικῶν.

ΑΝΥΠΕΡΒΑΗΤΟΙ !

Δὲν γνωρίζομεν ἐὰν ἀνταποκρίνονται εἰς
τὴν πραγματικότητά αἱ φερόμεναι ὡς δη-
λώσεις τῶν Ἀμερικανῶν ἀγρωτῶν, οἱ ὁ-
ποιοὶ ἐπισκέφθησαν τὴν Ρωσίαν καὶ οἱ ὁ-
ποιοὶ ἔμειναν ἱκανοποιημένοι ἀπὸ τὰς γε-
ωργικὰς προόδους τῶν Ρώσων συναδελφῶν
των. Πάντως ἡ ἐπισκέψις τῶν εἰς τὰ ρω-
σικὰ «σφαγεῖα» πρέπει νὰ τοὺς ἐνεθούσας
«ὀφείλουν νὰ ὁμολογήσουν — καὶ ἡ-
μεῖς κάτι γνωρίζομεν — ὅτι εἰς τὴν ὀρ-
γάνωσιν αὐτοῦ τοῦ εἵδους τῆς βιομηχανίας
εἶναι ἀνυπερβλήτοι !

ΠΑΓΙΔΕΣ ΘΑΝΑΤΟΥ

Δὲν παρέρχεται ἑβδομάς χωρὶς νὰ ἀναγ-
γελθῇ εἰς διάφορα σημεῖα τῆς χώρας καὶ
ἀπὸ ἓνα ἢ περισσότερα δυστυχήματα συνε-
πεία ἐκρήξεων ναρκῶν καὶ χειροβομβίδων,
τὰς ὁποίας διέπτεσαν Γερμανοί, Ἰταλοὶ
καὶ ἀντάρται. Ἐχομεν ὑπ' ὄψιν ὅτι εἰς τὰ
πρόθυμα χωρίων καὶ κωμοπόλεων ὑπάρχουν
ἀκόμη δολοκλήρα ναρκωπείδια, τῶν ὁποίων
αἱ περιφράξεις ἔχουν καταστραφῇ, ὥστε νὰ
ἀποτελοῦν κίνδυνον φοβερὸν οὐ μόνον διὰ
τοὺς ἀγνοούντας τὴν περιφέρειαν ξένους,
ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ μικρὰ παιδιά καὶ τὰ ζῶα,
τόσον πολυτίμητα διὰ τοὺς ἀγρότας. Δὲν νο-
μίζομεν αἱ ἀρμόδια ὑπηρεσίαι τοῦ Ἐπιτε-

ΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ

ΤΕΧΝΑΙ

— Τὴν Διεύθυνσιν Γραμμάτων, Θεάτρου
καὶ Κινηματογράφου τοῦ Υπουργείου Παι-
δείας ἀνελάθεν ὁ φιλόλογος κ. Γ. Κουρ-
νουτῆς.

— Μετ' ὀλίγας ἡμέρας πρόκειται νὰ γί-
νουν τὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου κτιρίου τῆς Ἀρ-
χαιολογικῆς Ἑταιρίας Ἀθηνῶν.

— Ἡ προθεσμία διὰ τὴν ὑποβολὴν δρα-
μάτων καὶ κωμῶν εἰς τὸν Καλοκαίρινον
ἐν θεατρικὸν διαγωνισμὸν λήγει τὴν 30ην
Ὀκτωβρίου. Τὸ βραβεῖον ἀνέρχεται ἐφέτος
εἰς 5000 δραχμάς.

— Ἡ ἐκθεσις ζωγραφικῆς τῆς κ. Χαρι-
κλείας Ξενοπούλου, ἀδελφῆς τοῦ ἐκλιπόν-
τος συγγραφέως, θὰ συνεχισθῇ εἰς τὸν
«Παρνασσόν» μέχρι τῆς 27ης Σεπτεμβρίου.

— Εἰδικὸι καλλιτέχναι μετ' ἐπὶ κεφαλῆς
τῶν κ. Φώτην Κόντογλου ἐκτελοῦν κατ' αὐ-
τὰς ἀντίγραφα τῶν περιφημῶν τοιχογραφί-
ων τοῦ Πανσλήνου, ποὺ εὐρίσκονται εἰς
τὸν ναὸν τῆς Μονῆς Πρωτάτου τοῦ Ἀγίου
Ὁρους.

— Τὴν 14ην Ὀκτωβρίου ἡ διάσημος
Ἑλληνὶς μέτρο-σπράνιον τῆς «Μετροπολι-
ταν» Ἑλένη Νικολαΐδου θὰ δώσῃ εἰς τὸ κι-
νηματοθέατρον τῶν Ἀθηνῶν «Ὀρεῖς» με-
σιτάλ μετ' ἀποσπάσματα ἀπὸ διάφορα με-
λοδράματα.

— Αἱ ἐκδηλώσεις τοῦ Φεστιβάλ Ἀθη-
νῶν, τὸ ὁποῖον ἐσημείωσε μέχρι σήμερον
θριαμβευτικὴν ἐπιτυχίαν, θὰ συνεχισθῶν
ἐως τὴν Κυριακὴν 2 Ὀκτωβρίου, μετ' ἄκο-
μην συναυλίαν τῆς Κρατικῆς Ὀρχήστρας
Ἀθηνῶν, ποὺ θὰ δοθῇ τὴν Δευτέραν 19
Σεπτεμβρίου, μετ' 8 παραστάσεις τῆς «Ε-
κάβης» ποὺ θὰ δοθῶν τὴν 17ην, 18ην,
20ην, 21ην, 22αν, 27ην, 28ην καὶ 29ην
Σεπτεμβρίου, μετ' 5 παραστάσεις τοῦ «Οἰ-
δίποδος Τυράννου» ποὺ θὰ δοθῶν τὴν
15ην 16ην 23ην, 24ην καὶ 25ην Σεπτεμ-
βρίου, καὶ μετ' 2 συναυλίας τῆς Φιλαρμονι-
κῆς Ὀρχήστρας τῆς Νέας Ὑόρκης, ποὺ θὰ
δοθῶν τὴν 1ην καὶ 2αν Ὀκτωβρίου ὑπὸ
τὴν διεύθυνσιν τοῦ διαιτητοῦ Ἑλληνος μα-
έστρου Δημήτρη Μητροπούλου.

— Τὴν 17ην Σεπτεμβρίου λήγουν εἰς
τὴν Γενεὴν αἱ ἐργασίαι τοῦ Διεθνoῦς συνε-
δρίου ποὺ συζητεῖ τὰς σχέσεις τῆς τεχνι-
κῆς καὶ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἰδίως τὸ θέμα
ἐὰν γεννᾷ κινδύνους διὰ τὸν πολιτισμὸν ἢ
ἐπιδράσεις τοῦ ραδιοφώνου, τοῦ κινηματο-
γράφου, τῆς τηλεοράσεως καὶ τοῦ τύπου.
Εἰς τὸ συνέδριον μετένουν ὡς ἐκπρόσωποι
τῆς Ἑλλάδος οἱ κ.κ. Ε. Παπανούτσος καὶ
Θ. Δημαράς.

— Ἀπὸ 25ης Σεπτεμβρίου μέχρι 9ης
Ὀκτωβρίου θὰ γίνων εἰς τὸ Τουριστικὸν
Περίπτερον τοῦ Δαφνίου αἱ καλλιτεχνικαὶ
ἐκδηλώσεις τῆς ἐορτῆς τοῦ κρασιοῦ, τὴν
ὁποίαν ὀργανώνει ἡ Ἑλληνικὴ Περιγητι-
κὴ Λέσχη.

— Ἀπὸ τῆς 16ης Σεπτεμβρίου μέχρι
τῆς 4ης Ὀκτωβρίου ὁ θίασος πρὸς τῆς
κ. Βίλμας Κύρου θὰ δώσῃ σειράν παρα-
στάσεων εἰς τὸ θέατρον «Παλλὰς» Θεσσα-
λονίκης.

— Κατὰ τὰς ἀρχὰς Νοεμβρίου θὰ γίνῃ
εἰς Ἀθήνας ὁ εορτασμός τῆς «Ἡμέρας τοῦ
Ἠθοποιοῦ».

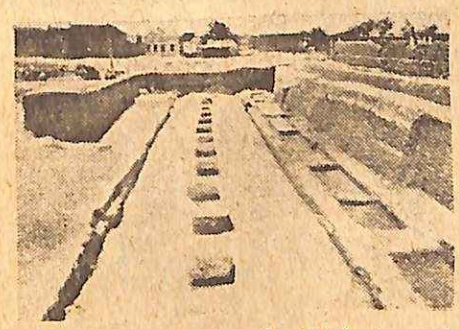
— Τὸ Υπουργεῖον Παιδείας ἀπεφάσισε
νὰ κωδικοποιήσῃ τὰς ἑλληνικὰς διατάξεις
περὶ πνευματικῆς ἰδιοκτησίας, παραλλήλως
δὲ νὰ συγχρονίσῃ τὴν σχετικὴν νομοθεσίαν
σύμφωνα μετ' αἱ ἰσχύοντα διεθνή.

τῆς δενδροκομίας μας. Φρονούμεν ὅμως ὅ-
τι τὸ ζωτικὸν αὐτὸ πρόβλημα διὰ τὴν ὀρει-
νὴν ἰδίαν οἰκονομίαν, ποὺ δὲν λυεῖται μόνον
μετ' συμβουλῆς καὶ υποδείξεων τῶν ξένων
δενδροκόμων. Ἐκεῖνο ποὺ βασικὰς προέχει
εἶναι ἡ τοποθέτησις ἐπαρκoῦς ἀριθμοῦ γε-
ωπόνων, οἱ ὁποῖοι νὰ καθοδηγήσουν τοὺς
γεωργούς μας καὶ ἡ ἀποστολὴ τῶν ἀπα-
ραιτῶν γεωργικῶν φαρμάκων διὰ τὴν κα-
ταπολέμησιν τῶν διαφόρων ἀσθενειῶν τῶν
δένδρων.

Η ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ

Πῶς εὐρέθησαν τὰ εἶρηπια τοῦ Γυμνασίου εἰς τὸ ὁποῖον ἀρχικῶς ἐδίδασκεν ὁ θεῖος Πλάτων, καὶ ἡ ὁδὸς ποὺ ἦναι τὴν Ἀκα-
δημίαν μετ' τὸ Δίπυλον.—Τί προέκυψε ἀπὸ τὰς ἀνασκαφὰς τῶν Π. Ἀριστόφρονος καὶ Κ. Κουρουνιώτη.—Διατί ἐπιδικάζεται
ἡ ταχεῖα ἀνασκαφικὴ διερεύνησις ὅλου τοῦ χώρου τῆς Ἀκαδημίας.—Ἡ σκέψις περὶ ἰδρύσεως ἐντὸς αὐτοῦ «Κοινοῦ» τῶν Ἀ-
καδημιῶν καὶ τῶν Πανεπιστημίων ὅλου τοῦ κόσμου.

Ἡ ἀνάγκη τῆς συνεχίσεως τῶν ἀνα-
σκαφῶν τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Πλάτωνος,
τὰς ὁποίας εἶχε διενεργήσει μετ' ἀπάσης
τοῦ ὁ ἐξ Αἰγύπτου ὁμογενὲς Π. Ἀρι-
στόφρων κατὰ τὰ ἔτη 1930—1939, κα-
θίσταται ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν περισ-
σότερον ἐπιτακτικὴ καὶ ἐπείγουσα ἐνεκα
τοῦ οἰκοδομικοῦ ὀργανισμοῦ ποὺ παρα-
τρεῖται κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας εἰς
ὅλας τὰς συνοικίας τῶν Ἀθηνῶν. Οἱ Ἑλ-
ληνες ἀρχαιολογοὶ μετ' ἀνυσχίας τονί-
ζουν ὅτι μετὰ πάροδον ὀλίγων ἐτῶν θὰ
ἔχῃ καταστῇ πολὺ περισσότερον δύσκολος,
ἂν οὐκ ἀδύνατος, ἡ ἐκτέλεσις ἀνα-
σκαφῶν εἰς τὰ σημεῖα ποὺ ἐπιβάλλεται
νὰ κατεῦθύνουν τὰς ἐρεῖνας τῶν ἐκείνῃ
ποὺ θὰ ἀναλάβουν τὴν διεξαγωγὴν τῶν.
Διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ φιλοσοφικοῦ
πνεύματος καὶ τῶν Ἀθηνῶν, ἡ πλήρης
ἀποκάλυψις τοῦ χώρου εἰς τὸν ὁποῖον ὁ

Τμήμα τοῦ Γυμνασίου τῆς Ἀκαδημίας τοῦ
Πλάτωνος, τὸ ὁποῖον ἀνακαλύφθη κατὰ τὰς
ἀνασκαφὰς τοῦ Π. Ἀριστόφρονος, πρὸς
ἄκρην τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀγίου Τρύφωνος.

νέπτυχον καὶ ἐκαλλιέργηθη ἐπὶ πολλοῦς
αἰώνας ἡ πλατωνικὴ φιλοσοφία ἐνέχει ἐ-
ξαιρετικὴν σπουδαιότητα, διότι ἐκτὸς
ἄλλων θὰ μὴ παρασχεῖ ἀσφαλῶς δια-
φοτικὰς ἐνδείξεις τῆς ζωῆς καὶ τῆς φιλο-
σοφίας τοῦ Πλάτωνος καὶ τῶν διαδόχων
τοῦ ὡς καὶ τὴν τοπογραφίαν τῶν ἀρ-
χαίων Ἀθηνῶν.

Ὁ ἀποθανὼν κατὰ τὴν περίοδον τοῦ
τελευταίου πολέμου Π. Ἀριστόφρων ὑπε-
στήριξε ὅτι κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς τοῦ
1930—1939 ἀνακαλύφθη ἐκτὸς τῶν ἀλ-
λων τὰ θεμέλια τοῦ Γυμνασίου τῆς Ἀκα-
δημίας τοῦ Πλάτωνος, μερικὰ σημεῖα
τοῦ «τείχιος» ποὺ περιέβαλλε τὸν κήπον
τῆς, τὴν εἰσοδὸν τῆς καὶ τὴν ὁδὸν
ποὺ συνέδεε τὴν Ἀκαδημίαν μετ' τὸ Δί-
πυλον, τὸ ὁποῖον ἦτο ἡ κυριώτερη πύλη τοῦ
τείχεος τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἔ-
χει ἀποκαλυφθῇ πλήρως ἐντὸς τοῦ ἀρ-
χαιολογικοῦ χώρου τοῦ Κεραμεικοῦ πα-
ρὰ τὴν ὁδὸν Πειραιῶς.

Ἡ ἔκτασις τῶν κήπων τῆς Ἀκαδημίας Πλά-
τωνος
Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Ἀρι-
στόφρονος καὶ τῶν ἀρχαιολόγων συνε-
ργῶν του ἐντὸς τοῦ περιόχου τῆς Ἀκα-
δημίας περιλαμβάνετο ἑκτασίς περὶ-
που 300Χ300 μέτρων, ἡ ὁποία εὐρίσκεται
δυτικὰ καὶ νοτιοδυτικὰ τοῦ λόφου τοῦ
Κολωνοῦ, παρὰ τὰς ὁχθὰς τοῦ Κηφισοῦ,
δυτικὰς τοῦ τέρματος τῆς ὁδοῦ Λένωρμαν,
εἰς τὴν περιοχὴν ποὺ ἐκτείνεται μέχρι
τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀγίου Τρύφωνος.

Ἀπὸ τὴν μεγάλην αὐτὴν ἑκτασίαν δὲν
ἀνεσκάφησαν παρὰ ὀλίγα μόνον τμήμα-
τα, διότι ἡ περιοχὴ ἀποτελεῖται κατὰ τὸ
πλεῖστον ἀπὸ οἰκίας ποὺ δὲν εἶναι εὐκό-
λον νὰ ἀπαλωθῶνται.

Ἐντὸς αὐτῆς ὑπελείπονται πρὸς ἀνα-
κάλυψιν ἐκτὸς ἄλλων τὸ τέμενος τῆς Ἀκα-
δημίας, τὸ ὁποῖον ἀνακαλύφθη κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς τοῦ Π. Ἀριστόφρονος καὶ Κ. Κουρουνιώτη. Ἡ σκέψις περὶ ἰδρύσεως ἐντὸς αὐτοῦ «Κοινοῦ» τῶν Ἀκαδημιῶν καὶ τῶν Πανεπιστημίων ὅλου τοῦ κόσμου.

Τὸ γυμνάσιον τῶν ἀρχαίων ἦσαν σχο-
λαὶ εἰς τὰς ὁποίας ἐκαλλιεργεῖτο οὐ μόνον
τὸ πνεῦμα ἀλλὰ καὶ τὸ σῶμα. Εἰς
τὰς Ἀθήνας ἐκτὸς ἀπὸ τῶν γυμνασίων
τῆς Ἀκαδημίας, αἱ ἄλλαι κυριώτεροι
σχολαὶ ἦσαν τὸ γυμνάσιον τοῦ Λυκείου,
τὸ ὁποῖον κατὰ τὰς τελευταίας ἐρεῖνας
τοῦ ἀρχαιολογικοῦ ἀνασκαφικοῦ τῶν ἀνα-
σκαφῶν τῆς Ἀγορᾶς κ. Ἰωάννου Τραυ-
λοῦ, εὐρίσκειτο εἰς τὴν μετὰ τὴν Παι-
ανία, Ἀνακτόρων, Πλατείας Μεγάλης καὶ ὁ-
δοῦ Κανάρη περιοχὴν. καὶ τὸ γυμνάσιον
τοῦ Κλυστάρχου, τὸ ὁποῖον ὁ ἴδιος ὁ
ἀρχιτέκτων ὑποστήριξε ὅτι πρέπει νὰ ἀ-
ναπληθῇ νοτίως τοῦ ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου
Παντοκλειμένου.

Τὰ γυμνάσια αὐτὰ ἦσαν κτισμένα με-
τὰ ἡ ἀλλὰς οἰκοδομὰς μέσα εἰς ἀπεραν-
τους κήπους, εὐρίσκοντο δὲ ὅλα ἐξω τῶν
τειχῶν τῆς πόλεως. Τὸ γυμνάσιον τοῦ Καρ-
λυκίου κατέστησε περίφημον ὁ Ἀριστο-

θένης, διάφοροι δωμοί, τὸ Μουσεῖον, τὸ
Διδασκαλεῖον τοῦ Πλάτωνος, καὶ ὁ τάφος
τοῦ ἰδίου καὶ μερικῶν ἐκ τῶν διαδόχων
τοῦ.

Σύμφωνα μετ' αὐτὰς μαρτυρίας τῶν ἀρ-
χαίων συγγραφέων εἰς τὸν χώρον τῆς
Ἀκαδημίας ἐλατρεῖτο ὁ ἥρωας Ἀκάδη-
μος ἢ Ἐκάδης, ὁ ὁποῖος ταυτίζεται μετ'
τὸν Ἀρκάδα βασιλεῖα Ἐχεμον ἢ Ἐχέδη-
μον, ποὺ εἶχε μετὰσελῇ εἰς τὴν ἐκστρα-
τείαν τῶν Διοσκουρίων κατὰ τῶν Ἀθη-
νῶν. Κατὰ τὴν ἐπικρατέστεραν ἐκδοχὴν,
ὁ Ἀκάδης ἦτο Ἀθηναῖος ἥρωας, ἰδιο-
κτήτης τῆς περιοχῆς τῆς Ἀκαδημίας, ὁ
ὁποῖος εἶχε καταγγεῖλει εἰς τοὺς Διο-
σκουρούς ὅτι ὁ Θρῆς ἐκρύπτετο εἰς Ἀ-
φιδνας τὴν ἀδελφὴν τῶν Ἑλλήνων.

Τὸ ἄλσος τοῦ Ἀκαδήμου κατὰ τὴν ἀρχαιό-
τητα

Ἡ περιοχὴ τῆς Ἀκαδημίας εὐρίσκειτο
βορειοδυτικῶς τῆς ἀρχαίας πόλεως καὶ
ἀπέχετο ἀπὸ τὸ Δίπυλον κατὰ μέτρον τῶν Κι-
κέρων περίπου 1068 μέτρα, κατὰ δὲ
τὸν ἴδιον Λίδιον 1480 μέτρα. Ἡ ἀσυμ-
φωνία αὕτη δικαιολογεῖται ἀπὸ τὴν με-
γάλην ἑκτασίαν ποὺ εἶχε τὸ ἄλσος τοῦ
Ἀκαδήμου.

Κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν Ἀκαδημίαν εὐρί-
σκετο ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς μετ' ἐκτεταμένον
τέμενος. Ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ ὑπῆρ-
χον καὶ αἱ δύο καὶ ἑκατὶ εἰς αἱ ὀνομα-
ζόμεναι «μορία», διότι ἦσαν ὑπὸ τὴν
εἰδικὴν προστασίαν τοῦ «μορίου Διός».
Ἀπὸ τὰς δύο καὶ αὐτὰς «μορίας» ἐλαί-
α, ἡ ὀνομαζομένη Πάγκυφος, ἐλέγετο
ὅτι προήρχετο ἀμέσως ἐκ τῆς ἐλαίας ποὺ
εἶχε φυτεῖται ἡ Ἀθηνᾶ εἰς τὸν Ἑρῆθειον.

Ἐλαίαι ὑπῆρχον καὶ περὶ τῆς περι-
οχῆς τῆς Ἀκαδημίας, μία δὲ ἐξ αὐτῶν
ἔχει διασωθῇ μέχρι τῶν ἡμερῶν μας ἐπὶ
τῆς Ἱερᾶς ὁδοῦ πηλῶν τοῦ Βοτανικοῦ
Κήπου, ἀποκαλεῖ δὲ σήμερον αὐτὴν ὁ
λαὸς «Ελαίαν τοῦ Πλάτωνος». Ταύτην
περιέφραξε μετ' ἐκτεταμένον ὀχυρῶς
πύλην καὶ τὸν Κ. Δ. Κουλοῦ, ὁ ὁποῖος
τὴν ἀποκαλεῖ «Ελαίαν τοῦ Πλάτωνος».

Ἀς σημειωθῇ ὅτι ὁ χώρος τῶν ἀνα-
σκαφῶν εὐρίσκεται περὶ τὰ 500 μέτρα
βορειοανατολικῶς τῆς σημερινῆς αἰώ-
νιο ἐλαίας ἐκ τῆς ὁποίας, ὡς σημειωθῇ
ὅτι παρήχθησαν, χάρις εἰς τὴν φροντίδα
τοῦ κ. Κουλοῦ καὶ καὶ πάλιν νεοὶ καρποί.
Εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ἀκαδημίας εἶ-
χε παλαιὸν ναὸν καὶ δωμὸν καὶ ὁ Πρου-
θεύς, ὑπῆρχε δὲ εἰς αὐτὴν καὶ τὸ ἐν ἑκ-
τῶν τριῶν μεγάλων γυμνασίων τῶν Ἀθη-
νῶν, ὡς καὶ δωμοὶ τῶν Μουσῶν, τοῦ
Ἑρμοῦ καὶ τοῦ Ἡρακλείους.

Τὰ γυμνάσια τῶν Ἀθηνῶν

Τὰ γυμνάσια τῶν ἀρχαίων ἦσαν σχο-
λαὶ εἰς τὰς ὁποίας ἐκαλλιεργεῖτο οὐ μόνον
τὸ πνεῦμα ἀλλὰ καὶ τὸ σῶμα. Εἰς
τὰς Ἀθήνας ἐκτὸς ἀπὸ τῶν γυμνασίων
τῆς Ἀκαδημίας, αἱ ἄλλαι κυριώτεροι
σχολαὶ ἦσαν τὸ γυμνάσιον τοῦ Λυκείου,
τὸ ὁποῖον κατὰ τὰς τελευταίας ἐρεῖνας
τοῦ ἀρχαιολογικοῦ ἀνασκαφικοῦ τῶν ἀνα-
σκαφῶν τῆς Ἀγορᾶς κ. Ἰωάννου Τραυ-
λοῦ, εὐρίσκειτο εἰς τὴν μετὰ τὴν Παι-
ανία, Ἀνακτόρων, Πλατείας Μεγάλης καὶ ὁ-
δοῦ Κανάρη περιοχὴν. καὶ τὸ γυμνάσιον
τοῦ Κλυστάρχου, τὸ ὁποῖον ὁ ἴδιος ὁ
ἀρχιτέκτων ὑποστήριξε ὅτι πρέπει νὰ ἀ-
ναπληθῇ νοτίως τοῦ ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου
Παντοκλειμένου.

Τὰ γυμνάσια αὐτὰ ἦσαν κτισμένα με-
τὰ ἡ ἀλλὰς οἰκοδομὰς μέσα εἰς ἀπεραν-
τους κήπους, εὐρίσκοντο δὲ ὅλα ἐξω τῶν
τειχῶν τῆς πόλεως. Τὸ γυμνάσιον τοῦ Καρ-
λυκίου κατέστησε περίφημον ὁ Ἀριστο-

τέλης, ὁ ὁποῖος ἐσυνήθιζε νὰ διδάσκει
περιπατῶν κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα τοῦ ἄλ-
σους τοῦ, καὶ δι' αὐτὸ ἡ φιλοσοφικὴ του
σχολὴ ἀπεκλήθη Περιπατητικὴ.

Τὸ γυμνάσιον τοῦ ἄλσους τῆς Ἀκα-
δημίας φαίνεται ὅτι, ὑπῆρχε κατὰ τοὺς
χρόνους τῆς τυραννίας τοῦ Πεισιπλάτου
καὶ τῶν διαδόχων του. Τότε ἡ ἀποφασί-
α μετὰ τὴν μεγάλην δαπάνην ἡ εἰς τὸ δη-
μόσιον ἀνήκουσα μεγάλη αὐτὴ ἑκτασίς
καὶ ἔμειναν παροικίᾳ τὰ ἔξωδα ποὺ δι-
έθεσαν ὁ Ἱππάρχος διὰ τὴν ἀνέγερσιν
τοῦ «τείχιος» ποὺ τὴν περιέβαλλε.

Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Κίμωνος διὰ τὴν Ἀκα-
δημίαν

Βραδύτερον ὁ Κίμων ἐνδιεφέρθη νὰ ἀ-
ναπληθῇ εἰς τὴν πρῶν ἡμέρῃ καὶ ἀνυ-
δρον ἑκτασίαν τῆς τὸ πρῶτον μέγα δη-

Τμήμα τῆς ὁδοῦ ἡ ὁποία συνέδεε τὴν Ἀκα-
δημίαν τοῦ Πλάτωνος μετ' τὴν κυριώτεραν
εἰσοδὸν τῆς πόλεως, τὸ Δίπυλον.

του φιλοσοφικού πνεύματος της αρχαιότητας.

Αι ανασκαφαί του 'Αριστόφρονος

Την 3ην 'Απριλίου 1929 ἐπρότεινε εἰς τὴν 'Ακαδημίαν Ἀθηνῶν νὰ ἀναλάβῃ τὴν διεξαγωγὴν ἀνασκαφῶν πρὸς ἀποκαλύψιν τῆς 'Ακαδημίας τοῦ Πλάτωνος ὁ ἐξ Αἰγυπτίου ἐμμενῆς Π. 'Αριστόφρων, με δαπάναν τοῦ ἴδιου καὶ τῆς συζύγου του.

Ἡ 'Ακαδημία Ἀθηνῶν ἀπεδέχθη τὴν πρότασιν τοῦ 'Αριστόφρονος καὶ ἀνετέθη τὴν διεύθυνσιν τῶν ἀνασκαφῶν εἰς τὸν Κωνσταντῖνον Κουρουνιώτην, ὁ ὁποῖος προσέλαβεν ὡς συνεργάτας τοὺς διαδοχικὰς τοὺς ἀρχαιολόγους κ.κ. Ἰωάννην Θρεψιάδην καὶ Φείδων Σταυρόπουλον, ἀρχιτέκτονα δὲ τῶν ἀνασκαφῶν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν τῶν ἀρχιτεκτονικῶν-ἀρχαιολογικῶν κ. Τραυλόν.

Σημειώτεον ὅτι καὶ παλαιότερον εἶχον γίνεαι προσπάθειαι ἀνευρέσεως τῆς θέσεως τῆς 'Ακαδημίας τοῦ Πλάτωνος ὑπὸ τοῦ Δ. Καμπυρόπουλου καὶ τοῦ Π. Καστριώτη, ὁ ὁποῖος τὸ 1908 ἐπὶ εἰκοσὶν ἡμέρας εἶχε διενεργήσει ἀνεπιτυχεῖς ἀνασκαφὰς δυτικῶς τοῦ λόφου τοῦ Κολωνοῦ εἰς θέσιν «'Ακαδημία» ἢ «Καθημία», ὑποθέτων ὅτι θὰ ἀνεκαλύπτε ἐκεῖ ἴχνη τῶν οἰκοδομῶν τῆς 'Ακαδημίας.

Τὸ ἱερόν τῆς 'Αρίστης καὶ Καλλίστης

Ἡ ὑπόθεσις τὴν ὁποίαν εἶχε κάμει ὁ Ἀντώνιος Οἰκονόμος μετὰ τὰς ἀνασκαφὰς τοῦ 1896 ὅτι ἡ ὁδὸς ποὺ συνέδεε τὸ Δίπυλον μετὰ τὴν 'Ακαδημίαν δὲν ἦτο εὐθεῖα, ἀλλὰ εὐτρεφε πρὸς τὰ δεξιὰ ὀλίγον πέραν τοῦ Διπύλου, εἶχεν ἀποδειχθῇ ἐσφαλμένη ὅταν πρὸ ἐτῶν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κεραμεικοῦ μεταξὺ τῶν ὁδῶν Πλαταιῶν καὶ Σαλαμίνος ἀνεκαλύφθησαν τὰ ἐρεπίτια τοῦ ἀναφερομένου ὑπὸ τοῦ περιηγητοῦ Παυσανίου ἱεροῦ τῆς 'Αρίστης καὶ Καλλίστης. Ἡ ταῦτο τῆς τοῦ ὑποδαίου αὐτοῦ εὐρήματος καθορίζετο ἀναντιρρήτως καὶ ἀπὸ ἐπιγραφῆν ποὺ ἀνέφερε τὸ ἱερόν.

Ἡ ἀνακάλυψις τοῦ ἱεροῦ τῆς 'Αρίστης καὶ Καλλίστης ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς ἀρχαιολόγους νὰ καθορίσουν τὴν κατευθύνσιν τῆς ὁδοῦ ποὺ συνέδεε τὸ Δίπυλον μετὰ τὴν 'Ακαδημίαν.

Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν εἰδικῶν, ἡ ὁδὸς αὕτη εὐρίσκετο παραλλήλως τῶν σημερινῶν ὁδῶν Σαλαμίνος καὶ Δοιράνης ἐπὶ τὴν ὁδὸν Πλαταιῶν καὶ Μοναστηρίου κατ' εὐθείαν γραμμὴν.

Ἡ ὁδὸς 'Ακαδημίας—Δίπυλον

Αἱ ἀνασκαφαὶ ἤρχισαν τὸ 1930 παρὰ τὸν Ἅγιον Γεώργιον τοῦ καταργηθέντος τότε Β' νεκροταφείου Ἀθηνῶν καὶ ἀκριβῶς πρὸς δυσμὰς τοῦ Δημοτικοῦ Πολυτείου καὶ ἀνεκαλύφθη πράγματι εἰς τὴν πρηνάφρθεϊσαν κατευθύνσιν ἀρχαία ὁδὸς ποὺ εἶχε ἀκριβῶς τὸ ἴδιον πλάτος μετὰ τὴν 'Ιεράν Ὀδὸν, δηλαδὴ 4.80 μ. Ἡ ἀνακάλυψις παρὰ τὸ Δημοτικὸν Πολυτελεῖον ὁδὸς παρηκολουθήθη εἰς μῆκος περίπου 200 μέτρων, εἶχε δὲ ἐκατέρωθεν κτιστοὺς ἀναθηματικούς τοίχους καὶ πολλοὺς τάφους, οἱ παλαιότεροι τῶν ὁποίων εἶναι τὸ 5ου π.Χ. αἰῶνος, δηλαδὴ ἀρχαιότεροι τοῦ Πλάτωνος (428—347 π.Χ.).

Διὰ τῆς ἀνευρέσεως τῆς ὁδοῦ αὐτῆς ἀπεδείχθη ἐντελὲς ἐσφαλμένη ἡ ὑπόθεσις ποὺ εἶχε γίνεαι ἀπὸ τοῦ 1896 ὅτι ἡ συνδεύσα τὸ Δίπυλον μετὰ τὴν 'Ακαδημίαν ὁδὸς εὐτρεφε ὀλίγον πρὸ τοῦ Διπύλου πρὸς τὰ δεξιὰ.

Ἡ ἀνακάλυψις τοῦ Γυμνασίου τῆς 'Ακαδημίας

Ὁ 'Αριστόφρων καὶ οἱ συνεργάται του ἔχοντες πλέον τὴν κατευθύνσιν τῆς ὁδοῦ 'Ακαδημίας καὶ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπόστασιν ποὺ ἀνέφερον ὁ Πλίνιος, ἔκαμαν ἐκτιμαστικὰς ἐρευνας εἰς τὴν βορείως τοῦ Ἁγίου Τρύφωνος περιοχὴν καὶ ἀπεκάλυψαν πράγματι ἕνα πολὺ μεγάλο κτίριον διαστάσεων 100 X 80 μ., τὸ ὁποῖον ὁρῶντες ἐνεκα τοῦ σχήματός του ἐταυτίσθη μετὰ τὸ γυμνάσιον τῆς 'Ακαδημίας τοῦ Πλάτωνος.

Τὰ ἐρεπίτια τοῦ γυμνασίου αὐτοῦ εὐρήθησαν παρὰ τὰς διασταυρώσεις τῆς σημερινῆς ὁδοῦ Βασιλικῶν μετὰ τὰς ὁδοὺς Μαραθωνομαχῶν καὶ Τιμαίου.

Τὰ ἐρεπίτια τοῦ ἀνακαλυφθέντος γυμνασίου μαρτυροῦν ὡς ὅτι πρόκειται περὶ οἰκοδομῆς τῶν τελευταίων ρωμαϊκῶν χρόνων, ἡ ὁποία ἡμπορεῖ νὰ σχετισθῇ μετὰ ἀναδιώσιν τῆς Πλατωνικῆς 'Ακαδημίας. Εἰς τὰ θεμέλια τοῦ ὁμοῦ υπάρχον καὶ ἀρχιτεκτονικὰ μέλη τῶν 5ου π.Χ. αἰῶνος, τὰ ὁποῖα προφανῶς ἀνήκουν εἰς τὸ γυμνάσιον ποὺ ὑπῆρχε καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Πλάτωνος.

Μία ἀπὸ τὰς ἰσχυροτέρας ἀποδείξεις ὅτι ἡ ἀνασκαφείσα περιοχή εὐρίσκειται πράγματι ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῆς 'Ακαδημίας τοῦ Πλάτωνος, εἶναι καὶ τὸ γεγονός ὅτι εἰς μίαν δοκιμαστικὴν ἐρευνᾶν, γενομένην περὶ τὸ 1936 εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Τρύφωνος, ἤλθον εἰς φῶς προϊστορικά ἀγγεῖα μεσοελλαδικῆς καὶ ὑστεροελλαδικῆς (μικηναικῆς) περιόδου.

Πρέπει νὰ σημειωθῇ ἔξ ἄλλου ὅτι κατὰ τὸν ἀπὸ τὰ θεμέλια τοῦ γυμνασίου εὐρήθησαν καὶ τάφοι τῆς γεωμετρικῆς ἐποχῆς.

Τὰ εὐρήματα αὐτὰ ἀποδεικνύουν ὅτι εἰς τὴν περιοχὴν αὐτὴν ὑπῆρχε προϊστορικὴ καὶ κατὰ τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους, κατὰ

τοὺς ὁποίους διεμορφώθησαν καὶ αἱ παραδόσεις περὶ τοῦ Ἀκαδημοῦ, ὁ ὁποῖος εἶχε ζῆσαι κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Θησέως.

Ἐπίσης πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι τὰ νεώτερα εὐρήματα τῆς περιοχῆς τῆς 'Ακαδημίας φθάνουν μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ὁπότε ὡς γνωστὸν ἐκλείσθησαν οἱ αἱ ἐθνικαὶ σχολαί.

Ἀλλὰ εὐρήματα

Ἀπὸ τὴν ἀνακάλυψιν τμημάτων εἰρηκτοῦ ποὺ περιέβαλλε τὴν οἰκοδομὴν τοῦ γυμνασίου ἐκ δύο πλευρῶν, ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ γυμνάσιον εὐρίσκετο κατὰ τὴν πρὸς νότον γωνίαν τοῦ μεγάλου περιδόλου τοῦ ἁλσους τοῦ Ἀκαδημοῦ.

Ὀλίγον βορειότερον τῶν ἐρεπίτιων τοῦ γυμνασίου, εἰς τὸ οἰκοδομικὸν τετράγωνον ποὺ εὐρίσκειται μεταξὺ τῶν ὁδῶν Τριπόλεως, Εὐκλείδους, Μοναστηρίου καὶ Πλατωνος, ἀνεκαλύφθη καὶ ἄλλη μεγάλη οἰκοδομὴ ἀρχαιότερα τῆς πρώτης, ἀλλὰ δὲν ἐταυτίσθη ἀκόμη.

Ὁ 'Αριστόφρων ἔκαμε τὴν ὑπόθεσιν ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ Μουσείου ἢ τοῦ Διδασκαλείου τῆς 'Ακαδημίας, ἀλλὰ δια νὰ ἀποδείχῃ τούτο θὰ πρέπει νὰ συνεχισθῶν αἱ ἀνασκαφαί.

Ὁ 'Αριστόφρων ὑπεστήριξε ὅτι ἡ συνδεύσα τὸ Δίπυλον μετὰ τὴν 'Ακαδημίαν ὁδὸς ἦτο ἐντελὲς εὐθεῖα. Ὁ ἀρχιτέκτων ὁμοῦ τῶν ἀνασκαφῶν τοῦ κ. Ἰωάννης Τραυλὸς παρετήρησε πρὸ τοῦ γυμνασίου μίαν μικρὰν παρεκκλίνσιν τῆς πρὸς βορρᾶν. Μετὰ τὴν διαπίστωσιν τοῦ κ. Τραυλοῦ ἀποδεικνύεται ὅτι αὕτη κατέληγε εἰς τὴν σημερινὴν μικρὰν πλατεῖαν, τὴν ὁποίαν διασχίζουσι αἱ ὁδοὶ Πλάτωνος καὶ Βασιλικῶν, ὅπου θὰ εὐρίσκετο καὶ ἡ κυρία εἰσόδος τοῦ ἁλσους τοῦ Ἀκαδημοῦ.

Κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς τῆς 'Ακαδημίας τοῦ Πλάτωνος ἰδρῦθη ἐπὶ τόπου πρόχειρον μουσεῖον εὐρημάτων, τὰ περιεχόμενα τοῦ ὁποίου μεταφέρθησαν κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον εἰς τὸ ἔθνικόν Ἀρχαιολογικόν Μουσεῖον.

Ἡ 'Ακαδημία τῶν Ἀκαδημῶν

Ὑπολείπεται ἤδη πρὸς ἀνασκαφικὴν ἐρευνᾶν πολὺ μεγάλη ἐκτασις, ἡ ὁποία ἐπιβάλλεται νὰ ἀνασκαφῇ τὸ ταχύτερον περὶ αἱ μικραὶ οἰκίαι τῆς περιοχῆς ἀντικατασταθῶν μετὰ μεγάλας οἰκοδομὰς, αἱ ὁποῖαι δὲν θὰ εἶναι δυνατόν νὰ ἀπαλλοτριωθῶν.

Ὁ 'Αριστόφρων ἤλπιεν ὅτι ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν ἡ σύγχρονος 'Ακαδημία Ἀθηνῶν «ἐὰν δυνήθῃ νὰ ἔχῃ ἀνεσκαμμένον ὅλον τὸν ἱερόν χώρον τῆς ἀρχαίας Ακαδημίας τοῦ Πλάτωνος, ἵνα ὑπὸ τὴν σκιάν τῆς ἀναβαλλούσης Παγκύφου Ἑλλάδος, τοῦ ἀναθάλλοντος ἁλσους τῶν ἐλαίων καὶ τὸν θρούον τῶν πλατανῶν τῶν κήπων τῆς Προμνητορίας αὐτῆς κολῇ τὸ παγκόσμιον Κοινὸν τῶν Ἀκαδημῶν, διὰ τὰ σῶσα τῶν ἔργα ὑπὲρ τῆς ἐπιστήμης καὶ τοῦ καλοῦ τῆς ἀνθρωπότητος».

Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ ἐπισκεφθῶν τὰ ἐρεπίτια τοῦ γυμνασίου τῆς 'Ακαδημίας ὁφείλουν νὰ κατευθύνων εἰς τὸ τέμας τῶν λεωφορείων τῆς γραμμῆς 'Ακαδημίας Πλάτωνος καὶ νὰ ἀναζητήσουν τὸν ναῖσκον τοῦ Ἁγίου Τρύφωνος ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μαραθωνομαχῶν. Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ χώρου τοῦ ἁλσους τοῦ Ἀκαδημοῦ εἶναι δυνατὴ καὶ διὰ τοῦ τραμ II τῆς Κολοκυνθοῦς μετὰ καθόδον εἰς τὴν στάσιν Κολωνοῦ. Εἰς τὴν περιπτῶσιν αὐτὴν ὁ ἐπισκέπτης θὰ πρέπει νὰ κατευθυνθῇ διὰ τῆς ὁδοῦ Τριπόλεως μέχρι τῆς ὁδοῦ Κρατύλλου ποὺ εὐρίσκεται παρὰ τὴν βορειοανατολικὴν πλευρὰν τοῦ ἀνασκαμμένου γυμνασίου τῆς 'Ακαδημίας τοῦ Πλάτωνος.

Ἐξ ἄλλου ὁ ἐπισκέπτης διὰ νὰ εὐρεθῇ ἐπὶ τῶν ἱχνῶν τῆς ἀρχαίας ὁδοῦ ποὺ συνδέει τὴν 'Ακαδημίαν Πλάτωνος μετὰ τὴν ἁλὴν Δίπυλον, ὁφείλει νὰ κατευθυνθῇ διὰ τῶν ὁδῶν Μοναστηρίου καὶ Πλαταιῶν πρὸς τὴν ὁδὸν Πειραιῶς, ὅπου εὐρίσκεται ὁ Κεραμεικὸς καὶ ἐντὸς αὐτοῦ τὸ Δίπυλον. Κατὰ τὴν διαδρομὴν αὐτὴν δύναται νὰ ἴδῃ καὶ τὸ μόνον ὁρατὸν σημεῖον τῆς ἀρχαίας ὁδοῦ παρὰ τὸν ναόν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Δημοτικοῦ Πολυτελεῖου.

Τὸ θέατρον τῆς Ἐπιδαύρου

Β. Δ. ΘΕΟΦΑΝΙΔΗΣ

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΤΡΑΓΙΚΟΙ

Ὡς ἐλέχθη εἰς τὴν προηγούμενον ἀρθρον, τὸ ἀρχαῖον Ἑλληνικὸν θέατρον ἐφάσεν εἰς τὸ ἐπακρον τῆς τελειότητος ἐπὶ τῶν μεγάλων τραγικῶν Αἰσχύλου, Σοφοκλέους καὶ Εὐριπίδου, εἰς τὰ ἔργα τῶν ὁποίων ὁ πόνος, τὰ δάκρυα, ἡ τρυφερότης, ὁ οἶκτος, ἐξυπηρετοῦν τοὺς ὑψηλοὺς σκοποὺς τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ θεάτρου. Σκιαγραφία τῆς προσωπικότητος καὶ τῆς συμβολῆς ἐκάστου τούτων εἰς τὴν ἐξέλιξιν τοῦ θεάτρου, παρέχεται κατωτέρω:

Αἰσχύλος

Αἰσχύλος (525—456 π.Χ.) ἐξ Ἑλευσίνος. Ἐβραβεύθη τὸ 484 μετὰ τὸ βραβεῖον τραγωδίας, τὸ δὲ 472 ἐκέρδησε τὸ ἔπαθλον τῆς πρώτης Τριλογίας τὸ ὅν, τῆς ὁποίας τὸ ἔργον τοῦ «Οἱ Πέρσαι» ἀπέτελουν τὸ καύτερον μέρος. Τὸ 458 ἐβραβεύθη καὶ πάλιν μετὰ τὴν Τριλογίαν τοῦ τῆς «Ὀρέστειας». Ἐγράψεν ἐν ὧν περὶ τὰς 70 τραγωδίας, ἐξ ὧν αἱ σπουδαιότεραι: Οἱ «Πέρσαι», «Ἐπὶ ἐπὶ Θήβαις», «Ὁ Προμηθεύς», «Ἰκέτιδες», «Εὐνίδες», «Ὁ Προμηθεύς». Εἰς τὰ θεατρικὰ μενίδες, «Ὀρέστεια». Εἰς τὰ θεατρικὰ ταῦτα ἔργα ὁ Αἰσχύλος διακρίνεται διὰ τὴν καινοτόμον συμβολὴν αὐτοῦ εἰς τὴν τελειοποίησιν τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ θεάτρου. Εἶναι πολλοὶ αἱ μεταρρυθμίσεις καὶ μεταβολαί, τὰς ὁποίας ἐπέφερον ἐπὶ τὴν ἀναζήτησιν τῆς τραγωδίας, ὅπως ἐβραβεύθη ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, εἰς τὴν σύνθεσιν καὶ δραματικὴν παράστασιν τῆς τραγωδίας. Ὡς πρὸς τὴν σύνθεσιν, ἡ πρώτη καὶ κυρία μεταρρύθμισις ἦτο ἡ εἰσαγωγὴ καὶ δευτέρου ἐκτελεστοῦ, τοῦ λεγομένου δευτεραγωνιστοῦ, καὶ ἡ συνεπεία τῆς προσθήκης ταύτης, σχετικὴ ἐφεύρεσις τοῦ διαλόγου τοῦ Σοφοκλέους, καὶ οὗ, κλήμα τῆς αὐτέλου μετὰ τοὺς φορτωμένους ἀπὸ σταθμῶν κλόνους σου καὶ σῆς, ρόδα, σκορπίστε τὰ ἔλκα πέταλά σου, πρὸς τιμὴν τῆς γλῆκας καὶ σοφῆς ποιήσεως μετὰ τὴν ὁποίαν συνέθετε τὰ ἔργα του ὁ τραγικὸς ποιητὴς τῶν Μουσῶν καὶ τῶν Χαρίτων — ἡ μελισσα τῶν Ἀθηνῶν, ὅπως ἐπανομόασθη.

Σοφοκλῆς

«ΗΛΙΟΣ»

τὸν ζωγράφον Ἀγάθαρχον νὰ ἱκνογραφῇ ἐπὶ πινάκων τὰ τοπία τῶν διαδραματιζομένων σκηνῶν, καὶ παρουσίαζε τοὺς ἐκτελεστὰς μετρηφισμένους ἀρμοδίως πρὸς τὰ πρόσωπα τοῦ δράματος, τὰ ὁποῖα ὑπεδύνοντο. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν ὁ Αἰσχύλος εἶναι ὁ πρῶτος, ὅστις παρέστησε τὸν ἀγῶνα τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τῶν ἀδυσωπήτων θεοτήτων τῆς Μοίρας, τῆς Ἀντιδότῆτος, τῆς Ἐκδικήσεως καὶ τοῦ Φθόνου, καὶ εἶναι ἐπίσης ὁ πρῶτος, ὅστις ἐμφανήθη τῆς ἐφευρέσεως τοῦ θεοπιδος, εἰσήγαγεν εἰς τὴν σκηνὴν πλῆθος ἐκτελεστῶν, μεταβαλὼν οὕτω εἰς πρῶτὴν καὶ διάλογον τῇ συνοδείᾳ καὶ μουσικῇ, τὸν ἀνιάρων μόνολογον τοῦ ῥήτορος τοῦ ἀρματος τοῦ Θεοπίδου καὶ διακοσμήσας καταλλήλως τὴν σκηνὴν μετὰ ἀνάλογον σκηνογραφίαν, πρὸς ρεαλιστικὴν ἀναπαράστασιν τῶν διαδραματιζομένων. «Ὁ Αἰσχύλος — λέγει τὸ ἐπιγράμμα Φιλίππου τοῦ Θεσσαλονικέως, ὁ Αἰσχύλος, ὁ υἱὸς τοῦ Εὐφορίωνος, ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος, ὅστις ἤγειρεν, ἐπὶ στερεῶν ποιητικῶν ἰκρίωντος εἰς θαυμαστὸν ὕψος τὸν τραγικὸν τόνον καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἥρωος ἀνθρώπου — τοῦ ὑπερανθρώπου. Κατόπιν ἔρχεται ὁ Σοφοκλῆς.

Σοφοκλῆς, ὁ ἐκ τοῦ δήμου Κολωνοῦ τῶν Ἀθηνῶν (495—406 π.Χ.). Ἐβραβεύθη, τὸ πρῶτον ἐν δραματικῇ διαγωνίᾳ τὸ 468, εἰς ἡλικίαν 27 ἐτῶν, ἀποσπᾶσας τὴν νίκην ἀπὸ τὸν διάσημον ἀπὸ πολλοῦ καὶ ἀρκετὰ ἡλικιωμένον ἦδη Ἀισχύλου. Ἐκτετε πλειστάκις ἐστῆθη ὡς μέγας τραγικός. Συνέθεσε περὶ τὰ 130 θεατρικὰ ἔργα, ἐξ ὧν τὰ τελειότερα εἶναι: «Ἀντιγόνη», «Ἡλέκτρα», «Οἰδίπους Τύραννος», «Οἰδίπους ἐπὶ Κολωνῶν», «Αἴας», «Φιλοκτήτης». Τὰ θέματα καὶ τὸ ὕψος τοῦ Σοφοκλέους εἶναι ἀνθρώπινα, περισσότερο μετὰ ἀνθρώπων καὶ ὀλιγώτερον μετὰ ἀνθρώπων τῶν τοῦ προκατόχου τοῦ Αἰσχύλου. Ἠρέσκειτο νὰ περιγράψῃ τοὺς ἥρωας τοῦ θεάτρου του ἐν τῇ δυσμοίᾳ αὐτῶν καταστάσει μᾶλλον ἢ ἐν θριαμβευτικῇ θέσει.

«Σιγὰ — σιγὰ (λέγει τὸ ἐπιγράμμα Σιμίου τοῦ Ὀρθαίου) ἐπάπλωσε, ὡς κισσὸς, τὰ πράσινα φύλλα σου ἐπὶ τοῦ πάλου τοῦ Σοφοκλέους, καὶ σὺ, κλήμα τῆς αὐτέλου μετὰ τοὺς φορτωμένους ἀπὸ σταθμῶν κλόνους σου καὶ σῆς, ρόδα, σκορπίστε τὰ ἔλκα πέταλά σου, πρὸς τιμὴν τῆς γλῆκας καὶ σοφῆς ποιήσεως μετὰ τὴν ὁποίαν συνέθετε τὰ ἔργα του ὁ τραγικὸς ποιητὴς τῶν Μουσῶν καὶ τῶν Χαρίτων — ἡ μελισσα τῶν Ἀθηνῶν, ὅπως ἐπανομόασθη.

Καὶ νῦν ἀκολουθεῖ ὁ Εὐριπίδης. Εὐριπίδης ὁ ἐκ Σαλαμίνος (480—406 π.Χ.). Ἐβραβεύθη, τὸ πρῶτον, εἰς δραματικὸν διαγωνισμόν τὸ 441, ἐκτετε δὲ ἐν Ἀθῆναις ὡς ἐγράφε καὶ ἐπαίεν ἔργα του μέχρι τοῦ 408, ὅτε ἐπαίχθη ἡ τραγωδία του «Ὀρέστεια». Προσληφθεὶς εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας Ἀρχελαοῦ, ἀπέθανεν ἐκεῖ εἰς ἡλικίαν 75 ἐτῶν. Ἐγράψεν ἐν συνόλῳ 75 θεατρικὰ ἔργα, κατ' ἄλλους 92, ἐξ ὧν τὰ τελειότερα εἶναι: ἡ Ἡλέκτρα, ἡ Ἰφιγένεια ἐν Αὐλίδι, ἐν Ταύροις, ἡ Ἀνδρομάχη, ἡ Ἑκάδη, ἡ Ἑλένη, αἱ Βακχαί, ἡ Ἀλκήστis, ὁ Ὀρέστης. Εἰς ὅλα τὰ ἔργα ταῦτα τῆς τραγωδίας ὁ Εὐριπίδης περιγράφει τὴν καθημερινὴν ζωὴν, παρίστα δὲ τὴν ἀνθρώπινον αἰὶ εἶναι, ἐξαιρῶν μετὰ πάθος καὶ τρυφερότητα καὶ ἀγάπην τὸν αἰσθηματικὸν χαρακτῆρα τῶν ἥρώων του καὶ ἀναλύνει μετὰ φιλοσοφικῆς ἀτενίσσεως τὰ κίνητρα τῶν πονηρῶν τῶν. Ἀπὸ θεατρικῆς τέχνης, τὰ μειονεκτήματα τῶν θεατρικῶν ἔργων τοῦ Εὐριπίδου εἶναι ἡ συχνὴ χρῆσις τοῦ ἀπὸ μηχανῆς θεοῦ, ὁ διαχωρισμὸς τῶν χορικῶν ὁδῶν ἀπὸ τοῦ κυρίου θέματος τῆς τραγωδίας καὶ ἡ κατάχρησις φιλοσοφικῶν γνώμων, τὰς ὁποίας θέτει εἰς τὸ στόμα τῶν προσώπων τῆς τραγωδίας.

Εἰς τὸν Εὐριπίδην, τὸν καὶ ἐξοχῶν λιρικὸν τραγῶδων τῶν ἐργῶν καὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Ἑρωτος, τοῦ δυνάστου τούτου θεῶν καὶ ἀνθρώπων, ὁ ἀνώνυμος ἐπιγραμματοποιὸς λέγει: «Σὺ, τὸ ἀπὸ τῆς σκηνῆς, τὸ ἀγλαῖσμα τῶν Ἀθηνῶν, σὺ ποὺ ἤξευρες νὰ ἐνώνης διὰ τῆς φιλοσοφίας τὰς Μούσας καὶ τὰς Χάριτας, εὖρες τοῦλάχιστον τάφον ἐν Πέλλῃ (τῆς Μακεδονίας), οὕτως ὥστε ὁ λάτρες τῶν Περσίδων Μουσῶν νὰ κατοικῇ αἰώνως πλησίον τῆς ἱεράς ἐκείνων διαμονῆς».

Εὐριπίδης

Τέλος, ὀλίγα καὶ διὰ τὸν μέγαν ἐπίσης πατέρα τῆς κωμῆς Ἀριστοφάνην. Ἀριστοφάνης ὁ ἐξ Ἀθηνῶν (444—380 π.Χ.). Ἐγράψεν ἐν συνόλῳ 54 κωμῆς (Σουίδας) καὶ ἐβραβεύθη πολλὰκις. Ἐκ τῶν ἔργων του τὰ σπουδαιότερα εἶναι: οἱ Ἰππεῖς, αἱ Νεφέλαι, αἱ Μελισσαί (σφήκες), ἡ Εἰρήνη, αἱ Ὀρυζαὶ (τὰ πτηνά), ἡ Λυσιστράτη, αἱ Θεομοφωρίαι, αἱ Πλούται, οἱ Βατραχοί. Αἱ κωμῆδες τοῦ Ἀριστοφάνους εἶναι θαυμασταὶ γελοιογραφικαὶ παραπονογραφίαι τῶν ἰθὺνόντων τῶν Ἀθηναίων πολιτείαν, τῶν ὁποίων σατυρίζεται καυστικὰ τὰ ὅλα καὶ ἡ ἀντιδικτικότης τῆς περιγραφῆς καὶ πειρακτικὸς ἐλεγχος.

Ἀριστοφάνης

Ἀριστοφάνης

Ἀριστοφάνης

Ἀριστοφάνης

Οι γεωλόγοι αναφέρουν μίαν υποθετική ήπειρον, την Λεμουριάν, που κάποτε άπλωντο εκεί που τώρα είναι ο Ινδικός ωκεανός και ήσαν την Μαδαγασκάρη με την Μαλαϊσίαν. Μεγάλοι όμως μετακινήσεις του φλοιού της γης την κατεδύθισαν υπό την θάλασσαν και μόνον μερικά κορυφαία της απέμειναν έξω από τα κύματα, σχηματίζοντας τις νήσους του Ινδικού ωκεανού.

Ός μία από τας νήσους που ένθυμίζουν την καταποντισμένη Λεμουριάν, έθεωρείται καί η νήσος Ροδρίγκεθ εις τα δυτικά του ωκεανού. Η έκδοχή όμως αυτή σήμερα δεν γίνεται παραδεκτή, επειδή αι άφθονοι λάβαι που καλύπτουν την νήσον μαρτυρούν ότι όχι περί καταδύσεως πρόκειται, αλλά τουναντίον περί αναδύσεως, συνεπεία ήπαιστικής δράσεως. Έκτος όμως τούτου, όχι μόνον η Ροδρίγκεθ αλλά και αι άλλαι γειτονικά της νήσοι, της Ένώσεως καί του Μαυρικίου, έχουν να επιδείξουν ζώα και φυτά που δεν όμοιάζουν με αυτά της Μαδαγασκάρης καί της ασιατικής ήπειρου, όπως θα συνέβαιναν άν άποτελούνταν υπόλοιπια θυσιμένης γεφύρας.

Η νήσος Ροδρίγκεθ, με έκτασιν 109 τετραγ. χλμ., είναι χαμένη εις το μέσον περίπου του Ινδικού ωκεανού έξω από τας κλασσικάς ναυτικές οδούς. Διά των λόγων τούτων άργησε ν' ανακαλυφθί, εξακολουθεί δέ πάντοτε να παραμένει πολύ όλίγον γνωστή. Με τον υπόλοιπον κόσμον δεν την συνδέει παρά ένα μικρόν πλοίον, που κάθε δύο μήνας κάνει την διαδρομήν μεταξύ της Ροδρίγκεθ καί των νήσων του Μαυρικίου. Έε άλλου καί η προσεγγίσις είναι πάντοτε δύσκολος εξ αιτίας των έκτεταμένων κοραλλιογενών φραγμά-

της έν γένει ήθικής ύποστάσεως της Άθηναικής κοινωνίας καί των πνευματικών σοφιστικών κύκλων της εποχής του.

Χάρις εις τοιούτον ελληνικόν θέατρον, το όποιον άγωνίζεται άφ' ένός μεν δια του αύλού — του μουσικού οργάνου του οργανιστικού Διονύσιου, καί άφ' έτέρου της λύρας — του μουσικού οργάνου του λυρικού Απόλλωνος — έπέρχεται η άρμονία του κόσμου. Διότι το μεν παριστά τον μουσικισμόν, το δέ τον αρμονικών λόγων. Το μεν είναι η άνησυχία, το έκρυθμον, η έκστασις, η χαρά, ο ήρωϊσμός του Άσυνειδήτου το δέ η ασυτηρότης, η σκέψις, η ανάλυσις, ο έλεγχος, η έπιστήμη του Συνειδήτου. Οί ήρωες είναι, γενικώς, άσυνειδήτοι εις τας έκδηλώσεις των, όπως τα κτήνη, άλλ' η συγχώνευσις του κτηνώδους ένστικτου καί του ανθρώπινου αίσθηματισμού αυτών, φέρει την ποθητήν άρμονίαν του τραγικού - σατυρικού δράματος του ανθρώπου, άρμονίαν, ήτις έκδηλούται μεταξύ του αύλού του Διονύσιου καί της λύρας του Απόλλωνος. Ο συνδυασμός ούτος έδώκεν εις το άρχαίον ελληνικόν θέατρον την τελειότητα αυτού μορφής.

Ο άρχαίος ελληνικός κόσμος ήγάπησε μετά πάθους το σαγηνευτικόν τουτο είδος της ψυχαγωγίας καί μετ' ένθουσιασμού παρηκολούθει, τακτικότητας καί αίώνιος άκροατής καί θεατής, τα παιζόμενα έκάστοτε άριστουργήματα της ελληνικής θεατρικής τέχνης. Χαρακτηριστικόν της θεατροφιλίας του είναι το ό,τι συνέβη κατά την παράστασιν έργου τινός του δραματικού 'Ηγεμόνος: καθ' ήν ώραν το 'Αθηναικόν κοινόν παρηκολούθει μετ' έντεταμένης προσοχής καί αισθητικής απόλαυσεως την εξέλιξιν του παριστανόμενου έργου, αίφνης διαδιδοίται τά θλιβερά νέα της όλοσχερούς ήττης καί έκμηδενίσεως του 'Αθηναικού στρατού πρό των Συρακουσών. Το φιλοθέμιον όμως 'Αθηναικόν κοινόν, του οποίου οικείοι καί συγγενείς άπώλεσθαι μακράν της πατρίδος, παρά την λήπην των άτομικών καί πατριωτικών, την όποιαν ήθώθησαν, δεν έγκατέλειπον το θέατρον, αλλά καλύψαντες τά πρόσωπα των δια των ήματιών των, άπήτησαν την συνεχίσιν της παράστασεως μέχρι τέλους!

Β. Δ. ΘΕΟΦΑΝΕΙΔΗΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΣΟΝ ΤΟΥ ΙΝΔΙΚΟΥ ΩΚΕΑΝΟΥ

Η Ροδρίγκεθ

(ΕΝΑ ΞΕΧΑΣΜΕΝΟ ΝΗΣΙ)

των που την περιβάλλουν καί άφίνουν μερικάς μόνον στενάς καί έπικινδύνους διαβάσεις. Μόλις το 1645 την έπεσκέφθησαν οί Πορτογάλοι, άφού πρό αιώνας καί πλέον ο, επίσης Πορτογάλος, Πέδρου δέ Μα-σκαρενίας είχε φθάσει εις τας δυτικώτερας νήσους, Ένώσεως καί Μαυρικίου, που μαζί με την Ροδρίγκεθ άποτελούν την ομάδα των Μασκαρενιαν νήσων. Όμως οί 'Αραβες — που μέχρις ότου ο Βάσκος δά Γαμα εύρε την θαλασσίαν οδόν προς τας 'Ινδίας διέτρεχον άνενοχλήτοι τά ύδατα εκείνα, — γνώριζαν καλώς την νήσον.

Οί Πορτογάλοι καί οί 'Ολλανδοί που έπι μακρόν εκυριάρχουν με τους έμπορικους καί πολεμικούς στόλους των του 'Ινδικού ωκεανού, έκτοπίσαντες τους 'Αραβες, έπανειλημμένως απέδιβάσθησαν εις την τελείως άκατοίκητον Ροδρίγκεθ, όμως μόνιμον εγκαταστάσιν δεν έπραγματοποίησαν, έως ότου το 1691 έφθασεν εις την νήσον ο Λέ Γκούα. Αυτός ήτο Γάλλος ευαγγελικός καί κατέφυγε μαζί με έπτά φίλους του εις την άνεξερευνητον άκμήν Ροδρίγκεθ, φεύγων τους διαγμούς που τότε ύφίσταντο οι όμοδοί του. Οί φυγάδες έμειναν εκεί δύο χρόνια, ζώντας, μέσα εις την πλουσίαν καί μαγευτικήν φύσιν, ζών η ειδυλλιακήν, που τους έκαμε να χαρακτηρίσουν την νήσον «Επίγειον Παράδεισον».

Μετ' όλίγον Γάλλοι άποικοι ήρχισαν να εγκαθίστανται εις την νήσον, εις την όποιαν εισήγαγον νέας καλλιέργειας. Όσον όμως έπροχώρει ο άποικισμός καί η εισαγωγή νέων φυτών, τόσο έξηφανίζετο η ίθαγενής χλωρίς. Το 'ίδιον συνέβη καί με τά ζώα. Όλα τά υπάρχοντα σήμερα θηλαστικά της Ροδρίγκεθ, ως καί οί λαγοί καί οί ποικίλοι άκόμη κατάγονται από άτομα εισαχθέντα από τους άποίκους. Έάν όμως η Ροδρίγκεθ, όπως καί αι άλλαι Μασκαρενιαι Νήσοι, έπλουτισθησαν με ξένα είδη, έχασαν, φευ! την αρχικήν των πανίδα, δια την όποιαν η άφιξις των λευκών ύπήρξε καταστροφικός κατακλυσμός. Έντός όλίγων δεκαετιών έχάθησαν τά ζώα, που από άμνημονεύτων χρόνων έζων άμέριμνα. Τα σκυλιά, οί γάτες, οί χοίροι, τά ποικίλα καί οί κυνηγοί ύπήρξαν όλεθρος δια τον έντόπιον ζωϊκόν κόσμον των νήσων. Τραγική ύπήρξεν η μοίρα των γελυνών που κατά τάς άρχάς του 18ου αιώ-νος ήσαν ακόμη άσθονοι εις τας άκτάς της Ροδρίγκεθ καί όπου σήμερα δεν ζή ούτε μία. Το εύγευστον κρέας των καί η αδυναμία των να άμυνθούν προεκάλεσαν τον άνηγν διωγμόν των μέχρις όλοσχερούς εξαφανίσεως.

Αί φυτεΐαι όμως που άνέπτυξαν οί Ευρωπαίοι άήτητον εργατικήν χείρα, καί τότε ήρχισεν η μεταφορά νέγων δια να εργασθούν ως δούλοι. Όχι μόνον εις την Ροδρίγκεθ, αλλά καί εις τας άλλας άποικίας, εις τας εργασίας των δούλων έστηρίζετο η άγροτική παραγωγή, καί τά δουλεμπορικά σκάφη διέσχίζαν προς πάσαν κατεύθυνσιν τας πέρις θαλάσσας. Σχετικώς αναφέρεται ότι ένα από τά πλοία αυτά, το 1761, είχαν έξοικείλει εις την Νήσον της 'Αμμου βορείως των Μασκαρενιών, καί οί δυστυχείς ναυαγοί δεν έπωλήθησαν μόν εις τα σκλαβοπάζαρια, παρέμειναν όμως εγκαταλειμμένοι εις την έρημικην άμμουδιά, έκτάσεως μικρότερης του ένός τετραγωνικού χιλιόμετρου. Έκει έζησαν έκτεθειμένοι εις τον καυστικόν ήλιον, τους σφοδρούς άνέμους που σαρώ-νουν την περιοχήν αυτήν καί τας καταρρακτώδεις βροχάς. Ούτε δένδρα άρκετά ύπήρχον, ούτε σχηματισμοί του έδάφους, κατάλληλοι δια να τους προστατεύσουν. Όταν ο άνεμος έπνεε με μανίαν έπρεπε να συγκρατηθούν μετά μεγίστου κόπου έπάνω εις τό μικρόν των βάθρον. Τρόφιμα

δεν είχαν καί προσεπάθουν να κορέσουν την πείναν των με τίς άχιδάδες, που συνέλεγον εις την άκτήν. Παρά ταύτα δεν απέθανον όλοι. Έπέζησαν 15 χρόνια πολυ φοβερότερα από αυτά που γνώρισεν ο Ροδινού, έως ότου έφθασεν εις τό ξερονήσι ένα πλοίο που δεν ευρήκε παρά έπτά μόνον που ως έκ θαύματος είχαν επιζήσει μετά από αυτήν την τρομεράν δοκιμασίαν. Το δουλεμπόριον συνεχίσθη δραστηρίως εις όλες τας Μασκαρενιους νήσους, καταργη-θέν έν τέλει δια νόμου, παρά την ζωηράν αντίδρασιν των λευκών άποίκων.

Κατά τους Ναπολεοντείους πολέμους η Ροδρίγκεθ περιήλθεν εις τους 'Αγγλους, οί όποιοι εξακολουθούν να την κατέχουν. Χάρις εις την στρατηγικήν θέσιν της οί 'Αγγλοι την ώργάνωσαν καί την εκρημίσαν ως κέντρον άνεφοδιασμού των κατά τας έκστρατείας των εναντίον των γαλλικών κτήσεων των 'Ινδιών. Έκει άνεφωδίζον τά πλοία των καί έννοσήλευον τους τραυματίους των.

Σήμεραν άκόμη η μεγάλη πλειονότης των 17.000 κατοίκων της είναι μαύροι, άπόγονοι των εισαχθέντων δούλων. Ο άριθμός των λευκών είναι περιορισμένος: ριθμός των λευκών είναι περιορισμένος: οι μιγάδες όμως, εις πλείεστας άποχρώ-σεις μεταξύ λευκού καί μαύρου, άφθονούν. Έν αντιθέσει με ό,τι συμβαίνει εις την γειτονικήν νήσον του Μαυρικίου, όπου η έντονος ινδική μετανάστευσις έχει δώσει άσιν άσιατικήν, εις την Ροδρίγκεθ, καίτοι άσιν 350 μίλια πλησιέστερον προς την κεΐται άξιοσημειώται επιδητική η 'Ασίαν, έπανεμφανίζεται. Επιδητική η 'Αφρική. Μεταξύ όμως των μαύρων της Ροδρίγκεθ δεν είναι όλίγοι αυτοί που έχουν μάτια γαλανά, προδιδόντα κάποιον παλαιόν πρόγονον από την Βρεττανν ή την Νορμανδίαν.

Εις την πρωτεύουσιν της γραφικής αύτης νήσου ύπάρχει καί άλλη μία μειονότης, οί Κινέζοι, που άν καί σχετικώς όλιγοί, παίζουν σημαίνοντα ρόλον εις την οικονομικήν ζωήν του τόπου καί έχουν σχηματίσει εκεί αξιολόγους περιουσίας. Παρ' όλον που οί 'Αγγλοι διοικούν επί μίαν καί ήμισιαν έκατονταετηρίδα την Ροδρίγκεθ, η μόνη σχεδόν γλώσσα που χρησιμοποιείται είναι η γαλλική, καί δη τό κροακικόν γαλλικόν ιδίωμα που, όμιλούν οί νέγροι των γαλλικών άποίκων.

Οί νέγροι αυτοί, που, όπως έλεχθη, άποτελούν την βάση του πληθυσμού, ζουν με μεγίστην οικονομικήν στενότητα. Ο γεωργικός κλήρος κάθε οικογενείας είναι πολύ περιορισμένος καί η γη ένενηλμένη από την έντατική καλλιέργειαν καί την διάβρωσιν. Διά να ύπάρξη καλή απόδοσις άπαιτείται η εισαγωγή συγχρονισμένων καλλιεργητικών μεθόδων, αι όποιαι δεν είναι εύκολον να εφαρμοσθούν από τους μικρούς παραγωγούς που δεν διαθέτουν οικονομικάς δυνατότητας. Την βασικήν τροφή των άποτελεί βραστόν καλαμπόκι καί παστόν ψάρι. Κρέας σπανίως τρώγουν, έπειδή τά ζώα προορίζονται πρωτίστως δι' εξαγωγήν.

Μέγα μέρος των κατοίκων της νήσου είναι εγκατεσπαρμένοι εις την υπαίθρον, χωρίς να σχηματίζουν πραγματικά χωριά. Ο μόνος ύπολογισμός οικισμός είναι η πρωτεύουσα, ο Λιμήν Μαθουρίνου, που άποτελεί καί τον μοναδικόν λιμένα, όπου προσορμίζονται τά πλοία που κατ' άρσιν διαστήματα έρχονται να παραλάβουν τά προϊόντα, πρωτίστως ζώα, καί να φέρουν ποικίλα έμπορεύματα δια τας ανάγκας των κατοίκων. Άποτέλεσμα της μεγάλης διασποράς του πληθυσμού είναι ότι εις όλην την Ροδρίγκεθ δεν ύπάρχουν παρ' δύο εκκλησίαι, μία εις την πρωτεύουσιν καί μία εις τό κέντρον της νήσου, εις τας όποιας εκκλησιάζονται οί Ροδρίγκεζοί, πιστοί καθολικοί, μη διστάζοντες να όδοιπορήσουν επί ώρας όλοκλήρου ίνα φθάσουν εις μίαν εκ τούτων.

Έε ίσου όλιγόριθμοι είναι καί τά σχολεία. Οί μικροί όμως νέγροι διατρέχουν χιλιόμετρα δια να φθάσουν εις τα σχολείον, έφωδιασμένοι με όλίγον καλαμπόκι που θα τους χρησιμεύση ως φαγητόν καί τό άπόγευμα παίρνουν τον 'ιδιον άτελείωτον δρόμον της έπιστροφής.

Γ.Φ.

Η τελευταία άπόφασις της Κυβερνήσεως να ύποστηρίξη την ελληνικήν ναυπηγικήν διομηχανίαν δια να δυνηθί αυτή να όρ-θοποδίση τουλάχιστον έντός των έθνικών μας όρίων, καίσιτά επίκαιρον μίαν αναδρομήν εις τό παρελθόν της κινήσεως των ελληνικών ναυπηγείων.

Η αναδρομή αυτή είναι πολύ ένδιαφέρουσα διότι άφορά μίαν λησμονημένην περιόδον έπικρατίσεως των 'Ελλήνων όχι μόνον εις τον τομέα της ναυτιλίας, αλλά καί εις την ναυπηγικήν διομηχανίαν. Η άκμή της περιόδου αυτής συμπίπτει με τους χρόνους εκείνους του περασμένου αιώνας, κατά τους όποιους εκυριάρχει άκόμη η ιστιοφόρος ναυτιλία καί έχουν εξαερευνητά παραγωγήν τά ναυπηγεία της Σύρου καί άλλων λιμένων της 'Ελλάδος.

Άλλα μετά την έπικράτησιν των άτμοκινήτων πλοίων καί εις τον τόπον μας, οί 'Ελληνες είχαν κατορθώσει να αναπροσαρμολογήσουν προς τας νέας συνθήκας καί τά ναυπηγεία της 'Ελλάδος. Έξοκολούθησαν καί εξαπλίζοντο έως τότε έξ κανονιοποιητήν επί άρκετά έτη.

Διά το ένδοξον αυτό παρελθόν καί δια τά προβλήματα που άφορούν τό παρόν της ελληνικής ναυπηγικής διομηχανίας έχει ένδιαφερθή ιδιαίτερος με συγγράμματα καί διαλέξεις ο καθηγητής της Ναυπηγικής εις τό 'Εθνικόν Μετοδίδιον Πολυτεχνείον 'Αθηνών κ. Βασίλ. Φραγκούλης, ο όποιος καί τε-

λευταίως εις την σειράν των διημιών επί τεχνικών θεμάτων σχετικών προς την διεθνή όργάνωσιν της εργασίας ένώπιον, ειδικόν άνέπτυξε τό ιστορικόν καί τά προβλήματα της ελληνικής ναυπηγικής τέχνης.

Ο κ. Φραγκούλης ιδιαίτε-ρας έτόνισε την εάρτησιν της ναυπηγικής διομηχανίας από την ναυτιλιακήν κίνησιν. Κατ' αυτόν η 'Ελλάς δεν ύπήρξε καί δεν είναι διομηχανική χώρα τόσο μεγάλης δυναμικότητας, ώστε ο ναυτιλιακός παράγων να μη έπιδρά όχι εις την εξέλιξιν, αλλά καί εις αυτήν ταύ-την την ύπαρξιν της σχετικής διομηχανίας. Αυτό δεν συμβαίνει σχεδόν πουθενά.

Δεν είναι έε άλλου μικρού-πάθους η ναυπηγική διομηχανία. Δεν είναι καί αυτόδύναμος, αλλά είναι συνισταμένη πλη-θους η καλύτερη του συνόλου όλων των διομηχανιών, που έχουν άντικείμενον των των σημερινών αναρίθμητων πλοίων της μεταλλουργικής, της μηχανολογικής καί της ηλεκτρικής διομηχανίας, έκτός των κλάδων της ευλογικής καί των άλλων βοηθητικών κλάδων. Καί υπό τους αίσιαίτους τόν οίονων θα ήτο αδύνατον να έναυπηγούντο έν 'Ελλάδι, όσα ναυπηγούνται σήμεραν εις 'ελληνικόν λογαριασμόν δια τό έ-

ξωτερικόν. Η ελληνική πλοιοκτησίας δύναμις της ναυτιλίας μας, που την κατατάσσουν ως τρίτην ναυτικήν δύναμιν έν τώ κόσμω, είναι σήμεραν ύπέρ των 8.000.000 τόνων όλικής χωρητικότητος. Έε αυτών όμως

Αι ναυπηγικά εγκαταστάσεις του Πειραιώς

Η έν τώ μεταξύ άνάπτυξις του λιμένος Πειραιώς ήρσην εις μίαν παράλληλον ίδρυσιν σοβαράν μηχανουργικών καί ναυπηγικών εγκαταστάσεων

ΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΗΣ ΝΑΥΠΗΓΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ

Η ένδοξος περίοδος της δραστηριότητος της 'Ελληνικής ναυπηγικής κατά τον παρελθόντα αιώνα.—Η παροχή των 'Ελληνικών ναυπηγείων.—Οφείλομεν να εκμεταλλευόμεν με έπισκευαστικές εγκαταστάσεις τον νέον θαλασσίον δρόμον των πετρελαιοφόρων, που διέρχεται πλησίον της Κρήτης

Αι άπόψεις του καθηγητού της Ναυπηγικής εις τό Ε. Μ. Πολυτεχνείον κ. ΒΑΣ. ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ

μόνον τό 15% περίπου ταξιδεύει υπό ελληνικήν σημαίαν. Κατά τας άρχάς του 1955 άνήρχοντο εις 100 περίπου τά υπό ναυπηγικήν καί δια λογαριασμόν ελληνικών συμφερόντων νέα σκάφη, συνολικού μεγέθους 1.300.000 τόνων.

Η άκμή των ελληνικών ναυπηγείων

Από τας έρεύνas του καθηγητού κ. Φραγκούλη δια την παλαιάν άκμήν της ελληνικής ναυπηγικής διομηχανίας προκύπτει ότι μέχρι του παρελθόντος αιώνας κατά την εποχήν που η ελληνική ναυτιλία ήτο άκόμη κατά τό πλείστον ιστιοφόρος, η 'Ελλάς έσημείωνε σταθεράν πρόδον εις ναυπηγικήν κίνησιν. Όλα τά ελληνικά ιστιοφόρα σκάφη έναυπηγούντο καί εξαπλίζοντο έως τότε έξ

όλοκληρου εις την χώραν μας, καί όνομαστά παρέμειναν εις την παράδοσιν τά ναυπηγεία της Σύρου, του Γαλαξειδίου, της 'Υδρας καί άλλων λιμένων της 'Ελλάδος. Κατά τό πλείστον έχχώριος ήτο τότε η ναυπηγία, έως καί ήσαν περιρριμίοι ανά την Μεσόγειον οί 'Ελληνες ναυπηγοί.

Δυστυχώς όταν έπεβλήθη εις της προόδου η εισαγωγή των άτμομηχανών δια την πρόωσιν των πλοίων, καί του σιδήρου δια την κατασκευήν σκαφών, έτέθη σοβαράτατον πρόβλημα, τό όποιον δεν κατέστη δυνατόν να επίλυθι, διότι η σιδηροβιομηχανία ήτο τότε άνύπαρκτος εις τον τόπον μας.

Τά πρώτα μεταλλικά άτμοκίνητα σκάφη προσεκτήθησαν, δια την πάντοτε άκμάζουσιν ελληνικήν ναυτιλίαν, κατ' άνάγκην εις τό έξωτερικόν.

Δέν ήτο, όμως, μόνον πρόβλημα προσκτήσεως, αλλά καί συντηρήσεως καί έπισκευής των σκαφών. Εις την Σύρον, όπου ήτο συγκεντρωμένος τότε μέγα ποσοστόν της έμπορικής καί ναυτιλιακής κινήσεως της χώρας, όπου τά πρώτα μεταλλικά άτμοκίνητα σκάφη ένηολογήθησαν από την εκεί έδρευουσιν αλοιοκτησίαν εταιρίαν, ιδρύθησαν καί τά πρώτα συν-εργεία καί εκεί ιδρύθη το πε-ριώνυμον Νεώριον της Σύρου, τό όποιον ήτο άρτίως δια την εποχήν του συγκροτημένον καί έξυμπτειν από άπόψεως τεχνικών δυνατοτήτων καί ικανοποίησιν, επί πολλας δεκαετηρίδας, όχι μόνον τας ανάγκας της ελληνικής ναυτιλίας, αλλά καί όλων των χωρών της ανατολικής λεκάνης της Μεσογείου.

Αι ναυπηγικά εγκαταστάσεις του Πειραιώς

Η έν τώ μεταξύ άνάπτυξις του λιμένος Πειραιώς ήρσην εις μίαν παράλληλον ίδρυσιν σοβαράν μηχανουργικών καί ναυπηγικών εγκαταστάσεων

καί εις τον λιμένα αυτόν. Πρόκειται δια την περίοδον της ίδρύσεως καί άκμης των ναυπηγικών εταιριών Τζών, Βασιλει-αδης κ.ά., καί ένας ζηλευτός συν-αγωνισμός, εύνοών την πρόω-δον, ήρχισε μεταξύ των δύο λιμένων. Σκάφη, μεταξύ των όποιων η «Αθηνά», λέδητες καί μηχανήματα δια τά πλοία καί τας διομηχανικάς εγκαταστά-σεις της 'Ελλάδος κατασκευά-ζοντο δια την 'Ελλάδα αλλά καί δια τας έγγύς χώρας καί η μικρά 'Ελλάς δεν είχε καί πάλιν πολλά πράγματα να ζη-λεύη τας άλλας χώρας.

Εις τό τέλος του παρελθόντος καί τας άρχάς του τρέχοντος αιώνας ο ανταγωνισμός του άτμοπλοίου έγινετο όύτε-ρος δια τό ιστιοφόρον καί η ναυτιλία μας ώθείτο προς την αναπροσαρμογήν. Διά να κρατηθί εις ελληνικάς χείρας η ναυτιλιακή κίνησις της Μεσογείου καί της Μαύρης Θαλάσσης ήγοράσθησαν υπό τομη-ρών άλλα καί εύφών έφοπλι-στάιν ιστιοφόρων έκ Κεφαλληνίας, 'Ανδρου, Χίου, Κάσου καί άλλων μερών άτμοκίνητα σκάφη εις την 'Αγγλίαν. Τά περισσότερα έε αυτών ήσαν ήλικιωμένα, με την έπισκευήν δέ καί συντηρήσιν των ήρχισαν να άσολογούνται κατ' ανάγκην, αι έχχώριοι ναυπηγικά εγκαταστάσεις της Σύρου καί του Πειραιώς, διότι παραγγέλαι νέον ιστιοφόρον σκαφών δεν έγίνοντο. Ο ελληνικός άτμή-ρης στόλος ηύξανεν έν τώ με-ταξύ μέχρι του Α' Παγκόσμιου πολέμου σταθερώς εις άριθμόν καί χωρητικότητα καί οί λιμένες της Σύρου καί του Πειραιώς ήσαν τά κέντρα έφοδιασμού καί έπισκευής των πλοίων.

Η παροχή

Ο κ. Φραγκούλης αίτιολο-γεί ως έξης την πασκήν της ελληνικής ναυπηγικής διομηχανίας:

Μετά τον Α' Παγκόσμιον πόλεμον, έν όψει της αναγκαίας συμπληρώσεως των άπολει-ών της ελληνικής ναυτιλίας, έ-γινεν η πρώτη σκέψις ίδρύσεως ναυπηγείων έν 'Ελλάδι, διότι αι παλαιά εγκαταστάσεις δεν ήσαν πλέον επαρκείς καί ικα-ναι προς τούτο. Όχι όμως μόνον δεν ιδρύθησαν τά ναυ-πηγεία, αλλά καί τά παλαιά εργοστάσια κατεκερματίσθη-σαν εις περισσότερα, έπισκευ-αστικές μορφές, συνεργεία. Η

παροχή των εγκαταστάσεων ούτων ώφείλετο εις τό γεγονός ότι οί ιδιοκτήται των ποσοέδω-σαν εις αυτές αποκλειστικώς επιχειρηματικόν χαρακτήρα. Έν τούτοις τά εργοστάσια που λειτουργούν κατά τον με-σοπόλεμον καταρτήσαν να κατάρτισιν τον λιμένα Πειραιώς εις έν ύμω έπισκευαστικού κέντρου, δεινώς άλλα καί επι-

τάπτως των εγκαταστάσεων Σύρου. Έν τούτοις όλίγον προ του Β' Παγκόσμιου πολέμου οί 'Ελληνες έφοπλίσαι προ-τρέπου την ελληνικήν κυβέ-ρνησιν να άποφασίση την ίδρυ-σιν των ναυπηγείων Σκαρα-μαγκά, ύποσχομένοι να πα-ραγγείλουν καί σκάφη. Τό ναυπηγείον Σκαραμαγκά έσχ-ε διάσθη περισσότερον δια την ναυπηγικήν πολεμικών μονάδων, αλλά όπωσδήποτε θα ήτο έν ναυπηγείον με άρκετάς ικανό-τητας δια την χώραν καί την ναυτιλίαν της. Η έναρξις της λειτουργίας του ναυπηγείου Σκαραμαγκά επέκειτο, όταν έ-ξερράγη καί παρ' ήμιν ο πό-λεμος το 1940.

Μετά τον τελευταίον πόλεμον

Κατά τον τελευταίον πόλε-μον κατεστράφησαν έκ δου-βαρδισμού αι εγκαταστάσεις του ναυπηγείου Σκαραμαγκά, που θα άπέτελουν την σπονδυ-λικήν στήλην μιάς ύγιους άνασυγκροτήσεως της ναυπηγι-κής μας διομηχανίας ως καί αι δεξαμεναι του Πειραιώς καί τά συνεργεία του Ναυστάθμου.

Εχον άπομείνει έν τούτοις, άρκούτως άθικτα πολλά των έπισκευαστικών εργοστασίων καί άκόμη μερικά εγκαταστά-σεις εις Πέραμα. Άμπελάκια καί άλλους όρους, τας όποιας προς τό συμφέρον του είχε κα-τά την κατοχήν όργανώσει ο κατακτητής.

Με αυτών τον έξοπλισμόν, συμπληρωθέντα κατόπιν με την υπό διαφόρους μορφάς τεχνί-κην βοήθειαν, συνέβαλεν η έν-χώριος ναυπηγική διομηχανία εις την άνασυστάσιν του άκτο-πλοϊκού στόλου, δια τον όποι-ον βάστα έναυπήγησε καί εν-άριθμα άκτοπλοϊκά μικρά εφο-ρήα. Τοιούτοσώπως άνασυνε-κροτήθη επαρκώς η έχχώριος ναυπηγική διομηχανία καί ήλ-πιζεν ότι θα άνέτελουν δι' αυ-τήν καλύτεραι ήμέραι, αι όποι-αι όμως δεν ήλθον άκόμη.

Από γεωγραφικής θέσεως, η χώρα μας, έν συγκρίσει προς άλλας μικράς χώρας, ό-πως αι Κάτω Χώραι καί αι Σκανδιναβικά, έχει τό μειονέ-κτημα να μη εύρίσκειται εις τον δρόμον η ένγύς των μεγά-λων βορειών της ναυσιπλοίας της Βορείου Ευρώπης. Τομέας της Βορείου Ευρώπης, καί την ημετέραν Μεσόγειον καί την Μαύρην Θάλασσαν καί από τήν μεν έξη. Άλλά η Μαύρη Θά-λασσα, η μυθική Κολχίς καί ο χρυσοφόρος Δούναβις, εκλεί-χουσιν πίσω από τό Πασσέ-πασμα, ένά εις την Μεσόγειον νεοί εις τους παλαιούς άντα-γωνιστάς προσετέθησαν, όπως

η τουρκική ναυτιλία, η του Κράτους του 'Ισραήλ, η αλγυ-πτιακή, ισχυρότατα από τας κυβερνήσεις των ύποστηζόμε-νοι καί άπός των έθνικών των όρίων δόσαν.

Έε άλλου αι συνθήκαι του

τυχώς συναγωνί-ζομένου τά ξένα κέντρα.

Έε άλλου κατά τον μεσοπόλεμον η ελληνική έφοπλι-στική δραστηριότης που είχαν άλλοτε ως κέντρον της τον άξονα Σύρος — Πειραιώς, μετατο-πίζεται προς τον άξονα Πειραιώς — Λουδίνον, όποτε έ-πιταχύνεται η κα-

τάπτως των εγκαταστάσεων Σύρου. Έν τούτοις όλίγον προ του Β' Παγκόσμιου πολέμου οί 'Ελληνες έφοπλίσαι προ-τρέπου την ελληνικήν κυβέ-ρνησιν να άποφασίση την ίδρυ-σιν των ναυπηγείων Σκαρα-μαγκά, ύποσχομένοι να πα-ραγγείλουν καί σκάφη. Τό ναυπηγείον Σκαραμαγκά έσχ-ε διάσθη περισσότερον δια την ναυπηγικήν πολεμικών μονάδων, αλλά όπωσδήποτε θα ήτο έν ναυπηγείον με άρκετάς ικανό-τητας δια την χώραν καί την ναυτιλίαν της. Η έναρξις της λειτουργίας του ναυπηγείου Σκαραμαγκά επέκειτο, όταν έ-ξερράγη καί παρ' ήμιν ο πό-λεμος το 1940.

Μετά τον τελευταίον πόλεμον

Κατά τον τελευταίον πόλε-μον κατεστράφησαν έκ δου-βαρδισμού αι εγκαταστάσεις του ναυπηγείου Σκαραμαγκά, που θα άπέτελουν την σπονδυ-λικήν στήλην μιάς ύγιους άνασυγκροτήσεως της ναυπηγι-κής μας διομηχανίας ως καί αι δεξαμεναι του Πειραιώς καί τά συνεργεία του Ναυστάθμου.

Εχον άπομείνει έν τούτοις, άρκούτως άθικτα πολλά των έπισκευαστικών εργοστασίων καί άκόμη μερικά εγκαταστά-σεις εις Πέραμα. Άμπελάκια καί άλλους όρους, τας όποιας προς τό συμφέρον του είχε κα-τά την κατοχήν όργανώσει ο κατακτητής.

Με αυτών τον έξοπλισμόν, συμπληρωθέντα κατόπιν με την υπό διαφόρους μορφάς τεχνί-κην βοήθειαν, συνέβαλεν η έν-χώριος ναυπηγική διομηχανία εις την άνασυστάσιν του άκτο-πλοϊκού στόλου, δια τον όποι-ον βάστα έναυπήγησε καί εν-άριθμα άκτοπλοϊκά μικρά εφο-ρήα. Τοιούτοσώπως άνασυνε-κροτήθη επαρκώς η έχχώριος ναυπηγική διομηχανία καί ήλ-πιζεν ότι θα άνέτελουν δι' αυ-τήν καλύτεραι ήμέραι, αι όποι-αι όμως δεν ήλθον άκόμη.

Από γεωγραφικής θέσεως, η χώρα μας, έν συγκρίσει προς άλλας μικράς χώρας, ό-πως αι Κάτω Χώραι καί αι Σκανδιναβικά, έχει τό μειονέ-κτημα να μη εύρίσκειται εις τον δρόμον η ένγύς των μεγά-λων βορειών της ναυσιπλοίας της Βορείου Ευρώπης. Τομέας της Βορείου Ευρώπης, καί την ημετέραν Μεσόγειον καί την Μαύρην Θάλασσαν καί από τήν μεν έξη. Άλλά η Μαύρη Θά-λασσα, η μυθική Κολχίς καί ο χρυσοφόρος Δούναβις, εκλεί-χουσιν πίσω από τό Πασσέ-πασμα, ένά εις την Μεσόγειον νεοί εις τους παλαιούς άντα-γωνιστάς προσετέθησαν, όπως

η τουρκική ναυτιλία, η του Κράτους του 'Ισραήλ, η αλγυ-πτιακή, ισχυρότατα από τας κυβερνήσεις των ύποστηζόμε-νοι καί άπός των έθνικών των όρίων δόσαν.

Έε άλλου αι συνθήκαι του

τυχώς συναγωνί-ζομένου τά ξένα κέντρα.

Έε άλλου κατά τον μεσοπόλεμον η ελληνική έφοπλι-στική δραστηριότης που είχαν άλλοτε ως κέντρον της τον άξονα Σύρος — Πειραιώς, μετατο-πίζεται προς τον άξονα Πειραιώς — Λουδίνον, όποτε έ-πιταχύνεται η κα-

τάπτως των εγκαταστάσεων Σύρου. Έν τούτοις όλίγον προ του Β' Παγκόσμιου πολέμου οί 'Ελληνες έφοπλίσαι προ-τρέπου την ελληνικήν κυβέ-ρνησιν να άποφασίση την ίδρυ-σιν των ναυπηγείων Σκαρα-μαγκά, ύποσχομένοι να πα-ραγγείλουν καί σκάφη. Τό ναυπηγείον Σκαραμαγκά έσχ-ε διάσθη περισσότερον δια την ναυπηγικήν πολεμικών μονάδων, αλλά όπωσδήποτε θα ήτο έν ναυπηγείον με άρκετάς ικανό-τητας δια την χώραν καί την ναυτιλίαν της. Η έναρξις της λειτουργίας του ναυπηγείου Σκαραμαγκά επέκειτο, όταν έ-ξερράγη καί παρ' ήμιν ο πό-λεμος το 1940.

Μετά τον τελευταίον πόλεμον

Κατά τον τελευταίον πόλε-μον κατεστράφησαν έκ δου-βαρδισμού αι εγκαταστάσεις του ναυπηγείου Σκαραμαγκά, που θα άπέτελουν την σπονδυ-λικήν στήλην μιάς ύγιους άνασυγκροτήσεως της ναυπηγι-κής μας διομηχανίας ως καί αι δεξαμεναι του Πειραιώς καί τά συνεργεία του Ναυστάθμου.

Εχον άπομείνει έν τούτοις, άρκούτως άθικτα πολλά των έπισκευαστικών εργοστασίων καί άκόμη μερικά εγκαταστά-σεις εις Πέραμα. Άμπελάκια καί άλλους όρους, τας όποιας προς τό συμφέρον του είχε κα-τά την κατοχήν όργανώσει ο κατακτητής.

Με αυτών τον έξοπλισμόν, συμπληρωθέντα κατόπιν με την υπό διαφόρους μορφάς τεχνί-κην βοήθειαν, συνέβαλεν η έν-χώριος ναυπηγική διομηχανία εις την άνασυστάσιν του άκτο-πλοϊκού στόλου, δια τον όποι-ον βάστα έναυπήγησε καί εν-άριθμα άκτοπλοϊκά μικρά εφο-ρήα. Τοιούτοσώπως άνασυνε-κροτήθη επαρκώς

τελευταίον πολέμου και αι παρ' ημιν μεταπολεμικαι συνθηκαι ευφραδουσιν απο την "Ελλάδα κεφαλαια, εφοπλιστας, συμφεροντα και ενδιαφεροντα. "Οπως καποτε, προ ετων, μεταφερεθη η κίνησις από την Σύρον προς τον Πειραιά και έμεινεν επ'αρχία η Σύρος, ούτω και σήμερα ευγεν η κίνησις από την "Ελλάδα προς την "Αγγλίαν και την "Αμερικήν και έμεινε, φιλάττη τ'ως, αλλά πτωχή και μακρινή επ'αρχία η "Ελλάς ολόκληρος.

Είς τον τόπον μας έμεινε μόνον η προσπάθεια της ανασυγκροτήσεως. Με όλγια, έχιστα κεφαλαια ήρχισεν η ανασυγκροτήσις του ακτοπλοϊκού και εν μέρει του μεσογει-ακού μας στόλου, από σκαφη παλαιά, πολλάκις παμπάλαια, από μετασκευάς και δανει-σμούς.

Η προοπτική βελτιώσεως της ελληνικής ναυπηγικής διομη-χανίας

Το Πέρασμα της "Αττικής έ-χει εξέλιχθ ηδη εις ένα αξιό-λογον επισκευαστικόν και ναυ-πηγικόν κέντρον διά τα μικρά ακτοπλοϊκά και Ιστιοφρα-σκάφη και η περαιτέρω εξέλι-ξις του δεν είναι εκ των δυσ-πιλύτων προβλημάτων.

Πρόβλημα μεγαλύτερον ά-πότελει ο λιμήν του Πειραιώς, όπου σήμερον έχει συγκεντρο-υθί το σύνολον της ναυτιλιακής και επισκευαστικής κινήσεως. Διά τον λιμένα αυτόν ως κα-τάλληλος περιοχή διά την έγ-κατάστασιν αξίων του λιμένος επισκευαστικών συνεργείων προεκήρυθ ύφ' όλων των άρμο-δίων η παρά το Βασιλικόν Πε-ρίπτερον ακτή.

"Αλλά με την ίδρυσιν και του επισκευαστικού κέντρου του Πειραιώς δεν αντιμετωπι-ζονται όλοι αι ανάγκαι μας. Η ίδρυσις ενός εργοστασίου μεγαλύτερων Ικανοτήτων, το ό-ποιον θα άποβλέψη κυρίως εις την προσέλευσιν των ποντοπό-ρων πλοίων, των ελληνικών άλ-λα και των ξένων, που διέρ-χονται από τον δρόμον των πετρελαιοφόρων νοτίως της Κρήτης, και θα περιλάβη εις τας δυνατότητας του και την ναυπήγησιν μεγαλύτερων σκα-φών, έκριθι απαραίτητος και διά την εγκατάστασιν του έμε-λετήθησαν αι δυνατότητες και τα πλεονεκτήματα τα όποια παρουσιάζουν κυρίως αι περι-οχαί του λιμένος του Σύρου και η περιοχή των κατεργαζο-μένων ναυπηγείων Σκαραυγα-κά. "Οχι εύκαταφρόνητα προ-σόντα όμως παρουσιάζουν και ώρισμένοι λιμένες της Κρήτης, κυρίως από άποψεως γειτονίας προς τον διεθνή ναυτιλιακόν δρόμον που κατευθύνεται προς την πετρελαιοφόρον περιοχήν της "Εγγύς και Μέσης "Ανατο-λής.

Ο χαρακτήρ της παρ' ημιν βιοηγανίας, κατέληφεν ο κα-θηγητής κ. Φραγκοίλης, πρέ-πει κατά κύριον λόγον να εί-ναι επισκευαστικός, διότι δι' επισκευάς ποδ πάντων υπάρχει και δύναται να προσελκυσθ η πελατεία. Ναυπηγήσεις πρέ-πει να προσδεσθουν εις μικρόν κατ' άρχας ποσόντον και η έ-πέκτασις των θα είναι το εύτυ-χές επιστέγασμα μιας σολο-ράς προσπάθειας.

Η ωφέλιμότης της ζυθοζύμης εις τας παθήσεις του ήπατος

Μεταξύ των ούσιών, των ό-ποιων η θεραπευτική χρησιμότης ήτο γνωστή από πολλούς, είναι ασφαλώς η ζυθοζύμη, η κοινώς μαγιά της μύρας, ή ποπρόδιον της ζυμώσεως του ζύσου και του σινοπνευματος. "Ηδη ή παλαιότερα ιατρική έ-χρησιμοποιεί την ζυθοζύμην διά την θεραπείαν σπλαγχι-κών τινων άνωμαλιών.

Η σύγχρονος έπιστήμη, αυ-ξήσασα τας γνώσεις μας ως προς την χημικήν διάρθρωσιν και την βιολογικήν σύστασιν της ζυθοζύμης, καθώρθεσε και έπέξετεινε τας περιπτώσεις εις ός ενδείκνυται ή χρήσις της, καταδειξάσα μεταξύ άλλων ό-τι δύναται επίσης να χρησι-μεύσ η ως συμπλήρωμα της δι-αιτήσεως, θεωρουμένη ως τροφή πλούσια εις μεγάστην αξίαν θρεπτικής ύλης.

Η ζυθοζύμη συνίσταται εξ άθροίσματος ζώντων οργανι-

σμών μικροτάτων διαστάσε-ων, ανήκόντων εις την ομάδα των μικροσκοπικών μυκήτων. "Εκα-στος εξ αυτών έχει σχήμα στρογγύλον ή ώσειος και δεν υπερβαίνει τα έπτά χιλιοστά του χιλιοστομέτρου. Χρειάζον-ται συνεπώς περί τα δέκα δι-σεκατομμύρια τοιούτων διά να άποτελεσθ έν μό-ον γραμμα-ριον ζυθοζύμης.

Αι ζυθοζύμαι περιέχουν κυ-ρίως πρωτεΐνας και διταμίνας του συμπλέγματος Β. Αι πρω-τά άποτελούν τα 50 % περί-που του βάρους της ζύμης, άλλ' εκείνη που είναι σημαντι-κάτωτον είναι ότι αι πρωτεΐ-ναι αυταί είναι πλούσιαι εις ουσίωδ ήμινοξέα, άπαραίτητα εις τον οργανισμόν μας, ή ό-ποιος μη δυνάμενος να τα πα-ραγάγη, όφείλει να τα προμη-θεύσει μέσω της τροφής.

Αι εις την ζυθοζύμην περιε-χόμεναι διταμίναι ανήκουν ό-

λαι, ως έλεχθη, εις την ομάδα Β. Πρόκειται περί της θειαμι-νης, η οποία προστατεύει το νευρικόν σύστημα, της ριβο-φλαβίνης, ήτις ρυθμίζει την άνταλλαγην της ύλης και κα-ταπολεμεί αλλοιώσεις τινας των οφθαλμών και του δέρμα-τος, της πυριδοξίνης, ήτις προστατεύει το ήπαρ και του νικοτυλαμιδίου, όπερ διευκολύ-νει την άναπνοήν των κυττά-των μας.

Εκτός των άνωτέρω, ή ζυ-θοζύμη περιεχει νουκλεϊνικά ο-ξέα, των οποίων είναι γνωστή ή τονωτική επενέργεια, ζυμα-τινάς αιτινες διευκολύνουν την πέψιν των τροφών, μικράς πο-σότητος αντιπαραχίτικης διτα-μίνης και τέλος άλατα, σάκ-χαρα και λίπη.

Λόγω της περιπλόκου χημι-κής δομής της, εύκόλος έννοει κανείς ότι ή ζυθοζύμη δύναται να άποδειχθ ήφέλιμος εις την θεραπευτικήν ποικίλων νοση-ρών καταστάσεων. Δεν πρέπει έν τούτοις να πιστευθ ότι ά-ποτελεί φάρμακον δυνάμενον μόνον του να λύση πολλά προβλήματα. "Ημπορεί όμως να συνδυασθ με τα έκάστοτε ενδείκνόμενα ειδικά φάρμακα προς τον σκοπόν να ενισχύση την επενέργειάν των και να βοηθήση τας φυσικάς άμυντι-κάς δυνάμεις του οργανισμού μας.

Κατά την περίοδον της άνα-πτύξεως, της έγκυμοσύνης και διαρκούντος του θηλασμού, εις περιόδους έντατικής μυικής και διανοητικής εργασίας, ή ζυθο-ζύμη δύναται να είναι χρησι-μος λόγω της εις αυτήν περι-εχομένης θειαμίνης, το ίδιον δι' εύεργετικόν άποτέλεσμα έ-χει και επί των παρατεταμένων πυρετικών καταστάσεων. Εις τας περιπτώσεις άυπνίας και ισχυράς ψυχικής διεγερσε-ως δύναται να βοηθήση λόγω της εις αυτήν περιεχομένης πυ-ριδοξίνης, ενώ ει' τινας αλλοι-ώσεις των οφθαλμών, του δέρ-ματος και των βλεννογόνων έ-πενεργεί ή ριβοφλαβίνη χάρις εις την Ικανότητά της να προ-στατεύη τα μέρη ταύτα του άνρ' επίνω οργανισμού.

Η ζυθοζύμη χρησιμοποιεί-ται ιδιαίτερος εις τας παθή-σεις του ήπατος και εις τας στομακίαις και έντερικας δια-ταραχάς, διότι ή τας περι-πτώσεις αυτές είναι λίαν άπο-τελεσματική ή θεραπευτική δράσις ολόκληρου ή συμπλέ-γματος των βιταμινών Β, όπερ εις ύδμεναι άλλην φυσικήν ού-σίαν δεν περιέχεται τ'σόν α-φθώνως και πλήρως, όπως εις την ζυθοζύμην.

Αι θεραπευτικά ιδιότητες της ζυθοζύμης ήσαν, ως έλέ-χθη και παλαιότερον γνωστό. Κατά τα τελευταία όμως έτη ταρετηρήθη ή ωφέλιμότης της ως προϊόντος έπιδοθηούτης την θεραπείαν δευτερευουσών τινων τοξινώσεων, όφειλουμένων εις την χρήσιν φαρμάκων, τα όποια λαμβανόμενα επί μακρόν, και εις μεγάλας ποσότητας προκαλούν βλάβας εις τον όρ-γανισμόν. Μεταξύ τούτων άνα-φέρομεν τα σουλφαμιδικά φάρ-μακα, τα βαρβιτουρικά και τι-να αντιβιοτικά, των οποίων ουχι άσπώνως κάμνομεν κατά-χρησιν, λησμονούντες ότι ούδε-μία ούσία ξένη προς την φυσι-ολογικήν χημικήν σύστασιν των Ιστών μας δύναται να εί-ναι άβλαβής πέραν ενός ώρι-σμένου όρίου.

Φ. ΠΙΤΖΕΤΤΙ

« ΗΛΙΟΣ »

ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΙΝ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Διεθνής οργανισμός διά τούς διεθνείς άπατεώνας

Είς την εποχήν μας οι μεγάλοι άπατε-ώνας έχουν γίγει πλέον διεθνείς. Είτε διά των θαυόν-λί, είτε διά των αεροπλάνων, μετακινούνται με την άνεσιν κοσμοπολίτου, από το έός σημείου εις το άλλο έός πληνήτου, τον όποιον τα σύγχρονα μέσα συγκοινωνίας κατέστησαν έξαιρετικά στε-νόν. Κ' έπτα, άνωτέρως κλάσεως συρρέουν εις τας μεγάλας πρωτεύουσας, ένθα ση-μαντικά γεγονότα προσελκύουν τα πλήθη και μετ'εξ αυτών φυσικά μέγαν αριθμόν θυμάτων. Σπείδουν να μετάσχουν εις το "Άγιον Έτος, εις την στήν της βασιλι-σης Έλισάβετ, εις τας "Απόκρως και άλ-λας έπίσημους έορτάς. "Ετσι συναντά κα-νείς τας ίδιās συμφοράς εις την Ρώμην, εις το Λονδίον και εις το Ρίον "Ιανείρον. Το γεγονός αυτό κατέστησεν άναγκάιν την δημιουργίαν μιας διεθνούς αστυνομίας. "Ετσι έγεννήθη ή «'Ιντερπόλ», όνομασθεί-σα εύτω εκ τών λέξεων : international (διεθνής) και police (αστυνομία).

Το 1923 ο καγκελλάριος της Αυστρίας Γιόχαν Σόμπερ έρριψε την ιδέαν μιας παγ-κοσμίου αστυνομίας, Ικανής να αντιμετω-πίση μίαν έντελώς νέαν κατάστασιν. Το όργηγιόν της "Ιντερπόλ έγκαιεστάθη εις την Βιέννην. Η έκλογή της αυστριακής πρωτεύουσας, ένθα είχαν συγκεντρωθί τα αστυνομικά αρχεία της Ουγγαρίας, της Τσεχοσλοβακίας, της Πολωνίας, της Γιου-γοσλαβίας, της Ρουμανίας και αυτής της "Ιταλίας (ένθ' έν των οποίων τα έδάφη εί-χαν περιληφθ έν όλ' ή έν μέρει εις την παλαιάν αυτοκρατορίαν του Φραγκίσκου "Ιωσήφ) δεν ήτο, ως είναι φανερόν, τυχαία. Η προσάρτησις της Αυστρίας εις την Γερ-μανίαν και ο επακολουθήσας πόλεμος δι-έκοψαν την δράσιν της "Ιντερπόλ. Οι έθνι-κοί έσχατοί μετέφερον ταύτην το 1942 εις το Βερολίνον, άλλ' ήτο πλέον εις άνευ αντικειμένου οργανισμός. Το 1946 το άρ-χιγείον της "Ιντερπόλ έξέλεξεν ως έδραν του τούς Παρισίους, των οποίων η γεωγρα-φική θέσις έκρίθη ως ή κατάλληλότερα. "Εγκατασταθείσα έκτοτε εις τα επί της λεωφόρου Γκουλδιόν Σάιν Συρ κτίρια της "Εθνικής "Ασφαλείας, ή γενική γραμματεία της άνευ συνόρων "Αστυνομίας, θα άπο-κτήση εις το προσεχές μέλλον Ιδικόν της μέγιστον. "Εν νέον άκίνητον, όπερ θα άνε-γερθ ή πλησίον του "Ετουάλ, θα συμβολί-ζη την άστυνομίαν του διεθνούς αυτού θε-σμού, του όποιου αι διακλαδώσεις άπλούν-ται και εις τας πέντε ήπείρους.

Ίδου έν τυπικόν όσον και έντυπωσιακόν παράδειγμα της δράσεως της "Ιντερπόλ : Τον "Ιανουάριον του 1954 ο "Αλφρέδος και ή "Ελεονώρα Χαίφερ, ζεύγος Γερμανών ά-πατεώνων, καταζητούμενοι υπό της άστυ-νομίας της Στουτγάρδης, διότι είχαν έκδώ-σει έπιταγάς άνευ αντικρύσματος, διεπι-στάθη ότι είχαν καταφύγει εις την Βεγγά-ζην. "Αλλά και από εκεί έδραπέτευσαν. "Ε-τσι παρέστη ανάγκη να παρακολουθηθον μέσα εις τούς σκολιούς δρόμους του Καί-ρου, της Δαμασκού και της Βαγδάτης, πό-λεων διά των οποίων διήλθον κατευθυνόμε-νοι εις Βανκούβερ, άφού προηγουμένως με-τήβησαν εις Καρασί, Νέον Δελχί, Μπαγ-κόκ, Χόνγκ Κόνγκ, Τόκιο και Σικάγον. "Ε-κινητοποίησαν ως ήτο έπόμενον αι άστυ-νομίαι των βρετανικών, των γαλλικών, των βελγικών και των όλλανδικών λιμένων, έν-θα ήτο δυνατόν να σταματήση το πλοίον έπί τοι' όποιου αι κανονικά αρχαί είχαν ύποχρεώσει τούς δύο άπατεώνας να έπιδι-ασθώον. Τέλος τον "Οκτώβριον του 1954 διεπιστάθη ή άφίξις των εις Βρέμην, ένθα τούς συνέλαβεν ή γερμανική αστυνομία.

Ο μηχανισμός της "Ιντερπόλ είναι κα-ταπληκτικός. "Από την Καρακάς ή την Μπαντούγκ μνηύματα προς διεξαγωγήν έ-ρευνών φθάνουν εις Παρισίους, από όπου έξαποστέλλονται πάραυτα εις Λισαβόνα, ή "Αμοστερταμ. Πλην των σημειωμάτων «με-κυστή» ένδειξις» ή «με πράσινη ένδειξις»

(τα όποια δεικνύνουν την παρουσίαν ατό-μων καταζητουμένων υπό της αστυνομίας της χώρας των ή καλούν τας διαφόρους α-στυνομίας να προσούν εις έπαλήθευσις), ύπάρχουν και τα σημειώματα «με έρυθράν ένδειξις», σημειόνοντα ότι η λαμβανούσα α-στυνομία πρέπει να εξαπολυθ εις κατα-δίωξιν του καταζητουμένου. Δεικνύνουν εις τούς «άναποκρίτας» της "Ιντερπόλ, είδι-κευμενους υπαλλήλους 51 άστυνομιών ότι αι δικαστικά αρχαί της χώρας ένθα διε-να πράχθη το έγκλημα ζητούν την έκδοσιν του καταζητουμένου ατόμου. "Από της στιγμής εκείνης ή σύλληψις είναι νόμιμος. Το ση-μείωμα όπερ περιλαμβάνει ληξιαρχικήν πράξιν, φωτογραφίαν και δακτυλικά απο-τυπώματα του διακομένου προσώπου, έχει την αξίαν — και την ταχύτητα — τηλε-γραφικού έντάλματος σύλληψεως.

Η έκδοσις ενός έγκληματιού είναι άρκε-τά πολύπλοκον ζήτημα, τοσούτω μάλλον, καθόσον μεταξύ ώρισμένων χωρών δεν ύ-παρχει σύμβασις περί έκδόσεως. Επί πλέ-ον κατά τα τελευταία έτη άνεφάνησαν πλείστοι δυσχέρειαι πολιτικής κυρίως φύ-σεως. "Ορισμένοι δηλαδή φυγάδες, οι ό-ποιοι έχορακτηρίσθησαν από τας χώρας των ως κοινοί έγκληματιαι, ισχυρίζοντο ότι ήσαν πολιτικοί φυγάδες. Είς την περίπτω-σιν αυτήν άποφαινομένη κυρίως αι δικα-στικά αρχαί, Η άγγλική συμφωνία περί έκδόσεως έγκληματιών, άναφέρει ρητώς ό-τι ουδείς έγκληματίας δύναται να έκδοθ ή δι πολιτικά αίτια και ότι ο έγκληματίας δεν πρόκειται να δικασθ ήμ ή μόνον διά το έγκλημα δι' ο έζητήθη ή έκδοσις.

Η πρώτη συμφωνία περί έκδόσεως ύπε-γράφη την 19 Νοεμβρίου 1794 δια περίο-δον 12-ετών. Μετά την έκπνοήν της το 1807 δεν άνανεώθη μέχρι το 1842, όπότε συνήφθη ή συμφωνία του "Ασμπωρτον ("Αγγλίας), εις την όποιαν ήρθοντο τα έγκλήματα δι' α έπετρέπετο ή έκδοσις. Την 9ην Νοεμβρίου 1842 ή Γαλλία ύπήρξεν ή δεύτερα μετά την "Αγγλίαν χώρα, ήτις ύ-πέγραψε συμφωνίαν περί έκδόσεως έγκλη-ματιών μετά των "Ηνωμένων Πολιτειών, έκ-τοτε δε παρόμοιαι συμφωνίαι υπεγράφησαν μετ' 24 άλλων χωρών. Είς τας συμφωνίας αυτές καθορίζοντο λεπτομερώς τα έγκλη-ματα εις α χωρεί έκδοσις, μετ'εξ έν των ό-ποιων ήσαν ή ληστεία, ή διάρρηξις, ο έμ-πρηγμός, ο διασμός γυναικός και ή κατα-σκευή και θέσις εις κυκλοφορίαν κιβδηλών νομισμάτων.

Το ραδιοηλεκτρικόν δίκτυον, το όποι-ον είχαν ή "Ιντερπόλ μέχρι τότε, της έ-πέτρεπε να έλεγχη άμέσως την Ευρώπην, το Κράτος του "Ισραήλ και το διεθνές έ-δαφος της Ταγγέρας. Ο έλεγχος αυτός θα σύζηθη σημαντικός όταν τεθ ή λειτουργί-α ο σταθμός του Λαζύ Πομπόν, του ό-ποιου αι πρώται δοκιμαί ήσχισαν την προ-σπελθούσαν έδοδόδα. Ο σταθμός θα διαθέτ η δύο πομπούς ισχύος 3 κιλοβάτ έ-κάτερον δυνάμενος να έπικοινωνήσουν άπ' εύθείας βραδύτερον με τούς κεντρικούς σταθμούς, ότίνες θα εξασφαλίσουν τον ά-στυνομικόν έλεγχον εις τας διαφόρους πε-ριοχάς του κόσμου.

Οι υπάλληλοι της "Ιντερπόλ δεν δύνα-νται να έπικοινωνήσουν ραδιοηλεκτρονικά. Η διαφορά των γλωσσών άποτελεί έν έμ-πόδιον. Ένώ ή άγγλική δύναται να χρησι-μοποιηθ εις την αεροπορίαν, όπου τα μη-νύματα είναι σχετικώς άπλά, το περίπλο-κον των ύποθέσεων θα καθίστα εις την χρησιμότηνν περίπτωσιν ανέφικτον την χρη-σιμοποίησιν μιας κοινής γλώσσας. "Εκείνο όμως που ύπηρεύεσε κυρίως την ραδιοη-λεκγραφίαν είναι ή φροντίς διά την νομιμό-τητα. Μόνον έν έγγραφον έγγραφαί τον δι-κασιμονομικόν χαρακτήρα των γινόμενων διώ-ξεων.

Εάν αι διαφοραί, αιτινες ύφίστανται με-ταξύ των νομοθεσιών των διαφόρων χωρών — πράξεις θεωρούμεναι ως έγκλήματα εις

τινας χώρας, δεν θεωρούνται κολασίμοι άλ-λαχού — δύναται ένίοτε να καταστήσουν δυσχερή την προσπάθειαν της «παγκοσμι-ου άστυνομίας». έν τούτοις ουδέμία δικο-νομική δυσχέρεια παρουσιάζεται εις τας πλείστας των περιπτώσεων. Το έμπόσιον των ναρκωτικών (άντικείμενον έκθέσεως ήν ή "Ιντερπόλ άποστέλλει κατ' έτος εις τον "Οργανισμόν "Ηνωμένων Έθνών), ή κατα-σκευή και κυκλοφορία πλαστών τραπεζο-γραμμάτιων, ή έκδοσις έπιταγών άνευ αν-τικρύσματος, ή κλοπή κοσμημάτων και, — έδώ πρόκειται περί νεωτερισμού — ή όλο-γεν επεκτεινομένη πλαστογράφος των τα-ξιδιωτικών έπιταγών (τραβέλερ τσέκ), ύ-ποκείνται εις κυρώσεις εις όλας τας χώ-ρας. Είς την καταστολήν της τυπικής διε-θνούς αυτής δράσεως άσχολεται κυρίως ή αστυνομία των 51 έθνών. Δύνανται όμως να προκύψουν δυσχέρειαι άλλης φύσεως. "Ας φαντασθ κανείς πόσον δύσκολος εί-ναι ή διαπίστωσις της ταυτότητος ενός α-τόμου εις τας άραβικάς χώρας, διηθρω-μένας εισέτι κατά φυλάς, όπου αι ληξιαρ-χικαί πράξεις, άόριστοι και άτελείς γενι-κάς, δεν άναφέρουν πολλάκις είμή το μι-κρόν όνομα του ατόμου και το όνομα του πατρός, π.χ. : Μαχμέτ μπέν (υίός του) Μαχμέτ. Και ύπάρχει άπειρία Μαχμέτ εις τας χώρας της αραβικής γλώσσας. Αλ-λαχού πάλιν, όπως εις την "Ινδουσιαν εί-ναι νόμιμος ή άλλαγή του όνόματος, του πειρητικού επωνύμου μάλλον («Ο Είρη ο-ποιός», «Εκείνος δι' έν χαίρουν οι φίλοι του» κλπ.) εις κάθε σημαντικόν γεγονός της ζωής και ή προσθήκη εις τα μεταβλη-τά αυτά όνόματα διαφόρων τίτλων εύγε-νείας δυναμένων και αυτών επίσης να με-ταβληθών.

Ο πρόεδρος της "Ιντερπόλ είναι Βέλ-γος. Ο γενικός γραμματέας και όλοι οι άλλοι συνεργάται του είναι Γάλλοι. "Υπάρ-χει διεθνής αστυνομία, άλλ' όχι διεθνείς άστυνομικοί. Διευθύνοντες ή «άναποκρι-ται» της "Ιντερπόλ είναι ύποτεταγμένοι εις τούς κανονισμούς της χώρας, της όποιας είναι πολίται και όπου άσκούν το λειτούρ-γημά των.

Ο προϋπολογισμός έν τούτοις της "Ιν-τερπόλ είναι διεθνής, διότι αυτή χρηματο-δοτείται υπό των χωρών-μελών, αναλόγως του αριθμού των κατοίκων έκάστης. Ο προϋπολογισμός αυτός επέτρεψεν εις το άρχηγείον να ενισχύση τα μέσα δράσεώς του, να προσλάβη μεταφραστάς, όλίγους μόν αλλά πολυγλώσσους, να έκδιδ η περι-οδικόν και να ιδρύση, πλην του διεθνούς άστυνομικού αρχείου, πηγής πληροφοριών όλων των άστυνομικών του κόσμου, γρα-φείον έγκληματολογικόν μελετών.

Η "Ιντερπόλ συνέρχεται κατ' έτος εις συνέδριον εις διαφόρους πόλεις, εις δ με-τέχουν αντιπρόσωποι και των 51 έθνών. Το έφετεινον — 24ον συνέδριον — συνήλθεν εις την Κωνσταντινούπολιν, ήρχισε δε τας εργασίας του εις το Γαλιζιέ κλεισθέντων των θυρών. Είς αυτό μετείχον εκατόν δέκα αντιπρόσωποι εκ 45 κρατών.

ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΑΠΟΜΙΜΗΣΕΩΝ

Η απομίμησις των πινάκων διασήμων ζωγράφων φαίνεται ότι πρόκειται να τερ-ματισθ ήρστικώς. Αυτό τουλάχιστον ύ-πάρχει το συμπέρασμα των γινόμενων πα-ρατηρήσεων έμπειρογνομώνων κατά την γε-νομένην τελευταίως έν Παρισίους έκθεσιν «ψευδών πινάκων». "Ως άνεγνωρίσθη, και ο Ικανώτερος αντίγραφος δεν ήμπορεί να μιμηθ ή εις την έντέλειαν την «πινελιά» έ-νας άλλου ζωγράφου. Είδικός ο τρόπος που ένας καλλιτέχνης κρατεί και μεταχειρίζε-ται το πινέλο είναι χαρακτηριστικός της προσωπικότητός του. Κατά συνέπεια μια «μακρογραφία», δηλαδή μία μεγεθύνσις φωτογραφική ενός τμήματος του πίνακος — τηρουμένη αστήρικτος των αναλογιών — όφεί να άποκαλύψη την άπάτην. Με την βάση σύτην καταρτίζεται ήδη έν λεύκωμα «μακρογραφιών» πινάκων μεγάλων ζωγρά-των, το όποιον τίθεται έν κυκλοφορίαν, βά παρασχη άσφαλ ή τρόπον άνακαλύψεως των εσφορών μεταξύ ενός γνησίου και έ-νός κατ' απομίμησιν πίνακος.

Ταιριάζει σάν γάντι.

Το BP SPECIAL ENERGOL 'VISCO-STATIC' ταιριάζει απόλυτα με την βενζίνη

BP με BP 08

"Από τον συνδυασμό αυτόν ο κινητήρας σας έχει κέρδος άνω-πολόγιστο :

- πολύ μεγαλύτερα άπόδοσι.
- περιορισμό της φθοράς κατά 80%.
- οικονομία βενζίνης μέχρι 18%.

— Τροπική νύχτα στη Νότιο Αφρική. Δεν μπορείς δέξαστα να ισχυρισθής κανείς ότι η παγωνιά θα κρυστάλλισα στα τζάμια των παραθύρων, όταν μάλλον θα ζή υπό σκηνήν — και οι σκηνές ως γνωστόν δεν έχουν παράθυρα — εν πάση όμως περιπτώσει το κρύο είναι τσουχτερό.

Ὁ Μπανανγκά - Μπρόλο - Νουγκι, ὁ πρῶτος ὁδηγὸς μου καὶ διερχόμενός μου, ἔνα πελώριος μαύρος μὲ μωβὲς ἑρακλῆ, ἦταν ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ αραβανοῦ μου πού ἀριθμοῦσε περισσότερος ἀπὸ 500 μαύρους. Ἦμουν πλάγια-σμένοι καὶ τὸν εἶχα μισοτάφει.

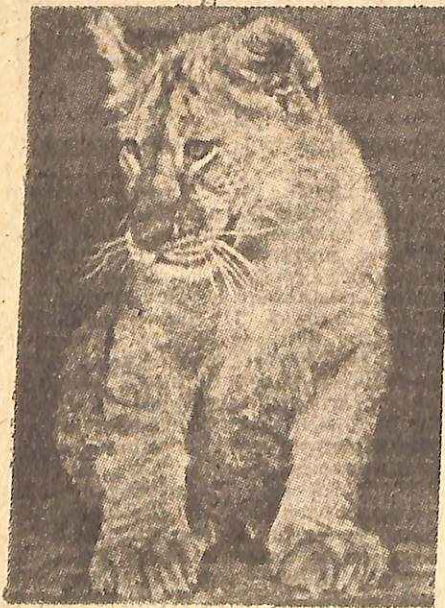
Ξαφνικά τὰ σκυλιά μου άρχισαν νά γρυλίζουν κάτω άπ' τό σχοινένιο έναέριο κρεβάτι μου : Ένα πελώριο μαντοράκιο από τό Ούλι, ένα μιγάδικο Πινσεν και μία μακρότιχη μικροσκοπική σκυλίτσα της Μάλτας, κατάλευκη, — να οι φίλακες άγγελού του ύψλου μου, φίλοι δοκιμασμένοι και υποδείγματα κοινωνικότητας, άκούωντήης μικροσκοπική

Το γρύλισμα δυνάμωσε μόλις ο Μπανγκά εμφανίστηκε στο άνοιγμα της σκηνής· και η Τόμπυ, η οξύθυμη Τόμπυ, έρριχτηκε στον μαύρο και τον άρπαξε από το παλιό πούχε ζωσμένο γύρω στους γοφούς του.

— Αφέντη! Λιοντάρια, πέρα, δίπλα
στο νερό!

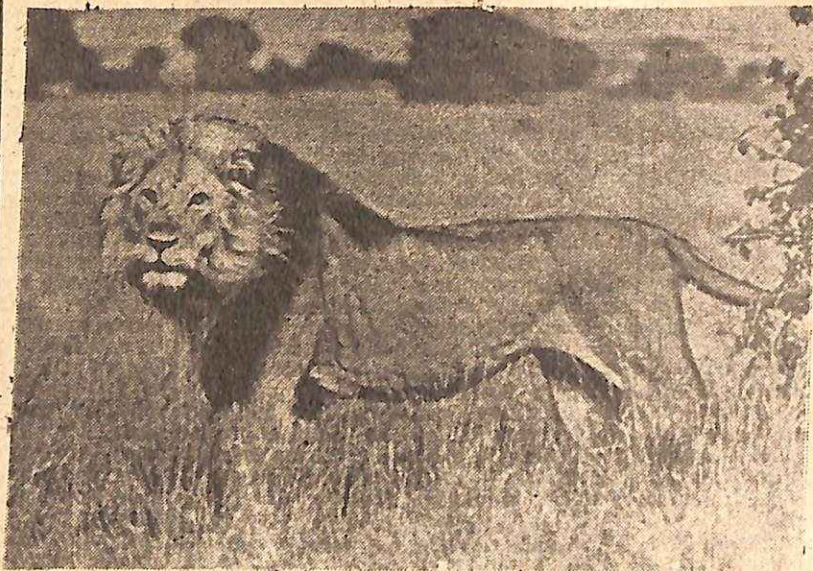
Πηδώντας κάτω απ' την κρεμαστή αί-
ωρα μου, φόρεσα διαστικά τὰ ρούχα καὶ
τὶς μπότες μου. Εἶπα στὸν Μπανανγκά
νὰ ξυπνήσῃ τρεῖς ἀπὸ τοὺς μαύρους.
Δέσσω μετὰ σκυλιά, ποὺ δὲν διεκρίνοντο
γιὰ τὶς κυνηγετικές τους ἀρετές καὶ θὰ
μπορούσαν νὰ τρομάξουν τὰ θηρία μὲ
τυχὸν ἀκαιρὴ ἐπέμβασί τους. Κι' ἐξεκίνη-
σαμε.

Ἡ νύχτα βρισκόταν στὸ τέρμα της,
κι' ὅλα γύρω ἦσαν φωτεινά. Σὲ μιὰ ὥρα

Φωτογραφία σκύμνου (λεοντιδέως) ἐκ
τῶν γενηθέντων ἐν αἰχμαλωσίᾳ εἰς
ζωολογικὸν κήπον.

Ο ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΘΗΡΙΩΝ

Η ΠΛΗΓΩΜΕΝΗ ΛΕΑΙΝΑ

ΑΠΟ ΤΑΣ ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΑΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ
ΤΟΥ ΓΙΟΖΕΦ ΝΤΕΛΜΟΝΤ

τὸ φῶς τῆς ἡμέρας θὰ κατέκλυζε ἀπότομα τὰ πάντα χωρὶς σχεδόν να πρὸνρηθῇ γλυκοχαράμα. Προχωροῦσαμε σιωπηλῶς, παραμερίζοντας τὰ ψηλὰ χορτάρια ποὺ ἦταν κοφτερά σὰν λεπίδες μαχαίριων. Ἄν εἶχε κανεὶς λίγη ὑπομονή θὰ μποροῦσε νὰ χρησιμοποιήσῃ τὰ ἀγριοχορτά τῆς Ἀφρικῆς γιὰ ἐυφάτια.

Κάποια στιγμή ὁ Μπανανγκά διέταξε τοὺς μαφρὺν καὶ σταματήσουν καὶ συνέχισαν οἱ δύο μᾶς πιά τὴν πορεία ἀνοίγοντας μὲ κόπο πέρασμα ἀνάμεσα στὰ πυκνά βᾶτα, ὥσπου ἕνα πᾶφλωνα καὶ κάτι σὰν ρόγγος μᾶς κάνουν καὶ σταματήσουμε. Ὁ Μπανανγκά παραμερίζει τὰ χαμόκλαδα ποὺ ἐμποδίζουν τὴ θέα. Ἐν τὸν μετὰξὺ ἔχει πιά ἑξημερώσει. Μπρῶστὰ στὰ μάτια μου ξεπρόβαλλε ἡ κοίτη ἑνὸς ποταμοῦ ποὺ ἡ ἐκφρασία τὴν εἶχε μεταβάλλει σὲ μικρὰ ρυάκια καὶ σ' ἕνα μεγάλον τέλμα. Μιά, μεγαλόσωμη λέαινα ἦταν πλαιγιασμένη διπλά στὰ τέλμα. Τὰ καπούλια ἦν ἤσαν μέσα στὸ νερὸ διπλά της βρισκόμενα τὸ ἀρρενικό, ποὺ τὸ τεράστιο κεφάλι του στεφανωνόταν ἀπὸ μιά χαίτη σχεδὸν ὁλόμαυρη. Δυὸ λιονταράκια τεσσάρων ἢ πέντε μηνῶν ἔπαιζαν λίγο πὺ πέρα.

*Ασφαλώς η λέαινα ήταν βαρεία άρρωστη. Κάποια στιγμή άνασθηκόηκε, έκανε με κόπο δυο τρία βήματα, γιά να σωρή στη άμέσως κατόπιν επάνω στην άμμο. Τό άρσενικό έξακολουθούσε να στριφογυρίζει άργά άργά δίπλα της. Φαινόταν παραδομένο σε θαθείες σκέψεις, η άμυχάνια του ήταν έκδηλη και είχε διαρκώς προσπολμένο τό βλέμμα του στην σύτροφό του.

Φέρνω τὰ κιάλια στὰ μάτια μου. Ἐπάνω στὸ ὕψισθ πλεῦρὸ τοῦ πλαγιασμένου ζώου ὑπάρχει μιὰ πληγὴ, ὅπου εὐχολὰ θὰ μπορούσαν νὰ χωρέσουν δυὸ γρυθίς ἀνθρώπου.

Προσπάθησε κάποια στιγμή να στρίψει το κεφάλι της για να γλύψει την πληγή, δεν μπόρεσε όμως να την φθάσει και τ' άφησε να ξανπατήσει, δαγκώνοντας έναν αδύνατο στεναγμό. Τότε ανέλαβε το άρσενικό να έλκονοποιήσει την επιθυμία της. Έγλυψε την πληγή προσεκτικά, κι' όταν έπίστωσε ότι την εκθάρισε τελείως, έτρεξε σ' ένα από τα ρούχα κι'

ἄρχισε νὰ πίνη, σὰν
νάθελε νὰ ἀπαλλάξη
τὸ στόμα του ἀπὸ κα-
ποια δυσάρεστη γεύσι.
Ὕστερα ἐάηλωση στὴν
ἄμμο, καὶ κρατώντας
ἀναστηλωμένο τὸ κε-
φάλι του καὶ τὰ μάτια
ὄρθανοιχτα, ἔμεινέ σὲ
ἐπιφυλακὴ.

Ἐπὶ πάντε ἡμέεσ
παρολουούσα τις
κινήσεις τους ἀπὸ το
παραρητηρία μου.
Ἡ οἰκονομία εἶχε ἔν-
κατασταθῇ σὲ μιὰ
πρостаταμένη γωνιά
τῆς κοίτης κοντὰ στὴν
ὄχθη. Τὸ λιοντάρει ἐπι-
ποιοίτο συνεχῶς τὴν
σύμπροθό του μὲ ἥλιο
καὶ στοργή. Τῆς ἔ-
φερνε νὰ φάῃ, καὶ τίς
περισσότερες φορές τὸ
ἔβλεπα πού ἔσπαρνε
τὴν τροφή σχεδόν κω-
τα ἀπὸ τὸ στόμα τῆς
ἄρρωστης. Κι' ὅταν τὰ
λιοντάρια γινόντου-
σαν ἐνοχλητικά, φρόνι-
ζετὶ νὰ τὰ ἀπομακρύν-
ῃ.

Τὴν τέταρτην ἡμέραν
τὰ βουγγρά της ἀρ-
ρώστῃς δὲν σταμάη-
σαν οὔτε στιγμήν. Κα-
τὰ τὸ σούρουπο, ο-
προσπάθησε νὰ σηκι-
νῇ γιὰ νὰ πᾶν κα-
πιὴν νερό, ἦταν ὅμως
ποῦ δὲν μπόρεσε νὰ
κί' ἐσωρίσθηκε με-
ντάρνι, ἐξίστασε κά-
νιν παραδομένο σὲ με-
τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὴν
καὶ τὴν εὔρειε θήμα-
πυγίῳ τοὺς. Κ σ ι
λ γ α τ ῆς π λ ε-
λ γ η γ λ ὕ φ ο ν-
ο σ ε χ τ ι κ ὀ.

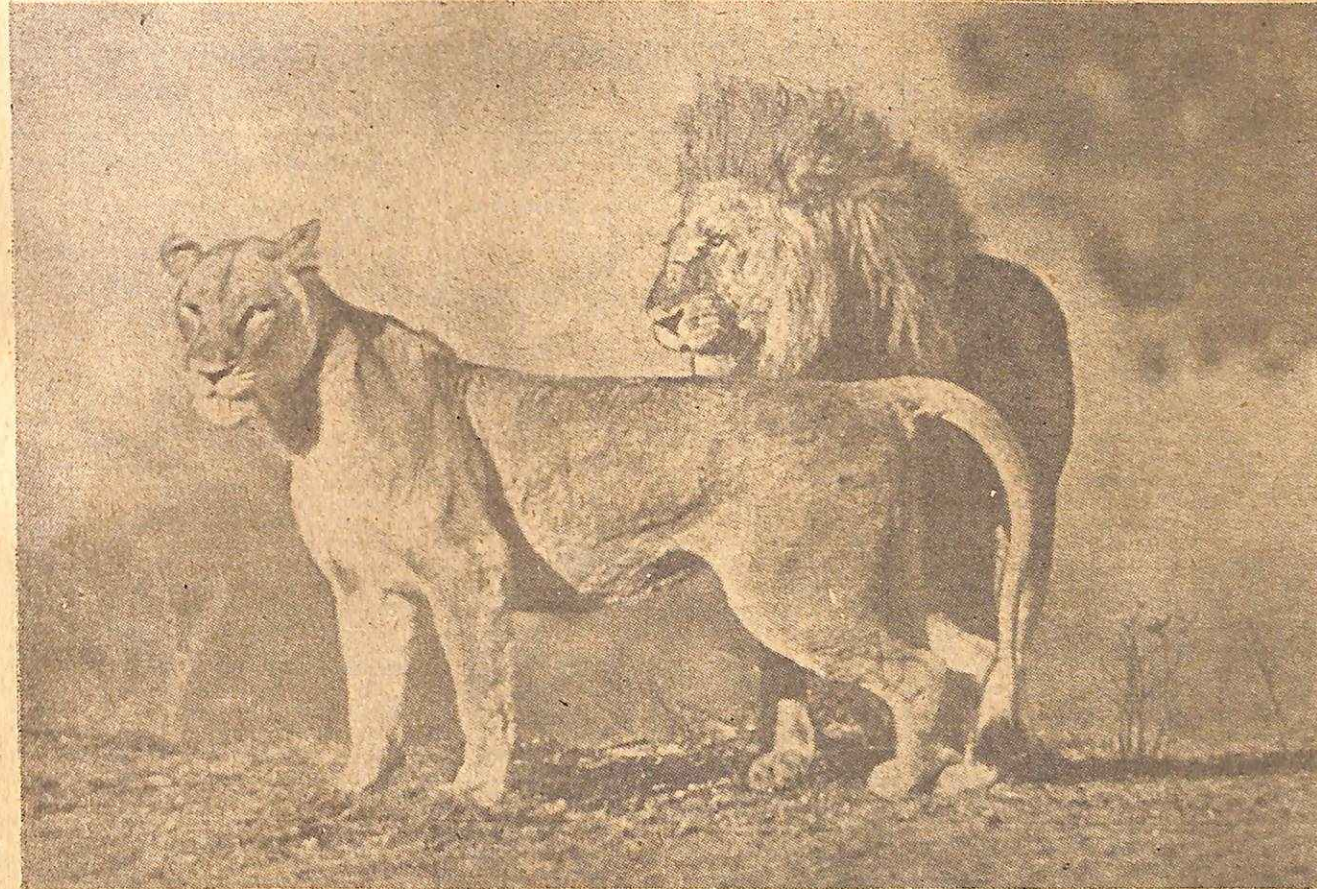
Κι' επειδή η οικογένεια έστερείτο πιά τροφών και τα λιονταράκια είχαν αρχίσει να διαμαρτυρούνται με παραπονεμένες κραυγές, φυσικό ήταν να σκεφθώ πως ό άρχηγος της θάλασσας την νύχτα στ' άκνη: γι' αυτό κι' έδωσα έντολή να είναι πάντα έτοιμος ένας κλωβός. "Αν οι προ-βλέψεις μου επιτάλθουν, βάταν ζήτημα ό-λίγων ώρων άναμονής.

Τὸ λιοντάρι ξεκίνησε ἀπ' τὸ ἄντρο
του· ἡ ὥρα θάταν μία μετὰ τὰ μεσάνυ-
χτα. Δὲν εἶχε τὸ συνηθισμένο στὰ λιον-

Ἐκφραστικὸν στιγμιότυπον βρυχωμένου
λέοντος.

• ΗΛΙΟΣ •

Ζεύγος λεόντων τοῦ Ἑθνικοῦ Πάρκου Κροῦγερ (Τράνσβαλ).

τάρια ἀτάραχο ὕφος ἔδειχνε πολυάσχο-
λο καὶ βιαστικό.

Όταν ο κλωδός κατεβάστηκε στην
 άμμο της κοίτης κι' εσύρθηκε προς το
 καταφύγιο των λιοιταριών, άρχισε να
 προχωρά κι' έγώ, προς τα εκεί. Φαίνεται
 ότι ή λέαινα μάς άκουσε. Έπαψε να
 βογγά κι' άρχισε να βρυχάται. Σταμά-
 τησα σέ δέκα βημάτα απόστασι με το
 όπλο στο χέρι και το δάκτυλο στην
 σκανδάλη. Διέκρινα την
 πράσινη λάμψι των μα-
 τιών της μέσα στο σκο-
 τάδι. Τα λιοιταράκια τώ-
 θαλαν στα πόδια βιάζον-
 τας κραυγές τρομού ηξε-
 ρα όμως πως δεν θ' όρ-
 νούσαν να εναγωνίσουν.

Ἐπρεπε νὰ διασπούει.
Ἀπὸ στιγμήν σὲ στιγμήν
τὸ λιοντάρι μπορούσε νὰ
γυρίσῃ καὶ τότε τὰ πρά-
γματα θὰ πεοιεπλέκοντο.
Οἱ μαύροι ἔσπρωξαν ἁ-
κὼν πρὸς ὑποπόδιον τὸν
κλωβό. Ἡ κλάισα σπλην-
θηκε στὰ πόδια της, χα-
μῶλεσε τὴ σάμψι της σὴν
γὰ νὰ πάρῃ φόρα κι' ἔ-
παιξε ῥοκὴν τὸ κλασσικὸ
ἄλμα ἐπιθέσεως· ἐξανέπε-
σε ὅμως ἐπὶ τοιοῦτου
μουγκρίζοντος ἀπὸ τὸν
πόνο. Ὁ κλωβὸς
σπρώχτηκε ἀκόμῃ πρὸς
κορυφάν, τὸ πληγωμένο ζῶν
ἀνακίνησε τὰ πόδια του
στὸν ἀέρα, κατάφερε νὰ
σπρωχθῇ καὶ μαζεύοντας ὁ-
σες δυνάμεις τοῦ ἀπέμει-
ναν, ἐπέχειρσε καινούρ-
γιον ἄλμα. Ἦταν πολὺ ἐ-
ξασθενημένο ὅμως καὶ ἐα-
σασθῆναι στήθεα ἀνῆμπο-
ρὸν. Πιετάσαμε ἐπάνω του ἕνα
δixτυ. Ἦταν πρὸς τὴν δι-
αφῆσίν μας.

Οἱ μαῦροι, σέρνοντας

τὸ αἰχμαλωτισμένο ἄρρωστο ἀγρίμι, πῶ-
 ξαντον μέσα στὸν κλωδὸ τὸν ὁποῖον κί-
 κευδῆσαν ὅταν ὕστερα διπλὰ στὴν κατω-
 φέρεια τῆς ὄχθης καὶ τὸν ἐσέκασταν μὲ
 ἄσθονα χαμόκλωδα. Ἡ λείανα ἐξακολου-
 θοῦσε νὰ χτυπιέται, ἀκόμη, ἦταν ὁμως
 καταφανές ὅτι δρισκόταν στὸ ἐσχατό ὄ-
 ριο τὴν δυνάμεύν της. Ἀνοίξαμε λοιπόν
 τὴν κινητὴ πόρτα τοῦ κλωδοῦ καὶ τὴν
 ἀπαλλάξαμε ἀπὸ τὸ δίχτυ μὲ τὸ ὁποῖον

τὴν εἶχαμε συλλάβει. Ἦταν τέτοια ἡ σω-
ματικὴ τῆς κατὰπτωσις, ποὺ οὔτε νυ-
συρθῇ δὲν ἦταν σὲ θέσι.

Τὸ φταχθὸ ζῶο ἦταν καταδικασμένο νὰ παίξῃ τὸν ἄχαρο ρόλο τοῦ νὰ χρησιμεύῃ ὡς δόλωμα γιὰ τὴν σύλληψιν τοῦ συντρόφου του, ποὺ ἐπιστρέφοντας ἀπὸ τὴν ἐξομότησί του θὰ ἀναζητοῦσε τὸ παίρι του μὲ ἀγωνία.

Για να μπορέσουμε να εξασφαλίσουμε
τους απαραίτητους χειρι-

σμούς για τὸ ἐκ τοῦ μα-
 κρόθεν κλεισίσιμῳ τῆς κινή-
 τῆς πόρτας τοῦ κλωδοῦ
 στερεώσαμε στὸ ἐπάνω
 τεῖχος τῆς ἑνᾶ στοιμῆς
 περάσαμε τὸ στοιμὶ ἐν
 μιᾷ τρακαλίᾳ καὶ στερεώ-
 σασκε τὴν τρακαλίᾳ σ' ἑνὸς
 κοντάρι ἄκρῃ ἄκρῃ στὴν
 ὁδὸν. Ὅσα ἀσχοιοῦνται
 μὲ τὴν, σὺλληψι ἀγρίων
 ζώων ποτεῖ νὰ ἀκούζουσι
 τὸ μυαλό τους συνεισώ-
 και ν' ἀσχοιοῦται στὴν ὁ-
 ποιοῦν. Σκαρφαλωμένοι
 σ' ἑνὶ γερὸ κλαδί δέντρου
 ὁ Μπασιανγκὰ κατῶπτευσ-
 τὴν κοίτη τοῦ ποταμοῦ
 — ὅπου δρισκόταν ὁ
 κλωδὸς μὲ τὴν ἀστυρμέ-
 νη πόρτα — καὶ τὰ πέ-
 ρει.

Ἡ δεύτερη αὐτῆς ἀνα-
μνή παρ' ἡπέρθε αὐτο-
ν. Σὲ λίγο ὁ Μπανάνι
κα' μας ἀγγεγεῖλε πὺς
εἶδε τὸ λιοντάρι. Ἀναμέ-
τρισα τοὺς κινδύνους ποὺ
διατρέχαμε, δεδομένου ὅ-
τι ὁ ἀνεμος φυσοῦσε εἰς
τὸ μέρος μας πρὸς τὸ
μέρος του, δὲν μπορούσα
φυστάξω τίποτα ἄλλο νὰ
κάνω παρὰ νὰ ἐλπίζω ὅτι
δὲν μὰς δοκιμάζαν.

χεται τρέχοντας. Κρα-

κι' εἶπε με ἀπάθεια:

— Έχω καμμία εἰκασαρία πού μοῦ λένε τὸ ἴδιο. Κανείς δὲν κατάφερε τίποτα. Τί σὰς κάνει νὰ πιστεύετε ὅτι ἡ ἰδέα σας θὰ πετύχει;

— Οἱ ἱπτάμενοι δίσκοι εἶπε ὁ κοντός ἀνθρωπάκος.

— Εἰ;
— Έχω ἀνακαλύψει τὸ μυστικὸ τους. Ἡ ἰδέα μου βασίζεται στὴν ἀρχή, βάσει τῆς ὁποίας πετοῦν: Στὸν ηλεκτρομαγνητισμὸ καὶ στὴ χρησιμοποίησι τῆς βαρύτητος. Ἡ τοῦ ἀντιθέτου τῆς: τῆς ἀντιβαρύτητος.

— Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ, εἶπε ὁ Κρόουντερ καὶ σηκώθηκε. Τώρα θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ...

— Περιμένετε! φώναξε ὁ ξένος. Ὑπάρχει καὶ κάτι ἄλλο. Ἀ ὕ τ ὅ !

Ἐβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἓνα μεταλλινὸ ἀντικείμενο πού εἶχε τὸ μέγεθος καὶ τὸ σχῆμα μίας στακτοθήκης. Τὸ ὕψος πάνω ἀπὸ τὸ γραφεῖο τοῦ Κρόουντερ καὶ τράβηξε τὸ χεῖρι του. Τὸ μεταλλινὸ ἀντικείμενο ἔμεινε ἐκεῖ στὸν ἀέρα. Ὁ Κρόουντερ τὸ ἀγγίζει. Μία ἐλαφρὰ φαγούρα ἐνοιώσε στὰ δάκτυλά του, ἀλλὰ τὸ ἀντικείμενο δὲν ἔπεσε. Ὁ Κρόουντερ κάθισε πάλι χάμω, ἀργά.

— Ἀρκετὰ, εἶπε. Τί χρειάζεστε;

— Γιά τίς ὑπηρεσίες μου, ἀπάντησε ὁ Γουίλκινς, ἔχετε ἤδη καθορίσει μιά γενναία ἀμοιβή. Θέλω τρία ἄλλα πράγματα ἀκόμα. Ἐνα ἐργαστήριο σὲ τὸ ὁποῖο θὰ κατασκευάζω ἓνα σκάφος βάσει αὐτοῦ ἐδῶ τοῦ δείγματος. Τὴν βοήθεια ἐμπείρων μηχανικῶν καὶ τρίτο μιά ἀπάντησι.

— Ὁ Κρόουντερ σούφρωσε τὰ φρύδια του.

— Ἀπάντησι, εἶπε.
— Ἀπάντησι με μιά ἐρώτησι. Γιατί θέλετε τόσο πολὺ νὰ φτιάσετε αὐτὸ τὸ διαστημόπλοιο;

— Γιατί, εἶπε με εἰλικρίνεια ὁ Κρόουντερ, μ' ἀρέσει ἡ δύναμι. Γιατί εἰμαι φιλόδοξος. Θέλω νὰ εἶμαι ὁ πρῶτος πού θὰ κατακτήσῃ τὸ διάστημα, γιατί αὐτὸ θὰ με κάνει διασημότερο, πλουσιότερο, ἰσχυρότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον στὸν κόσμον. Θέλω νὰ εἶμαι ὁ κύριος, ὅχι ἀπλῶς ἓνος κόσμου ἀλλὰ τῶν κόσμων!

— Εἰλικρινῶς ἀπάντησις, εἶπε ὁ Γουίλκινς, ἂν καὶ παράξενη.

— Ποιὰ ἄλλη θὰ μπορούσε νὰ ὑπάρχῃ;

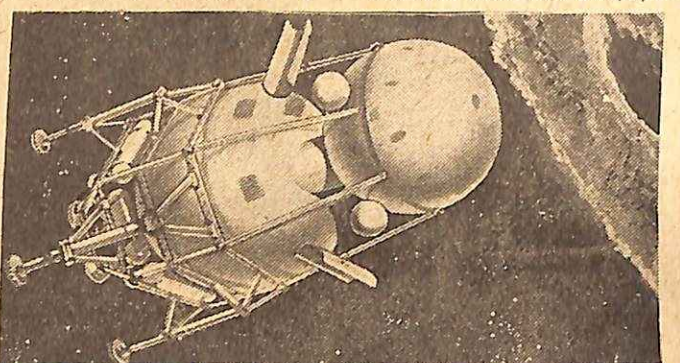
— Ἡ δική μου, εἶπε συλλογισμένος ὁ ξένος. Ἐγὼ θὰ ἤθελα νὰ φύγω ἀπὸ τὸν πλανήτην αὐτὸν καὶ νὰ πάω ἄλλου — στὸν Ἀρη ἴσως — γιατί ἐκεῖ ὑπάρχουν ἀκόμα γιὰ νὰ βρῇ κανεὶς παρθένες ὁμορφιές. Γιατί ἐκεῖ θὰ βρῇ πορφύρα ἡλιοβασιλέματα πάνω ἀπὸ τὴν γυνὴ ἐρήμων καὶ στὴν ἀστροφώτιστη νύχτα τὸ λεπτὸ, δορσερὸ ἀέρα ἓνος κόσμου πού πεθαίνει μέσα σ' ἀτέλειωτους στεναγμούς τῶν κοιλάδων καὶ τῶν ξεραμένων διώρυγες. Γιατί ἀπὸ δῶ, ἡ λαμπρότητά του στὰ βάθη τοῦ οὐρανοῦ μοιάζει σὺν μὴ ποσὸν ἡ δόνη πού κάνει τὴν καρδιά μου νὰ πονᾷ κι' ἡ ψυχὴ μου λυγνάρει νὰ βορβήρ σ' ἓν ἄλλο κόσμον, πού ἀκόμα δὲν ἔχει πατηθῇ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον.

— Εἰσαγγέλει ἀισθηματικὸς τύπος, εἶπε ἀπότομα ὁ Κρόουντερ. Ἐγὼ εἰμαι ἄνθρωπος τῆς λογικῆς. Ἄς εἶναι! Μπο-

ροῦμε νὰ συνεργασθοῦμε οἱ δύο μας. Τὸ ἐργαστήριό σας θὰ εἶναι αὐριο ἐτόιμο.

— Τέσσερες μῆνες ἀργότερα, στὴν ἐραδὴν ὁμίλην ἓνος ὁκτωβριανοῦ ἡλιοβασιλέματος, οἱ δύο ἄνδρες κάθονταν πάλι μαζί. Ὁχι ὁμως στὸ γραφεῖο τοῦ Κρόουντερ τοῦτη τὴν φορὰ, ἀλλὰ στὸ θαλαμίσκο μίας μικρῆς, σὲ σχῆμα δίσκου, μηχανῆς, πού εἶχαν φτιάξει οἱ μηχανικοὶ τοῦ Κρόουντερ με σχεδία τοῦ Γουίλκινς. Ἐξῆς ἓνα μεγάλο πλῆθος εἶχε μαζεθῇ γιὰ νὰ δῇ τίς δοκιμές. Ψιθύριζαν, περιέμεναν με ἀνυπομονήσια.

Ὁ Γουίλκινς εἶπε πιάσει ἓνα σύρμα καὶ προσπαθοῦσε νὰ τὸ συνδέσῃ μ' ἓνα ἄλλο. Ὁ

Σχέδιον τεχνικοῦ δορυφόρου με ἀνθρώπινον πλῆρωμα. Εἰς τὸ κέντρον τὸ συγκρότημα συλλογῆς καὶ μετατροπῆς τῆς ἡλιακῆς ἐνέργειας.

Κρόουντερ ἔβγαλε ἓνα γυρλισμὸ ἀνυπομονήσιας.

— Λοιπὸν, Γουίλκινς; ὁρῶ-
— Τί; μὰς κρατᾷ τίς;

— Τίποτα, εἶπε ὁ Γουίλκινς ἀφήνοντας κάτω τὰ ἐργαλεῖα του. Προχώρησε πρὸς τὴν ἀκρὴ τῆς παραδόσης μηχανῆς, σήκωσε μιά μεταλλικὴ θυρίδα, πού τοῦ ἐπέτρεπε νὰ δῇ τὴ γύρω περιοχὴ, προσέβλεπτοντας: Ἡ κάποιο αἶσθημα ἴσως... Μία ἐπιθυμία νὰ ξανσῶς... Μία ἐπιθυμία νὰ ξανσῶς γιὰ μιά φορὰ ἀκόμα τὰ γνώριμα μέρη τῆς Γῆς...

— Εἰσαβε ἓνας ὑπερευαίσθητος τρελλός, γούλιζε ὁ Κρόουντερ. Ἡ φοβάσθε. Δὲν ἀποκλείετε νὰ ξερετε ὅτι ἡ ἐφεύρεσί σας ἀπέτυχε.

— Δὲν ἀπέτυχε.
— Τότε βάλτε μπροστὰ τὴ μηχανή. Θέλω ν' ἀκούσῃ τὸ βρυχηθμὸ τῆς καὶ νὰ νοιώσω ὅτι φεύγωμε ἀπὸ τὴν ἔλξι τῆς Γῆς καὶ προχωροῦμε στὸ διάστημα. Ἰσως τότε νὰ συμμερισθῶ τὰ αἰσθήματα σας.

Ὁ Γουίλκινς ἔσκυψε πάνω στὰ μηχανήματα ἐλέγχου. Ἄγγιξε ἓνα μοχλὸ, ἐνὸς τὸ δλέμμα του γινόταν ὁνειροπόλο.

— Ἀρχισα νὰ δυσπιστῶ σὲ σας, Γουίλκινς, εἶπε ἀνυπόμονα ὁ Κρόουντερ. Πότε θὰ ξεκινήσουμε; Εἶπατε στίς πέντε ἀκριβῶς καὶ τώρα εἶναι — κῦτταξε ὁ ρολοῖ του — πέντε καὶ δύο λεπτά. Λοιπὸν; Ὁχι φύγωμε ἢ ὀχι;

— Φεύγωμε κιόλας, ἀπάντησε ὁ Γουίλκινς.

Ξανασήκωσε τὴ θυρίδα. Ὁ Κρόουντερ διέκρινε τὸ πορφύρεο γυῶμα τοῦ διαστήματος, διάστρικο ἀπὸ μυριάδες ἄστρα. Πίσω τους ἡ Γῆ ἔμοιαζε μ' ἓνα πύρινο μπαλλόνι.

— Ὁ Θεέ μου! ἔκανε ὁ Κρόουντερ. Τὰ κατάφερες, Γουίλκινς!

Ὁ Γουίλκινς χαμογέλασε.

Ὁ Κρόουντερ ἐνοίωσε μιά ἀνείπωτη χαρὰ. Αὐτὸς ὁ ψυ-

ΧΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΜΕΝΑ ΣΠΙΤΙ

Ὁ κ. Σπαρλάντ, πρόεδρος τῆς ἀγγλικῆς ἀντιπροσωπείας εἰς τὸ τελευταῖον ἐν Καίμπριτζ διέ-
— θνές συνέδριον διὰ τὴν μελέτην τῶν ἀποκρούσων ἐπιστημῶν δι' ἐκθέσεως του ἀποδείκνυει ὅτι δὲν ὑπάρχουν «στοιχειώμενα σπῖτια», ἐξηγήσας πῶς θὰ εἶμαι ὁ πρῶτος ἄνθρωπος πού θὰ κατακτήσῃ τὸ διάστημα καὶ τὸ πέτυχα. Εἶναι ὁ θρίαμβος τῆς δυνάμεως καὶ τῆς φιλοδοξίας.

— Καὶ τοῦ αἰσθήματος, εἶπε ὁ Γουίλκινς.

— Πηγαίνετε στὸ διάβολο!

Ἄν δὲν ἦμουν ἐγὼ τὰ δνεῖρά σας δὲν θὰ ἐπράγατοποιοῦντο ποτέ. Ἐ γ ὡ τὰ κατεστη-
— σα πραγματικότητά, Γουίλκινς. Μὴν τὸ ξεχνάτε ποτέ αὐτό. Τὰ κεφάλαιά μου, ἡ δύναμις τῆς θελήσεώς μου...

Κῦτταξε πρὸς τὴν ἀποπεμα-

— ἔξαρθώσεως εἰς σημεία τοῦ σκελετοῦ, καθίζησεις τῶν τοίχων, ἀνωμαλίας εἰς τὴν ὁροφὴν, κλισίαις κλπ. — αἱ ὁποῖαι προκαλοῦν τοὺς ἀκουσμένους τριγμούς καὶ τὴν μετακίνησιν ἀντικειμένων, πού ἡ φαντασία τῶν ἀνθρώπων ἀποδίδει εἰς τὴν παρουσίαν μυστηριωδῶν πνευμάτων...

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ... ΚΟΥΖΙΝΑ

Ἀπὸ πρόσφατον ἀφήγησιν τοῦ ἐπὶ 15ετίαν (1937 — 1952) Γαλλοῦ ἀρχιμαγειροῦ τῆς Ἀγγλικῆς Αὐλῆς κ. Ρενέ Ρουσέν εἰς γαλλικὸν περιοδικόν, πληροφοροῦμεθα ὅτι ἡ κουζίνα τῶν ἀνακτόρων τοῦ Μπουκινγκάμ ἀσφαλῶς πρέπει νὰ εἶναι ἡ μεγαλύτερα εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Ὁχι, ἀπάντησε ὁ Γουίλκινς. Ὁχι νοιώω.

— Τί; ἔχουμε τὴν ἀπέδει-
— εἰ ὅτι τὸ σκάφος μπορεῖ νὰ πετάξῃ. Τώρα θὰ γυρίσουμε πίσω καὶ θὰ ἐτοιμαστοῦμε γιὰ μεγαλύτερες πτήσεις.

— Ὁχι, ἀπάντησε ὁ Γουίλκινς. Ὁχι συνεχίσουμε τὸ ταξίδι μας.

— Τί σημαίνει αὐτό; δο-
— χήθηκε ὁ Κρόουντερ. Με προκαλεῖτε; Εἰσαστε τρελλός;

— Ὁχι. Ἀπλῶς αἰσθημα-
— τικὸς τύπος.

Ὁ Γουίλκινς ἔβγαλε τὸ σακάκι του, ὕστερα τὴ γραβάτα του, τὸ πανταλόνι του καὶ τὰ παπούτσια του. Κάτω ἀπ' αὐτὰ φάνηκε μιά ἄλλη ἐνδυμασία, πού ὁ Κρόουντερ δὲν εἶχε ξαναδῇ ἄλλη φορὰ. Μία ἐνδυμασία με μιά χρυσὴ ἀπόχρωσι, πού τόνιζε παράξενά τὰ μὴ ἀνθρώπινα χαρακτηριστικὰ τοῦ Γουίλκινς. Χαμογέλασε στὸν Κρόουντερ καὶ τὸ χαμόγελό του ἦταν φιλικόν. Δὲν ἦταν ὁμως τὸ χαμόγελό ἀνθρώπου πού γεννήθηκε στὴ Γῆ.

— Τὸ χόρημα κι' ἡ φιλοδο-
— ξία σας ἀνοίξαν τὸ δρόμο, εἶπε ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὸν Ἀρη, ἀλλὰ τὸ αἶσθημα ἦταν ἡ κυριώτερη αἰτία πού μ' ἔκανε νὰρθω σὲ σας. Εἶχα, βλέπετε, νοσταλγίσει τὸν τόπο μου...

ΕΚΛΕΚΤΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

Τὸ ὄνομά μου εἶναι Ἐλμ - Λαυρέν-
— τιος - Ἰάκωβος Μενετρίε. Ὁ πατέρας μου, Λεονάρδος Μενετρίε, εἶχε στήν ὁσάν Ἁγίου Ἰακώβου τὸ ψητοπωλεῖο «Ἡ βασίλισσα Πεντώ», πού ὅς γινώσκον τὰ ποῖα τῆς ἐμοιάζαν με τῶν στεγανοπό-
— δων, σὰν τῆς χήνας νὰ ποῦμε ἢ τῆς πάπιας.

Τὸ ψηταριὸ τοῦ πατέρα βρισκόταν ἀκριβῶς ἀπέναντι τοῦ Σαῖν - Μπενουά - λ - Μπετουρνέ καὶ μεταξὺ τοῦ καταστήματος φιλικῶν «Αἱ τρεῖς Παρθέναι» τῆς κυρίας Ζιλ καὶ τοῦ βιβλιοπωλείου «Ἡ εἰκὼν τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης» τοῦ κυριοῦ Μπλαζιό, λίγο πρὶν πέρα ἀπὸ τὸν «Μικρὸ Βάκχο», πού τὸ κιγκλίδωμα τοῦ κηπαρίου του, διακοσμημένο με γιρλάντες ἀπὸ φύλλα καὶ τασιμπὰ σταφυλίων, τερματίζετο τὸ τετραγώνον πρὸς τὴν ὁδὸ τῶν Σχοινο-
— ποίων. Ὁ πατέρας μ' ἀγαποῦσε πολὺ κι' ὅταν τὸ δρᾶδύ ὕστερα ἀπ' τὸ δειπνὸν με πλάγιαζαν στὸ κρεβάτάκι μου, μου-
— πιασε τὸ χεῖρι, μου ἀνασέκωνε ἓνα ἓνα τὰ δάκτυλά, ἀρχίζοντας ἀπ' τὸ μεγάλο κι' ἔλεγε:

— Τοῦτο πᾶει γιὰ νερό, τοῦτο φτιάχνει τὸ χυλὸ, ὅπου νάρρη τὸ νερό, τρῶει ἐν τὸ χυλὸ κι' ὁ μικρούλης Ρικκί με-
— νει με τὸ στόμα ἀνοιχτό.

Καὶ κρατώντας τὸ μικρὸ μου δακτυλάκι μου γαργαλοῦσε με τὴν ἀκρὴ τοῦ τῆν παλάμη λέγοντας: τοῖτο, τοῖτο, τοῖτο!

Κι' ἐγέλοῦσε τρανταχτά. Κι' ἐγὼ ἐπι-
— σης γελοῦσα μέσα στὸ ἀποκάρωμα τοῦ ὕπνου καὶ ἡ μητέρα μου δεδαίωσε πὼς τὸ χαμόγελο διεισπρὶτο στὰ χεῖλη μου ὡς τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωί.

Ὁ πατέρας ἦταν καλὸς ψήστης καὶ θε-
— οφδοῦμένος ἄνθρωπος. Νὰ γιατί τὸν εἶχαν διαλέξῃ οἱ συντεχνίες τοῦ ψητοπώ-
— λες ὡς σηματοφόρο τους κι' ἐβαστοῦσε τίς ἐπίσημες μέσες τὸ λάβρο τῆς συντε-
— χνίας με τὸν ὁμορφοκεντημένο Ἁγίον Λαυ-
— ρέντιο πού κρατοῦσε τὴν σούβλα του κι' εἶς χρυσὸ κλαδί φοινίκος. Μοῦλεγε κάθε τόσο:

— Γιακουμάκη, ἡ μητέρα σου εἶναι μιά ἄγια καὶ ἀξία γυναῖκα.

Ἦταν μιά φράσι πού τὴν ἐπανελάμβανε με εὐχαρίστησι. Κι' εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἡ μητέρα μου πῆγαινε κάθε Κυριακὴ στὴν ἐκκλησίαν, κρατώντας μιά Σύνοψιν τυπωμένη με μεγάλα τυπογραφικὰ στί-
— χεῖα. Δυσκολευόταν πολὺ νὰ διαβάσῃ μικρογράμματα κείμενα πού, κατὰ τὸ λέ-
— γειν τῆς, τῆς τραβοῦσαν τὰ μάτια ἐξῶ ἀπὸ τὸ κεφάλι τῆς. Ὁ πατέρας, κάθε δρᾶδύ, εἶχε τὴ συνήθειαν νὰ περνᾷ κανὰ δυὸ ὥριτες στὴν ταβέρναν «Ὁ μικρὸς Βάκχος» ὅπου συχνάζαν ἡ Ζανέτ, πούπαι-
— ζε διόλου κι' ἡ Κατερίνα ἡ νταντελλοῦ. Καὶ κάθε φορὰ πού τύχαινε ἢ ἀργήσῃ λίγο περισσότερο ἀπ' τὸ συνηθισμένο, ἔ-
— λεγε με μιά φωνὴ γεμάτη τρυφερότητα, καθὼς ποροῦσε τὸ δαμδακερὸ του νυκτε-
— ρινὸ σκούφο:

— Βαρβαρούλα, κοιμήσου ἐν εἰρήνῃ! Νὰ πρὶν λίγο ἀκόμη τᾶλεγα στὸν κουτσὸ τὸν μαχαιρά: Ἐχω μιά ἄγια καὶ ἀξία γυναῖκα.

Μιά μέρα, ἦμουν τότε ἔξι χρονῶν, ὁ πατέρας τακτοποιώντας τὴν ποδιά του —
— κίνησι πού ἐσήμαινε ὅτι εἶχε πάρει κά-
— ποῖον ἀπόφασι — ἄρχισε μ' αὐτὸ λέει:

— Ὁ Μιρὰ, τὸ καλὸ μας τὸ σκυλί, δεκατέσσερα ὁλόκληρα χρόνια ἐγύριζε τὴ σούβλα. Δὲν ἔχω κανένα παράπονον ἐναν-
— τίον του. Ὑπῆρξε ἓνας τίμιος ὑποτακτι-
— κός, πού ποτέ δὲν μούκλεψε οὔτε τὸ μικρότερον κομμάτι γαλοπούλας ἢ χήνας. Δὲν
— ζητοῦσε γιὰ τὸν κόπο του τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὸ νὰ γλύφῃ τὴ σούβλα. Ἀρχισε ὁ-
— πως νὰ γερνᾷ. Τὸ πόδι του ἄρχισε νὰ μω-
— σκεδρῶνι, κοντεύει νὰ στραβωθῇ ὁλότα-
— λα καὶ δὲν εἶναι ἄξιος νὰ γυρίξῃ τὴ μα-
— νιβέλλα. Γιακουμάκη παιδί μου, εἶναι
— καιρὸς νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ. Με λίγη
— προσοχὴ καὶ με τὸν καιρὸ, θὰ τὰ κατα-
— φέρῃς ἀσφαλῶς ἐπίσης καλὰ ὅσο κι' αὐ-
— τός.

Ὁ Μιρὰ παρακολουθοῦσε τὰ λεγόμε-
— να κι' ἐκουνοῦσε τὴν οὐρά του εἰς ἐνδει-

— ξιν ἐπιδοκιμασίας. Ὁ πατέρας μου συ-
— νέχισε:

— Τὸ λοιπὸν, θὰ κάτσης σ' αὐτὸ τὸ σκαμνὸ καὶ θὰ γυρίξῃς τὴ σούβλα. Ὁ-
— τὸς, ἐπειδὴ πρέπει νὰ ἐμπνέσῃ τὸ μυαλό σου, θὰ λές ὅσες προσευχὲς ἔχεις
— μπόρεσης νὰ διαβάξῃς τὰ τυπωμένα γράμματα, θὰ μάθῃς ἀπ' ἐξῶ κάποια
— ὥπ' τις γραμματικῆς ἢ κάποια χρηστο-
— μάθεια ἢ καμμίαν ἀπὸ τίς συλλογὰς τῶν ὠ-
— ραίων ρητῶν τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Και-
— νῆς Διαθήκης. Γιατί πρέπει νὰ ξέρῃς πὼς
— ἀκόμη κι' ἐκείνος πού ζῇ μιά μηχανικὴ
— ζωὴ, ἀσπὴ καὶ ταπεινὴ ἴσως, τίμια ὁ-
— μως ὅπως ἡ δική μου — τέτοια ἦτανε κι' ἡ
— ζωὴ τοῦ πατέρα μου κι' ἂν θέλῃ ὁ Θε-
— ὸς τέτοια θάνα κι' ἡ δική σου — πρέπει
— νὰ μάθῃ νὰ γνωρίζῃ τὸ Θεὸ καὶ νὰ ξε-
— χωρίζῃ τὸ καλὸ ἀπ' τὸ κακό.

Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην κι' ἐπειτα, κα-
— θισμένος ἀπ' τὸ πρῶτ' ὡς τὸ δρᾶδύ στὴ
— γωνίαν τοῦ τζακιού, γυρίζῃς τὴ σούβλα ἔ-
— χοντας στὰ γόνατά μου ἀνοιχτὸ τὸ προ-
— σευχητήριό μου. Ἐνας καλὸς Καπου-
— τσῖνος, πού ἐρχόταν τακτικά, με τὸ δι-
— σάκκι μου στὸν ὦμο, γιὰ νὰ ζητήσῃ ἐλε-
— ημοσύνη ἀπὸ τὸν πατέρα μου, με βοη-
— θούσε νὰ ξεχωρίζω τὰ ψηφία. Τῶκαμε με
— μεγάλη εὐχαρίστησι, γιατί ὁ πατέρας
— μου, πού ἐκτιμοῦσε τὴ μάθησι, τοῦ πᾶ-
— ρωνε εἰς εἶδος τὰ μαθήματα πού μοῦδινε,
— προσφέροντάς μου μιά ἐκλεκτὴ μερίδα γα-
— λόπουλο καὶ μιά μεγάλη κούπα κρασί. Στὸ
— τέλος ὁ καλὸς γερὸς δλέποντας πὼς ἔμοια-
— να συλλαβίζω με σχετικὴ εὐκολία, μου-
— φερε ἓνα ὠραῖο «Βίον τῆς Ἁγίας Μαργα-
— ρίτας» καὶ μ' ἐδίδαξε νὰ διαβάξω ἀκοπα.
— Μιά μέρα ἀκουμπήνοντας, ὅπως συή-
— θως τὸ δισάκι μου ἐπάνω στὸν πάγκο, ἤ-
— ρθε κι' ἔκατσε δίπλα μου καὶ χώνοντας
— τὰ ἐυλασιμένα ἀπὸ τὸ κρύο γυμὰ πόδια
— μου μέσα στὴν στάχτη τοῦ τζακιού με ὑ-
— ποχρώσε νὰ ἐπαναλάβω γιὰ ἑκατοστὴ
— φορὰ τὸ:

«Ἀειπάρθενη Μαρία»
— βοήθα τίς λεχώνες
— καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

ΤΟ ΨΗΤΟΠΩΛΕΙΟ

«Ἡ βασίλισσα Πεντώ»

Τοῦ ΑΝΑΤΟΛ ΦΡΑΝΣ

ἔιν ἐπιδοκιμασίας. Ὁ πατέρας μου συ-
— νέχισε:

— Τὸ λοιπὸν, θὰ κάτσης σ' αὐτὸ τὸ σκαμνὸ καὶ θὰ γυρίξῃς τὴ σούβλα. Ὁ-
— τὸς, ἐπειδὴ πρέπει νὰ ἐμπνέσῃ τὸ μυαλό σου, θὰ λές ὅσες προσευχὲς ἔχεις
— μπόρεσης νὰ διαβάξῃς τὰ τυπωμένα γράμματα, θὰ μάθῃς ἀπ' ἐξῶ κάποια
— ὥπ' τις γραμματικῆς ἢ κάποια χρηστο-
— μάθεια ἢ καμμίαν ἀπὸ τίς συλλογὰς τῶν ὠ-
— ραίων ρητῶν τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Και-
— νῆς Διαθήκης. Γιατί πρέπει νὰ ξέρῃς πὼς
— ἀκόμη κι' ἐκείνος πού ζῇ μιά μηχανικὴ
— ζωὴ, ἀσπὴ καὶ ταπεινὴ ἴσως, τίμια ὁ-
— μως ὅπως ἡ δική μου — τέτοια ἦτανε κι' ἡ
— ζωὴ τοῦ πατέρα μου κι' ἂν θέλῃ ὁ Θε-
— ὸς τέτοια θάνα κι' ἡ δική σου — πρέπει
— νὰ μάθῃ νὰ γνωρίζῃ τὸ Θεὸ καὶ νὰ ξε-
— χωρίζῃ τὸ καλὸ ἀπ' τὸ κακό.

Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην κι' ἐπειτα, κα-
— θισμένος ἀπ' τὸ πρῶτ' ὡς τὸ δρᾶδύ στὴ
— γωνίαν τοῦ τζακιού, γυρίζῃς τὴ σούβλα ἔ-
— χοντας στὰ γόνατά μου ἀνοιχτὸ τὸ προ-
— σευχητήριό μου. Ἐνας καλὸς Καπου-
— τσῖνος, πού ἐρχόταν τακτικά, με τὸ δι-
— σάκκι μου στὸν ὦμο, γιὰ νὰ ζητήσῃ ἐλε-
— ημοσύνη ἀπὸ τὸν πατέρα μου, με βοη-
— θούσε νὰ ξεχωρίζω τὰ ψηφία. Τῶκαμε με
— μεγάλη εὐχαρίστησι, γιατί ὁ πατέρας
— μου, πού ἐκτιμοῦσε τὴ μάθησι, τοῦ πᾶ-
— ρωνε εἰς εἶδος τὰ μαθήματα πού μοῦδινε,
— προσφέροντάς μου μιά ἐκλεκτὴ μερίδα γα-
— λόπουλο καὶ μιά μεγάλη κούπα κρασί. Στὸ
— τέλος ὁ καλὸς γερὸς δλέποντας πὼς ἔμοια-
— να συλλαβίζω με σχετικὴ εὐκολία, μου-
— φερε ἓνα ὠραῖο «Βίον τῆς Ἁγίας Μαργα-
— ρίτας» καὶ μ' ἐδίδαξε νὰ διαβάξω ἀκοπα.
— Μιά μέρα ἀκουμπήνοντας, ὅπως συή-
— θως τὸ δισάκι μου ἐπάνω στὸν πάγκο, ἤ-
— ρθε κι' ἔκατσε δίπλα μου καὶ χώνοντας
— τὰ ἐυλασιμένα ἀπὸ τὸ κρύο γυμὰ πόδια
— μου μέσα στὴν στάχτη τοῦ τζακιού με ὑ-
— ποχρώσε νὰ ἐπαναλάβω γιὰ ἑκατοστὴ
— φορὰ τὸ:

«Ἀειπάρθενη Μαρία»
— βοήθα τίς λεχώνες
— καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ, ἓνας χοντρός ἄν-
— θρωπος, με εὐγενικὸ ὥστόσο παρουσια-
— στικὸ, πού ποροῦσε περιβολὴ ἱερωμένου,
— πῆλκε στὸ μαγαζὶ κι' ἐφώναξε:

— Ἐ, κάτελα! Φέρε μου μιά καλὴ με-
— ρίδα.

Παρ' ὅλα τὰ γκρίζα του μαλλιά κα-
— τευες πὼς ἐπρόκειτο περὶ ἓνος μεσαῖου
— ποῦ ραυαλέου ἀνθρώπου. Εἶχε ἓνα γελα-
— στὸ στόμα καὶ μάτια ζωηρά. Τὰ μαγου-
— λά του ἦταν κάπως βαριά καὶ τρία προ-
— γούλια ἀναπαύοντουσαν με μεγαλοπα-
— πεια, τῶνα ἐπάνω σ' ἄλλο, στὴν τρα-
— χηλιά του, πού ἀπὸ συμπάθεια θαρρεῖς
— ἦταν τόσο λιγδιασμένη ὅσο κι' ὁ λαϊκὸς
— του.

Ὁ πατέρας μου, πρόθυμος καὶ φιλό-
— φρον λόγῳ ἐπαγγέλματος, ἔβγαλε τὸ
— σκούφο του καὶ κάνοντας ἐλαφρὰ ὑπό-
— κλισι εἶπε:

— Ἄν ἡ αἰδεσιμότης σας εὐαρεστηθῇ
— νὰ ζεσταθῇ γιὰ λίγο κοντὰ στὴ φωτιά,
— θὰ τῆς ἐτοιμάσω εὐθὺς ὅτι ἐπιθυμεῖ.

Χωρὶς νὰ πειραμένη νὰ τὸν ξαναπαρά-
— καλέσουν, ὁ ἀδελφὸς ἤρθε κι' ἐκάθισε
— μπροστὰ στὸ τζάκι δίπλα στὸν Καπου-
— τσῖνο καλὸγερο.

Ἀκούγοντας τὸν λοιπὸν νὰ διαβάξῃ:

«Ἀειπάρθενη Μαρία»
— βοήθα τίς λεχώνες...

χτύπησε τὰ χεῖριά του φωνάζοντας:

— Μπᾶ, μπᾶ! Μὰ τοῦτο εἶναι ἡ μου-
— δικὸ φαῖνομα! Ἐνας καπουτσίνο πού
— ἔχει ἀνάγνωσι! Πὼς οὐνομάζεστε, ἀδελ-
— φέ μου;

πό του και καθώς βλέπω διαβάει με προσοχή τον Βίο της Αγίας Μαργαρίτας.

— Ού! δήλωσε με καμάρι η μητέρα μου. Διαβάει κιόλας και τον εξορκισμό για τις χιονισμένες, την ευχή του αγίου Ουμβέρτου που τούδωσε ο αδελφός Άγγελος και την ιστορία εκείνου που τον κατασπάραξαν οι διαβόλοι στο προσάτιο του Αγίου Μαρκελλού γιατί διαστήρησε το άγιο όνομα του Θεού.

Ο πατέρας μου στο μεταξύ με κυτούσε περιήφανος και ύστερα σκύδοντας έμπιστευθηκε χαμηλόφωνα στον αδά ότι η ευκλία με την όποια έμαθαινα το κάθε τι ήταν καταπληκτική.

— Μα τότε — δήλωσε ο αδάς — πρέπει να μάθω γράμματα γιατί η μάθησι τιμά τον άνθρωπο κι' είναι η παρηγορία της ζωής και φάρμακο που έπουλώνει όλες τις πληγές, ακόμα και τις έρωτικές, όπως δεβαίνει ο ποιητής Θεόκριτος.

— Κι' εγώ έχτιμάω τη μάθησι, μ' έλο, πούμαι ψήστης — απάντησε ο πατέρας μου — και μια πού η αιδεσιμότητά σας δεβαίνει πώς είναι και του έρωτα γιατρικό, δεν δυσκολεύεται να το πιστέψω. Μα σά δύσκολο μου φαίνεται να μπορή να γιατρέψω και την πείνα.

— Έ, δέβαια, δεν μπορεί κανείς να πη πώς είναι αποτέλεσμα αλκοφής για τη δάση κοιλιά — παραδέχτηκε ο αδάς — φέρνει ώστόσο μια κάποια άνακοφισι γιατί είναι δάλασμο γλυκύτατο κι' άς μην είναι θάυμαστονός.

Άπάνω στη συζήτησι αυτή, στο κατώφλι πρόβαλλε η Κατερίνα η νταντελλού με τη σκουφίτσα της φορεμένη στραβά και με ζαρωμένο κασκόλ. Η μητέρα μου βλέποντάς την έκαστοφίσεσε κι' από την ταραχή της τρέις πόντοι του πλεχτού ης έφυγαν άπ' την καλτσοδελοία.

— Κύριε Μενετριέ — είπε η Κατερίνα μιλώντας στον πατέρα μου — δγάτε μια στιγμή να μιλήσετε στο περίπου. Άν δεν έρθετε, σίγουρα θα πανε τον αδερφό Άγγελο στην ψειρού. Ο φουκαράς ο αδερφός Άγγελος κατέβασε κανά δυο ποτηράκια στο «Μικρό Βάκχο» και θέλει να πληρώση γιατί φοβάται, λέει, να μην πατήση τον κανόνα του αγίου Φραγκίσκου. Μα το χειρότερο είναι πως, βλέποντάς με κάτου άπ' το κισκί, μ' έπληγαν για να μου μάθω, λέει, μια καινούργια ευχή. Τούτα πως δεν ήταν άρα για ευχές, μα αυτός έπέμενε κι' ο μαχαίρας ο κουτσός π' έτυχε να βρίσκει κοντά μου, τον άπαξε άπ' τα γένηα κι' άρχισε να τον ταρακουνά. Τότε ο αδερφός Άγγελος άρπαξε τον μαχαίρα και τον έριξε κατά γής, αναποδογυρίζοντας τραπέζι, μισές και κατσαρόρια. Ο ταβερνιέρης άκούγοντας τον σαματά τρέχει, βλέπει το τραπέζι αναποδογυρισμένο, τα κρασιά χυμένα, τον αδερφό Άγγελο νάχη τον πόδι στο κεφάλι του μαχαίρα και να χτυπάει μ' ένα σκαμνί που κράταγε στο δεξί του χέρι όποιον ζύγωνε κι' άρχίζει ο άφορεσμένος τις φωνές και τις βλαστήμιες και στέλνει να φωνάζουν το περίπου. Κύρ Μενετριέ, μην χασημεράτε, τρέξτε να γλυτώσετε άπ' τα χέρια των σταυρωτήδων τον καμινούλη τον αδερφό Άγγελο. Είναι άγιος άνθρωπος και το δικιο τούτη τη φορά είναι με το μέρος του.

Ο πατέρας μου πάσχιζε πάντα να κάνει τα χατήρια της Κατερίνας. Όστόσο τα λόγια ταύτα της νταντελλούς δεν τον συγκίνησαν. Δήλωσε όρθά-κοφτά πως ο Καπουτσίνος ήταν άδικαιολόγητος γι' αυτά του τα καμώματα και πως του χρειαζόταν, είπε, να τότε κλείσουν στο πιδ σκευιδό μπαιντρούμι του μοναστηριού, δινοντάς του για μόνη τροφή ένα ξεροκόμματο και νεράκι τεί Θεού για να μάθω να μη ντροπιάζω το σχήμα του και να μπομπεύω τη μονή του.

Κι' όσο έλεγε, τόσο άναβε:

— Ένας μπεκρούλιακας έκει ένας παραλυμένος, που τον ταϊζω και τον ποτίζω, κι' αυτός πηγαίνει στις ταβέρνες και ξετοχεί τις παλιοφορές, π' έχουν τέτοια ζετισπιά άστε να προτιμούν για συντορεία έναν χαμένο γυρολόγο μαχαίρα κι' έναν καλόγερο παρά τους άξιοσέβαστους μαγαζάτορες της γειτονιάς. Ίδες έκει!

Στό σημείο αυτό έκοψε άπότομα το δρι-

σίδι του κι' έκρυφοκοίταξε τη μητέρα μου, που άκουμπισμένη στο κάγκελλο της σκαλας αλύγιστη και βλοσυρή σκάλεε με τις δαλόνες το πλεχτό της.

Η Κατερίνα, αιδνιδισμένη από την ύποδοχη αυτή, είπε σε τόσο ξερο:

— Μ' άλλα λόγια δεν θέτε να πητε καναν καλό λόγο στον ταβερνιέρη και στους χωροφυλάκους.

— Άν έπιμένης, θάρρω να τους πω να μην απαγαράσουν και τους δυο: μαχαίρα και καπουτσίνω.

— Μα ο μαχαίρας είναι φίλος σας — είπε εκείνη χαχανίζοντας.

— Λιγώτερο άπ' ό,τι είναι δικός σου — άπάντησε όργισμένος ο πατέρας μου. Ένας παλιοκατεργάρης, ένας αλήτης, ένας κουτσαβλός!.

— Ά! όσο γι' αυτό — φώναξε η Κατερίνα — η αλήθεια είναι πως είναι κουτσαβλός. Κουτσαβλός, κουτσαβλός, κουτσαβλός!

Και δγίκε από το μαγαζί ξεκαρδισμένη στα γέλια.

Άλλά η ζωή του Ίακώβου του Σουβλογυρίστη έπέρωτο να είναι γεμάτη περιπέτειες, άλλοτε κωμικές κι' άλλοτε τραγικές.

Ο αδάς Ίερώνυμος Κουανιάρ, άνθρωπος σοφός, πολυμαθέτατος και με φιλοπαιμονία φιλοσοφική διάθεσι, γοητευμένος από το λεπτό πνεύμα του νεαρού ψήστου αναλαμβάνει την διαπαιδαγώγησι του.

Ύστερα από λογής λογής περιπέτειες και άπόρροια, ο αδάς Κουανιάρ κι' ο μαθητής του πορεύονται προς την Λυών. Στο δρόμο όμως, ο Έβραίός, Μωσίδης, που τους παρακολουθεί σκυτώνει τον αδά. Απαρηγόρητος για την απώλεια του «άριστου των διδασκάλων», ο Ίακώβος ο Σουβλογυρίτης έπιστρέφει στο πατρικό ψητοπωλείο ύστερα από λίγο προσλαμβάνεται ύπαλληλος στο βιβλιοπωλείο του κυρίου Μπλαϊζό.

Ο κύριος Μπλαϊζό άρχισε να γερνά. Άποσύρθηκε στην έκοχη, στο σπιτάκι πούχε στο Μοντρού και μου πούλησε το μαγαζί του με τη συμφωνία να του εξασφαλίζω μηναιώς και έφ' όρου ζωής το ποσό που θα του χρειαζόταν για την συντήρησι του. Όταν, αντικαθιστώντας τον, άρκίστηκε πρό της Συγκλητου του Ίαννεπιστημιου των Παρισίων κι' ανέλαβε ως ανεγνωρισμένος διδισώλης την διευθυνσι του βιβλιοπωλείου «Η εικών της Αγίας Αικατερίνης», πήρα μαζί μου την μητέρα μου και τον πατέρα μου, που το ψητοπωλείο του από καιρό τώρα είχε πάψει να αναδίδη την γαογλιστή κνίσσα του. Άρχισα να πονώ το ταπεινό μου μαγαζάκι κι' έδάλθηκα να το νοικοκυρέσω. Έκάρφωσα στις πόρτες παλινούς βενετσιάνικους χάρτες και χειρόγραφα διακοσμημένα με αλληγορικές ευλογαφίες δέβαια ο τρόπος αυτός διακοσμήςεως είναι απηρησιασμένος και λίγο άλλοπρόσαλλος άρρει δμως πολύ στους διδισώφισ. Οι γνώσεις μου κι' η πείρα μου — που έφρόντισα έπιμελώς να μην γίνουν γνωστές σε κανένα — δεν στάθηκαν και πολύ καταστρεπτικές για τις έμπορικές μου συναλλαγές. Δεν θα συνέβαινε το ίδιο αν γινόμουν διευθυντής έκδοτικού οίκου, όπως ο Μάρκ - Μισέλ Ρέ, όποτε θάμουν κι' εγώ υποχρεωμένος να κερδίζω το ψωμί μου αναλώμασι της μωρίας του κοινού.

Στο μαγαζί μου θα δρήςε όλους τους κλασσικούς είναι ένα έμπόρευμα με μεγάλη πέραση σ' αυτήν την όδον Άγίου Ίακώβου, που άποπεί σοφία και πού τα παλιά σπίατα και κάθε άξιοπεριεργό της πολύ θα έπιθυμούσα να περιγράψω κάποτε. Σ' αυτήν έγκρατέστησε τα άξιοσέβαστα τυπογραφέα του δ πρώτος παρισινός τυπογράφος. Στ' αυτήν, έξεδόθησαν εις σύματα τα έργα των ιστορικών μας από τους Κραμουαζύ τους όποιους ο Γκν Πατέν άπικαλει «βασιλιάδες της όδου Άγίου Ίακώβου». Σ' αυτήν — σ' αυτήν παλαιά άποθήκη που αντιδούσε άπ' τους κνιγιάδες π' έστηναν μεταξύ τους ναιαλάνδης — κι' πλυστρές — παρέδιδαν ιαθήματα οι βυβλική άναγνώστες Πιερ Ντανές, Φρανσουά Βοτάμπλ και Ραυύς, πριν να χτιστή το Κολλέγιο της Γαλλίας.

Κι' άκόμη σ' ένα από τα φτωχόσπιτα του δρόμου αυτού συνέθεσε ο Ζαν ντέ Μένυκ το «Ρομάντζο του Ρόβου».

Έχω στην άπόλυτη δικαιοδοσία μου άλοκληρο το άκνητο, ένα παλαιό σπινι πν σίγουρα χρονολογείται από την έποχή των Γοτθών, όπως μαρτυρούν τα ζυλινα δοκάρια που διαταρύνονται στην υπνή του πρόσωφι, η διαταξί των δυό όρόφων του και η ρηχτή του σιγην με τα πρασιτισμένα από την μούχλα κεραμίδια. Κάθε πάτωμα έχει ένα μόνο παράθυρο. Το παράθυρο του πρώτου παταμάτος είναι πάντα άνθισμένο, χειμώνα καλοκαίρι και πλαισιωμένο με σπάγγους γύρω στους όποιους την άνοίγει πλέκουν να τρυφερά δλασταρια τους πεοικακάδες και καπουτσίνια. Τα φουτέρι και τα ποτίζει η καλή μου η μητέρα.

Είναι το παράθυρο της καμάρας της. Άπορείς να την ός από το δρόμο να διαδάζη τις προσευχές της από ένα προσευχητάριο τυπωμένο με χοντρά σποχέα. Τα χρόνια, η ευλαδική πίστη και η μητρική περιφάνεια της έχουν προσδώσει ύψος άνωτερότητας και αν ήταν να κρίνη κανείς από το κερνέιο πρόσωπί της το πλαισιωμένο από την όλοευσή καλύπτρα της κεφαλής της, θα άρκιζόταν πως έπρόκειτο για μια πλούσια άσπη.

Ο πατέρας μου, γερνώντας, άπόκτησε κι' αυτός μια κάποια μεγαλοπρέπεια. Ξέροντας πως του άρρει να θγαίνει έζω και να κινηται, τον άπασχολώ δινοντάς του να μεταφέρη διδλία στην πόλι. Στην άρχη χρησιμοποιούσα για την δουλειά αυτή τον αδελφό Άγγελο, αυτός όμως άπτούσε έλεημοσύνη από τους πελάτες μου, τους ύπεχρώνε να άσπαζώνται διάφορα άγια λείψανα που κουβαλούσε μαζί του, τους έκλεβε το κρασί τους κι' έξέφορτωνόταν τα μισά τούλαχιστον, άπ' τα βιβλία που του έμπιστεύομουν στα ρυακία της συνοικίας. Γι' αυτό και συντομα τον άπήλλαξε άπ' τα καθήκοντά του αυτά. Η καλή μου η μητέρα όμως, που πιστεύει άκράδαντα ότι ο αδελφός Άγγελος κατέγει το μυστικό για να την κάνη να κερδίσω τον Παράδεισο, του έκει έξασφαλίζει το πιάτο τη σούπα του και το ποτηράκι το κρασάκι του. Δεν είναι κακός άνθρωπος κι' άμολογώ πως έκατάφερε να μου έμπνεύσει κάτι που δεν διαφέρει και πολύ από την συμπεθείσι.

Πολλοί σοφοί και μερικοί έλκτικοί διανοούμενοι συχνάζουν στο μαγαζί μου. Το να βρίσκομαι σε καθημερινή συναλλαγή με ανθρώπους άξια είναι μεγάλο πλεονέκτημα για άνθρωπος της σειράς μου. Μεταξύ εκείνων που έρχονται συχνάτερα για να φυλλομετρήσουν τα καινούργια βιβλία και να συζητήσουν με οικιότητα, υπάρχουν ιστορικοί έξ ισου πολυμαθείς με τον Τίλλερν, ρήτορες δ άσμοιο έφάμιλλοι του Βοσσουετου, άκούη κα, του Μπουρυταλόν εις ευφράδειαν, κωμικοί και τραγικοί ποιητά, θεολόγοι που έχουν να έπιδείξουν άγνότητα ήδων συνδυασμένη με το άδειασειστο των πέποιθισών των, νομβελιστές διαδισμοιο, γεωμέτραι και φιλόσοφοι, ίκανοί να μετρήσουν και να ζυγίσουν το σύμπαν όπως ο κ. Ντεκάρτ. Τους θανιδάω όλους και προσπαθώ να μην νάνω ούτε λέξι άπ' όσα λένε. Κατά την γνώμη μου όμως κανείς άπ' όλους αυτούς δεν μπορεί να παραβληθ, από άπόψεως πνεύματος, στον έξαιρέτο δάσκαλο που είχα την άτυχία να χάσω: κανείς δεν μου θυμίζει την άσύγκριτη εκείνη κομψότητα της σκέψεως, εκείνη την υπερκόσμια γλύκα, τον καταπληκτικό εκείνο θησαυρό μιας ψυχής που έξεκίλιζε από τα νάματα της καλώσης, όπως οι υδρίες που βλέπει κανείς λαφύμενες έπάνω στις μαρμαρίνες θούσσες των κήπων: κανείς δεν είναι ίκανός να μου ξαναδώση την άστείρευτη εκείνη πηγή σοφίας και ήθικης στο γάργαρα νερά της όποιας έπράναη τη δίψα των νεανικών μου χρόνων: κανείς δεν μου δίνει ούδ καν την άρχη σκιά της χάρης, της σοφίας, της δύναμης εκείνης της σκέψεως που διέκριναν τον κύριο Ίερώνυμο Κουανιάρ. Γι' αυτό και τον θεωρώ ως το πιδ έξαισιο πνεύμα π' άνθισε ως τα σήμερα έπάνω στη γή.

Η ΣΕΛΙΣ ΤΗΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑΣ

ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Η «Μαρκησία» — ή άρωισιότατή αυτή γάτα με το κατσίλιπνον μαύρο τριχώμα — διοχέτευσε την μητρική της στοργήν εις ένα μικρό λαγουδάκι, το όποιον άγνωστον που άνεκάλυψε, με μύριους δέ κόπους μετέφερε εις το σπίτι των κυριών της. Το βετον ζών θηλάζει με έμπιστοσύνη από την άπροσδέκτον αυτήν τροφήν, την όποιαν άκολουθεί κατά πόδας.

Λον δυσάρεστη από την όποιαν συνηθέατα θα προκύψουν παρεξηγήσεις. Υπάρχει άκόμη και ένας άλλος έπικίνδυνος σκόπελος έπάνω στον όποιον ουχί σπανίως σκοντάφει ο «εαυτούλης» μας κολακευμένος από το ένδιαφέρον που διαδλέπει εις την φιλόφωνα έρωτησιν περί της ύγιαις μας. Για να τον άποφύγετε περιορισθήτε σε λακωνική άπάντησι, ευχαριστώντας για το ένδιαφέρον. Άν παρασυρθήτε στην έξιστόρησι των άσθενειών ή των άδιαθεσιών που σας βασανίζουν, θα άρχισετε και δεν θα τελειώσετε ποτέ. Αι ίερευαδες όμως ως τραγικοί μονόλογοι δεν ήμπορούν να θεωρηθούν ως θέμα συζήτησεως.

Κάτι που επίσης πρέπει να προσέχουμε, είναι το λεγιλόγιο μας. Υπάρχουν λέξεις και έκφράσεις που τις μεταχειριζόμεθα — κακές — στην καθημερινή μας ζωή, αλλά που είναι άπαράδεκτα να τις χρησιμοποιούμε σε ένα σαλόνι. Άς μην θεωρηθ, ως ύπερβολή το ότι μπορεί κανείς να καταλάβη τον άνθρωπο από την γλώσσα που μεταχειρίζεται. Η ευπρέπεια των έκφράσεων ποτέ δεν έκνήμισε κανένα, ούτε άκόμη και εκείνους που δεν διακρίνονται για το σπινθηρόβολο πνεύμα τους. Άντιθέτως, έξυπνοι κατά το πλείστον και πνευματώδεις άνθρωποι — νέες και νέοι κυρίες — υφίστανται άνυπολόγηστην ζημία παρασυρόμενοι άπ'ό την κακή συνήθεια να διανθίζουν τη συζήτησι τους με λέξεις ή έκφράσεις «μάγκικες». Σ' ένα περιβάλλον ανωδών του κόσμου, που έχουν μάθει να σεβονται τον εαυτό τους και συνεπώς και τον άλλον, οι χυδαίες αυτές ευφυολογίες — γιατί περί χυδαιοτήτων πρόκειται ούσιςιστικά — κάθε άλλο παρά έπικροτούνται και όσοι από κακή συνήθεια έμφανίζονται θισαώται της «άργκω» ή από πλανημένη αντίληψη την μεταχειρίζονται πιστεύοντας πως έτσι πρωτοτυπουν και έξασφαλίζουν υπέρ εαυτών έντυπωσιακές κρίσεις, καλό είναι να αντίληφθούν πως κανείς δεν ήμπορεί να δρασκελίση άτιμωρητεί τα όρια της καλής συμπεριφοράς.

Υπάρχουν άκόμη και κοινώτατες έκφράσεις που χωρίς να είναι σόλικες, δεν είναι πάντως σωστές. Είναι περιττόν π.χ. να σπεύσουμε να ευχήθουμε κάποιον που φταρνίστηκε λέγοντας: «γεια σας». Δεν χρειάζεται παίρνοντας το ποτήρι για να πούμε κρασί να πούμε «εις υγείαν», ούτε και να υψώσουμε το ποτήρι μας. Μόνο στην περίπτωση που παρευρισκόμεθα σε χαρμόσυνο τραπέζι γάμου, όνομαστικής έορτής κλπ. θα υψώσουμε το ποτήρι και θα ευχηθούμε ανάλογα. Στις περιπτώσεις αυτές, αν ο δαμός της οικιότητος προς τους καλούντας είναι στενός, θα τσυγκρίσουμε το ποτήρι μας με το δικό τους. Δεν είναι σωστό να άπαντήσουμε με τό: «μπά, τίποτε» σε κάποιον που μας ευχαριστεί για κάτι. Λέμε άπλως «παρακαλώ» και τίποτ' άλλο. Όταν μιλάμε για κάτι που άφορά έμάς και κάποιον άλλον συγχρόνως, η ευπρέπεια άπαιτεί να πρώτα έουμε το όνομα αυτού του άλλου, όποιοσδήποτε κι' αν είναι, έστω και μικρότερος μας στα χρόνια, έστω και παιδί μας κι' ύστερα το «εγώ». Προκειμένου να άναφέρουμε περί γνωστού άνδρονόγου το σωστό είναι να πούμε: «ο κύριος και η κυρία τάδε» αντί του: «ο κύριος τάδε και η γυναίκα του». Έπίσης όταν μιλούμε σε κάποιον για τη σύζυγό του δεν πρέπει να λέμε: «η κυρία σας ή «η σύζυγός σας» αλλά: «η κυρία...» (άναφέροντας το έπίθετο του συζύγου). Άπευθυνόμενοι σε κάποιον που είναι γιατρός, ή δάσκαλος ή θα τον προσφωνήσουμε με το έπίθετό του — πρώτασσοντας το κύριε — ή άπλως θα πούμε: «κύριε» ούδέποτε όμως «κύριε γιατρέ» ή «κύριε δάσκαλε». Άν όμως άποτεινόμεθα σε καθηγητή ήμπορούμε να τον προσφωνήσουμε «κύριε καθηγητά». Προκειμένου περι άξιωματούχου άποκλείεται η χρησιμοποίησις της λέξεως κύριε. Άπευθυνόμενοι ποδς τοιαύτα πρόσωπα θα τα προσφωνήσουμε με τον βαθμό του άξιωματός των: συνταγματάρχα μου, στρατηγέ μου, ναύαρχέ μου, μακροάτατε (αν πρόκειται περί άρχιεπισκόπου), σεβασμιώτατε (αν είναι δασπότης), πανοσιολογιώτατε (αν είναι ήγούμενος μονής ή άρχιμανδρίτης), αιδεσιμώτατε (αν είναι ππάς).

Κάτι επίσης που πρέπει να προσέχουμε και να άποφεύγουμε είναι το να άναφέρουμε περί των παιδιών μας χρησιμοποινώντας τις λέξεις: η «μικρή» ή «οί μικρές», προκειμένου περί των θυγατέρων μας ή «ο μικρός» ή «οί μικροί» προκειμένου περί των άγοριών μας. Το σωστό είναι να μεταχειριστούμε τις λέξεις ή «κόρη» μας ή τα «παιδιά» μας.

Άν συμβή να μας άπευθύνει κάποιος τον λογο κι' έμειν να μην θυμόμαστε ποιος είναι, θάταν πολύ άπρεπο να τον ρωτήσουμε άπορημένοι: «ποιός είστε;» Άν άπλως δεν θυμόμαστε το όνομά τον τον παρακολουθώντας ευγενικά να μας το θυμίσω, αν δεν τον άναγνωρίζουμε καθόλου θα τον ρωτήσουμε: «με ποιόν έχω την τιμή να μιλάω;»

Αυτά εν συντομία για την στάσι μας και την συμπεριφορά μας ως καλεσμένων.

ΕΝ ΑΝΑΜΟΝΗ... ΝΕΩΤΕΡΩΝ

Περιμένοντας την οριστική φθινοπωρινή γραμμή της μόδας, ως ασχοληθούμε με κάτι που θα χρειασθεί να φορέσουμε άμεσα μετά από τα καλοκαιρινά φορέματα.

Στη σελίδα αυτή θα σας αναλύσουμε τις τρεις διαφορετικές γραμμές, το «μικρό φορέμα», την «πίτι ρόμπ» της Παριζιάνας, ένα φορέμα ούτε πολύ σπορτίβ ούτε πολύ άμπιγιέ, κατάλληλο για όλες τις ώρες της ημέρας και του οποίου η εμφάνιση ταιριάζει στις περισσότερες γυναίκες. Μονόχρωμο ή φανταζι, μονοκόμμο ή ντε πίες, στενό ή ελαφρύ, κρατά πάντα μία διαλεκτική θέση στις συλλογές των δημιουργών της μόδας, που το μεταχειρίζονται με ανάρτη, σαν ένα πολύ παλιό ζινικό φορέμα.

Απλό στήν κούπ του και διακριτικό στους χρωματισμούς, περνά σχεδόν απαρατήρητο αν δεν συμπληρώνεται σόφα με τα κατάλληλα αξεσουάρ.

Σ' αυτή άκριδώς τήν απλότητα του βρίσκεται το μυστικό της επιτυχίας του. Η συνθησέρη κλασική γραμμή του είναι του «σεμιζέ», φυσικά

με σχετικές παραλλαγές ανάλογες με την εκάστοτε μόδα. Το σεμιζέ έχει το κορσάζ απλό, με μόνη γαρνιτούρα μία ή δύο σειρές κουμπιών, που συνήθως κατεβαίνουν και κάτω από τη ζώνη και ψηλά στο στήθος, τσέπες ένκρουστές ή πιάτ, που πολλές φορές επαναλαμβάνονται και στη φούστα. Μανίκια απλά ή ζαпонέ, μακρὰ ή τρουακάρ, που τελειώνουν σιενά ή με μανσέτες. Γιακά μικρό σεμιζέ, που συμπληρώνεται πολλές φορές μ' ένα ζωηρόχρωμο φουλάρι.

Έχει τη μέση στην φυσική της θέση και εφαρμόστη με πένσες εμπρός και στην πλάτη του κορσάζ. Τη φούστα μάλλον σ'ενή, κομμένη σε τέσσερα φύλλα, που της χαρίζουν μάκρος και λεπταίνουν την σιλουέτα, ή με φάρδος που κρύβεται κάτω από ίσιες πιέτες ή πλισσαρισμένα πανώ.

Κατάλληλα ύφασματα είναι ή φανέλλα, το έβιλι, το ζερσέ, ή καμπαντίνα το λεπτό τουίντ, καθώς και τα διάφορα βαμβάκερα ή τσελδόν. Στους χρωματισμούς δεν επιβάλλεται κανένας περιορισμός. Προτιμάτε όμως τα μονόχρωμα και τα ουδέτερα λεγόμενα χρώματα, που έχουν το πλεονέκτημα να συνδυάζονται εύκολα με πολλά χρώματα στα αξεσουάρ. Είναι παρά πολλοί οι συνδυασμοί που μπορείτε να επιτύχετε μ' αυτά τα απλά φορεματάκια. Κυρίως απ' το προσωπικό σας γούστο στην έκλογή των αξεσουάρ εξαρτάται να τα παρουσιάσετε κάθε φορά με νέα μορφή. Σας δίνουμε δύο κλασσικούς μὲν, αλλά πάντα κομψούς συνδυασμούς.

α) Φορέμα από γκρι-μπλέ φανέλλα, κουμπιά από φίλνιτσι στον ίδιο τόνο, εσάρπα κόκκινη, θέσπα πλεχτή, τσάντα ζώνη, γάντια, παπούτσια μπλέ.

β) Φορέμα από μπλέ ζερσέ, κουμπιά δέιντε στον ίδιο τόνο, μικρή κάπ απ' το ίδιο ύφασμα, ντυμπλαρισμένη με καφέ. Γάντια, τσάντα κλπ. καφέ. Μπιζού σιέλ.

Ντε-πίες από λεπτό τουίντ γκρι-ασπρο μαύρο. Κατέλνο και γάντια λευκά.

Έκτος από το κλασσικό σεμιζέ, ήμπορείτε ν' ακολουθήσετε και τη γραμμή «σουέτερ». Η μακροτάλη κούπ του είναι πολύ μοντέρνα και νεανική, απαιτεί όμως μάλλον υψηλά και λυγερὰ σώματα. Το κορσάζ του τελειώνει στην αρχή των γοφών, πολλές φορές και χαμηλότερα ή μέση μένει ελεύθερη και μόλις διαγράφεται από τις πένσες στο εμπρός και την πλάτη. Έχει μανίκια ζαпонέ ή μανικκόλλησι που τελειώνουν ή εφαρμοστά ή φαρδαινουν προς τα κάτω για να γυρίζουν εύκολα σε ρεβέρ και να μετατρέπουν έτσι το μακρὸς τους σε τρουακάρ. Ντεκολτέ μυτερό ή στρογγυλό ή και κλειστό λαϊμό, που τελειώνουν συνήθως σε λοξή φάσα ή πιάτ με 2—3 κουμπιά. Η φούστα του κομμένη στην ίδια κλωστή του ύφασματος, μοντάρεται με σούρες, μικρές ατσάκιες πιέτες ή και πλισσαρισμένη όλη στο χαμηλό κορσάζ που τελειώνει και γαρνίρεται συνήθως με μία λοξή αν-φόρμ μπάντα ολόγυρα. Το φορέμα σουέτερ είναι μοντέρνο όσο και πρακτικό. Κομμένο και τελεωμένο σε δύο κομμάτια, σας δίνει την δυνατότητα να το φορέσετε με διαφορετική φούστα ή μπλούζα και ν' αλλάξετε έτσι εμφάνισι. Γίνεται σε μονόχρωμα, ριγέ, καρό μάλλινα, ζερσέ, λαπιν, λεπτό τυϊντ και γενικά σ' όλες τις μοντέρνες ύφανσεις.

Ένα ωραίο σύνολο είναι: Φορέμα από ζερσέ νουαζέτ που συμπληρώνεται από μία θέσπα τρικό στον ίδιο ή και σκουρότερο τόνο του φορέματος.

Επίσης μπορεί να φορεθί χωριστά το σουέτερ με φούστα πλισσέ από σκωτσέζικο μπλέ-καφέ-πράσινο. Τα αξεσουάρ καφέ.

Και τώρα το καθαυτό ντε-πίες φορεματάκι, ή μεγάλη συμπαθεία των περισσότερων γυναικών. Συγγενεύει με το ταγιέρ ως προς την εμφάνισι. Δι' αφέρει όμως πολύ στήν λεπτομέρεια και στην επεξεργασία του. Το επάνω μέρος του ντε-πίες είναι απηλλαγμένο από βάτες και ή φάρδος, πράγμα που του επιτρέπει να διατηρή όλη την σουπλές και την χάρι ενός μονοκόμματος φορέματος. Έχει μανίκια απλά ή ζαпонέ, μακρὰ ή τρουακάρ, που τελειώνουν συνήθως σε ρεβέρ. Ο λαϊμός του συμπληρώνεται με παντός είδους γιακάδες ή και με εσάρπες.

Μέση, που τότε διαγράφεται έντονα με ντεκούπ εμπρός και στην πλάτη, και τότε είναι ελαφρώς μπλουζάν με στενή ζώνη. Κουμπώνει εμπρός συνήθως με μία σειρά κουμπιά και έχει την πιάσκα του μάλλον κοντή. Στο φάρδος της φούστας δεν επιβάλλεται κανένας περιορισμός. Πότε είναι στενή έντελως, «φούστα ταγιέρ», με δύο μόνο ραφές και θαθεθεί πιάτα πίσω, πότε ελαφρύ με φύλλο και πότε ολόκληρη πλισσέ ή κατ' αποστάσεις ή και με πιέτες.

Φορέμα σουέτερ από ζερσέ μαύρο. Κορσάζ με δριζόντιο ντραπέ. Φούστα πλισσέ.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΙΔΕΡΩΜΑ

Αρχίσετε να σιδερώσετε μόνον εάν είσθε έντελως έτοιμη. Φροντίστε να έχετε τα κατάλληλα σίδερα, (σανίδα σιδερώματος, μαξιλαράκια κλπ.) γιατί χωρίς αυτά υπάρχει κίνδυνος να καταςτρέψετε αντί να διορθώσετε. Κανονίστε την θερμοκρασία που πρέπει να έχει το σίδερο σας. Αυτό εξαρτάται κυρίως από το ύφασμα που πρόκειται να σιδερώσετε. Πολλά ύφασματα ανέχονται μόνο μέτρια θερμότητα. Τα βαμβάκερα και λινά σιδερώνονται εύκολα, ύγρα και από την ανάποδη με ζεστό σίδερο. Τα μάλλινα σιδερώνονται ή από την ανάποδη και στεγνά, ή από την καλή και κάτω από ύγρο και καλά στημένο κατάλληλο πανί με πολύ ζεστό σίδερο. Έπειδή όμως έτσι ή ύφασμα μένει στο ύφασμα και δεν στρώνει από τα δύο μέρη, πρέπει να σιδερώνονται άλλη μία φορά με στεγνό πανί και πολύ ζεστό σίδερο. Ο τρόπος αυτός είναι κατάλληλος για πιέτες.

Τα μέρη του φορέματος όπου υπάρχουν τσακίσματα και γυαλάδες, δηλαδή στριφώματα, ραφές κλπ. πρέπει να σιδερωθούν πάλι, με μόλις ύγρο πανί και χωρίς ν' ακουμπά σχεδόν το σίδερο πάνω σ' αυτά. Έτσι μόνο το λιγισμένο χνούδι επανέρχεται στη θέση του.

Τέλος, καλό είναι να βουρτσίζεται το ύφασμα μετά το σίδερο και προς την κατεύθυνσι που έχει το χνούδι. Υφάσματα από φυσικό ή τεχνητό μετάξι δεν ανέχονται μεγάλη θερμότητα. Χρειάζεται λοιπόν προσοχή ή σιδερώνονται απ' την ανάποδη και με μέτριο σίδερο. Πλυμένα σιδερώνονται καλύτερα πριν στεγνώσουν έντελως. Σαντούγκ, ντυσιών και όλα εν γένει τα ύφασματα από ακατέργαστο μετάξι σιδερώνονται μόνο στεγνά. Φορέματα από ύφασματα κρέπ, που μπαίνουν πολύ με το πλύσιμο, πρέπει απαραίτητως να μετρηθούν πριν βραχούν. Κατόπιν νουά ακόμη τα στρώνετε και τα διαστέλlette σιδερώνοντας τόσο, ώστε ν' ανταποκρίνονται στα μέτρα που σημειώσατε. Προτιμώτερον αυτού του είδους τα ύφασματα να δίδονται στο καθαριστήριο, αν δεν έχετε την σχετική πείραν. Ζωρίζετ και σιφόν σιδερώνονται πάνω σε μάλλινη μαλακή βάση. Το δελουδό πρέπει να σιδερωθεί στον άερα μόνο έτσι αποφεύγεται να τσακίσετε πάλι. Βελούδο που πλένεται σιδερώνεται εύκολα από την ανάποδη μετά βουρτσίζεται προς την κατεύθυνσι που έχει το χνούδι. Μερικά μέρη στο δελουδό (ραφές, στριφώματα κλπ.) που πρέπει να σιδερωθούν από την καλή, τα καρφισώνετε στερεά στην σανίδα, τα τευτνώνετε, βάζετε ένα ύγρο πανί επάνω και περνάτε το σίδερο ελαφρά μόλις ν' ακουμπά, σχεδόν μετέωρο. Έτσι όχι μόνον στρώνει, αλλά φεύγουν κι' οι γυαλάδες που υπάρχουν στις άκρες. Αν τα τσακίσματα έπιμένουν, τότε κρεμάτε το φορέμα πάνω από νερό που βράζει. Ο άχνος που το διαπερνά έπαναφέρει το χνούδι στη θέση του. Επίσης είναι αποτελεσματικό και ένα προσεκτικό δούρτισμα.

Πριν πλύνετε φορέματα ή φούστες με πιέτες είναι πολύ πρακτικό να περάσετε ένα τρίψιμα — σημάδι στην άκρη κάθε πιάτας — είναι δέβαια μία ανιαρή εργασία, αλλά θα κοπιάσετε πολύ λιγώτερο μετά στο σιδερώμα. Αν οι πιέτες άνοιξαν από την βροχή και δεν διακρίνεται πιά ή αρχική τους φόρμα, πρέπει να τις μετρήσετε μ' ένα μέτρο ξανά σαν νάναι καινούριες και μετά τις σιδερώσετε.

ΦΑΓΗΤΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Πρέπει να ομολογήσουμε ότι ή βωδινή γλώσσα είναι μάλλον αοικημένη στη συνείδησι των νοικοκυράδων που την θεωρούν — κακώς — ως άμελητεαν μερίδα. Και όμως προσφέρεται αξιόλογα σε πλήθος παρασκευές και σ' ένα σωρό συνδυασμούς: μπορούμε να την κάνουμε κοκκινιστή, με πικάντικη σάλτσα, ή με σάλτσα τομάτα, μπορούμε να την παρασκευάσουμε πανέ, ψημένη στη σχάρα, μπορούμε να την κάνουμε σε σούβλα, ή να την σερβίρουμε με άσπρη σάλτσα. Μπορούμε να την παστώσουμε, μπορούμε να την κάνουμε καπνιστή κλπ. Συνεπώς καλά θα κάνουν οι νοικοκυρές να μην την ξεσβελίζουν από το...μαγειρικό τους οεπερτόριο.

Όποιον τρόπο όμως και αν διαλέξουμε για να την μαγειρεύουμε, πρέπει προηγουμένως να την βράσουμε. Την πλένουμε λοιπόν καλά, την ζυγνουμε, την ξαναπλένουμε και την βάζουμε να βράση, όπου τα κοκκαλάκια που βρίσκονται στη βάση της να μπορούν να αποπασθούν. Αν πρόκειται να χρησιμοποιήσουμε το ζωμό της για σούπα, μόλις πάρη βράση χύνουμε το πρώτο νερό και τ' αντικαθιστούμε με άλλο, ζεστό κατά προτίμηση, προσθέτοντες αλάτι, καρότο, σέλινο και κρεμμύδι επάνω στο οποίο καρφώνουμε δύο τρία γαρύφαλα. Αν δεν πρόκειται να χρησιμοποιήθω ζωμός, δεν αλλάζουμε το νερό, ούτε προσθέτουμε τίς μυριστικά.

Όταν βράση καλά, όπως είπαμε, τις αφαιρούμε μ' ένα μαχαίρακι την σκληρή πέτσα και μπορούμε πιά να την μεταχειριστούμε:

1) για να την κάνουμε κοκκινιστή. Θα χρειαστούμε δυο κουταλιές της σούπας βούτυρο, ένα — δυο καρότα, σέλινο, ένα φύλλο δάφνης, ένα κρεμμύδι, 50 δράμια φρέσκια τομάτα (ή 1 κουταλιά του σκληρού μπλεντέ), ένα ποτηράκι κρασί άρετίνωτο, αλάτι και πιπέρι. Βάζουμε στη φωτιά την κασαρόλα με τή γλώσσα, το βούτυρο και τα χορταρικά χοντροκομμένα, την σκεπάζουμε κι' αφήνουμε να τσιγαριστούν, αναγυρίζοντας πότε πότε τη γλώσσα. Μόλις τσιγαριστή την σβήνουμε με το κρασί, προσθέτουμε τη τομάτα και λίγο από το ζωμό όπου έβρασε ή γλώσσα κι' αφήνουμε να βράσουν επί 20 λεπτά της ώρας. Ύστερα κόβουμε τη γλώσσα σε φέτες και τις τοποθετούμε στην πιατέλα κι' αφού περάσουμε τη σάλτσα από σίτα, περιχύνουμε μ' αυτή τις φέτες. Μπορούμε να σερβίρουμε με τη γλώσσα βραστές πατάτες, σπαρτισμένες με φρέσκο βούτυρο ή καρότα επίσης σπαρτισμένα.

4) για να την κάνουμε πανέ: Σχίζουμε τη γλώσσα κατά μήκος σε δύο κομμάτια. Την βουτάμε σε αυγό χτυπημένο με μία κουταλιά νερό, μία κουταλιά λάδι, αλάτι και πιπέρι, την πανάρουμε με γαρίφαλα ή τριμμένη φρυγανιά στην οποία προσθέτουμε και λίγο φιλοκομμένο μαιντανό και την βάζουμε στη σχάρα να ροδίση και από τις δύο μεριές. Την σερβίρουμε στην πιατέλα έτσι που τα δύο κομμάτια να σχηματίσουν έναν κύκλο. Στο κέντρο του κύκλου αυτό και γύρω γύρω από την γλώσσα, ρίχνουμε προσεκτικά με την σάλτσα μας (πικάντ, ταρτάρ, τομάτας κλπ.).

2) για να την σερβίρουμε με σάλτσα πικάντ. Η σάλτσα αυτή για να γίνει απαιτεί 2 κουταλιές της σούπας βούτυρο, 3-4 σκελίδες σκόρδο, 1 κουταλιά της σούπας αλεύρι,

1 φλυτζάνι του τσαγιού ζωμό ή νερό. 1—2 κουταλιές της σούπας ζύδι, ένα άγγουρακι τουργι και λίγον μαιντανό, φιλοκομμένα, αλάτι και πιπέρι, έτοιμάζεται δε ως εξής: Μόλις λυώση το βούτυρο προσθέτουμε το σκόρδο, ανακατεύουμε λίγο με ζύλινη κουτάλα, ρίχνουμε το αλεύρι, ανακατεύοντας συνεχώς, ώσπου να καθουρνιστή και να πάρη καστανό χρώμα. Ρίχνουμε το ζύδι, και άμεσα μετά τον ζωμό ή το νερό και τ' αφήνουμε να βράσουν περί τα 15 λεπτά της ώρας. Τέλος την περνάμε από σίτα κι' όταν πρόκειται να την σερβίρουμε προσθέτουμε το φιλοκομμένο άγγουράκι και τον μαιντανό. Ένα μέρος της σάλτσας αυτής το κρατούμε στην σάλτσιέρα το υπόλοιπο το βάζουμε σε κασαρόλα μαζί με την ξεφλουδισμένη γλώσσα και προσθέτοντας και λίγον ζωμό να βάζουμε να πάρουν μερικες βρασεί. Ύστερα κόβουμε τη γλώσσα φέτες, τις τοποθετούμε στην πιατέλα, σερβίρουμε μαζί πατάτες βραστές σπαρτισμένες με φρέσκο βούτυρο, ή έναν πουρέ και περιχύνουμε το σύνολο με την σάλτσα πικάντ.

3) για να την κάνουμε της σούβλας: Για την παρασκευή αυτή θα χρειαστούμε 50 δράμια λαρδί παστό, 2 κουταλιές της σούπας βούτυρο, 2 κουταλιές της σούπας ζύδι, 1 σκελίδα σκόρδο, λίγο μαιντανό, αλάτι και πιπέρι. Στην επιφάνεια της γλώσσας φυτεύουμε κατ' αποστάσεις το λαρδί, κομμένο σε μέγεθος και πάχος σπέρτου κι' ύστερα την περνάμε σε μικρή σούβλα και την τοποθετούμε μπροστά σε ζωηρή φωτιά. Έν τώ μεταξύ σε μία μικρή κασαρόλιτσα βάζουμε το βούτυρο, το ζύδι, το αλάτι και το πιπέρι, τον μαιντανό και τη σκελίδα του σκόρδου φιλοκομμένα, προσθέτουμε και τρεις κουταλιές της σούπας νερό και τα τοποθετούμε στη φωτιά. Όσο γυρίζουμε τη σούβλα, περιβρέχουμε λίγο λίγο τη γλώσσα με τη σάλτσα αυτή. Μετά 30—40 λεπτά της ώρας, ή γλώσσα είναι έτοιμη. Τη σερβίρουμε στην πιατέλα και την περιχύνουμε με την υπόλοιπη σάλτσα στην οποία προσθέτουμε σάλτσα πικάντ ή σάλτσα τομάτας.

2) Πεπρόνι. Για 2—3 πεπόνια, θα χρειαστεί σιρόπι με 1 1/2 όκα ζάχαρι και ίση ποσότητα νερού. Τα πεπόνια κόβονται σε φέτες, καθαρίζονται από τον φλοιό και τους σπόρους και τεμαχίζονται σε τέσσερα ή πέντε κομμάτια. Απαιτείται βρασμός 8—10 λεπτών της ώρας.

3) Σταφύλι. Για 2—3 όκαδες σταφύλι (σουλτανίνα, ροδίτη και κάθε καλή ποικιλίας σταφύλι, όχι πάντως με μικρές ρόγες) απαιτείται σιρόπι με 1 1/2—2 όκα ζάχαρι. Μπορούμε να μαγειρεύουμε τις ρόγες από τα σταμπί τους, αν θέλουμε όμως βάζουμε στο κουτί ένα ολόκληρο σταμπί και το απογεύμε με σιρόπι, όποτε όμως θα περιόριζουμε την ποσότητα της ζάχαρης. Αφού κλειστούν τα κουτιά, βράζονται όπως όλες οι κονσερβές. Δεν έχετε παρά να ανοίξετε μερικά κουτιά, τα χριστούγεννα να πούμε, να ξεπλύνετε με άφθονο νερό τα κονσερβάρια.

ΚΟΝΣΕΡΒΕΣ ΦΡΟΥΤΑ

Εύκολα ήμπορούμε να διατηρήσουμε κάθε φρούτο σε νωπή σχεδόν κατάσταση με την μέθοδο του κονσερβαρίσματος. Χωρίς πολλούς κόπους εξασφαλίζουμε την ικανοποίησι να προσφέρουμε στα παιδιά μας, στους φίλους και γνωστούς μας, στους έπισκεπτάς μας την απόλαυσι να χαρούν τη νωστιμία ενός καλοκαιρινού φρούτου μέσα στο καταχείμωνο.

Η μόνη κάπως ιδιαίτερη διαδικασία είναι το να φροντίσουμε για το αεरोστεγές των καπακιών των κουτιών της κονσερβας, αφού τα γεμίσουμε. Κατά τα άλλα ή υπόθεσις είναι πολύ απλή, και εν γενικά νωσταις έχει ως εξής:

Τα κομμάτια των φρούτων θα φθάνουν ως τη μέση του κουτιού το οποίο θα απογεύμε ως ένα δάχτυλο κάτω από το χείλος του με κρούσιμό. Μόλις ο υδραυλικός κολήσι αεροστεγώς τα κουτιά, τότε τα τοποθετούμε όρθια μέσα σ' ένα καζάνι με τσού νερό ώστε να ξεπεχούν ένα — δυο δάχτυλα από την επιφάνειά του και αρχίζει το βράσιμο. ή διάρκεια του οποίου ποικίλλει ανάλογως του φρούτου. Μετά το βράσιμο κατεβάζουμε το καζάνι από την φωτιά και αφήνουμε μέσα τα κουτιά ώσπου να κωλύσουν έντελως, όποτε τα βγάζουμε, τα σκυπίζουμε έπιμελώς και τα φυλάμε σε μέρος άπληγμένο από υγρασία και δροσισμό.

Ας αναφέρουμε τώρα τις αναλογίες για τις διάφορες κονσερβές:

1) Ροδάκιννο. Για 2 όκαδες ροδάκινα όχι πολύ ώριμα θα ετοιμάσουμε σιρόπι με 1 1/2 όκα ζάχαρι και ίση ποσότητα νερού. Τα ροδάκινα σχίζονται στη μέση και αφαιρείται το κουκούτσι. Απαιτείται βρασμός 15 λεπτών της ώρας.

2) Πεπρόνι. Για 2—3 πεπόνια, θα χρειαστεί σιρόπι με 1 1/2 όκα ζάχαρι και ίση ποσότητα νερού. Τα πεπόνια κόβονται σε φέτες, καθαρίζονται από τον φλοιό και τους σπόρους και τεμαχίζονται σε τέσσερα ή πέντε κομμάτια. Απαιτείται βρασμός 8—10 λεπτών της ώρας.

3) Σταφύλι. Για 2—3 όκαδες σταφύλι (σουλτανίνα, ροδίτη και κάθε καλή ποικιλίας σταφύλι, όχι πάντως με μικρές ρόγες) απαιτείται σιρόπι με 1 1/2—2 όκα ζάχαρι. Μπορούμε να μαγειρεύουμε τις ρόγες από τα σταμπί τους, αν θέλουμε όμως βάζουμε στο κουτί ένα ολόκληρο σταμπί και το απογεύμε με σιρόπι, όποτε όμως θα περιόριζουμε την ποσότητα της ζάχαρης. Αφού κλειστούν τα κουτιά, βράζονται όπως όλες οι κονσερβές. Δεν έχετε παρά να ανοίξετε μερικά κουτιά, τα χριστούγεννα να πούμε, να ξεπλύνετε με άφθονο νερό τα κονσερβάρια.

Πάντως αν κατά το βράσιμο των κουτιών παρατηρηθή φυσικόμα κανονικός καπνισμός το κουτί πρέπει ν' ανοιχθή με ένα καρφί για να φύγη ο άερας κι' ύστερα να ξανακλεισθή και να ξαναβράση. Πότε μὴν φυλάξετε φυσικωμένο κουτί για να το χρησιμοποιήσετε. Θα δηλητηριασθήτε.

ρισμένα τσάμπια και στο τραπέζι σας θα λάμψη το κεχρίμαρι της σουλτανίνας ή το μενεξεδινό φέγγος του τραγανού ροδιτή.

4) Σούκα. Για 2 όκαδες σούκα όχι πολύ μεγάλα ούτε πολύ ώριμα, χρειάζεται σιρόπι με 1 1/2 όκα ζάχαρι. Τρυπάμε τα σούκα από το πίσω μέρος τους, αφαιρούμε προσεκτικά μ' ένα μαχαίρακι το φλοιό τους και τα κονσερβάρουμε, αφήνοντας τα να βράσουν επί 10 λεπτά της ώρας περίπου.

5) Μηλίνα. Για 2 όκαδες μήλα, απαιτείται σιρόπι με 1 1/2 όκα ζάχαρι. Τα μήλα καθαρίζονται από το φλοιό τους, τεμαχίζονται στα τέσσερα και αφαιρούνται τα κουκούτσια. Θα βράσουν επί 15 λεπτά της ώρας περίπου μέσα στο καζάνι. Ειδικώς προκειμένου περί των μήλων, το νερό του καζανιού πρέπει να καλύπτει τα κουτιά των κονσερβών κατά τα 3/4.

6) Φρούτα. Για 2 όκαδες σφιχτές φράουλες θα χρειασθί και πάλι σιρόπι με 1 1/2 όκα ζάχαρι. Πλένουμε τις φράουλες καλά και τους αφαιρούμε τα κοτσανάκια τους. Όσο άραιότερα τοποθετούνται μέσα στα κουτιά της κονσερβας, τόσο καλύτερα. Ο βρασμός των κουτιών μέσα στο καζάνι δεν πρέπει να διαρκέση περισσότερο από 8—10 λεπτά της ώρας, γιατί αλλιώς οι φράουλες θα λυώσουν.

7) Ρενεγκλότες. Για 2 1/2 όκαδες μεγάλες αλλά όχι έντελως ώριμες ρενεγκλότες θα χρειασθί σιρόπι με 2 όκα ζάχαρι και 2 όκα νερό. Σε κάθε κουτί συνήθως μεγέθους βάζουμε 8—9 ρενεγκλότες, τις καλύπτουμε με το κρούσι σιρόπι και μετά το κλείσιμο επακολουθεί το βράσιμο επί 4—10 λεπτά της ώρας. Μετά το βράσιμο τα κουτιά αφήνονται μέσα στο καζάνι, όπου να κρυώση το νερό μέσα στο οποίο έβρασαν.

Τηρώντας περίπου την αντή αναλογία φρούτου και σιρόπι και την αυτή διαδικασία βρασμού, ήμπορούμε να κονσερβάρουμε κάθε φρούτο της άρεσκείας μας.

Μπορούμε π. χ. να κονσερβάρουμε τζάνερα (2 όκα γερὰ και μεγάλα τζάνερα) κορούνηλα, ακόμη και ώριμα αλλά γερὰ ούρα. Για τα τρία αυτά είδη θα φροντίσουμε ο βρασμός των κουτιών να μη διαρκέση περισσότερο από 8 λεπτά της ώρας.

Πάντως αν κατά το βράσιμο των κουτιών παρατηρηθή φυσικόμα κανονικός καπνισμός το κουτί πρέπει ν' ανοιχθή με ένα καρφί για να φύγη ο άερας κι' ύστερα να ξανακλεισθή και να ξαναβράση. Πότε μὴν φυλάξετε φυσικωμένο κουτί για να το χρησιμοποιήσετε. Θα δηλητηριασθήτε.

ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΟΣ

Χώρες με χωρίζουνε
μαύρη ξενιτιά,
πολυαχούσα θάλασσα
και βουνά δασιά.

Μάχω κάτου, κάπου εκεί,
μιά αγάπη, μιά δική-
τά προικιά τοιμάζονται
κι' οι μέρες λογαριάζονται.

Βάρει, αγέρα, δείρε με,
βρόντα, κεραυνέ,
ρίξε, δρόξε, πνίξε με,
θάλασσα, ούρανε.

Βρόντος, χτύπος, ή καλή
φαίνει πλουμιστό χαλί-
τό χαλί πλουμίζεται
και με συλλογίζεται.

Γλύστρα, κακοπάτημα
ψώσου, αμφορία,
κόφτε με, ξεσκίστε με,
πέτρες και κλαριά.

στο φεγγάρι, στην αύλη
λούζει τα μαλλιά ή καλή-
λούζεται χτενίζεται
και με συλλογίζεται.

Χτύπα πόνε και καμμέ,
σπάξε με βαθιά,
τύχη μου, κυνήγα με,
φάε με, ξενιτιά.

δυο ματάκια κάτου εκεί
καρτερούν μ' ύπομονή-
σε γυαλί γυαλίζονται
και με συλλογίζονται.

B. Ράτας

*

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΗ ΜΠΟΡΑ

Βαριές, πλατιές οι στάλες
πέφτουν οι μεγάλες
της βροχής,
κι' άριές
κλάμα δουδό, και πώς άχεις!
πώς άντηγες
μεσ' στις θλιμμένες τις καρδιές
ανάμα με σπασμένες δοξαριές
κακές που οι παλιές πληγές
και της φτωχής
άπαντοχης
οι απελτισίες!...
Διές,
ήλιος του Μαρτίου, μαζί
με το χαλάζι το σκληρό
σαν τ' άστρα-
ώ έννοια! ζεί
μέσ' στ' άλλα
πώχ' ή μπόρα
ζει κ' ή στάλα
άκόμη το νερό,
άφού
στάζ' έτσι τώρα
μεσ' στη φαρφου-
ρένια
γλάστρα.
Άπόψ' άλί!
άπόψ' αλύ-
σοδέθηκε όλη μου ή ζωή,
μ' ό,τι θροεί, φυλλορροεί,
σπάζει, σπαράζει.
Κ' είναι του πόνου μου άδερφός-
άπόψ' ό ήλιος που κρυφός
άσπρογαλίζει
και πνίγει' έτσι δίχως φώς,
σαν τη χαμένη μου, νυχή,
μέσα στο βρόνι σου, ό βροχή!
και στο χαλάζι
το μαράζι!...

M. Μαλακάσης

ΤΟ ΚΕΝΤΗΜΑ ΤΟΥ ΜΑΝΤΗΛΙΟΥ

Στην άκρη του γιαλού ξανθή κάθεται κόρη
κι' ώριόπλουμο λευκό χρυσοκεντάει μαντήλι,
μαντήλι του γαμπρού, του γάμου της κανίσκι,
Την θάλασσα κεντάει με τα νησιά της' όλα,
κεντάει τον ούρανό με τα λαμπρά του άστέρια,
τη γή με τα πολλά και τα ώραία λουλούδια-
κεντάει κ' ένα βουνό ψηλό-ψηλό και μέγα-
το χάραμα γλυκά προβάλλει στην κορφή του
και δάφεται ή κορφή και τ' ούρανο ή λουρίδα-
ροδόλευκη Νερά καθάρια κι' άσημένα
τα διάπιστα πλευρά ξετρέχουν κι' αυλακώνουν.
Χιλιόχρονα, παλιά, βαθιά, ίσκιωμένα όρμνια
κεντάει στις λογαδιές με πράσινο μετάξι.
Στους όχτους, στα ριζά, κοπάδια άσπρολογάνα
και φαίνονται δοσκοί, και στ' όμορφο κεντίδι
φλογέρες λές κι' άκούς, λές και γροικας τραγούδια,
δελάσματα βραχιά και ήχους από τρουκάνια.
Στα πόδια του βουνού κεντάει γαλάζια λίμνη
με καλαμιές χρυσές. Ένας ψαράς στην άκρη
πεζόβολον κρατεί και δόλωμα' έτοιμάζει.
Κάμπον πλατύ-πλατύ με σμαραγδένιο νημα
όλόγυρα κεντάει. Στη μέση από τον κάμπο
ποτάμι σιγαλό και φιδωτό ξομπλιάζει,
με δάφνες, με μυρτιές και με δασιά πλατάνια,
με άηδονία, με φωλιές και στο πανώριο ξομπλι
τον φλοισβό του νερού θαρρείς κι' άκούς, της δάφνης
τον κύρο, της μυρτιάς, θαρρείς ό,τι άνασάινεις,
πώς νιώθεις το άπαλό της φυλλουργιάς μουμούρι,
Στην άκροποταμιά αλάφι ζωγραφίζει
που σκύπτει τα νερά να πιεί τα κρυσταλλένια
και ξάφνου σαΐτια στην πλάτη το λαβώνει
στρέφεται αυτό, κοιτάει με πόνο την πληγή του-
πάσχει ν' απαλλαχτεί, δε δύναται το μαύρο
κι' από τον ούρανό, από τα δένδρα γύρα
βοήθεια λές ζητάει.

Όλόγυρα από τον κάμπο
πλήθος μικρά χωριά κεντάει, χωράφια άλλοιθι
με όλόχρυσα σπαρτά, μεθνημινές, με άλωνα,
Πράσινα άμπέλια όλλοιθι με κίτρινα σταφύλια,
κίτρινα σαν φλουριά, κ' έμορφα κοπελλούδια,
που μπαίνουν με πλεχτά καλάθια και τρυγάνε

Γάμον άρχοντικό σ' ένα χωριό πλουμίζει
με νύφην, με γαμπρό, με φλάμπουρα, με ψίκι.
Δράκους όλλοιθι κεντάει και λάμεις και νεράιδες,
κεντάει κ' έναν γιαλό με ζαφειρένια πλάτια-
στην άκρη του γιαλού την ίδια τη θωριά της
όλόφανη ίστροει από έμορφιάν και νιότη
και πλούτου και άρχοντιά και στα λευκά της χέρια
τ' άγοχείρο κρατεί, τ' ώριόπλουμο μαντήλι,
μαντήλι του γαμπρού, του γάμου της κανίσκι
άνάρια το κεντάει κι' όλο του λέει τραγούδια :

—Μαντήλι πλουμέρο και χρυσοκεντημένο,
ποιός νάνα, τάχα ό νιός όπου θα σ' άποχτήσει ;
Ποιός νάνα τάχα ό νιός που μ' ένα δαχτυλίδι,
μαντήλι, μου άκριδό, κανίσκι θα σε πάρει ;
Ποιός νάνα, τάχα ό νιός που μ' ένα φιλημά του,
γλυκό και φλογερό, άπ' το λευκό μου χέρι
στην κλίνη την άγνη θα μ' οδηγήσει νύφην ;
Ποιός νάνα τάχα αυτός ; Πέτε μου, έσεις, δεντράκια,
κ' έσεις, καλά πουλιά, Μουρμεύρισε μου αγάλια
έσύ, ώραί, γιαλί, και γαλανέ ούρανε μου!
Έσύ, φτερουγιστέ, καθάριε λογισμέ μου,
γιατί δε μου τον λές γιατί δε μου τον δείχνεις,
γιατί μιά ώραία βροδυά κρυφά δεν μου τον φέρεις
σαν όνειρο χρυσό, γλυκά στην άγκαλιά μου ;

K. Κρυστάλλης

ΠΑΡΑΠΟΝΟ ΠΕΘΑΜΕΝΗΣ

Κόσμε ώραίε, με πόση λαύρα
σ' έχω τώρα στην καρδιά!
Τ' Άπριλίου σου άκούω την
(αύρα
και στο λάκκο μου βαθιά.

Μ' όσα όλουθε ή γή φυτρώνει
νάταν, Θε μου, δολετό
άπ' το χάμα που με ζώνει
σαν τριαντάφυλλο να δγώ!

Πρίν ό θάνατος με σύρει
σε άλουλούδιαστες έριμές,
είδα τέτοιο πανηγύρι
δεκατέσσερες φορές.

Μόλις είχα, ή μαύρη, άρχισε
άνταπόκρισι γλυκιά
με τ' άέρι, με τη δρύση
με τα πράσινα κλαριά.

Τα λουλούδια, ή χλόη, το
(πλήθος
όπό τ' άστρα τ' ούρανο,ού,
κάτι μώλεγαν στο στήθος,
που δεν έφτανε στο νού.

Νέα στα μάτια μου είχαν πάρει
τα χαράματα όμορφία
και μου έϋπνισε το φεγγάρι
χίλια αισθήματα κρυφά.

Σ' άνθισμένα ή σ' άγρια μέρη
περπατώντας μοναχή,
ποιός, έρώτουναι, ποιός ξέρει
τό τί αισθάνονται να πεί:

Σε θωριά χαριτωμένη
σ' ένα μάτι άγγελικό
την άπόκριση γραμμένη
κάπως έφτασα να ιδώ.

Προτού, εάστερα, με θάρρος,
μου τη δώσει κ' ή φωνή,
σα γεράκι έχυθη ό Χάρος
κ' έδω μ' έρριξε νεκρή.

Μνήμη τέτοια με πλάκώνει,
σαν το χάμα μου θωριά.
Τ' άλλου κόσμου χελιδόνι
θέ να πάω κ' έγώ ψηλά!

“Ω Χριστέ μου! άς εναζήσω
μόνον όσο είν άρκετό
της καρδιάς μου να γνωρίσω
το μεγάλο μυστικό!

Γ. Μαρκοράς

*

ΑΦΚΙΑΣΤΟ
ΚΙ' ΑΣΤΟΛΙΣΤΟ

('Από τον «Τάφος»)

“Αφκιαστο κι' αστόλιστο
του Χάρου δε σε δίνω.
Στάσου με τ' αυθόνηρο
την ύψη σου να πλύνω.

Τό στερνό το χτένισμα
με τα χρυσά τα χτένια
πάρτε άπ' τη μανούλα σας-
μαλλάκια μεταξένια.

Μήπως και του Χάροντα,
καθώς θα σε κοιτάζει,
του φανείς άχάιδευτο
και σε παραπετάει.

K. Πολαμάς

Ο πατήρ της Μάρως, ήγεμών της Σερ-
βίας, ό Γεώργιος Βρανκοβιτς, ήτο
θερμός φιλέλλη. ώμίλει δε και έγραφε την
έλληνικην γλώσσαν και διητηρεί τακτικην
άλληλογραφίαν μετά του Πατριάρχου Κων-
σταντινουπόλεως Γεναδίου του Σχολα-
ριου.

Η σύζυγός του πριγκίπισσα Ειρήνη ή
Καντακουζηνή, εκύβερνε την Σερβίαν με-
τά τον θάνατον του και τόνον ειργάσθη
προς ανάπτυξιν του Σερβικού λαού, ώστε
και μέχρι σήμερα οι Σέρβοι την εξυμνούν
ως θρυλικόν πρόσωπον εις τα δημοτικά
των τραγούδια.

“Οχι μόνον ό ίδιος ό Βρανκοβιτς είχε
νυμφευθί “Ελληνίδα, αλλά και εις τον υιόν
του Λαζάρου, τον αδελφόν της Μάρως, έ-
δωτε σύζυγον την “Ελληνίδα πριγκίπισσαν
“Ελένην, κόρην του Θωμά Παλαιολόγου και
ανειψιάν του αυτοκράτορος Κωνσταντίνου
του ΙΙου.

Εκ τούτων γονέων εγεννήθη ή Μάρω
περί το 1402 και άνετράφη υπό της μη-
τρος της έλληνοπρεπώς και χριστιανικώς.

Την εποχήν κατά την οποίαν εδασίλευεν
ό Βρανκοβιτς, οι Σέρβοι ευρίσκοντο εις δι-
σχυρεις πολέμους με τους Τούρκους. Εις
τούς πολέμους αυτούς ή Μάρω διεδραμά-
τισε σπουδαίον ρόλον, κατ' άλλους μόν ζη-
τηθείσα λόγω της ωραιότητός της ως συ-
ζυγος υπό του σουλτάνου Μουράτ του Β',
κατ' άλλους δε προσφερθείσα εις αυτόν
παρά του πατρός της προς καταπαυσιν
των έχθροπραξιών. “Οπως και αν έχη το
πράγμα, οι πόλεμοι μεταξύ Σέρβων και
Τούρκων κατέπαυσαν μετά τον γάμον της
Μάρως μετά του σουλτάνου Μουράτ του
Β'. “Επειδή όμως ή Μάρω ήτο ανήλικος,
ό γάμος άνεβλήθη μέχρι ότου ενηλικιωθί
αυτή. Βραδύτερον ό Μουράτ άνεχώρησε
προς πόλεμον εις “Ασίαν εναντίον του ήγε-
μόνος της Καρμανίας και άλλων μνηστή-
ρων του θρόνου. Μετά το τέλος της έκστρα-
τείας επέστρεφεν εις την “Αδριανούπολιν
και άπεφάσισε να καλέσθ την μνηστήν του
και να τελέσθ τους γάμους του. Πράγμα-
τι κατήρτισεν έπιτροπήν από τους ευνού-
χους Ριχάν “Αγάν, τον Ουρουτζ βέην και
την γυναίκα του φρουράρχου των σερβικών
συνορών “Ισάκ βέη. Ουτοι διά μέσου των
Σκοπίων μετέβησαν εις Σεμένδριαν, πρω-
τεύουσαν τότε της Σερβίας, ευρισκομένην
πρά την έκδοχήν των ποταμών Μοράβα
και Δουναβέας και παρέλαβον αυτήν μετα
τιμών και τελετών και την μετέφεραν εις
την “Αδριανούπολιν, πρωτεύουσαν τότε των
“Τούρκων, όπου και έγιναν οι γάμοι της με-
γαλοπρεπώς το 1435 ως νομίμου συζύγου
αυτού και ουχι ως γυναίκας του χαρεμίου.

Η Μάρω, ως ευσέβης χριστιανή, δεν ή-
θελε τον γάμον αυτόν, αλλά προκειμένου
να σταματήσθ ό πόλεμος κατά της πατρί-
δος της, τον έδεχθη υπό τον όρον να δια-
τηρήσθ την χριστιανικην θρησκείαν της και
τα χριστιανικά της ένδύματα, όπως και έ-
γινε. “Ο σουλτάνος έδεχθη τον όρον ένεκα
της ωραιότητός της, όχι δε μόνον τούτο
έγενετο, αλλά και επέτρεψε να τελή έλευ-
θέρως τα χριστιανικά της καθήκοντα έντός
των “Ανακτόρων.

Εις τα άνάκτορα ή Μάρω εύρε τον Μω-
άμεθ Β' τον Πορθητήν (υιόν εκ δούλης τι-
νός του Μουράτ Β') εις μικράν ηλικίαν και
ως μητριά του πολύ τον εδοήθησεν εις
την ανάπτυξιν του κατά τα παιδικά του
χρόνια. “Αν ό Μωάμεθ έχη να επιδείξθ
κάτι το καλόν, εις αυτήν το όφειλει. Αυτή
καί το έμαθε την έλληνικην γλώσσαν, την ό-
ποιαν ό Μωάμεθ ώμίλει και έγραφε καλώς,
κατά τον Κριτόβουλον. “Οσαυτός το πρώ-
τον νόμιμα το οποίον έκοψεν ό Μωάμεθ
έφερεν έλληνικην επιγραφην και παρουσί-
αζε αυτόν ως βασίλεα Τούρκων και “Ελ-
λήνων. Μέχρι σήμερα σώζεται εις την Βι-
θλιοθήκην των Παρισίων έπιστολή του
γραμμένη έλληνιστί.

Την 5ην Φεβρουαρίου 1451 απέθανεν αι-
φνιδίως ό σύζυγός της Μουράτ ό Β' παρά
την “Αδριανούπολιν, και ή Μάρω έμεινε
χήρα. Τότε την έζήτησεν εις γάμον ό Κων-
σταντίνος Παλαιολόγος ό ΙΙος, ό τελευ-
ταίος αυτοκράτωρ της Κωνσταντινουπόλε-
ως. “Ο Κωνσταντίνος είχε γεννηθί το 1404
και εις ηλικίαν 24 έτών το 1428 ήλθεν εις
πρώτον γάμον με την Θεοδώραν, θυγατέ-

ρα του Λεονάρδου Β' Τόκου, ή οποία με-
τά εν και ήμισυ έτος απέθανεν εις Σαντα-
μέρην και έτάφη εις την Γλαρεντζαν της
“Ηλείας. Μετά πάροδον 11 έτών από του
θανάτου της Θεοδώρας ό Κωνσταντίνος έ-
λαβε και δεύτεραν σύζυγον εις ηλικίαν 36
έτών, ήτοι το 1440, την θυγατέρα του «αυ-
θέντου» της Λέσβου Δοριάνου “Α' Γατελου-
ζου, όνομαζομένην Αικατερίνην. Καί αυτής
ώμος το τέλος υπήρξε σύντομον. “Οτε ό
Κωνσταντίνος μετέβαινε εις Κωνσταντινού-
πολιν προς βοήθειαν του αδελφού του αυ-
τοκράτορος “Ιωάννου, κατεδιώχθη υπό του
τουρκικού στόλου και κατέφυγεν εις Κα-
στριν της “Αίης, “Εκεί ή Αικατερίνη
έγκυος ούσα, έτεκε πρόωρος εκ των τα-
λαιπωριών και του φόβου και απέθανεν εν
τω φρουρίω, όπου και έτάφη το 1443.
“Ο Κωνσταντίνος, αποθανόντος του αδελφού
του “Ιωάννου, ανήλθεν εις τον θρόνον της
Κωνσταντινουπόλεως την 12ην Μαρτίου
1449. “Ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος, ευ-
ρισκόμενος εις τον θρόνον και στερούμενος
διαδόχου, έδεχθη εισήγησιν του Φραντζή
να συζευχθ την χήραν Μουράτ του Β' Μάρ-
ων, ανειψιάν του Καλοϊωάννου, αυτοκρά-
τορος της Τραπεζούντας και κόρην του δε-
σπότη της Σερβίας Γεωργ. Βρανκοβιτς.

Διά τέσσαρας αίτίας ήδυνάτο ό Κων-
σταντίνος να μη δεχθ τον γάμον αυτόν :

Πρώτον, διότι ή Μάρω ήτο κόρη ήγεμόνος
και όχι αυτοκράτορος· δεύτερον, διότι ό
Κωνσταντίνος και ή Μάρω ήσαν συγγενείς
και ή “Εκκλησία δεν θα ήθελε να εύλογήσθ
τον γάμον· τρίτον, διότι ό πρώτος συζύ-
γος αυτής του Τούρκου· και τέτατον, δι-
οτι ήτο μεγάλης ηλικίας, σχεδόν πενηκον-
τούτης, και αν, τυχόν έμενεν έγκυος, θα έ-
κινδύνευε κατά τον τοκετόν επειδή δεν έ-
τεκε ποτέ, και ούτω θα έμενε και πάλιν ό
Κωνσταντίνος άνευ διαδόχου.

“Αν και ό Φραντζής είχε πάντα ταύτα
υπ' όφιν του, τα παρέβλεπε και παρώντρ-
νε τον Κωνσταντίνον να δεχθ τον γάμον
τούτον ως συμφερότερον παντός άλλου, έ-
σας δε να μη είχε άδικον. Διότι, έπιτυ-
χανομένου του γάμου αυτού, πιθανόν ό Μω-
άμεθ Β' να άνεβαλλί την έκστρατείαν του
έναντίον της Κωνσταντινουπόλεως, επειδή
θα ευρίσκετο εις τον θρόνον ως αυτοκρά-
τειρα ή μητριά του, όποτε εν τώ μεταξύ τις
οίδε ποίαν τροπήν θα έλαμβανον τα πρά-
γματα και ίσως ή άκυσος να ευστατού
διά παντός. “Υτέρμαχος του γάμου του
Κωνσταντίνου μετά της Μάρως ήτο και ή
χήρα του πρώτου αυτοκράτορος Καντακουζηνού,
ή οποία ύπεσχετο να δώσθ ως συγγενής της
μεγάλην προίκα και πολλές δωρεάς, αλλά
ό μέγας δαεστικός “Ιωάννης άντετίθετο
εις ταύτα, άγνωστος δε είναι ή στάσις του
Νοταρά. “Ο Κωνσταντίνος πεισθείς απέ-
στειλε εις Σερβίαν τον ανειψιον της πρω-
τοστρατορίσσης Καντακουζηνής Μανουήλ
Πολυαιολόν. ό Βρανκοβιτς δε και ή συζυ-
γός του Ειρήνη ευχαρίστως έδεχθησαν την
περι γάμου πρότασιν του Κωνσταντίνου.
Το συγκέκισον όμως άπέτυχεν ένεκα της
ανηλικίας της χήρας του Μουράτ, Μάρως
ή οποία ζώντος αυτού είχε ύποσχεθί ότι
αν κατά θείαν ευδοκίαν έλευθερωθί, να μη
συζευχθ ποτέ μεθ' έτέρου άνδρος, αλλά
να μένη εν σφραδύσει και παρθενία και
κατά το δυνατόν να υπηρετή τον Θεόν, ό
οποιός της έχορήγησε την έλευθερίαν.

Κατά την άλυσιν της Κωνσταντινουπό-
λεως παρευρίσκειτο και εκείνη εκεί και φέ-
ρεται ότι συνέτεινε εις την χορήγησιν των
θρησκευτικών προνομίων εις τους χριστι-
ανούς μεσολαβήσασα παρά τώ Πορθητή.
“Επίσης και πολλά έκκλησιαστικά κειμήλια
και άγια λείψανα της χριστιανικής ήμώς
πίστεως, εκ των οποίων ήτο πλήθος τότε

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΦΗΓΗΜΑΤΑ

Μάρω

“Η ωραιότατη Σερβο - “Ελληνίς ήγεμο-
νίς, ή εκ μητρος Καντακουζηνή, παρ'
όλιγον Αυτοκράτειρα του Βυζαντίου

ρα του Λεονάρδου Β' Τόκου, ή οποία με-
τά εν και ήμισυ έτος απέθανεν εις Σαντα-
μέρην και έτάφη εις την Γλαρεντζαν της
“Ηλείας. Μετά πάροδον 11 έτών από του
θανάτου της Θεοδώρας ό Κωνσταντίνος έ-
λαβε και δεύτεραν σύζυγον εις ηλικίαν 36
έτών, ήτοι το 1440, την θυγατέρα του «αυ-
θέντου» της Λέσβου Δοριάνου “Α' Γατελου-
ζου, όνομαζομένην Αικατερίνην. Καί αυτής
ώμος το τέλος υπήρξε σύντομον. “Οτε ό
Κωνσταντίνος μετέβαινε εις Κωνσταντινού-
πολιν προς βοήθειαν του αδελφού του αυ-
τοκράτορος “Ιωάννου, κατεδιώχθη υπό του
τουρκικού στόλου και κατέφυγεν εις Κα-
στριν της “Αίης, “Εκεί ή Αικατερίνη
έγκυος ούσα, έτεκε πρόωρος εκ των τα-
λαιπωριών και του φόβου και απέθανεν εν
τω φρουρίω, όπου και έτάφη το 1443.
“Ο Κωνσταντίνος, αποθανόντος του αδελφού
του “Ιωάννου, ανήλθεν εις τον θρόνον της
Κωνσταντινουπόλεως την 12ην Μαρτίου
1449. “Ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος, ευ-
ρισκόμενος εις τον θρόνον και στερούμενος
διαδόχου, έδεχθη εισήγησιν του Φραντζή
να συζευχθ την χήραν Μουράτ του Β' Μάρ-
ων, ανειψιάν του Καλοϊωάννου, αυτοκρά-
τορος της Τραπεζούντας και κόρην του δε-
σπότη της Σερβίας Γεωργ. Βρανκοβιτς.

Διά τέσσαρας αίτίας ήδυνάτο ό Κων-
σταντίνος να μη δεχθ τον γάμον αυτόν :
Πρώτον, διότι ή Μάρω ήτο κόρη ήγεμόνος
και όχι αυτοκράτορος· δεύτερον, διότι ό
Κωνσταντίνος και ή Μάρω ήσαν συγγενείς
και ή “Εκκλησία δεν θα ήθελε να εύλογήσθ
τον γάμον· τρίτον, διότι ό πρώτος συζύ-
γος αυτής του Τούρκου· και τέτατον, δι-
οτι ήτο μεγάλης ηλικίας, σχεδόν πενηκον-
τούτης, και αν, τυχόν έμενεν έγκυος, θα έ-
κινδύνευε κατά τον τοκετόν επειδή δεν έ-
τεκε ποτέ, και ούτω θα έμενε και πάλιν ό
Κωνσταντίνος άνευ διαδόχου.

“Αν και ό Φραντζής είχε πάντα ταύτα
υπ' όφιν του, τα παρέβλεπε και παρώντρ-
νε τον Κωνσταντίνον να δεχθ τον γάμον
τούτον ως συμφερότερον παντός άλλου, έ-
σας δε να μη είχε άδικον. Διότι, έπιτυ-
χανομένου του γάμου αυτού, πιθανόν ό Μω-
άμεθ Β' να άνεβαλλί την έκστρατείαν του
έναντίον της Κωνσταντινουπόλεως, επειδή
θα ευρίσκετο εις τον θρόνον ως αυτοκρά-
τειρα ή μητριά του, όποτε εν τώ μεταξύ τις
οίδε ποίαν τροπήν θα έλαμβανον τα πρά-
γματα και ίσως ή άκυσος να ευστατού
διά παντός. “Υτέρμαχος του γάμου του
Κωνσταντίνου μετά της Μάρως ήτο και ή
χήρα του πρώτου αυτοκράτορος Καντακουζηνού,
ή οποία ύπεσχετο να δώσθ ως συγγενής της
μεγάλην προίκα και πολλές δωρεάς, αλλά
ό μέγας δαεστικός “Ιωάννης άντετίθετο
εις ταύτα, άγνωστος δε είναι ή στάσις του
Νοταρά. “Ο Κωνσταντίνος πεισθείς απέ-
στειλε εις Σερβίαν τον ανειψιον της πρω-
τοστρατορίσσης Καντακουζηνής Μανουήλ
Πολυαιολόν. ό Βρανκοβιτς δε και ή συζυ-
γός του Ειρήνη ευχαρίστως έδεχθησαν την
περι γάμου πρότασιν του Κωνσταντίνου.
Το συγκέκισον όμως άπέτυχεν ένεκα της
ανηλικίας της χήρας του Μουράτ, Μάρως
ή οποία ζώντος αυτού είχε ύποσχεθί ότι
αν κατά θείαν ευδοκίαν έλευθερωθί, να μη
συζευχθ ποτέ μεθ' έτέρου άνδρος, αλλά
να μένη εν σφραδύσει και παρθενία και
κατά το δυνατόν να υπηρετή τον Θεόν, ό
οποιός της έχορήγησε την έλευθερίαν.

Κατά την άλυσιν της Κωνσταντινουπό-
λεως παρευρίσκειτο και εκείνη εκεί και φέ-
ρεται ότι συνέτεινε εις την χορήγησιν των
θρησκευτικών προνομίων εις τους χριστι-
ανούς μεσολαβήσασα παρά τώ Πορθητή.
“Επίσης και πολλά έκκλησιαστικά κειμήλια
και άγια λείψανα της χριστιανικής ήμώς
πίστεως, εκ των οποίων ήτο πλήθος τότε

ή Κωνσταντινούπολις (μεταξύ των οποίων
και τα άγια και τίμια Δώρα τα οποία
προσέφερον οι Μάγοι εις τον Χριστόν κα-
τά την γέννησιν Αυτού, ευρισκόμενα εις το
Αυτοκρατορικόν Θησαυροφυλάκιον), τα συ-
νέλεξε και παρέλαβε μεθ' έαυτής.

“Η Μάρω, μη έπιθυμούσα να παραμείνη
εις την Κωνσταντινούπολιν, έζήτησε παρα-
τού Πορθητόν να άπέλθη μακράν προς ή-
συχίαν. Ούτος ώρισε δι' αυτήν μεγάλην
έτησίαν σύνταξιν και πολλά κτήματα προς
διατροφήν της εις την Μακεδονίαν, παρά
τον Στρυμόνα και άπέναντι του όρους “Α-
θω. “Η Μάρω παρέμενεν εις την “Εξοδον,
το σημερινόν χωρίον Δάφνη, πλησίον της
Νιγρίτης, και πάντα τα χορηγηθέντα εις
αυτήν κτήματα τα παρεχώρησε κατόπιν εις
τάς Μονάς του “Αθω και ίδίως εις την Μο-
νήν του “Αγίου Παύλου.

“Η Μάρω άνεχώρησεν από την Κωνσταν-
τινούπολιν με πολεμικόν πλοίον και στρα-
τιωτικήν συνοδείαν. Παρέλαβε μαζί της και
όλα τα έκκλησιαστικά κειμήλια, μεταξύ των
οποίων τα τίμια Δώρα του Χριστού, σμύρ-
ναν, χρυσόν και λίβανον και μέγα τεμαχί-
ον του Τιμίου Σταυρού μετά της όπης των
ήλων, διά να τα άφιέρωσθ εις την εν “Α-
θω Μονήν του “Αγ. Παύλου, διά την όπι-
αν ιδιαίτέρως ευδιεφέρετο, διότι ό πατήρ
της είχαν άνεγειρή τον ναόν του “Αγίου
Γεωργίου εν αυτή.

Μόλις έφθασεν ή Μάρω με την συνοδείαν
της και άνήρχετο εις την Μονήν, μαθόντες
τούτο ό ήγουμενος και οι μοναχοί, έξηλ-
θον άπαντες μετά φανών και λαμπάων
προς προύπαντήσιν των Τιμίων Δώρων. Μό-
λις ή συνοδεία έφθασε πλησίον της Μονής
ήκούσθη φωνή άόρατος λέγουσα : «Μάρω,
Μάρω, μη πρόβης περαιτέρω!», και ούτω
έτηρήθη το άδάτον της Μονής. “Εκπλαγι-
σα ή Μάρω, έστάθη και άνοίξασα το κι-
βώτιον το περιέχον τους θησαυρούς, πα-
ρέδωκε τούτους εις τους μοναχούς μαζί με
πολλά άλλα Δώρα. Εις το μέρος αυτό έ-
στήθη σταυρός, ό οποίος λέγεται Σταυ-
ρός της Βασιλίσσης, και έκτίσθη τετρά-
πλευρον οικοδομημα έχον κουδούκλιον και
εικόνα παριστάουσαν την παράδοσιν των
Τιμίων Δώρων. Ταύτα σώζονται μέχρι ση-
μερινού, ή δε Μονή του “Αγ. Παύλου, τας ή-
μέρας των Χριστουγέννων, ότε ή “Εκκλη-
σία μας εορτάζει την προσκύνησιν των
Μάγων προσφερόντων τα Τίμια Δώρα, τε-
λεί κατ' έτος την 26ην Δεκεμβρίου μεγα-
λοπρεπώς άπαντήσιν πανηγυριν μετά λιτανείας,
ή οποία φθάνει μέχρι του «Σταυρού της
Βασιλίσσης», εις την οποίαν και ό γράφων
πολλάκις παρευρέθη.

Μετά την παράδοσιν των Δώρων (εις την
Μονήν) ή Μάρω άπεσπύρθη εις το ήσυχά-
στηρίον της, το χωρίον Δάφνη, όπου έχη
ευσέβως, ποικιλοτρόπως ευεργετούσα τους
γειτονικούς πληθυσμούς, οι οποίοι την ά-
τεκάλουν Μητέρα και Καλήν Μαρίαν, απέ-
θανε δε εις βαθύ γήρας. Εις κάποιο
έγγραφόν της, διασωθέν εν Ραϊτζ, με
χρονολογίαν 13ης “Απριλίου 1479, ύπο-
γράφεται : «ή ευσέβης Τζαρίνα Μάρω».

Θυγάτηρ του Δεσπότη Γεωργίου».

“Η Μάρω, λόγω της καλλονής της και
των χριστιανικών της αρετών, πολλούς πο-
λέμους άπεσοδήσεν. “Οχι μόνον μεταξύ
Σέρβων και Τούρκων έπέτυχεν ειρήνευσιν,
άλλα και τον δεκάετην καταστρεπτικόν πό-
λεμον Τούρκων και Βενετών εις την Πελο-
πόννησον και τας νήσους του Αιγαίου πε-
λάγους αυτή κατάρθωσε να τερματισθ με-
σολαβήσασα παρά τώ Μωάμεθ τώ Πορθη-
τή και έπιτυχούσα να σερή την ειρήνην και
να απαλλάξθ τους έλληνικούς πληθυσμούς
των χωρών αυτών από τας συμφοράς του
πολέμου.

Τοιαύτη υπήρξεν ή ευσέβης Μάρω, με-
γάλη γυναίκα και μεγάλη χριστιανή. τι-
μήσασα όχι μόνον την ηθικήν της κατα-
γωγήν, το γένος των Καντακουζηνών, άλ-
λά και το έλληνικόν όνομα.

ΑΘ. Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
Ευδοείς, ζωγράφος

Ο «ΗΛΙΟΣ»

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Αναγκ. Νόμος 1092)1938 άρθρ. 6 § 1)

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ

Υπευθύνος Τυπογραφείου:

ΙΕΡΩΓΙΟΣ ΠΥΘΥΣ

Διόριστον 112.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

(εις νέας δραχμάς)

Ετησία Δρ. 250
Εξαμηνιαία » 125
Τριμηνιαία » 65
Δια Σχολεία, Διδασκάλους και Στρατιωτικούς Εκπαιτούς 20 %

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ετησία :
Λίραι Άγγλιας 9 ή Δολλάρια 24.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Στην εξοχική έπαυλη της κυρίας Χ ποτέ δεν λείπουν οι φίλοι. Κι' επειδή όλοι ξέρουν την αδυναμία της οικοδεσποίνης για τον Πάφ, το κομφο λυκοσκυλό της, θεωρούν υποχρέωσιν τους να εκθειάζουν συνεχώς τα προτερήματα και τη νοημοσύνη του ζώου, πιστεύοντας ότι κατά τόν τρόπον αυτόν κοινάκουν την κυρία του.

Κάποτε θέλοντας να αποδείξουν ότι έχουν αληθείας, προκειμένου περί σκυλιών, τόν κυρίως λεγόμενον «μόνο ή μιλιάν τους λείπει», άρχισαν να διηγούνται διάφορες σχετικές ιστορίες.

— Άν σάς πώ τί έκανε ό Πάφ — έπευέθη σέ λίγο ή οικοδεσποίνη — όταν ξέχασαν κάποτε να τόν τσίτσουν...

— Τί έκανε; έρώτησαν οι παριστάμενοι έν χορό.

— Κατέβηκε στόν κήπο και όταν ξαναγύρισε πήγε κατ' ευθείαν στήν μαγειρίσσαν κρατώντας στό στόμα του ένα μπουκετάκι από «μη μέ λησμόνει»!

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΜΕΝΟΣ ΦΟΒΟΣ

— Άδύνατο να κοιμηθώ χωρίς γυαλιά!

— Έλα δά! Καί τί σου χρειάζονται ά-
βου κοιμάσαι;

— Φοβάμαι μην τύχη και δέν άναγνώ-
ρίσω όσους θα δώ στί όνειρό μου!

ΠΡΟΣ ΑΓΡΑΝ ΠΕΛΑΤΩΝ

— Ένας κύριος μπαίνει σ' ένα ζαχαροπλα-
στείο πολυτελείας την παραμονή των Χρι-
στογενών και παραγγέλνει δέκα μεγάλες
γαλέττες με την έντολη να δώσουν μέσα
σε καθεμία από έξη μικρά μπιμπλό πορσελ-
λάνης. Δίνει και δέκα διευθύνσεις και πα-
ρακαλεί να αποσταλούν τά δέματα, έκα-
στον εις τόν προς όν όρον.

— Ό κύριος άσφαλώς άγαπά τίς φάρ-
σες — λέει μειδιώντας ό καταστηματα-
ρχης.

— Καθόλου δέν άγαπά τίς φάρσες!..
Έγώ είμαι όδοντίατρος!

ΑΝΗΣΥΧΑΣΤΙΚΗ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΙΣ

Ό εύτυχής πατήρ έπισκέπτεται εις τό
Μαιευτήριον τήν άρτη... έλευθερωθείσαν νε-
αράν σύζυγόν του.

Τήν ώρα που άποθαυμάζει τόν νεαρόν
βλαστόν του ή άφελής μαμά τόν πληρο-
φορεί :

— Βλέπεις πώς σου μοιάζει; Ό γι-
ατός όμως μέ διεβεβαίωσε πώς μεγαλόνου-
τας τό μωρό θ' άλλαζεθ όλος δρόλου!

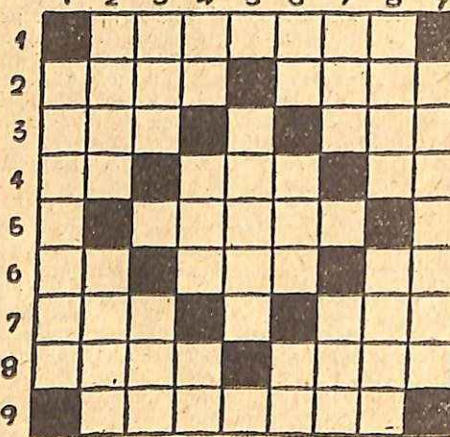
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΑΣΚΗΤΗΡΕΙΑ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1) "Ετσι λέγεται ό κάτοικος ενός δήμου

1 2 3 4 5 6 7 8 9

2) Τά Θεοφάνεια. — Μέρος του όφθαλ-
μού (αιτ.).

3) Συμπερασματικός σύνδεσμος. — Ά-
λογον.

4) Αίγυπτιακή θεότης. — Τρία γράμ-
ματα από τό «ράμφος». — Αύγά.

5) Χαϊδευτικών παιδικών όνομα.

6) Υποθετικός σύνδεσμος. — Γερμανι-
κός τίτλος ευγενείας. — Μπαίνει εις τόν
μέλλοντα χρόνον (δημ.).

7) ... Άντζελες. — Φωτιά.

8) Χαρτί της τράπουλας (άνορθ.). —
Δίκιοπο μαχαίρι (δημ.).

9) Άπλωσα.

ΚΑΘΕΤΩΣ :

1) Πόλις της Θεσσαλίας.

2) Τά προσφερόμενα. — Άσθένεια
(κλτη, ένικ.).

3) Φωνήεν του έλληνικού αλφαβήτου. —
Κίνδυνος.

4) Τό ήμισυ της «μαμάς». — Άγγλική
αεροπορία. — Έξ.

5) Άσθένεια της έλαίας.

6) Έρωτηματική άντωνυμία. — Χρονι-
κή υποδιαίρεσις. — Νήσος των Δωδεκανή-
σων εις πλάγιαν πτώσιν.

7) Άρχαία θεά. — Άόριστος άντωνυ-
μία.

8) Γεωργικόν προί όν (δοτ.). — Ό θυ-
σιασθείς.

9) Οί καταρράκται του είναι πολύ γνω-
στοί (γεν.).

Άποστολεύς : ΑΘΑΝ. Γ. ΖΗΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΥΣΙΣ

Όριζοντίως : 1) ΑΒΗΣΣΥΝΙΑ.

2) ΝΙΟΒΗ. — ΣΑΝΙΣ.

3) ΑΜΛΕΤ. — ΚΡΕΜΑ.

4) ΜΟΙΡΑ. — ΑΚΤΩΝ.

5) ΟΣΣΑ. — ΕΚΝΕ.

6) Ν. — Μ.

7) ΟΕΣΒ. — ΜΑΝΗ.

8) ΥΠΤΙΑ. — ΜΕΡΑΚ.

9) ΙΤΕΑΣ. — ΕΡΕΝΙ.

10) ΤΑΨΙΑ. — ΡΙΝΑΝ.

11) ΣΙΑΝΚΤΑΝ.

Καθέτως : 1) ΝΑΜΟΝΟΥΙΤ.

2) ΑΙΜΟΣ. — ΕΠΤΑΣ.

3) ΒΟΛΙΣ. — ΣΤΕΨΙ.

4) Η ΒΕΡΑ. — ΒΙΑΙΑ.

5) ΣΗΤΑ. — ΑΣΑΝ.

6) Σ. — Γ.

7) ΥΣΚΑ. — ΜΕΡΚ.

8) ΝΑΡΚΕ. — ΜΕΡΙΤ.

9) ΙΝΕΤΚ. — ΑΡΕΝΑ.

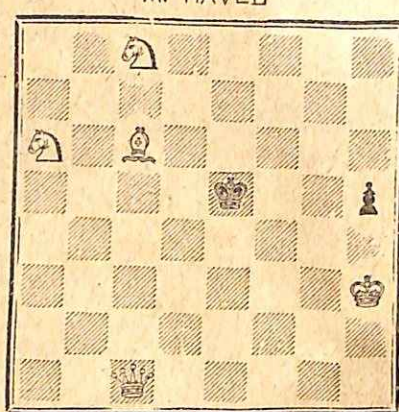
10) ΑΙΜΩΝ. — ΝΑΝΑΝ.

11) ΣΑΝΕΜΗΚΙΝ

ΤΟ ΣΚΑΚΙ

ΑΡ. 1127 ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Μ. ΗΑΒΕΛ

(Λευκά 5 — Μαύρα 2).

Μάτ σέ 4 κινήσεις.

ΑΡ. 1128 ΣΠΟΥΔΗ

Λευκά (4) : Ρε1, Βθ1, Αε2, Ιη6.

Μαύρα (6) : Ρθ3, Ρ64, Αθ2, Σζ5, ηε,
η4. Τά λευκά παίζουν και κερδίζουν.

ΛΥΣΕΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

Άριθ. 1125 Πρόβλημα : 1 Ιζ4.

Άριθ. 1126 Πρόβλημα : 1 Ργ8 (άπει-
λή 2 Ιη4 μάτ), Ρε4. 2 Ρδ8, Ρ64. 3 Ι Χ
ε3 μάτ.

ΣΚΑΚΙΣΤΙΚΑ ΝΕΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

Τό έσπέρας της 31ης Αυγούστου έ.έ. δι-
εξήχθη εις τό σκακιστικόν έντευκτήριον της
δούλ. Πανεπιστημίου άρ. 29 με έξαιρετικήν
επιτυχίαν ό προσαγγελθείς και οργανωθείς
υπό της Έλληνικής Σκακιστικής Όμο-
σπονδίας άγών «σιμουλτανέ» του πρώην
παγκοσμίου πωταθλητού Όλλανδού όρος
Μάε Όυβε έναντιόν 30 ταυτοχρόνως Έλ-
λήνων σκακιστών.

Έκ τούτων ό κ. Όυβε ένίκησε 16, ή-
ττήθη από 4, τούς κ.κ. Μαυρανάν, Σίγκε-
λάκην, Σπυριδάκην και Άποστολόπουλον,
και έσχεν ίσοπαλίαν προς δέκα, τούς κ.κ.
Φουστέρην, Πετροβίχην, Σπύρογλου, Πολί-
την, Γαϊδούσην, Μπαλάσκαν, Χαρομήν,
Μαράσσην, Παπαδόπουλον και Τέτην.

Τόν άγώνα παρακολούθησεν ό πρεσβευ-
τής της Όλλανδίας κ. Π. Μεγιέ, ως και
πολλοί έπίσημοι και άρκετοί ξένοι. Ό δρ.
Όυβε, όστις άνεχώρησε τήν 2 τρέχοντος,
έξέφρασεν εις τόν πρόεδρον της Έλληνικής
Σκακιστικής Όμοσπονδίας κ. Στ. Φρυγα-
νάν τάς ευχαριστίας του διά τήν θερμήν
φιλαξενίαν, τήν όποιαν έτυχε και έπεφύλα-
ξεν έπίπλους διά τό ύψηλόν έπίπεδον δυ-
νάμειως των Έλλήνων σκακιστών.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ «ΗΛΙΟΥ»

Δημ. Τουτουντζάκην, Ήράκλει-
ον. Ευχαριστούμεν διά τά καλά σας λόγια.
Θα έπιδιώκωμην άρκρη δελτίωσιν της ύ-
λης δι' όσους ένδιαφέρονται όχι μόνον δι'
ευχάριστα αλλά και διά μορφωτικά άνα-
γνώσματα.

Έ λ έ ν η ν Ζουράρι, Πειραιά. Ή
είκων που μάς γράφετε είχε ληφθή από εί-
κονογραφημένην επιθεώρησιν του Λονδίνου.

Μ ύ ρ ω ν α Χριστοφίδην, Λάρ-
νακα Κύπρου. Οί συμπληρωματικοί τόμοι
του Λεβικού δέν πρόκειται, επί του πα-
ρόντος τουλάχιστον, να περιλάβουν άρθρα
όια τό περιλαμβανόμενα εις τήν συνεργα-
σίαν τήν όποιαν μάς άπεστείλατε. Ταύτην
κρατούμεν εις τήν διάθεσίν σας.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕ-
ΝΩΝ: Ό Νταινβιντ Γκρήφ ταξι-
δευόντας με τό «Μπέρτα» από τήν
Ραϊατέα προς τήν Πατέετ της
Ταϊτής, κάνει τήν γνωριμία του
Άλφίσια Πάνκμπορν, ένός πλου-
σίου νεαρού άλκοολικού.

609

Μάντεψε από τήν έκφρασι
των ματιών της κυρίας τη ζω-
ηρή της περιέργεια και τήν εί-
δε να στρέφεται προς τό μέ-
ρος της κουζίνας που διακρινό-
ταν στό δάθος μέσα από τίς
άνοιχτες πόρτες δύο δωματίων
και να δίνη μιάν σύντομη δια-
ταγή. στή διάλεκτο της νήσου.
Μιά ευπόλητη ίθαγενής πα-
ρουσιάστηκε σέ λίγο, άβόρου-
δα, και κάτι ένεψε κουνώντας
τό κεφάλι. Ή άπογοήτευσί
της κυρίας Λαβίνα ύπηρεζε κα-
ταφανής.

— Θαρρώ πως μένετε στό
«Κιτιουαίη», ναι; ρώτησε.
Θά πώ στόν νοικάρη μου ότι
ήρθατε και τόν ζήτησατε.

— Όποτε πρόκειται πρα-
γματικά για άντρα;

Ή κυρία κούνησε καταφατι-
κά τό κεφάλι.

— Έλπιζω πως θα μπορέ-
σετε να τόν βοηθήσετε καπε-
τάν — Γκρήφ. Έγώ είμαι μιάν
φτωχιά γυναίκα. θέλω πολύ
να τού φανώ χρήσιμη, αλλά
δέν ξέρω τί πρέπει να κάνω.
Είναι πάντως άξιαγάπητο
πλάσμα και μπορεί να λήη κι'
άλληθια. Έγώ ούτε ξέρω ούτε
καταλαβαίνω τίποτα άπ' αυ-
τά. έσεις όμως μπορείτε να
καταλάβετε. Γιατί έσεις έχετε
μυαλό ενώ έγω συνεχώς πα-
σαδέρνω άνάμεσα λύτησης και
συμπόνοιας. Τέτοια είμαι, τί
θα θέλετε! Να σας έτοιμάσω
ένα κοκταίηλ;

III

Ό Νταινβιντ Γκρήφ γυρί-
ζοντας στή γολέττα του, έα-
πλωσε σέ μιάν πάννην πολυθρό-
να κι' άρχισε να ξεφυλλίζει ένα
παλιό περιοδικό χρονολογημέ-
νο πρό τριών μηνών. Ό ύπνος
σιγά σιγά άρχισε να βαθαίνει
στά θάλασσα του όταν ένα
πνιγμένο άναφυλλήτο που φαι-
νόταν να θναιύν άπ' τή θά-
λασσα, τόν έκανε να ευπνή-
σση. Άνοιξε τά μάτια του.

Στ' αυτά του έθασε ό ήνος
των όχθών χτύπων της καμπά-
νας του Χιλιάνοφ καταδρομι-
νός, τού άραγμένου ένα τέταρ-
τό, τού υιλιού μακρύτερο, που έ-
σήμανε άλλαγή δάρδης. Σνεδόν
άμέσως άκούστηκε ένα πλατά-
γισμα νερού και ένα γρύλλισμα
— κάποιον άμφιβίου θαρρείς
ή κάποιον ανθρώπινου όντος
που θοηνούσε κι' έξήνινε τόν
πόνο του άνάμεσα θάλασσας
και ούρανοφ.

Μ' ένα πήδημα ό Νταινβιντ
Γκρήφ βρέθηκε στό κάτω κα-
τάστρωμα. Κάτω του, ακριβώς
στό σημείο άπ' όπου έφθανε ό
υπόπτερος θόρυβος, είδε τήν έ-
πιφάνεια του νερού ν' άναδεύ-
εται και να φωσφορίζει. Ό
Γκρήφ σκύβοντας, πέρασε τό
μπαράσι του κάτω άπ' τή
μασγάλη ένός ανθρώπου, τόν
πράβηξε έξω άπ' τό νερό κι'
μην φάνει αυτό είμαι και άλ-
λο. Άλλοτε καταγινό-
μουν με τόν άθλητισμό και υπο-
ρούσα να τραβήω μακροβούτι
τριάντα πέντε μέτρα σέ γα-
λίνια θάλασσα. Έχω ένα σω-

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΣΤΑ ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΕΙΡΗΝΙΚΟΥ

πέννα — είπε δογγώντας ό
Άλφίσιος. Άναγκάσθηκα νά-
θω κολυμπώντας κι' εστάθηκε
αδύνατο να βρώ τί σκάλα
σας! Είδα κι' έπαθα ώσπου
να φθάσω! Με συγχωρείτε.
Άν μου δινάτε μιάν πετσέτα
για να ζωστώ και κανένα πο-
τηράκι, θάνοιωθα κάπως καλύ-
τερα. Είμαι ό κύριος Φόλλυ,
κι' έσεις ό καπετάν Γκρήφ, ύ-
ποθέτω, πουρθε να με συναν-
τήση τήν ώρα που έλειπα. Ό-
χι, δέν είμαι μεθυσμένος. Κι'
ούτε κρώνω. Όχι, όχι δέν
ταίωω. Ή κυρία Λαβίνα δέν
ουό δίνει παρά πάνω από δύο
ποτηράκια τήν ήμέρα. Άπλου-
στατα βρίσκομαι στό χείλος
του γκρεμού κι' είχα άρχισει
να νάνω τό κουράγιο μου μη
δρίσκοντας τή σκάλα. Άν θέ-
λετε να με βάλετε σέ μιάν κα-
μπίνα θα σας είμαι ευγνώμων.
Είστε ό μόνος που πήρατε
στά σοβαρά τήν άγγελία μου.

Τά δόντια του χτυπούσαν,
τουρτούριζε άξιολύπητα μέσα
στήν ολόθερη νύχτα κι' όταν
έφθασαν στήν καμπίνα, ό
Γκρήφ, πριν ακόμα να τού
δώση πετσέτα για να κρύψη
τή γύμνια του, φρόντισε να
τού δώση μιόδο ποτήρι ούσκου.
Ότετα τούδωσε ένα παντε-
λονάκι κι' ένα πουκάμισο.

— Καί τώρα διηγήθηκε τήν
ιστορία σας. Τί σημαίνει αυ-
τή ή άγγελία; Σας άκούω.

Ό Πάνκμπορν λοξοκύτταξε
κατά τό μπουκάλι του ούσκου,
άλλά ό Γκρήφ κούνησε τό κε-
φάλι άντικατά.

— Όπως θέλετε, καπετά-
νιο, αλλά σας βεβαιώνω, στό
λόγο της λίγης τιμής που μου
άπόμεινε, πως ούτε πιωμένους
είμαι, ούτε μεθυσμένος και
πως ό,τι θα σας πώ είναι ή κα-
βαρή άλήθεια. Θά σας πώ
άλλωστε με λίγα λόγια, γιατί
βλέπω πως έχω να κάνω με
ένθρωπο δραστήριο που ξέρει
άπό δουλειές. Κι' ύστερα έ-
σεις είσατε ένας άντρας γε-
ρός. Για σας, τό πιστό ασφα-
λώς δέν είναι ό,τι για μένα:
έκατομμύρια σκουλήκια που
σου ροκανίζουν κάθε κύτταρο.

Έσεις δέν έχετε τί θα πη κό-
λαση. Στή φωτιά της κόλασης
τσουρουφλίζομαι τούτη τή στι-
γμή. Λοιπόν, άρχίζω τήν ίστο-
ρία μου:

Ή μητέρα μου ζή ακόμα.
Είναι Άγγλίδα. Έγώ γενή-
θηκα στήν Αυστραλία. Σπού-
δάσα στά Πανεπιστήμια της
Ύορκης και της Γαίης. Είμαι
πυσιάρχος, φιλόλογος, διδα-
κτωρ της φιλοσοφίας κι' άνικα-
νος να χρησιμοποιήσω τά δέ-
κα μου δάχτυλα. Καί σαν να
μην φάνει αυτό είμαι και άλ-
λο. Άλλοτε καταγινό-
μουν με τόν άθλητισμό και υπο-
ρούσα να τραβήω μακροβούτι
τριάντα πέντε μέτρα σέ γα-
λίνια θάλασσα. Έχω ένα σω-

ρό έρασιτεχνικά βραδεία πρω-
ταθλήματος. Είμαι ψάρι σω-
στό. Κάποτε κολυμπήσα τρι-
άντα μίλια παλεύοντας με τή
φορ του νιασμένη θάλασσα.
Και κατέχω ένα ακόμη ρεκόρ:
κανένας άντρας της ηλικίας
μου δέν έχει ρίξει μέσα του
τόσο ούίσκου όσο έγω. Δέν θα
διστάνα να σας κλέω έξη
πέννες για να εξασφαλίσω ένα
ποτηράκι. Λοιπόν θα σας πώ
τήν άλήθεια.

Ό πατέρας μου ήταν Ά-
μερικάνος άπ' τήν Άννάπολι.
Δοκίμωσεν κατά τήν περίοδο του
έμφυλίου πολέμου, τό 1866 ύ-
πηρετούσε ως ύποπλοίαρχος
του «Σουβάνια» με πλοίαρχο
κάποιον Πάουλ Σίρλεϋ. Έκεί-
νην άκριβώς τή χρονιά, τήν
«Σουβάνια» έπιασε, γι' άνθρά-
κισι, σέ κάποιο νησάκι του
Ειρηνικού, που δέν θα σας πώ
προς τό παρόν τ' όνομά του,
και τού τώρα είναι προτεκτο-
ράτον κάποιος χώρας ούτε και
της χώρας τό όνομα θα άνα-
φέρω. Στό νησί αυτό, πίσω ά-
πό τήν παράγκα κάποιου κα-
πληίου, ό πατέρας μου είδε
χωμένες στή γή τρεις καραβί-
σιες ματσόλες.

Ό Νταινβιντ χαμογελώντας
τού είπε ήρεμα:

— Καί έγω μπορώ να σας
πώ τό όνομα της καρδουναπο-
θήκης αυτής και ποιας χώ-
ρας είναι προτεκτοράτο.

— Καί για τίς τρεις ματσό-
λες, ρώτησε με τόν ίδιο γαλή-
νιο τόνο ό Πάνκμπορν. Για ν'
άκούσουμε τί έχετε για τίς
ματσόλες που τή στιγμή αυτή
είναι στήν κατοχή μου.

— Οί τρεις ματσόλες δρι-
σκόντουσαν πίσω άπ' τό κα-
πηλείο του Όσκαρ του Γερ-
μανού στήν Πένο — Πένε. Τις
είνε μεταφέρει εκεί άπ' τήν
γολέττα του ό Τζόννυ Μπλάκ,
ακριβώς τή νύχτα τού θανάτου
του. Έπέστρεψε από πολύμη-
νη ταξίδι στα δυτικά όπου εί-
χε πάει για να ψαρέψη χέλια
και να διαπραγματευθ τήν ά-
γορά σανταλόυλου. Όλοι ό-
σοι νταραβερίζονται με τή θά-
λασσα ένουν άκουστά αυτήν
τήν ιστορία.

Ό Πάνκμπορν κούνησε τό
κεφάλι του:

— Συνεχίστε — έπέμεινε.

— Όλα αυτά, φυσικά, τά
ξέρω έξ άκοής — έξηγησε ό
Γκρήφ. Γι' αυτό και περιόρι-
μαι να επαναλάβω τί έχω ά-
κούσει. Ότετα, λοιπόν, κα-
τέφθασε ένα πολεμικό της Δη-
μοκρατίας τού Ισημερινού,
που όλος παρδόως έρχότανε
άπό τά ανατολικά κι' έπλεε
για τή χώρα του. Οί άξιωμα-
τικοί του πολεμικού άνεγνώρι-
σαν τίς ματσόλες. Άλλά ό
Τζόννυ Μπλάκ ήταν πιά πεθα-
μένος. Έπιασαν λοιπόν τόν
δεύτερο καπετάνιο του Τζόννυ
Μπλάκ κι' έπήραν μαζί τους

και τό ήμερολόγιο της γολέτ-
τας του. Ότετα τό πολεμικό
συνέχισε τήν πορεία του προς
τά δυτικά. Έξη μήνες άργότε-
ρα, έπιστρέφοντας πάλι στόν
τόπο του, άραξε στήν Πένο-
Πένε. Είχε ύποστή θάλας και
σε λίγο τό νέο μαθεύθηκε.

— Όταν οι έπαναστάτες
του Έκουαντόρ άρχισαν να
πολιορκούν τήν Γκουαγιακίβιλ
— συνέχισε τώρα τήν έξιστό-
ρησι ό Πάνκμπορν — οι Ό-
μοσπονδιακοί άξιωματικοί θλέ-
ποντας πως δέν θα μπορούσαν
να ύπερασπισούν τήν πόλι, άρ-
παξάν τό κιβώτιο με τόν δημό-
σιο θησαυρό — κάπου ένα έ-
κατομμύριο χρυσά δολλάρια,
άλλά σ' έγγλέλικο νόμισμα —
και τό φόρτωσαν στή γολέττα
«Φλέρτ». Άφού συμφώνησαν
με τόν καπετάνιο πως θα ξεκι-
νούσαν κατά τά χαράματα έα-
ναγύρισαν στήν Γκουαγιακίβιλ.
Άλλά ό Άμερικάνος πλοίαρ-
χος σήκωσε άγκυρα ντάν! τά
μεσάνυχτα. Πέστε τώρα έσείς
παρα κάτω — είπε άποτεινό-
μενος στόν Γκρήφ.

— Είναι πολύ παλιά ίστο-
ρία άρχισε τώρα ό Γκρήφ. Μέ-
σα στό λιμάνι της Γκουαγιακι-
βιλ δέν ύπηρεζε άλλο πλεούμε-
νο. Οί όμοσπονδιακοί άξιωμα-
τικοί δέν μπορούσαν να σω-
θούν δια της φυγής. Πήγαν
λοιπόν και παρατάχθησαν σ'ά
τείχη της πόλεως και τήν ύπε-
ρασπίστηκαν μ' όλες τίς δυνά-
μεις τους. Έν τώ μεταξύ ό
Σαλοέντ καταφθάνοντας έν τά-
χει από τήν πρωτεύουσα Κίηο,
έλυσε τήν πολιορκία. Μόλις
κατεστάλη ή επανάστασις, έ-
στειλαν εις καταδίωξιν του
«Φλέρτ» τό μοναδικό άτμό-
πλοιο που εκπροσωπούσε τή
ναυτική δύναμη της Δημοκρα-
τίας του Ισημερινού. Τό ά-
τμόπλοιο πρόφθασε τή γολέττα
άναμεις των νησών της συ-
στάδας Μπάνκς και των Νέων
Έβριδών, της άφάρισε τήν έ-
ξαρτία της και έξέπευσε σημά-
τα κινδύνου. Ό καπετάνιος
της γολέττας είχε πεθάνει τήν
προηγούμενη από κίτρινο πυ-
ρετό.

— Καί ό δεύτερος καπετά-
νιος, ρώτησε με προκλητικό
τόνο ό Πάνκμπορν.

— Τόν δεύτερο τόν είχαν
σκοτώσει μιάν ομάδα πριν οι
ίθαγενείς κάποιον νησιώ των
Μπάνκς, τήν ώρα που είχε βγή
για να πάρη νερό. Έτσι δέν
δοθηκαν κανένα ύπεύθυνο στό
καράβι. Υπήρχε μόνον τό ά-
νεύθυνο πλήρωμα τό πλήρωμα
αυτό δέν δίστασαν, παρά τούς
κινδύνους τού ναυτικού δικαίου,
να τό υποβάλουν σέ βασανι-
στήρια. Έπρεπε να όμολογή-
σουν, μά τί να όμολογήσουν
άφού ουσιαστικά δέν ήξεραν τί-
ποτα. Είπαν για τρία κορφα
καρφωμένα σέ δέντρα κοντά
στήν παραλία κάποιου νησιού,
άλλά ποιά ήταν αυτό τό νησί
δέν ήξεραν. «Στά δυτικά... πέ-
ρα στά δυτικά...» αυτό ήταν τό
μόνο που γνώριζαν. Από δώ
και κάτω ή συνέχεια της ίστο-
ρίας έφφάνίζεται υπό δύο πα-
ραλλαγές: κατά τήν μίαν όλοι
τού πληρώματος πέρασαν από
τά βασανιστήρια. Σύμφωνα με
τή άλλη, οι επίζητες κρε-
μάστηκαν στήν άντένα της
γολέττας. Ένα είναι πάντως
τό γεγονός: ότι τό καταδρομι-
κό της Δημοκρατίας του Ιση-
μερινού γίνησε πίσω νωρίς τό
θησαυρό. Ό Τζόννυ Μπλάκ εί-
χε φέρε τίς τρεις ματσόλες

307

αρχίσω από κάτω δυο ζευγάρια ώρες ύπνο. "Υστερα βλέποντας και κάνοντας. "Αλλωστε, ούσιαστικώς, πρέπει να περιμένουμε την έκθεσι της υπηρεσίας. Σημάνσεως. "Αν δεν μάς δώση ούτε αυτή στοιχειά, τότε μά το Θεό δεν βλέπω με ποιόν τρόπο θα τα δγάλουμε πέρα! "Εν άμασιν λοιπόν της έκθεσεως, λέω πως το προτιμότερο είναι να πάω για ύπνο" σ'ε συμβουλεύω να μιμηθής το παράδειγμα μου.

— Δεν συμ-ωνά! εδήλωσε ο Μίκ. "Εχω ένα σωρό μικροδουλειές να κανονίσω. Και πρώτα πρώτα, σκέπτομαι να πάω κατ' ευθείαν στο διαμέρισμα μιάς θελκτικής ξανθούλας και να την ευπνήσω" δεν ξέρεις τί όρεξι έχω για λίγη φλυαρία, περί ανέμων και υδάτων. Κατά τη γνώμη μου ή νεαρά 'Αλίσια θα μπορούσε να μάς είναι εξαιρετικά χρήσιμη.

— Ο Κάρντιμπυ - πατήρ κούνησε πέρα δώθε το κεφάλι του: — Μίκ, παίρνεις στοραβό δρόμο! "Η 'Αλ-ϊ είναι τόσο πλούσια ώστε δεν είναι δυνατόν να παραδεχθώ πως ένέγκεται στην υπόθεσι αυτή! "Αδίκως θα ν-ης τις ώρες σου. — Θα μου επιτρέψης να μην είμαι τόσο βέβαιος σχετικά με την τελευταία σου παρατήρησι.

— Κάνε πως καταλαβαίνεις! Θα δούμε ποιός από τους δυό μας έχει δίκιο. Και μία που μιλάμε περί Κόλεϋ, τί ιδέα έχεις για τον πατέρα:

— "Η προσωποποίησης του «κεραυνόπληκτου» και του «παννικόδελτου». Κατά την γνώμη μου δεν πρόκειται περί υποθέσεως την οποίαν διηθύνει ούτός έκ του άφαντου. Ποτέ δεν θα είχε τό απαιτούμενο θάρρος. "Αν πάλι: γελιέμαι, τότε θα πη πως δεν έχει τό ταίρι του στην ήθοποιά. "Εν πάσει περιπτώσει δεν θ' αργήσουμε να καταποτιστούμε σχετικάς.

— Πριν από λίγο έπερίμενε τον Πάρρις. Τί λές; Πάμε να μάθουμε νεότερα; Στο κάτω κάτω γ'ω γ'ω γράφης τό ζήτημα είναι έξ' ίσου ένδιαφέρον και για μάς. έθ' όσον δουλεύουμε με ποσοστά...

Βρήκαν τον διευθυντή της Αιτοκατοικητικής 'Εταιρίας Οικοδομών να συνδιαλέγεται με τ-ν αρχιλόγιό του. Κ' οι οί φανταζομενοι κατασκαυγμένοι. "Ο Ουάλλας Κόλεϋ άπευθυνόμενος στους άστυνομικούς είπε:

— "Η ζημία είναι πολύ μεγαλύτερη απ' ό,τι φανταζόμουν. Οί διαρρήκτες άφησαν άδικτες τις μετοχές που βέβαια δεν θάταν εύκολο να τις ρευστοποιήσουν, αλλά στην κάσα ύπήρχε ένα ποσόν 97 χιλιάδων λιρών! Μεγάλη ζημία ακόμη και για μία άνθρασα έπιχειρήσι σαν την δική μας. Κύριοι, έπαφίεμαι στις υπηρεσίες σας!

— Θα κάνουμε ό,τι μπορούμε — απάντησε ο Μίκ. "Αν δεν έχετε αντίρρησι, κύριε Κόλεϋ, θάβελαι να ξαναμιλήσω μαζί σας κατά τις ένδεκα. Δόσπε παρακαλώ, τις κατάλληλες οδηγίες ώστε να μη ν-ε κάνουν να περιμένω,

Κεφαλή σατύρου. (Σπουδή του Μιχαήλ 'Αγγέλου).

γιατί κατά την γνώμη μου ή σημερινή ήμερα απαιτεί τρεχάματα και κάθε στιγμή είναι πολύτιμη. Θάχετε επίσης την καλωσύνη να μάς μεταδώσετε τηλεφωνικώς κάθε πληροφορία που τυχόν θα περιέλθει εις γνώσιν σας. Μπορείτε να χέτε απόλυτη έμπιστοσύνη στην μίς Γουέλτερ, την γραμματέα μας.

Φεύγοντας, ο Μίκ πήγε τον πατέρα του σπίτι τό αυτοκίνητο κι' ύστερα τράβηξε προς την Λάνκαστερ Γκαϊντ. Θάταν περασμένες έπττα όταν στάλμυσε μπροστά στην κατοικία της 'Αλίσια Κόλεϋ. Είθε κι' έπαθε να ευπνήση τον θυρωρό της πολυκατοικίας και έν συνεχεία την έννοικα, που άγουροξυνημένη κούφωσε κάνα δυό έκασοτά την πόρτα του διαμερίσματος της κι' έπρόβαλε στο στενό άνοιγμα την άκρη της μύτης της. "Ο Μίκ πρόλαβε στο σύντομο αυτό διάστημα να δεχωρίση ένα κουρασμένο πρόσωπο, μάτια ποισμένα από τον ύπνο, αλλά σφιγμένα μέσα σ'ε φίλε και μία λουριδίτσα κόκκινης ρόμπας.

— "Α! έσείς είστε, έκανε ή κοπέλλα, μικραίνοντας ακόμη πιο πολύ τό άνοιγμα της πόρτας. — Δυστυχώς δεν θα μπορούσα να ίσχυρισθώ τό αντίθετο! — απάντησε χαμογελώντας, Μίκ. Είναι ανάγκη να να σ'ας μιλήσω. — Δυό λεπτά και είμαι στη διάθεσί σας!

"Ο Μίκ άκούμπησε στον τοίχο του διαδρόμου κι' άναψε το τσιγάρο. Σ'ε λίγο ή πόρτα άνοιξε κι' έπρόβαλε μιά 'Αλ-

λίσια μεταμορφωμένη. Είχε αντικαταστήσει την κόκκινη ρόμπα της με μία άλλη, κομψότερη, από σατέν μωβ. Τό χτένισμά της ήταν άφογο — σαν μόλις νάβγαине άπ' τα χέρια του κομμωτοϋ της — και τό βάψιμό της τέλειο — σαν νάχε ώρες διαθέσει μπροστά στον καθρέφτη.

"Εμπασε τον Μίκ σ' ένα μικρό σαλονάκι γνώριμο ήδη σ' αυτόν από την προηγούμενη επίσκεψί του — και συνοδεύοντας την προσφορά της με μία φιλική χειρονομία του δείξε τό μπουκάλι του ούίσκου. "Ο Μίκ δεν μπόρεσε να συγκάλυψη την έκπληξί του.

— Ούίσκου τέτοια ώρα;... Δεν ξέρω άν τάχετε καθιερώσει στο πρόγραμμα της διαίτης σας: έγώ πάντως όχι. Δεν δούλεψα ακόμη χαλαλικά...

"Εκείνη άρκέστηκε να χαμογέλαση κι' έμάζεψε τη ρόμπα της που έδ-ιχνε τάξεις να ξεσκεπάση τά γόνατά της. — "Από την τελευταία φορά που συζητήσαμε οί δυό μας — άρχισε ο Μίκ — μού δόθηκε καίρις να κάνω μία μικροέρευνα απ' την οποίαν και άπεκόμισα ένα σωρό πληροφορίες. "Αλλά για να τις ξεδιαλύνω ένω άνάγκη να με βοηθήσετε. Πρόκειται φυσικά για την δολοφονία του "Αρθουρ Ράμπντορ.

— Μά δεν μούπατε πως άρμόδια για την υπόθεσι αυτή ήταν μόνον ή Σκώτλαντ Γουάρντ; — Ναι, "Αλλά έν τώ μεταξύ μεσολάβησαν άλλοι παράγοντες. Μούχατε πη πως ο Ράμπντορ ήταν τεχνικός σύμβουλος. Μήπως είχε και κάμ-

— Δεν καταλαβαίνω τί θέλετε να πητε, κύριε Κάρντιμπυ. "Ηταν μηχανικός τεχνικός σύμβουλος. Αυτή ήταν ή ειδικότης του.

— Μηχανικός σκέτο δεν λέει και πολλά πράματα! "Ηταν χημικός μηχανικός, ήλε ρολόγος μηχανικός, πολιτικός μηχανικός; Αυτό μ' ένδιαφέρει. Μήπως παραδειγματος χάριν ήταν ειδικός στην κατασκευή χρηματοκιβωτίων;

"Η 'Αλίσια σηκώθηκε άργά άργά από την πολυθρόνα της και κυττάζοντας τον Κάρντιμπυ με μάτια που εξέφραζαν έκπληξι άνάμικτη με θαυμασμό, άνεφώνησε:

— Μά σείς είσαστε καταπληκτικός! Πώς τό καταλάβατε; "Αρχίζω να πιστεύω πως δεν είστε άπλως άνθρωπος, αλλά υπεράνθρωπος. Μά τό Θεό με τρομάζετε!

— Και ποι έίστε ακόμη! Περιμένετε και τη συνέχεια! Και δεν μου λέτε, με ποιά άφορμή άρχισε να σ'ας μιλά περί χρηματοκιβωτίων; Είμαι πολύ περίεργος να μάθω.

— Μά διαρκώς για χρηματοκιβώτια μού μιλούσε. Πολύ φυσικό, άλλωστε, αφού αυτή ήταν ή ειδικότης του! Κανείς δεν ήξερε τόσο καλά τά χρηματοκιβώτια και τους μηχανισμούς τους όσο αυτός!

"Ο Μίκ άναγκάστηκε να καταβάλη προσπάθεια για να κρύψη τό χαμόγελο που τρέμολιαιζε στα χείλη του. Πραγματικά κανείς δεν θα μπορούσε να κατηγορήση για κομπορημοσύνη τον "Αρθουρ Ράμπντορ που έκαυχάτο ότι ήταν «αυθεντία επί των χρηματοκιβωτίων»!

— Κι' έφантаζόταν πως είχατε λόγους να συμμερίζεστε τό ένδιαφέρον του για τά χρηματοκιβώτια;

— Και γιατί να μην τό συμμερίζομαι; "Ο,τι τον ένδιέφερε μ' ένδιέφερε έξ' ίσου κι' ήμουν μάλιστα κατενθουσιασμένη που ήθελε να με μπάζη στα "παγγελματικά του μυστικά. Δεν ύπήρχε άνθρωπος ένδιαφερόμενος για άγορά χρηματοκιβωτίου που να μην κατέφευγε στα φίλτα του ακόμη και για την έγ-κατάστασί τους αυτόν συμβουλευόντουσαν. "Ηταν, να πούμε, ένας έμπειρογνώμων στο είδος του. Τολμώ μάλιστα να σ'ας διαβεβαιώσω, πως ήταν καταπληκτικός στην τέχνη του!

Στό άκουσμα της τελευταίας αυτής φράσεως, που διατυπώθηκε μάλιστα με τόση έμφασι, μία περίεργη σκείμη γεννήθηκε στο μυαλό του Μίκ. Σκέφθηκε πως δεν θάχανε τίποτα άν δοκιμάζε να έξακριβώση την βασισιότητά της.

ΕΙΣ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟΝ: ή συνέχεια.

Πλοίαρχου
Α. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥΛΟΥ
Η ΠΡΑΚΤΙΚΗ
ΝΑΥΤΙΛΙΑ
Πωλείται σ'ε κεντρ. βιβλιοπωλεία.

ΝΑΙ, "Αλλά έν τώ μεταξύ μεσολάβησαν άλλοι παράγοντες. Μούχατε πη πως ο Ράμπντορ ήταν τεχνικός σύμβουλος. Μήπως είχε και κάμ-

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ: "Ο Ερρίκος Ρόναλντ, "Αμερικανός έπιστήμων, που αί έργασια του τον ύποχρύνουν να ανακαλέση την ύποσχεσιν του ά συνοδύση την κοσμική σύζυγόν του "Ελένη εις την Ειρώτην, την παρακινεί να μη στερηθ της ευχαριστήσεως του ταξιδιού εξ αίτίας του, άναγνωρίζοντας τά έπιχειρήματα της κοπώσεως, και τό εκνευρισμού που αυτή είχε προβάλει. "Ετσι ή νεαρά κυρία συνοδεύομένη από τό αδελφό της, την θείαν της, την άνεψιάν του συζύγου της Ντόραν Καρρόλ και την κυρίαν Καρρόλ, φθάνει στο Παρίσι.

9ον

— Είλικρινώς δείχνεις πολύ χειρότερη άνατροφή στην Ευρώπη παρά στην "Αμερική. — Ευχαριστώ!... "Ας μιλήσουμε λοιπόν για την πολιτική. Και αλλάζοντας θέμα συζητήσεως άρχισε να μιλά για τά ζητήματα που άπασχολούσαν τη χώρα της.

"Ο "Πρίγκιψ" αφού τελείωσε τό φαγητό του, ήπιε τον τούρκικο καφέ του κι' έκάντησε τό πόυρο του, σηκώθηκε. Περνώντας δίπλα απ' τό τραπέζι των "Αμερικάνων, έρριξε πέζι των "Αμερικανών, έρριξε στην δεσποινίδα Καρρόλ ένα τόσο άυστηρό και τόσο άφ' ύψους βλέμμα, που αυτή τάχως και κατακόκκινε.

"Η "Ελένη παρεκάλεσε τον αδελφό της να πληροφορηθ ήπ' τό γκαρσόν τό όνομα του κυρίου. — Είμαι ο κ. κόμης του Λιμεραί, απάντησε τό γκαρσόν, ένας αληθινός κόμης, που σου κάνει κέφι να τον σεβίρης.

— "Ο κόμης του Λιμεραί! έπανελάθεν ή "Ελένη. Τώδεκα έγώ πως ήταν ένας ευγενής!... "Ο Θεός να δώση να μην τον συναντήσουμε σ'ης κυρίας Ντ' "Ανγκυλόν ή στους Κεραντιέ. Θα πέθαινα από ντροπή.

— "Εμένα τό ίδιο μού κάνει! εδήλωσε ή Ντόραν, ή όποια έν τώ μεταξύ είχε ξαναβρή την ψυχραιμία της.

IV

"Η "Ελένη είχε από παιδικής ηλικίας σύνδεσμο με την "Αννι Βίλλερς, την πλούσια κληρονόμο που είχε παντρευθ τό μαρκήσιο Ντ' "Ανγκυλόν.

"Ο γάμος αυτός είχε σχολιασθή και κατακριθ από την άνωτέρα "Αμερικανική κοινωνία. "Αποστερούσε την χώρα από μία τεράστια περιουσία, κι' από μία κοπέλλα καλής οικογενείας, διπλή άπώλεια πούγε μεγάλη άπτήχησι. Την "Ελένη ο γάμος αυτός την είχε λυτήσει ιδιαιτέρως.

Μάτιας περίμεναν επί τέσσερα χρόνια την επίσκεψί της μαρκησίας και του συζύγου της. Μόλις τό περασμένο καλοκαίρι ένεφανίσθησαν στο Νιούπορτ, κι' ή άφιξί τους ύπηρεζε τό γεγονός της ήμέρας. "Η κυρία Ρόναλντ κατάρθωσε έτσι να παρακολουθή τό νεαρό ζεύγος στις ώρες της κατ' ιδίαν ζωής του: πολλοί από τον φόβο της της διασκεδάσεως της έπισκεψής της προκαταλήψεις της έσκεδάσθησαν. Την έβλεπαν άμέσως τόσο ή φυσιογνωμία όσο και οί τρόποι του Ζάκ ντ' "Ανγκυ-

λόν, τον έχαρτίρισε «φαι-σινέτινγκ» — γοητευτικόν — και έδημιούργησε ένα ρεύμα συμπαθείας γύρω του. "Η μαρκησία, θαύτατα ευγνώμων γι' αυτή τη στάσι της φίλης της, προσκάλεσε την "Ελένη να πάη την άνοιξι στο Παρίσι και της ύποσχεθη να την παρουσιάση στους Γάλλους φίλους της. "Ηταν κι' αυτό ένας από τους λόγους που έκαναν την κ. Ρόναλντ να προσδιορίση τό ταξίδι της για τον "Απρίλη: έφλέγετο από την έπιθυμία να εισδύση εις τό άδυτον των αδύτων, όπως θεωρούσε τό προσάστιο Σάιν - Ζερμάν.

"Η μαρκησία ντ' "Αγκυλόν, και ή θάρων ντ' Κεραντιέ, έπέστρεψαν στο Παρίσι τις πρώτες ήμέρες του Μάη. Την έπομένη της έπιστροφής της ή "Αννι ήρθε να έπισκεφθ τους συμπατριώτες της και τους προσκάλεσε στο καθωρισμένο Γαλλο - άμερικανικό γεύμα — όπως τό ώνόμαζε — της Πέμπτης. "Η κ. Ρόναλντ, ή Ντόραν και ο κ. Μπωσάν έδέχτηκαν την πρόσκλησι ή κυρία Καρρόλ και ή θεία Σοφία, που δεν άγαπούσαν τους ξένους, προσφασίστηκαν λόγους υγείας και άρνήθηκαν.

"Η κυρία Ρόναλντ, που είχε να δη τον μαρκήσιο από την έποχή της έπισκεψέως του στο Νιούπορτ, έπιθυμούσε να μάθη τις έντυπώσεις του από την "Αμερική και να συζητήση και πάλι μαζί του. Της είχε πραγματικά κινήσει τό ένδιαφέρον, ενώ συγχρόνως αισθανόταν τον έαυτό της κολακευμένον από τις ξέγυρες περιποιήσεις και φροντίδες με τις όποιες την είχε περιβάλλει.

Κατά την διαδρομή μέχρι του μεγάρου των Ντ' "Ανγκυλόν ή "Ελένη δεν έπαυσε να συνοστή στην Ντόραν να φυλάγεται και να μην έκστομίζη ό,τι της κατέβαινε στο κεφάλι, τόσο που στο τέλος ή νεαρή κοπέλλα έβούρωσε:

— Νά σ' άκουγε κανείς θάλεγε πως έρχομαι κατ' ευθείαν από τό Φάρ Ουέστ!

— "Οχι, αλλά ξέρεις είσαι κάπως περίεργος, τύπος, και δε είναι άπίθανον να παρεξηγηθς από τους ξένους ανθρώπους. Πρέπει πάντα να προσπαθή κανείς να φέρεται κατά τρόπο που να περιποιήτιη στους φίλους του. "Η "Αννι άσφαλώς δεν θάταν ευχαριστημένη, άν οί προσκεκλημένοι της σ' έκριναν ως κοινό κι' ασήμαντο τύπο.

"Η δεσποινίς Καρρόλ άνασκήκωσε τους ώμους, συνηθισμένη κίνησι κάθε φορά που δεν ήξερε τί ν' απαντήση.

"Η μαρκησία Ντ' "Αγκυλόν, είχε προσκάλεσι την Πέμπτη αυτή του Ντ' Κεραντιέ, τον πρίγκιπα ντ' Νόλ, τον ύποκόμιτα ντ' Νοζάι, δυό άλλους οικογενειακούς φίλους και τον

μαρκήσιο και την μαρκησία Βέργκα — ο σύζυγος "Ιταλός, τίτλοχος της βασιλικής σούλης, ή σύζυγος "Αμερικανίδα έντυπωσιακώς ώραία. "Η κυρία Ντ' "Αγκυλόν ένεπιστεύθη την Ντόραν στις φροντίδες του ύποκόμιτος ντ' Νοζάι, δεβαία έκ των προτέρων ότι τά δυό αυτά άνήσυχα και παραδοξολόγα πνεύματα θα διεσκέδασαν όσο γίνεται μαζί. "Είναι τό πιο πρόσφατο μοντέλο νεαρής κοσμικής δεσποινίδος — είχε πη συνιτώντας την — μην την κρίνεται άυστηρά: κατά βάθος είναι πολύ καθώς πρέπει».

Προς μεγάλην άνακούφισιν της κυρίας Ρόναλντ και προς άπογοήτευσιν του ύποκόμιτος, ή δεσποινίς Καρρόλ μόλις και μετά βίας άνοιγε τό στόμα της: ήταν άπασχολημένη με τό να παράτηρη τους άμφιγύρους. Βλέποντας την λιτή κομψότητα της "Αννι, την ευγένεια των κινήσεών της, παρεδέχθη ένδομύχως ότι αυτή ή μαρκησία τιμούσε δεόντως την "Αμερική. "Ο οικοδεσπότης έκίνησε περισσότερο τό ένδιαφέρον της. "Ηταν ή πρώτη φορά που έρχόταν σ'ε επαφή με έναν άνδρα παλινάροντικής γενιάς, και πράγμα περίεργο, αυτή ή τόσο μοντέρνα, υπέστη εύθες άμέσως τη γοητεία. "Ολα την κατέπλησσαν στο άτομό του: τά έκλεπτισμένα χαρακτηριστικά του, τά άνοιχτοκάστανα μάτια του με τα χρυσάφια σπιθίσματα, τό βλέμμα του που θάρρεις που σ'ε διαπερνούσε κι' έπληγανέ πέρα μ-κρούα.

Μετά τό γεύμα ή κυρία Ρόναλντ παρέλαβε τον Ζάκ: — Τό ξέρετε — του είπε — ότι ακόμη δεν σας έσυγχαίρσαν τό ότι φύγατε τόσο γρήγορα από τό Νιούπορτ. Μήπως δεν σας άρεσε;

— Είλικρινώς όχι: νεοπλουτική πολυτέλεια, υπερβολικός έρως, υπερβολική έπίδειξι. Οί "Ινδιάνοι του άποκαλούσαν τό Νιούπορτ "Ησι της Ειρήνης» είναι άπόλυτο δίκιο. Αυτό άκριβώς έπρεπε να είναι: ένα νησί ειρήνης. "Η κοσμική ζωή, κατά την γνώμη μου, δεν έχει θέση στο Νιούπορτ. Αυτοί οί πύργοι, αυτά τά μαρμαρένια παλάτια τά συνοπλισμένα τάς δίπλα στο άλλο, δίκως κήπους, έπάνω σε μία παρολία πολυσύχναστη όσο και ένας οίσθος ποτε έμπορικός δρόμος, μούκαναν την έντύπωσι έργου άπτεται κανείς ότι θα μπορούσαν τη θέση αυτή να την μεταβάλουν σε ένα θαυμάσιο διάκοσμο με παχύσκια, δενάκια, έμπορικά έργα, έπάνω σε ένα τόσο περισυλλογής και σιωπής!...

— Σιωπής; επανέλαβε δι-ακόποντας — ο βαρώνος Ντ' Κεραντιέ — έσχώς λοιπόν ό,τι οί "Αμερικανοί δεν έχουν άκόμη αισθανθ την άνάγκη της σιωπής; — "Εχεις δίκιο, είμαι άνιστόρητος, παρεδέχθη άμέσως ο Ζάκ.

— Τό Νιούπορτ είναι θαρρώ κάτι σαν την δική μας την Τρουβίλ; ρώτησε ο ύποκόμις ντ' Νοζάι.

— Ναι, αλλά άσυγκρίτως πιο φανταχτερό — απάντησε ο "Ερρίκος ντ' Κεραντιέ — είναι ή μεγάλη «εμποροπανήγυρις της ματαιοδοξίας» των "Ηνωμένων Πολιτειών, ο τόπος του πλανήτου μας όπου δια-τάζει κανείς κι' όπου φλερτάρει άκαταπαυστα.

— Κι' όπου βλέπει κανείς τις ωραιότερες γυναίκες! προσέθεσε ο μαρκήσιος Βέργκα.

— Σύμφωνοι. Μόνο τό Μπρίγκτον, της Ευρώπης θα μπορούσε να παραβληθ προς τό Νιούπορτ, με τη διαφορά ότι στο Μπρίγκτον διαγκωνίζεσαι με τό πλήθος, με άνθρώπους πτωχούς, κακοντυμένους. Στο Νιούπορτ τό κάθε τί είναι πρώτης ποιότητος. Ένας πίνακας ολόφωτος, χωρίς σκίες.

— "Αν παραβλέψης, βέβαια την όμι όλων εκείνων που μοχθούν για τον πίνακα αυτόν, τό καταπονημένο ύφος τους σου κάνει κόπο — είπε ο Ζάκ.

— Αυτό είναι αλήθεια, αλλά ποιός άσχολείται με κάτι τέτοιες ασήμαντες λεπτομέρειες; "Οσο για μένα, μετά δεκαπέντε ήμερών παραμονή στο Νιούπορτ, αισθάνομαι την ίδια κόπωση που θάνοιθε ένας άνθρωπος ύποχρεωμένος να βρίσκεται συνεχώς άνάμεσα σε φανακλάδικα παιδικία. Τό περασμένο καλοκαίρι ο Ντ' "Αγκυλόν κι' έγώ, για να λυτρωθούμε απ' τό μαρτύριο καταφύγαμε στον Καναδά.

— Πραγματικά; — συνέχισε ο Ζάκ — ο Καναδάς μού άφησε ένα άξέχαστο αίσθημα γαλήνης. Τό Κεμπέκ με τις μεγάλες στέγες του, τά μοναστήρια του και τους ναούς του, μούφερε στο νού μου ένα κομμάτι επαρχίας της γηραιάς Γαλλίας μας.

"Η "Αννι έγέλασε: — Νά μία φράσις καθαυτό γαλλική! Οί κύριοι αυτοί ύποβάλλονται στον κόπο έπτα-ήμερου ταξιδιού στον άκαιστό για να δούν κάτι τό καινούργιο και πριν περάση, καλά καλά ένας μήνας, αναζητούν τοπία που να τους θυμίζουν τη χώρα τους.

— Κάποια μέρα δοκιμάσαμε μία πολύ ευχάριστη έκπληξι — είπε ο κ. ντ' Κεραντιέ. Σ'ε ένα από τους πρώτους περιπάτους μας, έ-ξ'ε απ' τό Κεμπέκ, βρεθήκαμε μπροστά σ'ε ένα αγρόκτημα. Στις πέτρινες παραστάδες της εισόδου ήταν γραμμένο με μεγάλας χαρακτères τό όνομα «ΜΙΛΛΣ». Μίλλυ, τό πατρικό κτήρι του Λαμσνίνου! "Ασφαλώς στην άγρ'ετταυλή αυτή έούσε κάποια γυναίκα που άγαπούσε και έκαστάδαινε τόν ποιητή. "Από την λέξι αυτή έκαστάδαινε τόσο ο Καναδάς είναι... έπισθοδρο-

Κατόπιν ἐξήλθεν εἰς τὴν πόλιν, προσεκύνησε τὸν ἄλφειον καὶ εἶπε :

«Γέροντα, φύγετε εὐχαιοὶ σπένοντες καὶ πᾶσι τοῖς ἄλλοις ὅτι ὁ μέγας Ὀρμιάδης (1) ἐπέστειλεν αὐτοὺς πρὸς τὸν ἄλφειον ἀνύσσεια καὶ παρασκευάζει αὐτοὺς πρὸς τὸν πόλεμον τῆς συνωμοσίας.

Αὐτὸ ἤτο λείπον τὸ τέλος τῆς συνωμοσίας.

ΠΩΣ ΕΞΗΣΦΑΛΙΣΕ ΤΟΝ ΘΡΟΝΟΝ Ο ΩΧΟΣ

Ο δε Ωχος παρακινούμενος καὶ ἀπὸ τὴν Ἀτσοσαν, εἶχε καὶ μεγάλας ἐλπίδας.

Ἐφοβεῖτο ὅμως ἀκόμη ἀπὸ τὰ γυνήσια τέκνα τοῦ Ἀρταξέρους τὸν Ἀριάσπην καὶ ἀπὸ τὰ νόθα τὸν Ἀρσάμην.

Διότι ὁ Ἀριάσπης ἐκρίνετο ἄξιός ὑπὸ τὸν Περσῶν νὰ γίνῃ βασιλεὺς, ὅχι διότι ἦτο μεγαλύτερος ἀπὸ τὸν Ωχον, ἀλλὰ διότι ἦτο ἡμέτερος καὶ ἀπλὸς καὶ φιλάνθρωπος. Ἀλλὰ καὶ ὁ Ἀρσάμης ἐθεωρεῖτο φρόνιμος καὶ μάλιστα ἡγαπᾶτο ὑπὸ τοῦ πατρὸς του, ἐγνώριζε δὲ τοῦτο καὶ ὁ Ωχος.

Θέλων λοιπὸν νὰ ἐξασφαλίῃ καὶ τοὺς δύο, ἐπειδὴ ἦτο δόλιος καὶ κακούργος ἐχρησιμοποίησε διὰ τὸν Ἀρσάμην τὴν σκληρότητα τοῦ χαρακτήρος του καὶ διὰ τὸν Ἀριάσπην τὴν κακουργίαν καὶ τὴν ἐπιτηδεϊότητα του.

Εἰς τὸν τελευταῖον ἐστειλε κρυφίως εὐνούχους καὶ φίλους τοῦ βασιλέως, οἱ ὅποιοι τοῦ ἔλεγον πάντοτε μερικάς ἀπειλὰς καὶ φοβεροὺς λόγους, ὅτι δῆθεν ὁ πατήρ του εἶχεν ἀποφασίσει νὰ τὸν φονεύσῃ σκληρῶς καὶ νὰ τὸν ἐξευτελίῃ.

Προσποιοῦμενοι δὲ τοιοῦτοτρόπως ὅτι τοῦ γνώστοι οὐκ αὐτὸς ὡς ἀπόρητα κάθε ἡμέραν, καὶ λέγοντες ὅτι ἄλλα μὲν ἀμφως, ἄλλα δὲ βροδύτερον ἐμελλε νὰ ἐκτελέσῃ ὁ βασιλεὺς, τὸσον πολὺ ἐτρομοκράτησαν τὸν Ἀριάσπην καὶ τὸσον φόβον καὶ ταραχὴν καὶ ἀπελπίσαν τὸν Ἀρσάμην, ὥστε παρασκευάσαντες οὗτος κάποιο δραστικὸν δηλητήριον καὶ μὲ αὐτὸ πύοντο.

Ο βασιλεὺς ὅταν εἰσθε τὸν τρόπον τοῦ θανάτου τοῦ τὸν ἐφρόνησε πολὺ καὶ ὑπερπεύθε καὶ τὴν πραγματικὴν αἰτίαν. Ἐπειδὴ ὅμως ἔνεκα τοῦ γήρατος δὲν ἠδύνατο νὰ ἐρευνήσῃ καὶ νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἐνοχὴν τοῦ Ωχου, ἡγάπα ἀκόμη περισσότερο τὸν Ἀρσάμην καὶ ἦτο πρόθυμος ὅτι εἰς αὐτὸν εἶχε μεγαλύτεραν ἐμπιστοσύνην.

Δι' αὐτὸ καὶ οἱ ὁπαδοὶ τοῦ Ωχου δὲν ἀνέβαλον τὸ σχέδιόν των, ἀλλὰ παρεκίνησαν τὸν υἱὸν τοῦ Τηριδάου Ἀρπάτην καὶ ἐφόνευσαν τὸν Ἀρσάμην.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΡΤΑΞΕΡΕΟΥ

Ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ὁ Ἀρταξέρξης ἔνεκα τοῦ γήρατος δὲν ἐχρησιάζετο καὶ σοβαρὰν ἀφορμὴν διὰ νὰ ἀποθάνῃ.

Ὅτε λοιπὸν τοῦ συνέβη καὶ ἡ συμφορὰ τοῦ Ἀρσάμη, δὲν ἠδυνάμην νὰ κρατηθῇ διόλου, ἀλλὰ ἀπέθανεν ἀμέσως ἐκ λύπης καὶ ἀπελπίσεως. Ζήσας ἐνενηντα τέσσαρα χρόνια καὶ διασπύσας ἐξήντα δύο.

Ἀφῆκε δὲ ὁ Ἀρταξέρξης ὑπόληψιν πράου καὶ ἐχαρακτηρίσθη ὅτι ἡγάπα τοὺς ὑπηκόους του ἐξ αἰτίας τοῦ υἱοῦ τοῦ Ωχου, ὁ ὅποιος ὑπερέβη δλους κατὰ τὴν σκληρότητα καὶ τοὺς ἀνοσίους φόνους πρὸς διέπραξε.

(1) Ὁ Ὀρμιάδης ἢ Ὀρμιάδης ἦτο ἡ ὑπεράτατη θεοτὴ καὶ τὸ ἀγνόον πνεῦμα τοῦ ζωροαστρίσμου τὸ ὁποῖον παλαίει διαρκῶς κατὰ τοῦ πονηροῦ πνεύματος, τοῦ Ἀριμάν.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑΣ ΤΟΥ ΑΡΤΑΞΕΡΕΟΥ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ο ΠΟΛΙΟΡΚΗΤΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ : Ὁ βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας Δημήτριος Α' ὁ Πολιορκητὴς, ἦτο υἱὸς τοῦ Ἀντιγόνου τοῦ Κυκλωπός, ἀνοήστῃ δὲ Πολιορκητῇ ὡς ἐφύρων πολιορκητικὰς μηχανὰς κατὰ τὴν ἀνεπιτυχὴ πολιορκίαν τῆς Ρόδου. Ἐγενήθη τὸ 337 π.Χ. καὶ ἀπέθανε τὸ 283 π.Χ. ἀφ' οὗ ἐβασίλευσεν ἀπὸ τοῦ 295 μέχρι τοῦ 287. Ἦτο προικισμένος δι' ἀνδρείας καὶ στρατηγικῶν προτερημάτων, ἀπετύγχανεν ὅμως κάποτε παρουρούμενος ὑπὸ ἀπερισκέπτου ὁρμῆς. Κατὰ τοὺς πολέμους τὸν διαδόχον τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἄλθεν εἰς σύγκρουσιν μὲ Ἰανυροὺς ἀντιπάλους. Κατέλαβε τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα, ὡς καὶ πόλεις τῆς Μικρῆς Ἀσίας, ἀλλὰ ἠττήθη ἐν Ἰσῳ τὸ 301 π.Χ., ὅτε ἐφονεύθη καὶ ὁ πατήρ του, ὑπὸ τὸν Κασσάνδρου, Σελεύκου, Πτολεμαίου καὶ Αντιγόνου. Ἀναλαβὼν τὴν βασιλείαν ἐξεστράτευσεν πρὸς ἀνακτίσιν τῆς Μ. Ἀσίας, ἀλλὰ ἀπέτυχε, διότι δύο φορές ἠττομόλησεν ὁ στρατὸς τοῦ πρὸς τὸν Σελέκου καὶ τὸν Πτολεμαίου, παρορθοῖς δὲ εἰς τὸν Σέλευκον ἀπέθανε μετὰ τριῶν ἐτῶν αἰχμαλωσίαν εἰς Ἀπάμειαν τῆς Συρίας. Ὁ Πλούταρχος τὸν παραλληλίζει πρὸς τὸν Ῥωμαῖον Μάρκον Ἀντώνιον.

ΙΩΝ

Οἱ πρῶτοι πρὸς ὑπεστήριξιν ὅτι αἱ τέχναι ὁμοιάζουν μὲ τὰς αἰσθήσεις, φαίνεται ὅτι ἀντελήφθησαν τὴν δύναμιν τὴν ὁποῖαν ἔχουν αὐταὶ πρὸς τὰς κρίσεις καὶ ὅτι μὲ τὴν δύναμιν αὐτὴν ἐκ φύσεως εἰμεθα ἱκανοὶ νὰ ἀντιλαμβανώμεθα τὰ ἀντίθετα τοῦ καθενὸς ἀπὸ τὰ γένη. Διότι αὐτὸ εἶναι κοινὸν καὶ εἰς τὰ δύο, διαφέρειν ὅμως εἰς τοὺς σκοποὺς πρὸς ἀποβλεπόμενα αἱ κρίσεις των.

Ὅταν ἡ κρίσις δὲν εἶναι μόνον διὰ νὰ διακρίνῃ τὸ ἀπὸ τοῦ ὁμοίου, ἀλλὰ καὶ τὸ γλυκὺ ἢ τὸ πικρὸν, οὕτε τὸ μακρὸν ἢ τὸ κοντὸν, ἢ τὸ σκληρὸν καὶ τὸ δυσκλὸν πίεσιν, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ ἀντιλάβῃ τὴν εἰς αὐτὸν εἰναι, ὅταν συναντᾷ ἕνα ἀπὸ αὐ-

τά, νὰ κινήται ὑπὸ πάντων, καὶ κινουμένη νὰ ἀναφέρῃ εἰς τὴν διάνοιαν πᾶσαν ἐντύπωσιν.

Αἱ τέχναι εἰς ἄλλου εἶναι τοιοῦτης φύσεως ὥστε νὰ ἐκλέγουν καὶ νὰ παίρνουν εἰς τὸ ὅποιον τοὺς εἶναι γνωστοὺν ἔξενον, καὶ ἄλλα ἐπιβεβαιῶν καὶ νὰ ἀποκρούουν ὅ,τι εἶναι εἰς αὐτὰς λα τυχαίως, διὰ νὰ προσφυλῶσιν μόνον τὸν προηγουμένως καὶ ἀλ-Τοιοῦτοτρόπως ἡ ἱατρικὴ ἐξετάζει τί εἶναι ἡ ἀσθένεια καὶ ἡ ἀρμονικὴ ἐξετάζει τί εἶναι ἡ κακοφωνία, διὰ νὰ κάμῃ τὸ ἀντίθετον.

Καὶ αἱ τελειότεραι ἐξ ὅλων τῶν τεχνῶν, ἡ σωφροσύνη, ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ φρόνησις, αἱ ὁποῖαι εἶναι κρίσεις, ὅχι τῶν θλαδερῶν καὶ τῶν δαίων καὶ τῶν ἀφελίμων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀδικῶν καὶ τῶν ἀδίκων, δὲν ἐπαινοῦν τὴν ἀκακίαν ἢ θεωροῦν ἀνυποψία, καὶ ὡς ἀγνοοῖαν ἐκείνων πρὸς ὀφείλουν νὰ γνωρίζουν ὅσοι θέλουν νὰ ζήσουν καλῶς.

Οἱ παλαιοὶ Σπαρτιάται ἐφερον εἰς τὰ συμπόσια τοὺς Εἰ-λωτας καὶ ἐνάγκαζον αὐτοὺς νὰ πίνουν πολὺν οἶνον, ἀγνὸν καὶ ἀνευ ὕδατος. Δεικνύοντες τοιοῦτοτρόπως εἰς τοὺς νέους τί εἶναι ἡ μέθη.

Ἡμεῖς ὅμως, τὸ νὰ διερρωθῶμεν διὰ τῆς διαφθορᾶς τῶν ἀλλῶν, δὲν τὸ θεωροῦμεν οὐτε πολὺ εἰλάνθωπον οὐτε πολιτικόν.

Δὲν θὰ ἦτο ὅμως ἴσως κακὸν νὰ συμπεριλάβωμεν εἰς τὰς βιογραφίας καὶ ἕνα ἢ δύο ζεύγη ἐξ ἐκείνων πρὸς ἐφέρεθσαν πολὺ ἀπερισκέπτως εἰς τὸν αὐτὸν των καὶ εἶναι πολὺ γνωστοὶ διὰ τὴν κακίαν των, ὅταν εἶχον εἰς τὰς χεῖρας των τὴν ἐξουσίαν καὶ διηύθυναν μεγάλα πράγματα.

Θὰ πράξω δὲ αὐτὸ, ὅχι, μὰ τὸν Θεόν, διότι θέλω νὰ πλουτίσω τὸ συγγραμμὰ μου μὲ πολλὰ πράγματα διὰ νὰ εὐχαρίστησῃ καὶ νὰ προσελκύσῃ τοὺς ἀναγνώστας, ἀλλὰ καὶ ὁ ἱσχυρὸς ὁ Θεοδότης, ὁ ὅποιος δεικνύει εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ σοφοῦ ἐπὶ τῇ καλῇ καὶ τῇ ἀδελφείᾳ, ὅσοις ἐπαιζαν κακῶς, συνήθιζε νὰ λέγῃ πρὸς αὐτοὺς :

«Τοιοῦτοτρόπως πρέπει νὰ παίζετε τὸν αὐλόν» καὶ πάλιν : «Τοιοῦτοτρόπως δὲν πρέπει νὰ παίζετε».

Ὁ δὲ Ἀντιγονίδης ἐνόμιζεν ὅτι οἱ νέοι μὲ μεγαλύτεραν εὐχαρίστησιν ἀκούουν τοὺς καλοὺς αὐλητὰς ὅταν ἔχουν ὑπ' ὀφιν των κάπρας καὶ τοὺς κακοὺς.

Οὕτω καὶ ἡμεῖς, νομίζω, μὲ μεγαλύτεραν προθυμίαν θὰ προσέχωμεν καὶ θὰ μιμούμεθα τοὺς καλυτέρους δίκους, ἂν γνωρίζωμεν καὶ τοὺς κακοὺς καὶ ἀξιοκατακρίτους.

ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΙ ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Αὐτὸ λοιπὸν τὸ βιβλίον θὰ περιλάβῃ τὸν βίον Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ καὶ τοῦ αὐτοκράτορος (1) Ἀντωνίου (2) ἀνθρώπων οἱ ὅποιοι ἐπεκύρωσαν πάρα πολὺ τὸν δισχυρισμὸν τοῦ Πλάτωνος, ὅτι αἱ μεγάλαί φύσεις παράγουν καὶ μεγάλα κακία, ὅπως παράγουν καὶ ἀρετάς.

Καὶ οἱ δύο αὐτοὶ ἦσαν ὁμοίως ἐρωτικοί, φιλοπόται, πολέμικοι, μεγαλόδωροι, πολυτελεῖς, αὐθάδεις, εἶχον δὲ καὶ ὡς πρὸς τὴν τύχην μεγάλας τὰς ὁμοιότητας μεταξύ των.

Διότι ὅχι μόνον καὶ τὴν ἀλλήν των ζωὴν ἐξῆσαν πράττοντες μεγάλα κατορθώματα, μεγάλα σφάλματα, πάρα πολλὰ κερδίζοντες καὶ πάρα περὶ πολλὰ χάνοντες, ἀνεπιτίστος δυστυχῆς καὶ ἀνεπίστος πάλιν εὐτυχισμένοι, ἀλλὰ καὶ ἀπέθανον ὁ ἐν αἰχμαλωσίᾳ τῶν ἐχθρῶν του καὶ ὁ ἄλλος ἀφ' οὗ ἐκινδύνευσε νὰ πάθῃ τὸ ἴδιον.

Ὁ Ἀντιγονος (3) εἶχεν ἀποκτήσει ἀπὸ τὴν θυγατέρα τοῦ Κορραίου Στρατονίκην δύο υἱούς, ἔδωκε δὲ εἰς τὸν ἕνα τὸ ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ του Δημητρίου, εἰς δὲ τὸν ἄλλον τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς του Φιλίππου. Ἔτσι ἀναφέρουν οἱ περισσότεροι.

Μερικοὶ ὅμως ὑποστηρίζουν ὅτι ὁ Δημήτριος δὲν ἦτο υἱὸς, ἀλλὰ ἀνεψιὸς τοῦ Ἀντιγόνου καὶ ὅτι, ἐπειδὴ ὁ πατήρ του ἀπέθανε ὅταν αὐτὸς ἦτο νήπιον, καὶ ἀμέσως ἐνυμφεῦθη τὴν γυναῖκα του ὁ Ἀντιγονος, ἐνομίσθη ὅτι ἐκείνος ἦτο πατήρ του.

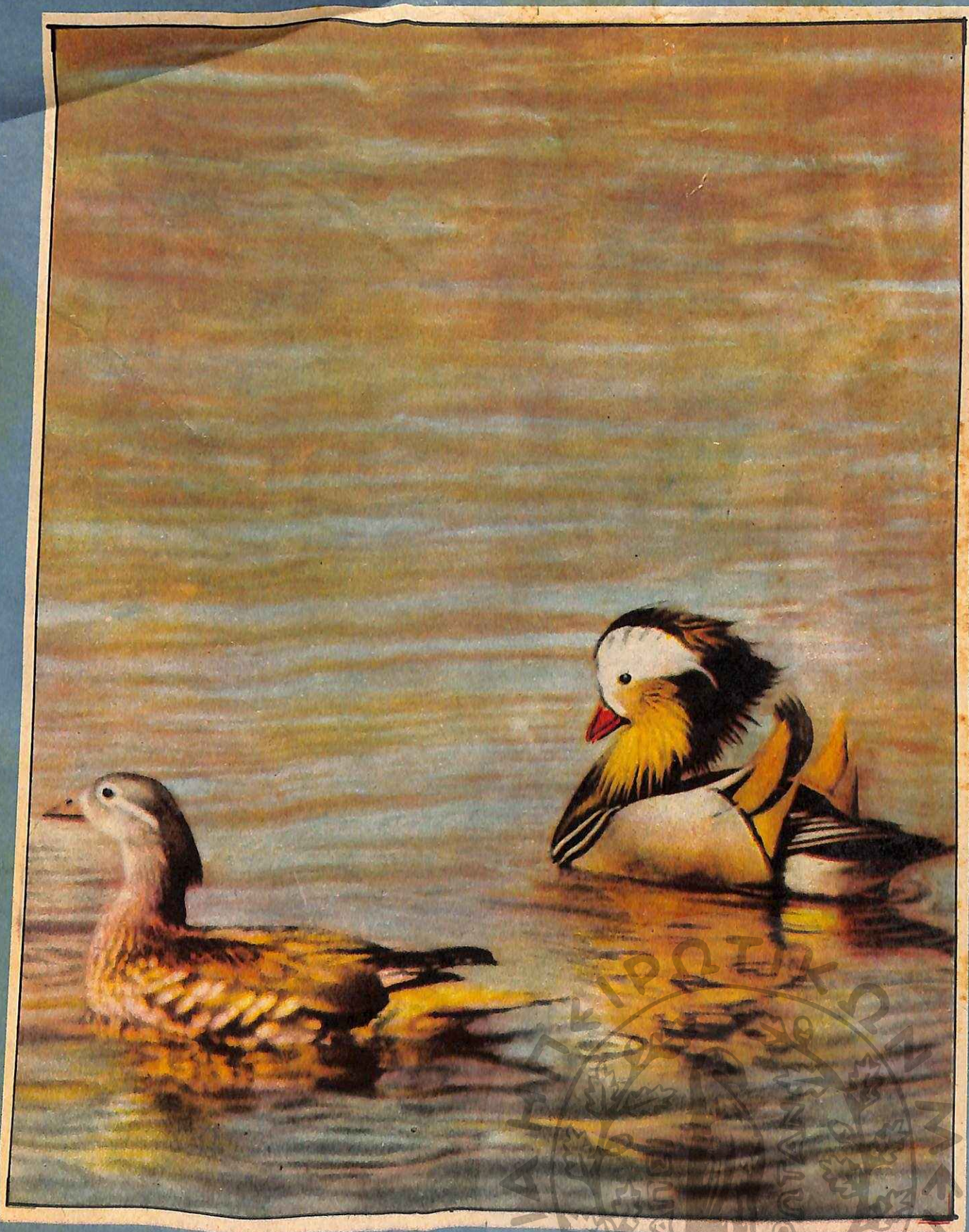
Καὶ ὁ μὲν Φίλιππος πρὸς δὲν ἦτο κατὰ πολλὰ ἔτη μικρότερος ἀπὸ τὸν Δημήτριον, ἔτυχεν νὰ ἀποθάνῃ, ὁ δὲ Δημήτριος ἂν καὶ ἦτο καὶ αὐτὸς ὕψιλος, ἦτο κατὰ τὸ ἀνάστημα χαμηλότερος τοῦ πατρὸς του. Κατὰ τὴν ἐκφράσιν ὅμως καὶ τὴν ὁραιότητα τοῦ προσώπου ἦτο ἀξιοθαύμαστος καὶ τέλειος φους δὲν κατάρβωσεν νὰ ἀποδόσῃ τὴν μορφήν του.

(1) Διότι εἶχε πᾶσι ἀπόλυτον ἐξουσίαν αὐτοκράτορος στρατηγού. (2) Ὁ Μάρκος Ἀντώνιος ἦτο εἰς ἕκ των τριῶν ἀνδρῶν τῆς σαυρῆς, μετὰ τοῦ ὁποῖου ἐγένετο ὕπατος τὸ 44 π.Χ., μετὰ τὴν δόσιν μετὰ τοῦ Ὀκταβιανοῦ καὶ τοῦ Ἀντωνίου τὴν λεγομένην Β' Τριανδρίαν (82—30 π.Χ.). Ἦτο ὁπαδὸς τοῦ Ἰουλίου Καί-λοφονιαν δὲ τούτου ἀπόλυτος κύριος τῆς Ῥώμης. Τὸ 43 συνέστη ἀνδρίαν καὶ ἐνίκησε μετὰ τοῦ Ὀκταβιανοῦ τοὺς δολοφόνους τοῦ Καίσαρος τὸ 42 π.Χ. Λαβὼν τὴν διοίκησιν τῆς Ἀνατολῆς ἐργε-Δημητρίου Ἀντιγόνου ὁ ἐπιγεγόμενος Κίκλωψ ἢ Μονόφθαλμος, ἦτο εἰς τὸν στρατὸν τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου μετὰ τὸν θά-καὶ τὴν Λυκίαν καὶ κατάρβωσεν ἐντὸς ὀλίγου νὰ ἐνώσῃ ὑπὸ τὸ σκήπτρον τὴν ὁλόκληρον σχεδὸν τὴν ἀσιατικὴν κράτος ἐκείνου. Τὸ 306 π.Χ. ἔλαβε μετὰ τοῦ υἱοῦ του Ἀντωνίου τοῦ Πολιορκητοῦ τὸν τίτλον τοῦ βασιλέως, ἀλλὰ τὸ 301 ἔκρινεν εἰς ἡλικίαν 81 ἐτῶν βασιλείαν καὶ ζωὴν, ἡττηθεὶς ὑπὸ τοῦ Κασσάνδρου καὶ τῶν συμμάχων αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐν Ἰσῳ τῆς Φρυγίας μάχην.

« ΗΛΙΟΣ »

Κόνδωρ, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ πετάξῃ μέχρις ὕψους 6.000 μέτρων, τρέφεται δὲ ἀπὸ θνησιμαῖα θηλαστικά.

Ζεύγος νησών της "Απο' Ανατολής."